

Keyifli Okumalar Dileriz

Binlerce kategoride milyonlarca PDF e-kitap, ders kitapları, dergiler ve romanlara platformumuz üzerinden ücretsiz ulaşabilirsiniz.

RESMİ WEB SİTEMİZ

<https://rantey.org>

Yedek ve Duyuru Kanallarımız

Sitemize erişim engeli gelmesi veya adres değişikliği durumunda aşağıdaki kanallardan güncel giriş adresine erişebilirsiniz:

- Telegram: <https://t.me/birkitapbir>
- WhatsApp Kanalımız : <https://whatsapp.com/channel/0029VbDHv8uE50Us4lvMoc0Y>

DÜNYADAKİ
TÜRKLERİ VE MÜSLÜMANLARI
BİR ARAYA TOPLAYACAK OLAN GÜÇ

SİYAH

SANCAK

(UKAB İLE ARMAGEDON'UN KANLI MÜCADELESİ)

ALİ KUZU

DÜNYADAKİ
TÜRKLERİ VE MÜSLÜMANLARI
BİR ARAYA TOPLAYACAK OLAN GÜÇ

SİLAH

(ÜKÜLE İLE ARMAGEDON'UN KANLI MUCADELESİ)

ALİ KUZU

ALİ KUZU
(Araştırmacı-Yazar)

1957 İstanbul doğumlu. İlkokul ve Ortaokulun ardından Davutpaşa Lisesi'nden mezun oldu. Anadolu Üniversitesi Halkla İlişkiler bölümünü bitirdi.

Uzun yıllar özel sektörde orta ve üst düzey yönetici olarak çalıştı. 1989 yılında gazeteciliğe muhabir olarak adım attı.

Ortadoğu Gazetesi, Yarın Gazetesi ve Kurultay Gazetesi'nde Araştırmacı Gazeteci, Güneş Gazetesi'nde ise düzeltmen olarak çalıştı.

Gözcü, Türk Haber, Ufuk Ötesi, Engellilerin Sesi gibi çeşitli gazete ve dergide yazılan yayınlandı.

Halen İstanbul Gazeteciler Derneği üyesi olan Ali KUZU evli ve 2 çocuk sahibidir.

Ali Kuzu'nun Kariyer Yayınlarına hazırladığı kitaplar:

- "Terör mü Kürt Sorunu mu"
- "MIT-Bordo Bereliler El Ele-Safari Operasyonu"
- "MIT-MOSSAD-CIA-GLADIO"
- "Kutsal Yemin-Mustafa Kemal Atatürk"
- "Atatürk'e Yapılan Sulkastler"
- "Amerika'da Kurulan Gizli Örgüt GLADIO"
- "Atatürk'ü Kimler Öldürdü?"
- "12 Eylül İhtilali"
- "Dünyanın En Acımasız İstihbarat Örgütü MOSSAD"
- "Dünyanın En Büyük İstihbarat Örgütü CIA"
- "Ermenilerin Türklere Yaptıkları Katliamlar ve Soykırım - TANDIR"
- "İmparatorluğun Gözyaşları"

İçindekiler

Başlarken	11
Topkapı Sarayı ve Babüssade	13
Peygamber Efendimizin Ordusu.....	14
Bir Tarafa Memur Olunmadıkça	15
Önümüzde Allah(c.c)'In Resul'ü Yürüyor	19
Esrarengiz Yolcu	22
Peygamberimizin Manevi Gölgesi.....	24
Tunç Yüzleri, Dımdık Duruşları	27
Siyah Sancak Japonya Yolunda	28
Ertuğrul'a Gösterilen İligi	29
200 Bin Ziyaretçi	33
Halk Gemiye Secde Ediyor	35
Dönüş İçin Hazırlık	36
Ertuğrul Batıyor.....	37
Siyah Sancak	39
Türklerde Siyah Sancak	42
Siyah Sancak ile Hadisler.....	43
Siyah Giysili Adamlar	45
İstihbarat-ı Meczubiye	45
Siyah Sancak Teşkilatı Kuruluyor	47
Şeyh Şamil'in Torunu	49
Pusuda Şehit Oldu.....	50
30 Bin Elemanı Vardı	50
Hedef Türk Birliği	52
Mustafa Kemal Gizli Serviste.....	53
Bütün Türkleri Birleştirmek.....	55

İpek Mendil Komposu	57
30 Yıl Sonra Çözülen Şifre	58
İstihbaratçı Başkonsolos.....	58
Şanghai’da Beş Osmanlı Ajanı	59
Siyah Sancak Timi Çin’de.....	59
Lawrance’e Kök Söktüren Kadın	61
Saraydaki Ajan Fehime Sultan.....	62
Mondros Ateşkesi.....	63
Şans Kurtarıcının Ayağına Geliyor	64
Yeşil Kesenin Sırrı	65
Beyler, Kuş Uçtu	67
Siyah Sancak Birliği Geliyor	68
Siyah Sancak Ege’de Açılıyor	71
Siyah Sancak ve Mehter Takımı.....	74
Yeşil Ordu Kuruldu	76
Mecliste Siyah Örtü.....	77
Kırk Milyon Türk “İmdat, imdat” diyor.....	79
Sancak Altında Yemin Ettiler	80
Mustafa Kemal’le Haberleşiyorlar.....	81
Anadolu Heyeti Başarısız.....	82
Defalarca Tutuklanıyor	83
Paşa Elektrikli Sandalyede.....	83
Enver Paşa Ruslarla Oynuyor	85
Siyah Sancak Ordusu Kuruluyor	86
Orduya Silah Lazım.....	87
Silah Kaçakçılarıyla Görüşmeler	88
Siyah Sancak Kurultayı Toplanıyor.....	90
Sakarya Savaşlarını Beklerken	91
Enver Paşa Şehit Düşüyor	92
Armagedon Grubu	95
Sarıklı Casus	97
Ata Efendi.....	99
Tekkeyi Armagedon Basıyor	100
Siyah Sancak Altında Dayanışma.....	102
Armagedon İstanbul’da Eylemde	105
Türk Boylarını Birleştirmek.....	106
İlk Silah Fabrikamız.....	107

Armagedon Nedir?	109
Armagedon Neresidir?.....	110
Armagedon Timi	111
Armagedon Nasıl Çalışıyor	112
Hilal ve Haç'ın Kavgası	113
Armagedon Sahaya İniyor.....	115
En Elit Birlik Armagedon	116
Armagedon'un Oyun Bahçesi	117
Türkiye'deki Armagedon Üssü	120
Asala Operasyonları.....	123
İntikam Zamanı	124
Tim Komutanı Çatlı.....	125
Paris ve Atina'da İnsan Avı	126
Türkmen Timi de Görev Aldı	127
Çatlı Kahramandır	129
Komutan ve Tim Lideri	130
Çatlı Önemli Görevler Yaptı.....	131
Kod Adı: Ufuk.....	134
Kısıtlanan 700 PKK'lı.....	137
Ölüme Götüren Son Yazı	138
Tahrip Gücü Yüksek Bomba.....	139
Behçet Cantürk Bağlantısı	141
İlk Arayışlar	142
Hulusi Sayın'ı Kim Öldürdü.....	142
Ayrıntılı Rapor Yazın	144
Bilim Adamları Operasyonu	145
Trafik Kazasında Şüpheli Ölümü	146
Suikast İçin Kamyon Hazırlanmıştı.....	147
Kahveci Kimdi?.....	148
Kod Adı: Kale	150
Bölge Ülkeleri İle İşbirliği Yapılmalı	150
Lider Kadro Dağıtılmalı	151
Bölge Halkı Kucaklanmalı	151
MGK Gündemi Oldu	151
Savaştan Rant Sağlayan Çevreler	152
ABD-Özal Planına Karşıydı	153
Dur! Parolayı Söyle	155
Güreş'ten Şüpheli Yaklaşımlar.....	156

Bitlis'in Sırrını Bilenler	161
Çelişkili Raporlar	162
Ölüm Fotoğrafı	163
Özal Kafkaslarda Savaşa Hazırlanıyor	165
İçki İçmiyorum Diye Limonata Hazırlamışlar	167
Semra Özal Anlatıyor.....	168
Zehirlendiğinden Şüpheliyim	169
Azerbeycandan Gelen Şüpheli Şahıs	171
Siyah Sancak Timinden Mıslilleme	173
Armagedon Hız Kesmiyor.....	174
Ölümlerin Sırrı	174
Bu Bölgede Silahsız Yaşanmaz.....	176
Suikastlar Devam Ediyor	176
Bize Öldürmeyi Öğrettiler	178
Ukap ile Armagedon'un Savaşı.....	183
Bana Apo'nun Kellesini Getirin	189
Mercedes Operasyonu.....	189
Safari Operasyonu.....	191
Siyah Sancak Timi Göreve Hazır	192
Bu Adamı Tanıyor musun?	193
Müşterek Operasyon Teklifi	194
Devlet Zirvesi Yapılıyor	196
Operasyon Kararı Alınıyor	196
Operasyon Gizli Yürütülüyor	198
Uzun Menzilli Uçak Kiralanıyor	199
Rota Afrika	201
Bizler, Muz Tüccarıyız	202
Beklenen Gün Gelmişti	204
Geri Sayım Başladı	205
Suikast Uygulaması Türkiye'de.....	209
Armagedon Diyarbakır'da	210
Sancak Timi Cevap Veriyor	211
Nefes Kesen Operasyon	212
Armagedon - Türk İstihbarat Savaşı	213
Şüphe Uyandıran Zincir	215
Batman Bölge Başkanı Öldürüldü	216
MIT Ölümleri Araştırıyor	217
İntihar Eden Mühendisler	217

İsrail’de Sır Dolu Ölüm.....	218
Armagedon Ajanları Ortadan Kaldırıldı	218
Sana Ulaşmak İstiyorum	221
Yazıcıoğlu’na Suikast Yapıldı mı?	223
Cevabı Aranan 15 Soru	224
Suikastta 4 Önemli Kuşku	226
Siyah Giysili Adamlar	227
Mecliste Ölümle Tehdit Etmişler	228
SHopl’de Armagedon Şirketil.....	231
Tim Gözaltına Alınıyor	232
Devlet Denetleme’Kurulu Raporu	235
Özal’ın Zehirlenmesi Şüphesi	235
Devlet Denetleme Kurumu	
Muhsin Yazıcıoğlu Soruşturması	253
Kaynakça	269

Başlarken

Şehzade Mehmet, henüz küçük bir çocukken arkadaşlarıyla oyun oynamış. Arkadaşlarından birinin adı Hasan, diğ erinin adı Sadık. Mehmet *"Ben, büyü yünce İstanbul' u alacağ ım"* diye arkadaşlarına fetih için söz verirmiş. Evvel bu iş e inanmayan Hasan' la Sadık, sonraki günlerde, Şehzade Mehmet'in bu ısrarlarına karş ılık, *"Tamam sen sefere çıkarsan, biz de orduna katılırız"* diye söz vermiş ler.

Yıllar geçmiş ve gün gelmiş, Şehzade Mehmet tahta çıkmış; *"Sözüm söz, iş im fetih"* diyerek, sefer için ferman yazdırmış. Bir gün, yeniçeri destur isteyip, *"Hasan diye biri geldi efendim, Ulubat'tan arkadaşınız olduğunu söyler"* demiş.

Sultan Mehmet, çocukluk arkadaşını hemen içeri aldır-mış. Hasan huzurda hazır, *"Sadık gelmedi mi sultanımız?"* diye sual edermiş: *"Memlekette aradım, benden üç gün evvel yola çıktığını söylediler."*

Sultan Mehmet, *"Henüz gelmedi. Bugünlerde gelir, sana haber ederim."* diye cevap vermiş... Ulubatlı Hasan huzurdan ayrılmış, orduya katılmış. Dünya gözüyle en güzeli görmüş ya, büyük bir aşkla ölümün en güzeline yürümüş.

Konstantinopolis'i fetheden Sultan Mehmet, vefat etmeden önce son seferine hazırlanırken, Roma'dan bir mektup almış. Mektupta Hristiyan bir kardinal, *"Efendim, ömrümün son zamanını kendi vatanımda geçirmek dilerim. Beni, İstanbul'da bir kiliseye almanız mümkün mü?"* diye ricada bulunmuş. Sultan Fatih çok sinirlenmiş, kardinale emir göndermiş: *"Görevimiz tamam olmadan asla!"*

Mektubu yazan Fatih'in çocukluk arkadaşı Sadık'tır. Sultan Mehmet, İstanbul' u fethederken Sadık'ı Hristiyan

Dünyadaki Türkleri ve Müslümanları Bir Araya Toplayacak Güç

kimliğine büründürmüş, kiliseye yerleştirmiş. Sadık yükselmiş, yükselmiş, kardinalliğe kadar ilerlermiş. Derler ki, Fatih zehirlenmeseydi de, son seferinde Roma'yı fethetseydi; Sadık'ı Hristiyan dünyaya Papa yapacaktı!

Sadık, o günden sonra kilisede bir zincir oluşturmuş. Ajanlar yetiştirmiş, papaz diye kiliselere yerleştirmiş. Sultan Abdülhamit'e kadar bu silsile devam etmiş. Sultan Abdülhamit, Sadık'ın mirasını devam ettiren kişiye, kimse'nin bilmediği özel bir sandık, sandığın içinde özel bir sancak göndermiş!

Bu bir Siyah Sancak'tır. Yani Peygamber efendimizin kullandığı sancaktır. Allah resulü, Liderliğinin işareti olarak taşıdığı bu sancağı, vefatından evvel hazreti Ebu Bekir'e teslim etmiş; sancak, silsile ile dört halifeye, onlardan da Emevi ve Abbasi halifelerine geçmişti.

Yavuz Sultan Selim, Mısır'ı fethettiğinde, ilk haliyle muhafaza edilen sancağı, Abbasi halifesinden teslim alıp, İstanbul'a getirdi. Osmanlı Hanedanı; kumaşı iyice eskidiği vakit, dağılmasından endişe ettiği siyah sancağı muhafaza altına alır. Yerine üç hilalli yeşil sancağı diktirir;

Yeşil sancak, Müslümanların liderliğinin nişanı; Oğuz Bey'den silsile ile gelen kırmızı sancak ise Türklerin liderliğinin nişanı olur. Milletin hikaye dediği tarih burada başlar...!!!

Osmanlı, yeşil sancağı nişan olarak tayin etse de, biri Asya'nın içlerine, biri de Avrupa'nın güneyine gönderilen iki kişide, Sultan'ın verdiği Siyah sancak vardır ve bu sancak, gizli bir teşkilatın nişanıdır. Bu hikâyenin bir ucu, Nizamülmülk'le İmam-ı Gazali'ye kadar uzanır. Diğer ucu nerededir kimse bilmiyor.

Derler ki; rahmetli Özal, Özbekistan'a düzenlediği ziyarette, Nakşibendi şeyhinin huzuruna varır. Türkiye'den götürdüğü gizli bir nişanı ve bir köşesi eksik olan yıldız'ın işlendiği sancağı şeyhin rahlesine bırakır.

Derler ki; o gün Özal'a siyah bir sancak gösterilmiş ve Asya'daki gizli teşkilat hakkında bilgi verilmiş. Rahmetli Özal; Hindistan, Japonya, Afganistan, Pakistan, Rusya ve Çin'den gelen bazı kişilerle tanışılmış...*(Kaynak: Teşkilat - Selman Kayabaşı -sayfa 74/75-)*

"Yeryüzü Allah'ın mülküdür, O'nun adına kurtarılması gerekir. Üzerine "Lailaheillallah" bayrağı çekilmeyen hiç bir toprak parçası Allah adına kurtarılmış değildir..."

Topkapı Sarayı ve Babüssade

1453 yılı Mayıs ayında Konstantinopolis Türkler tarafından fethedilmiş ve Osmanlı'nın Başkenti olmuştu. Bir müddet sonra Osmanlı Padişahları ve efradı Sarayburnu'nun tepesinde bulunan Topkapı Sarayı'nda yaşamaya başlamışlardır. Burası artık Osmanlı'nın idare merkezidir.

Bu yüzden etrafı yüksek surlarla çevrili olan Topkapı Sarayı'nın kapıları, sabah güneş doğduğunda açılır, akşam güneş batınca kapatılırdı. Kapılardan ve sarayın emniyetinden ise sorumlu kişi kapı ağasıdır.

Babüssade ise Topkapı Sarayı'nın orta kapısıdır ve bu kapıdan içeride padişahla yakın adamları yaşamaktadır.

Simgesel özelliği nedeniyle sarayın en önemli girişi olan Babüssade, Divan Meydanı'nı, padişahların sarayda selamlık hayatının geçtiği, iç saray teşkilatının ve saray okulumun bulunduğu mekânları içeren Enderun Avlusu'na bağlar.

Sultanı temsil eden bu kapı önünde cülus, bayramlaşma, arife divanı ve ayak divanı adı verilen tören veya olağanüstü hal toplantıları yapılırdı. Törenlerde padişahın bu kapının önünde oturması nedeniyle sarayda birinci derece önemli bir yeridir.

Ayrıca sembolik olarak padişah evinin cümle kapısı olan ve her zaman kapalı tutulan bu kapının arkasına izin-

siz geçmek mutlak idareye yapılan en büyük hukuk ihlali sayılırdı. Sarayın en yetkili ağası olan Bâbüssaâde Ağası'nın sorumluluğunda ve kontrolünde olan bu kapı, sarayın inşaatı sırasında 15. yüzyılda kubbeli ve revaklı olarak yapılmıştır.

Öte yandan Savaşa gidecek olan sadrazama Sancak-ı Hümayun burada törenle teslim edilirdi. Divan'ın toplantı günlerinde saraya törenle giren sadrazam tarafından önüne gelinerek selamlanması da bu kubbeli kapının Sultanın varlığını ve kudretini ifade eden sembolik bir anlam taşıdığını gösteren en belirgin davranış örneğidir.

Peygamber Efendimizin Ordusu

Konstantinopolis'in fethedilmesinin üzerinden tam 63 yıl geçmiştir.

Gecenin ilerlemiş bir saatinde Babüssaade'nin büyük demir tokmakları ardı ardına ve çok kuvvetle vurulur. Pirinç madeninden yapılmış olan Tokmakların demir kapıya her vuruşunda meydana gelen ses yankısı dalgalar halinde yıldızlarla dolu gökyüzüne doğru yükselirken Topkapı Sarayı başta olmak üzere İstanbul'un üzeri nurani bir ışıkla aydınlanmaktadır.

Babüssaade'den sorumlu Hasan Ağa isminde bir muhterem zat idi. Gece ibadetini bitirip istirahatata çekilmiş olan Hasan Ağa, kapının tokmaklarının bu kadar kuvvetli vurulmasıyla yattığı sedirinden fırlar ve eline aldığı yağ kandiliyle odasının kapısını açar ve hızlı adımlarla Babüssaade'ye açılan avluya doğru yönelir.

Hasan Ağa avluya ilk adımını atar, ancak adımını attığı gibi de korkudan mıdır? Yoksa şaşkınlıktan mıdır? Bilemez olduğu yere çakılır kalır. Çünkü Tokmakların her kapıya vuruşunda Babüssaade'nin yüksek duvarları zangır, zangır titremekte ardından da gökyüzünden nur gibi ışıklar yağmaktadır.

Ağa boncuk, boncuk titremeye ve o an aklına gelen tüm duaları okumaya başlar. Bir taraftan duaları okurken, bir taraftan da geriye kaçıp saray efradını haberdar etmek

ister. Ancak adımlarına sahip olamamaktadır. Adımları onu Babüssade'ye doğru götürmektedir. Kapıya yaklaştıkça bakar ki ayakları yere değmemekte ve toprağın bir kanış üstünde gitmektedir.

Hasan Ağa, Babüssade'ye gelir ve Besmele çekerek demir kapının bir kanadını açar. Kanadı açar, açar da şaşkınlıktan küçük dilini yutacak gibi olur. Karşısında başları sarkık, beyazlar giyinmiş ve ellerinde beyaz bayraklar olan silahlarını kuşanmış harbe hazır koca bir ordu vardır. Beyaz giysili ve sarkık bu ordunun en önünde ise atlarından inmiş, kapıya yakın dört nurani yüzlü insan durmaktadır.

Ellerinde birer sancak olan dört nûranî kişiden ve elinde diğerlerinden ayrı siyah bir sancak olan belinde ise çift uçlu kılıcı bulunan nurani zat bir adım öne çıkarak söze başlar.

"Biz neye geldik, bilir misiniz?" der.

Ağa'da "Buyurun." der.

Siyah Sancaklı zat: *"O orkamızda gördüğün ordu, Resûlullâh Efendimizin (s.a.v.) ordusudur. Yanımda bulunan kişiler de Resûlullâh Efendimizin (s.a.v.) halifeleridir. Bu gördüğün kişi Ebü Bekir, bu Ömer, bu Osman. Ben de Ali'yim."*

"Bizi dahi Resûl-i Ekrem Efendimiz gönderip, Sultan Selim Han'a selâm söyledi ve buyurdu ki:

"Haremeyn'in (Mekke ve Medîne'nin) hizmeti kendisine verildi, kalkıp gelsin. Git Sultan Selim Han'a benim tarafımdan bildir!" diye ferman buyurur.

Ardından da Hasan Ağa'nın şaşkın ve hayret dolu bakışları altında dört nurani zat ve sanki beyaz kefenlerine bürünmüş koca ordu birden buhar olup kaybolur.

Bir Tarafa Memur Olunmadıkça

Bu arada Sultan Selim Han Hazretleri çoğu geceleri sabah namazına kadar kitap okumakla geçirir, en yakın dostu Hasan Can da padişahın hizmetini görürdü. Zaman, zaman da ona okutup, kendileri dinlerlerdi.

Bir gece Hasan Can uyuyakalır ve padişahın hizmetinde bulunamaz. Sultan Selim Han'a ise o gece rüyasında, Hasan isminde bir şahıs vasıtasıyla kendisine bir hizmetin görülmesinin tebliğ olunacağı haber verilir.

Sabah namazı vaktinde uyanan Hasan Can namazını kaldıktan sonra, hemen sultanın hizmetine koşar ve " *Bu gece gaflet bastırdı hizmetinizden uzak kaldım.*" diyerek özür diler.

Bunun üzerine padişah: " *Öyleyse şimdi anlat bakalım, bu gece nasıl bir rüya gördün?*" diye sorar.

Hasan Can " *Rüya görmedim.*" diye cevap verir.

Padişah: " *Hayret doğrusu! Herhâlde bir şeyler görmüştür. Benden gizleme!*" diye ısrar eder. Fakat nafil.

Padişah, başını sallayıp; " *Tuhaf şey!*" der. Hasan Can bu hâdiseye bir mana veremez.

Padişah'ın yanından ayrılan Hasan Can, dalgın ve düşünceli bir şekilde odasına doğru giderken Babüssade'den sorumlu Hasan Ağa'nın kapısı açık olan odasında hazinedârbaşı, kilerci başı ile saray ağasını sohbet ederken, Kapı Ağası Hasan Ağa'yı ise düşünceli, başını önüne eğmiş, gözü yaşlı oturuyorken bulur ve " *Ağa hazretleri, geçmiş olsun!*" diye sual edince, Ağa hâlini gizlemek ister.

Hazinedârbaşı; " *Kardeş! Ağa bu gece bir rüya görmüş. Daha o rüyanın tesirindedir*" der.

Hasan Can, Hasan Ağa'ya; " *Allâh rızası için anlatın, belki Sultanımıza iyi bir hediye olur*" diye ısrar eder.

Hasan Ağa ise; " *Benim gibi yüzü kara günahkârın ne rüyası ola ki, padişah katında söylensin!*" diye anlatmaktan çekinir.

Odada bulunanlar ısrara devam ettikçe. Hasan Ağa'nın, gitgide utancı artar ve:

- *Kerem edin! Vazgeçin! Diye yalvarır.*

Hazinedârbaşı: " *Niçin söylemezsin? Daha önce bize anlattığında, padişaha anlatmak için memur edildiğini söylemiştin ya! Gizlenmesi hıyanet olmaz mı?*" deyince, çaresiz Hasan

Ağa, başından geçenleri yani rüyasını anlatır ve ardından olanlarla ilgili şöyle açıklama getirir:

- Kapıyı tekrar kapadıktan sonra dehşet içinde kendimi kaybettim. Sabaha kadar yatıp kalmışım. Hizmetçiler teec-cüd zamanı, âdetim olduğu halde kalkmamamı hastalığıma hamletmişler.

Sabah namazını kaçırmayayım diye gelip beni uyandırmak istediklerinde, terden su içinde yattığımı görmüşler. Değiştirmek için çamaşır getirmişler. Beni ovarak uyandırdılar.

Âlem bana dar geldi. Aklım başıma gelince aceleyle kalktım. Namazımı kıldım; hatta zor yetiştirdim. Fakat hala benden hayret ve şaşkınlık gitmedi" dedikten sonra tekrar ağlamaya başlar.

Babüssade Ağa'sının anlattıklarını büyük bir heyecanla dinleyen Hasan Can hızlı adımlarla tekrar Padişahın huzuruna çıkar.

O'nu karşısında gören Sultan Selim Han, yine rüyadan söz açar:

Böyle uzun gecelerde sabaha kadar uyuyup bir şey görmemen bana acayip geliyor. der.

Hasan Can'da:

- Padişahım! Eğer rüyayı bu Hasan kulumuz görmediyse Babüssade Ağası olan Hasan Ağa görmüşlerdir. Şayet emriniz olursa arz edeyim" diyerek, Kapı Ağası Hasan Ağa'nın rüyasını aynen nakleder.

Hasan Can, işittiklerini anlattıkça Sultan Selim Han'ın mübarek yüzü kızarır ve nihayet dayanamayıp, mübarek gözlerinden yaşlar boşanır. Rüya tamamlanınca; "Ey Hasan Can! Biz sana demez miyiz ki, bizler bir tarafa memur olmadıkça hareket etmeyiz. Ecdadımızdan her biri evlialıktan nasibini almışlardır. Her birinin nice kerâmetleri vardır. Ancak biz onlara benzemedik." diyerek tevazu gösterir.

Önümüzde Allah(c.c)'in Resul'ü Yürüyor

Padişah Sultan Selim Han daha o sabah kararını vermiştir. Hazreti Muhammed'in (s.a.s) rüyadaki emri yerine getirilecektir.

Bundan sonra Yavuz Sultan Selim Han: "Hasan kulum da divanda bulunsun, tiz Mısır seferi hazırlıklarına başlansın." emrini verdi. Mısır seferinin hazırlıklarına başlayıp, bütün tedbirlerini alıp, her türlü harp tedarikini temin ettikten sonra Yavuz Sultan Selim 5 Haziran 1516'da Mısır seferine çıkar.

Mısır seferine gidilirken ordunun korkunç Sina Çölü'nden geçmesi gerekiyordu. Kum fırtınalarının etrafı kasıp kavurduğu, gündüzleri dayanılmaz sıcaklara sahne olurken geceleri dondurucu soğukları davet eden bu çölü dünyada hiç bir ordu geçememişti. Yavuz Sultan Selim ordusuna moral verici sözler söyledikten sonra atını çöle sürdü.

Yavuz Sultan Selim Han, İslamiyet'i tek bir bayrak altında toplamak gayesi ile çıkmış olduğu Mısır seferi sırasında, daha önceleri Cengiz ve Timur'un geçemeyip defalarca gidip geri döndükleri korkunç Sina çölünü mucizevî bir şekilde on üç günde geçmiştir.

Dünya tarihinde ordusuyla beraber Sina Çölü'nü geçen iki hükümdar vardır. Birisi Pers Kralı Kambiz, diğeri ise, yine Makedonya Kralı İskender'dir.

Yavuz Sultan Selim bu imkânsız işi hiç bir zayıat vermeden ve herhangi bir ikmal sıkıntısı çekmeden on üç gün

Dünyadaki Türkleri ve Müslümanları Bir Araya Toplayacak Güç

gibi kısa bir zamanda başarmıştır. Büyük bir askerî deha sayılan Napolyon bile Yavuz'dan üç yüz yıl sonra bu işi başaramamış ve Fransız askerleri susuzluktan çıldırarak birbirlerini vurmuşlardır. Birinci Cihan Harbi'nde yeni tekniğin verdiği imkânlar ve tanklarla bile bu çöl, ancak on bir günde geçilebilmiştir.

Gazze ile Mısır toprakları arasındaki Sina Çölü geçilmeden Mısır'a karadan vasıl olmak mümkün değildir. Daha önce buralara gelmeyi düşünen Hülagu ve Timur bu çölleri geçmeyi göze alamadıkları için Mısır arazisi onların istilasından masun kalmıştı.

Bu amansız çöl gündüz sanki bir cehennem, gece ise âdeta bir buz diyanı idi. +50 ile -20 derece arasında değişen bir iklime sahipti. Sina Çölü sanki kumdan bir denizdi. Yavuz'un inanılmaz azmı ve kesin kararı ile çöle girildi.

Herkes yanındaki suyu idareli kullanıyor, namazlar teyemmüm yapılarak kılınıyordu. Yolculuk böyle sürüp giderken, bir müddet sonra Yavuz Sultan Selim atından indi ve askerinin önünde mütevazı bir şekilde iki büklüm olarak yürümeğe başladı.

Askerî erkân hayret ve şaşkınlık içindeydi. *"Atların bile kanının kaynadığı ve çok zor gittiği bu çölde sultan acaba niçin atından inip yürümeye başladı"* diye kendi aralarında konuşmaya başladılar. Askerler de atlarından inip yürümeye başladılar. Paşalar, Yavuz Selim Han'ın can ciğer arkadaşı olan Hasan Can'a; *"Hünkâr'a sorsanız, acep bu ne iştir?"* dediler.

Hasan Can Yavuz Selim'e merakla *"niçin atından inip yürüdüğünü"* sorunca Yavuz şöyle der: *"Görmüyor musun Hasan, önümüzde elinde siyah sancakla Allah(c.c)'in Resul'ü Fahr-i Kâinat (sav.) yürüyor. O âlemler sultanı yaya yürürken biz nasıl at üstünde olabiliriz."*

İşte Hz. Peygamber'e (sav.) bu büyük muhabbetin ve benzersiz hürmetin bir bereketidir ki, Yavuz ve askerleri o korkunç Sina Çölü'nü bir bulutun altında Allah'ın inayeti ve Resul-i Ekrem'in (sav.) ruhaniyetiyle on üç günde geçmiş ve Mısır'ı fethetmişlerdir.

Bu amansız çöl geçilirken daha önce hazırlanan binlerce deve, su kırbaları ve erzakla yüklenmiş, böylece asker su ve erzak sıkıntısı çekmemiştir. Ayrıca, çölü geçiş sırasında Cenab-ı Hakk'ın büyük bir inayeti olarak senelerden beri yağmur yüzü görmeyen bu çöle yağmurun yağması orduyu rahatlatmış ve ruhlara yeni bir hayat bahşetmiştir.

27 Temmuz günü Osmanlı Ordusu Mısır sınırına dayanmıştır. İlk Savaş 24 Ağustos 1516'da Halep yakınlarında Mercidabık'ta gerçekleşmiş, Memluk Ordusu Osmanlıların ezici top ateşi karşısında fazla dayanamamıştır. Savaş sonunda yaşlı Memluk Sultanı Kansu Gavri atından düşerek ölmüştür.

20 Şubat 1517 Cuma günü Kahire'de Melik Müeyyed Camii'inde Yavuz Sultan Selim adına hutbe okunur. Mısır ve Hicaz artık Osmanlı Padişahı'nın sorumluluğundadır. Bu arada ilginç bir olay olur.

Hutbeyi okuyan hoca Padişah'ın adını, '*Harem-i Şerif'in hâkimi*' şeklinde okur. Yavuz Sultan Selim bunu '*Harem-i Şerif'in hizmetkârı*' olarak değiştirir.

Bir şey daha yapar: Hazreti Muhammed'e saygısından, Mekke ve Medine kalelerine Osmanlı sancağı çektirmez.

Sekiz ay kadar Mısır'da kalan Yavuz Selim Han, birçok ulema ve kabile reisleri ile görüşmeler yapar. Hicaz Emiri de elçilerini göndererek kendisine Haremeyn'in anahtarlarını ve mukaddes emaneti tevdi eder ve bundan sonra Osmanlı'ya tabi olacağını bildirir.

Selim Han, gelen heyetle Hicaz Emiri'nè emirlik beratı ile beraber mühim hediyeler, mukaddes beldelere hizmet için gerekli malzemeler ve ihtiyaç sahiplerine dağıtılmak üzere çeşitli yardımlar gönderir. Osmanlı devleti tarafından Mekke'ye bir de memur tayin edilir.

Böylece Osmanlı tarihinde Haremeyn'e gösterilen saygı ve ihtiramın sembolü olan ve daha sonra büyük hizmetler yapacak "Sürre Alayları"nın temeli de atılmış oluyordu. Hicaz'ın ve mukaddes beldelerin Osmanlı devletine tabi olması ve "mukaddes emanetlerin" padişaha tevdi edilmesi

Dünyadaki Türkleri ve Müslümanları Bir Araya Toplayacak Güç

Osmanlı'nın İslam dünyasındaki ehemmiyetini ve kıymetini daha da artırmıştır. Böylece Hicaz bölgesi ile milletimiz arasında asırlarca sürecektir ve manevi iklimde hiçbir zaman kesilmeyecek bir kardeşliğin temelleri de atılmış oluyordu.

Kazandığı büyük zaferle İstanbul'a doğru ilerleyen Yavuz'un ordusu, iki sene bir ay ve yirmi gün süren Mısır seferinin yorgunluğu içindeydi. Geçtikleri bir bölgenin susuz olması da yorgunluğa eklenince büyük sıkıntılar yaşandı. Hatta binekler bile telef olma tehlikesi ile karşı karşıya kaldı. Yavuz Sultan Selim Han, Secde-i Rahman'a kapandı ve şöyle bir niyazda bulundu:

" Ey büyük Allah 'ım! İlahi Rabbim! Bana ve askerlerime kolaylık ver. Bizlere lütfünle muamele eyle ve rahmetini bizden esirgeme!"

Yavuz Sultan Selim duasını henüz tamamlamıştır ki, bir anda gökyüzünü kuşatan rahmet bulutlarından yağmur yağmaya başladı. Böylece askerin susuzluğu giderilmiş ve meydana gelebilecek büyük felaketler Cenab-ı Hakk'ın lütfüyle bertaraf edilmiş oldu.

Esrarengiz Yolcu

1517 yılının bir gecesi Üsküdar'dan hareket eden bir kayığın yolcusu kimsenin dikkatini çekmemişti. Oysa birkaç kilometre ilerde toplanan kalabalık, coşkulu bir törene hazırlanıyordu.

İstanbul'un halkı, Mısır Seferi'nden dönen Muzaffer Padişahı Yavuz Sultan Selim'i karşılamak için bekliyordu. Mısır ve Hicaz artık Osmanlı'nın toprağıydı ve halk, padişahı bağrına basacaktı.

O saatlerde biraz öteden sessizce hareket eden kayık esrarengiz bir yolcuyu taşıyordu. Bu yolcu, Mısır'ı fetheden Osmanlı Sultanı Yavuz Sultan Selim'di.

Padişah Üsküdar'a gelmiş, gece karanlığında kimseye görünmeden bir kayığa atlayıp karşı kıyıya geçmiş ve saraya girmişti bile.

O gün, neden böyle davrandığını kimse anlamamıştı. O gece bunu bilen tek kişi padişahı ve sırrı, bugün Topkapı Sarayı'nın 'Has Odası' olarak bilinen bölümünde saklıydı.

Bunun cevabı, belki de padişahın bilinen o mütevazı tavrında yatıyordu. Mekke ve Medine kalelerine Osmanlı Sancağı çekirtmeyen; kendini Mekke'nin şerifi değil, hizmetlisi ilan eden mütevazı Padişah, getirdiği Kutsal Emanetlerin halk tarafından halifelğin ve bir rütbenin alameti gibi görülmesini istemiyordu. O gece Üsküdar'da kendisini bekleyen halktan da o nedenle kaçmış, Saray'a gizlice girmişti. Hangi Kutsal Emanetleri beraberinde getirdiğini de belki artık hiçbir zaman öğrenemeyeceğiz.

Öyle bir dönemdi ve öyle bir padişahı. Kibir, henüz Osmanlı Sarayı'nın kapısından adımını atamamıştı.

Sultan Selim yanında getirdiği Kutsal Emanetleri Topkapı Sarayı'nda kendi yaşadığı ve Has Oda denilen taht odasına, başucuna yerleştirir. Kendisiyle birlikte yaşayan en yakın kırk adamını muhafazasına tayin eder. Has Odalılar devlet ve padişah hizmetlerinin yarı sıra Hırka-i Saadet'i muhafaza edecekler, gereken hürmeti gösterecekler, yirmi dört saat yanında Kur'an-ı Kerim okuyup nöbet tutacaklardır. (*Beş asırlık bu nöbet halen devam ediyor.*)

Hasan Can, İstanbul'a dönen Yavuz Selim'in, bundan sonra yapacaklarını kendisine şöyle ifade ettiğini söyler: "*Yavuz Selim, bana bundan sonra üç büyük hedefi olduğunu söyledi. "Birincisi, Şah İsmail'in Safevi Devleti'nin tamamen ortadan kaldırılması, ikincisi Avrupa'ya iyi bir gözdağı verilmesi, üçüncüsü ise okyanuslara çıkarak, ticaret yollarında üstünlüğü devralmak üzere olan Portekizliler ve hamileri İspanyollarla mücadele edilmesi."*

Yine bir gece bana şöyle dedi: "*Hasan Can, babamızdan devraldığımız hazineyi ağzına kadar doldurduk. Bizler de sonsuza kadar yaşayacak değiliz. Öyle sağlam ve sarsılmaz bir ekonomiye sahip olmalıyız ki, dünyada hükümümüzün ve sözümüz geçmediği devlet olmasın. Eğer kişi, bir kere zayıf düştü mü, artık onu tekmeleyen çok olur."*

Peygamberimizin Manevi Gölgesi

Sancak-ı Şerif'in bir padişahla ilk sefere çıkışı 1597 senesinde olmuştur. Bu tarihte III. Mehmet, Eğri seferine giderken Cenâb-ı Peygamber'in hem sancağını hem de hırkasını teberrüken yanında götürmüştü. Ayrıca üç yüz kadar seyyid ve şerif de Sancak-ı Şerif refakatinde bu sefere katılmışlardı.

Mübarek ecdadımız bütün mukaddes emanetler gibi Şancak-ı Şerife de büyük hürmet göstermiş, yerinden çıkılıp sefere gönderilmesini merasime tabi kılmuştu. Tarihçi İsmail Hakkı Uzunçarşılı arşiv vesikalarına istinaden bu merasimi şöyle tasvir etmektedir:

"Sancak-ı Şerif çıkarılacağı gün muayyen bir saatte padişah Hırka-i Saadet'te bulunurken Fetih suresi kıraat olunup bunu müteakip Sancak-ı Şerif'i padişah mahallinden çıkarıp omzuna alıp... Enderun halkı arasından geçerek müezzin ve hafızların tekbirleri arasında arz odasına girip taht-ı hümayunun sütununa istinat ettirirdi.

O sırada müezzin ve hafızlar Fetih veya Yâsin surelerini okurlardı. Okuma bittikten sonra Babüssaade'de kapı ağası dairesinde beklemekte olan sadrazamı, silahlar ağa veya kapı ağası gelip içeriye davet eder ve bu meyanda şeyhülislam ve meşayihden biri davet olunurdu.

Bundan sonra bizzat padişah, eliyle Sancak-ı Şerif'i alır, öper, sadrazama teslim ederken kendisini sefere memur eylediğini söyler ve muvaffakiyet temennî ederdi. Sadrazam Sancak-ı Şerif'i omzuna aldığı zaman şeyhülislam ile şeyh efendi dua ederlerdi.

Bundan sonra sadrazam omzunda Sancak-ı Şerif olarak dışarı çıkar, sipahi ve silahlar ağaları hemen koşarak elinden alıp orta kapıya kadar önünde götürürler ve sonra sadrazamın imamına teslim ederlerdi. Feth-i Şerif okunduktan sonra alayla Sadrazam ve Serdar-ı Ekrem'in Davutpaşa'daki karargâhına gidilirdi.

Sancak-ı Şerif'in hizmetinde ve muhafazasında bulunanlara Liva-i Şerif Takımı denirdi. Ordunun seferden

dönüşünde de benzer bir merasim icra edilir, padişah ve devlet ricali Davutpaşa sahrasına çıkararak Sancak-ı Şerif'i karşılardı. Sadrazam elinden aldığı mübarek sancağı yine bizzat padişaha teslim ederdi. Tabii padişah bizzat ordunun başında sefere çıkıyorsa bu şekilde teslim ve tesellüme gerek kalmazdı.

Sefer hali dışında, tarihimizde bazı isyan hareketlerinin vahamet göstermesi üzerine Sancak-ı Şerif'in çıkarıldığı olmuştur. Mesela 1687 senesinde IV. Mehmet'i hal eden kapıkulu ocaklarının Dersaadet'teki edepsizlikleri tahammül sınırlarını aşınca Sancak-ı Şerif çıkarılmış, bunun üzerine galeyana gelerek ayaklanan halkın yardımıyla zorbalara yakalanarak cezalandırılmışlardı.

Yeniçeri Ocağı'nın kaldırıldığı 1826 senesinde de padişah II. Mahmul Sancak-ı Şerif'i saraydan çıkarttırarak Sultanahmet Camii minberine diktirtmiş ve kendisine sadık güçlerin maneviyatını yükselterek birkaç saat içinde isyancı ocağı söndürmüştü.

Ecdadımız zamanla eriyip parçalanmaya yüz tutan Sancak-ı Şerif'i yaşatabilmek için de çok güzel bir çözüm bulmuştur. Önce aslına uygun üç sancak diktirilmiş, sonra Sancak-ı Şerif eriyip kopan yerlerinden itinayla üç parçaya ayrılp her bir parça yeni hazırlanan sancakların üzerine dikilmiştir.

Böylece eskিয়েerek yok olma tehlikesiyle karşı karşıya kalan Sancak-ı Şerif, üç tane olarak adeta yeniden doğmuştur. Bu üç sancağın biri padişah bizzat sefere veya Edirne'ye gittiğinde onunla beraber götürölür, sadrazam ordunun başında serdar olarak gidecekse kendisine ikinci sancak teslim edilirdi. Üçüncü Sancak-ı Şerif ise, hazine-i hümayunda muhafaza olunurdu.

Osmanlı tebaasında, Siyah Sancak – Ukab yani Sancak-ı Şerif açıldığı zaman yediden yetmişe herkesin bunun altında toplanarak cihada gitmesi birinci vazifesi olurdu.

Hatta Topkapı Sarayının arz odası önüne dikilen sancağın dikildiği yere kimsenin ayak basmaması ve

Dünyadaki Türkleri ve Müslümanları Bir Araya Toplayacak Güç

bu suretle hümmetsizlik gösterilmemesi için iki nöbetçi tarafından korunurdu. Fakat İttihatçılar zamanında nöbetçiler kaldırıldı.

Her ne kadar İstanbul'un fethi esnasında Sancak-ı Şerif Fatih'in elinde değil idiyse de, bu büyük hadiseyi gerçekleştiren Osmanlı ordusunun Peygamber Efendimizin manevî gölgesi altında bulunduğuna şüphe yoktur.

Tunç Yüzleri, Dimdik Duruşları

Siyah Sancağın, Topkapı Sarayı'na getirilişinin üzerinden 350 yıl geçmiştir. II. Abdülhamit'in ani bir fermanıyla Haliç'te yatmakta olan Ertuğrul Firkateyni sefere hazırlanmaktadır. Görevin detayını tam olarak bilmeyen Ertuğrul Gemisinin subaylarının hepsi de garip bir endişe içinde geceyi gemilerinde geçirmişlerdi. O zamanın modası veçhile bıyıklarını burarak, yaylı maşaların altında hapsetmişlerdi.

Sabah olunca personel düz beyaz, subaylar ise düz siyah elbise giymişler, sırma saçaklı apoletler takmışlar, altın yaldızlı uzun kılıçlarını kuşanmışlar, kordonlar, nişanlar takmışlardı. Hafız Ali Efendi ise, imam üniformasını teşkil eden, kollarında rütbe işareti bulunan siyah cübbesini ve yeşil sarı kırmızı fesini giymişti.

Hava aydınlanırken halkın hareket yönünü tespit etmek ve gemiye haber vermek üzere ayağına çabuk askerlerden birkaç şehirde muhtelif istikametlere gönderilmişti. Personel de filikalarla sahile çıkmış, Cami altı avlusunda muntazam sıralar halinde ve toplu halde bulunuyordu.

Gemi Komutanı personelini denetlemiş ve hepsinin görünümünü ve davranışlarını mükemmel bulmuştu. İstibdat devrinin bin bir bakımsızlığı içinde böyle vakur ve disiplinli, her biri birer heykel görünüşüne sahip personelin nasıl solmadan bugüne kadar gelebildiğine hayret etmemek mümkün değildi... Tunç yüzleri, dimdik duruşları ve gürbüz halleriyle bahriye askerleri daha katları bozulmamış kar gibi elbiseleri içinde bir kat daha heybetli duruyorlardı.

Dünyadaki Türkleri ve Müslümanları Bir Araya Toplayacak Güç

Ertuğrul kıtası, en önde bando, onun arkasında gemi komutanı ve daha sonra da cuma selamlığı dolayısıyla görevi önem kazanmış olan gemi imamı Hafız Ali Efendi, kıdemlerine göre diğer subaylar ve personel sıralamasıyla yürüyüş tertibinde, Cami altı meydanından harekete geçti.

O tarihlerde en uygun yol olduğu için önce Tepebaşı'na çıkıldı. Oradan da Galatasaray üzerinden Tophane'ye inildi. Bandonun çaldığı; *"Sivastopol önünde yatan gemiler" ... Atar nizam topunu yer gök iniler* ... Diye başlayan *"Sivastopol Marşı"* ile beraber Dolmabahçe'ye doğru yürüyüşe devam edildi.

Halk, o güne kadar görülmemiş bir intizam ve mükemmeliyetteki bu deniz kıtasının Ertuğrul kıtası olduğunu anlayınca müthiş bir alkış tufanı kopardı. Ara sıra dua okuyanlar, *"Allah yolunuzu açık etsin"* diyenler, takdir duygularının ve hayretlerin ifadesi olan sözler, herkesin kulağında unutulmaz izler bırakıyordu.

Siyah Sancak Japonya Yolunda

İstanbul halkını sokaklara döken Ertuğrul Gemisi'nin bu kutsal seferi nereye yapılacaktı sorusuna şu açıklamayı getirelim:

Aslında, Batılı ülkelerin sömürgeleştirme çabalarına direnen Osmanlı Devleti ile Japon İmparatorluğu 19.yy'ın sonlarına doğru ikili ilişkiler kurma yoluna gitti. İkili ilişkileri geliştirme yolundaki en kapsamlı adım Japon Prensi Komatsu Akihito'nun İstanbul'u ziyareti ile gerçekleşti.

Japon İmparatorunun dostluk mesajını Padişah II. Abdülhamit'e ileten Komatsu ve heyeti padişah tarafından büyük bir misafirperverlik ile karşılandı. İstanbul'da bulundukları sürece Dolmabahçe Sarayında ağırlanan Komatsu ve heyeti II. Abdülhamit tarafından madalya ve nişanlar ile taltif edildi.

Avrupa devletlerine karşı denge politikası izleyen Osmanlı devleti Halifeliği öne çıkararak Müslümanlar arasındaki birlik-beraberliği artırmayı hedefliyordu. Arap

topraklarından Uzakdoğu'ya uzanan Müslüman coğrafyada Hilafet makamının güçlendirilmesi Osmanlı devletini dış politik baskılardan kurtarabilirdi.

Rusya'nın İstanbul büyükelçisi Nelidov, kendi Dışişleri Bakanlığı'na gönderdiği 25 Temmuz 1889 tarihli raporunda bu gezinin amacını doğru bir şekilde şöyle özetliyordu: *"... Bu kere gönderilecek olan Ertuğrul Firkateyni'nin asıl amacı, Kızıldeniz ve Arabistan sularında Siyah Sancağı dalgalandırılması, bir de çok sayıda Müslüman'ın bulunduğu Hindistan'da sultan'ın emeli olan gösterilerin yapılmasıdır... Ertuğrul Firkateyni, yerli Müslümanların manevî güçlerini ve sultana olan bağlılıklarını arttırmak için, bazı Hindistan limanlarına uğrayacaktır. İngilizler ise, onların sultana olan manevî itaatlerini kırmak için hiç durmadan çalışmaktadırlar."*

Ertuğrul'a Gösterilen İlgi

Ertuğrul, Bombay'a gelir gelmez, gemiyi ziyaret için nhıma ve iskelelere hücum başladı. İlk gün resmî ziyaretlere, mutat askerî merasimlere tahsis olunduğundan, gemiye halktan ziyaretçi kabul edilmedi. Ama ertesi gün güneşin doğuşuyla beraber geminin etrafını sandallar sardı.

Ancak toka sancaktan evvel, savaş gemilerine ziyaretçi kabul edilmemesi, Osmanlı denizcilik geleneğinde olduğundan, gelen ziyaretçiler bir süre bekletildi. Zamanı geldiğinde de kabul edildi. Ziyaretçilerin çoğunluğunu Müslüman Hintliler oluştuyordu. Ertuğrul'u görmek için günlerce meşakkatli seyahatleri göze alıp, Lahor, Delhi, Allahabad, Ahmedabad ve Haydarabad gibi uzak yerlerden gelenler de vardı.

Güvertede namaz kılanlar, direklere tırmanıp Osmanlı sancağına yüzünü gözünü sürenler, geminin güvertesini ve iskelesini öperler, ağlayanlar Osmanlı şeref ve itibarına bu yörelerde çoktan beri hasret çekildiğinin canlı ve somut kanıtlarıydı. Gemiye görmeye o kadar çok ziyaretçi geliyordu ki, izdihamdan hareket etmek bile kabil olmuyordu.

Dünyadaki Türkleri ve Müslümanları Bir Araya Toplayacak Güç

Hatta birkaç kez iskeleler yukarı alınarak tehacümü durdurmak gerekmişti. Ama iskelelerin yukarı çekildiğini gören halk, hemen şikâyet başlıyor, gemiyi görmek için katlandıkları büyük zahmetleri anlatmak istiyorlar, ayaklarının şişkinliğini, üst başlarının toz toprak içindeki halini göstererek anlayış talep ediyorlardı.

Bu ziyaretlerin garip yönü, gelenlerin grup, grup toplanarak askerlerle saatlerce konuşmalarıydı. Ama nasıl? Hangi dilde? O yıllarda Hindistan'da yüz ellinin üzerinde dilin konuşulduğu, fakat bunların içinde bilinen dünya dillerinden hiçbirisinin olmadığı düşünülürse, ortak dil sadece beden dili, işaretler, dualar ve daha önemlisi sabır ve metanetti. Zor anlaşıyorlardı ama zevkle anlaşıyorlar, birbirlerine davetler ve ikramlar yapıyorlardı.

Ertuğrul'un Bombay'da gördüğü ilgi sadece sade Hint vatandaşlarının ilgisinden ibaret değildi. Sahilde bir bağışma, bir alkış duyulması, bir kaynaşma olması bir mihracenin gemiyi ziyarete gelmekte olduğunu belirtisiydi.

Bu belirtinin hemen ardından ipek halılar, altın yaldızlı tahtırevanı üzerinde Mihrace ile özel olarak süslenmiş beş on fil ile buna refakat eden meşaleli, muzraklı, siyah cübbeli, bal renkli sankı kırk Hintliden oluşan muhafız alayı, sahilin gemiye en yakın noktasında belirirlerdi.

Gemi gözcüleri sahilde bu gibi hareketleri görürlerse, bunun anlamının bir mihracenin gemiye gelmekte olduğunu anlarlar ve hemen köprü üstünde dikkat borusu çaldırarak, gemideki herkesi uyarırlar ve tören kıtasının hazırlanmasına, iskelelere asılan halkın aralanarak, gelen yüksek misafirin, gemiyi rahatça ziyaret etmesine imkân yaratmaya çalışırlardı.

Ertuğrul'un Bombay'da kaldığı bir hafta boyunca, Mihracelerden on beşi gemiyi ziyarete gelmiş ve bizzat Komutan Albay Osman Bey tarafından büyük üniformayla, devlet başkanlarına, hükümdarlara yapılan törenlerle karşılanıp uğurlanmışlar, tabiatıyla top atışlarıyla da selamlanmışlardı. Mihracelerine yapılan bu törenler, Hint halkının büyük ilgi ve sempatisiyle karşılanmış, karşılık olarak şehre çıkan Ertuğrul subaylarına ve mürettebatına gösterdikleri misafirperverliğin derecesini yükseltmişti.

Ertuğrul'u Bombay'da günde ortalama olarak 20.000 kişi, ziyarete açık olduğu bir hafta içinde ise toplam 150.000'e yakın kişi ziyaret etmişti. Bu ziyaretçilerin içinde Müslümanların dışında ateşperestler, putperestler, Budistler, satıcılar, hokkabazlar, marifetlerini sergilemek isteyen Hint fakirleri, çamaşırcılar, erzak ve eşya komisyoncuları da bulunmaktaydı.

Ertuğrul, Bombay'da gerçekten büyük ilgi görmüş, bir savaş gemisinin bayrak gösterme ziyaretinden beklenen nectenin azamîsinin alınmasını mümkün kılmişti. Hindistan'ın Müslüman halkının Halifelerinin gemisine karşı gösterdiği yakınlıktan gurur duymamak mümkün değildi...

Bu durum belki de II. Abdülhamit'in beklentilerinin bile üstündeydi.

29 Ekim 1889 tarihli Advocate of India isimli İngilizce olarak yayımlanan bir gazete bakın ziyarete ilişkin neler diyordu:

"... Bugün Bombay Limanı'nda şerefli Osmanlı sancağının dalgalanması bize şan ve şeref vermiştir. Osmanlı Padişahı II. Abdülhamit; bir geminin bayrağını taşıdığı ve mensubu olduğu ülkenin imtiyazlarının tümüne, gittiği her yerde de aynen haiz olmasını öngören uluslararası kurallara göre, Bombay Limanı'nun küçük bir kısmına hâkim olmuştur... .."

Ertuğrul bin sekiz yüz tonluk mükemmel bir firkateyndir. Çeşitli çaplarda topları vardır. Karaya çıkan mürettebatı herkesin takdirini kazanmıştır. Bu nedenle halkta da gemiyi gezme ve yakından görme arzusu uyanmıştır.

Türk denizcilerinin hepsi çalışkan ve güçlü kuvvetli aslanlardır. Üniformalarıyla kırmızı renkli fesleriyle özellikle takdir toplamışlardır. Gemiye ziyarete gidenler burada büyük bir nezaketle kabul edilmişler, gezilmeye layık bütün yerler kendilerine gösterilmiş ve hiçbir şey saklanmamıştır. Hatta arada sırada bando ile marşlar bile çalmışlardır... .."

Firkateynin Bombay'a gelişi Hindistan'ın Müslüman halkı üzerinde geniş bir tesir bırakmış, bu halk din kardeşlerini büyük bir içtenlikle bağışlarına basmıştır. Cuma günü gemi

mürettebatından 150 kadar asker ve bazı subaylar gayet temiz giyinmiş oldukları halde Cuma namazını eda etmek üzere camilere gitmişler ve yolda kalabalık bir halk kitlesi tarafından saygıyla selamlanmışlardır. ...

Ertuğrul'un Bombay'da kaldığı süre içinde şehirde gezme iznini almış olan subaylar ve erler sokaklarda takdire değer biçimde dolaşmışlardır. Polis kayıtlarında hiç bir olaya rastlanmamıştır. ... Osmanlılar aleyhinde konuşmanın âdet haline geldiği bu günlerde, biz burada gördüğümüz iyi karakterli insanları yazmayı kendimize görev bildik..."

Yine Bombay'da Gucerat diliyle yayımlanan Gazette of Bombay isimli gazetenin 28 Ekim 1889 tarihli sayısında da Ertuğrul'un ziyareti hakkında şunlar yazılmıştır:

"... Osmanlı Devleti'nin Ertuğrul isimli gemisinin Bombay Limanı'na gelerek askerlerinin çok yeknesak bir kıyafetle şehirde dolaşmalarını görenler hayret içinde kalarak bunların kimler olduklarını sorunca, onların Osmanlı askeri olduklarını öğrendiler.

Halk tarafından verilen ziyafetlerde ve cuma namazındaki tutumlarından halk, limanda bir Osmanlı gemisinin bulunduğunu anlamış ve bütün Müslüman halk gemiyi gezmeye koşmuştur. Gemiye giden gazetemizin yazı işleri müdürü, basacak yer olmadığını bizzat görmüştür. Bazı kişiler de gemiye merdivenlerden çıkacak yer bulamadıkları için halatlara tırmanarak çıkmışlardır.

Osmanlı denizcileri kadar, kıyafet ve tavırlarından çok üstün ahlak sahibi olmalarıyla tanınan başka asker tasavvur edilemez. Takdire şayan bir nokta da Osmanlı denizcilerinin hiçbir şey saklamadan gemilerini baştan aşağı gezdirmeleri idi. Bu tutum diğer ecnebi milletlerin denizcilerinde görülemezdi. Hiçbir denizci ziyaretçilerden bahşiş ya da başka bir eşya istemedi. Onların aldıkları terbiyeyi ne kadar övsek azdır. Gemi subaylarından bazıları İngilizce biliyorlardı.

Hindistan'ın Müslüman halkının Halifeye olan bağlılıkları bu gemiye ilgileri ile belli olmuştu. Bu hali, gemi

komutanı ve mürettebatı da gözleriyle gördüler. Herhalde memleketlerine döndüklerinde, Halife bu gerçekleri öğrendiği zaman Osmanlı-İngiliz ilişkilerinin daha iyi bir hal alacağı ve buradaki Müslüman halkın da daha fazla gelişeceği açıktır..”

Ertuğrul'un ziyaret ettiği yerlerde gerçekten büyük bir etki yaptığı ve Halife lehine çok olumlu bir hava yarattığı ve Müslümanların kendisine bağlılığını pekiştirdiği gerek Gemi Komutanı Albay Osman Bey'in raporlarından gerek yerel basında çıkan yazılardan anlaşılmaktaydı. Yukarıda verilen iki örnek yazı da Osmanlıcaya çevrilerek önce Ceride-i Bahriye Dergisinde, sonra da İstanbul basınının hemen, hemen bütün gazetelerinde yayımlanmıştır.

Yazılarda belirtilen Müslümanların coşkunluğu bilhassa vurgulanarak, Osmanlı dünyasındaki bütün Müslümanlara, tüm dünyada Müslümanlığın birlik içinde ve Hilafet'in de görev başında olduğu anlatılmış oluyordu. Ertuğrul aracılığıyla Osmanlı Hilafet otoritesinin imparatorluk sınırları ve Arap dünyası sınırları dışındaki Müslümanlar için de geçerli olduğunun ispat edildiği söylenmekteydi.

Bombay'da 26 Ekim 1889 günü halkın ziyaretine son verilerek, müteakip sefer için su, yiyecek ve kömür ikmalinin yapılmasına başlandı ve ertesi günü de Seylan'ın merkezi Kolombo'ya doğru hareket edildi.

200 Bin Ziyaretçi

Hint gazeteleri Ertuğrul'un Bombay ziyaretini ve gezisini detaylı olarak ve uzun, uzun yazdığından, ada sakinleri fırkateynin Kolombo'ya varacağı tarihi öğrenmişlerdi. Daha gemi limana girerken kentin Osmanlı sempatizanı ve Müslüman olan bütün halkı sahilde toplanmıştı. Kolombo kalesinin top atışlarıyla Ertuğrul tarafından selamlanması dikkatleri daha da fazla çekmişti.

Resmî ziyaretlerin sonuna kadar sabredemeyen kent halkı, mukavemet edilmesi mümkün olmayan dostane hislerle geminin etrafını sarmışlardı. Varış gününün cuma

Dünyadaki Türkleri ve Müslümanları Bir Araya Toplayacak Güç

günü olması ve mürettebatın bir kısmının cuma namazını eda etmek üzere camilere gönderilmesi ise gemi üzerindeki dikkati artırmıştı. Aynı günün akşamı da adanın 300.000 civarında olan Müslüman nüfusunun, 200.000'nin muhtelif yerlerden gemiye ziyarete gelmekte oldukları Seylan Genel Valisi tarafından gemi komutanına bildirilmişti.

Esasen 20.000-30.000'i daha şimdiden geminin içinde veya civarında olduğuna göre, adanın hemen, hemen bütün Müslümanlarının gemiyi ziyaret etmek istedikleri ortaya çıkıyordu. Bu kadar büyük bir kalabalığı incitmeden, bir kazaya sebep olmadan kabul etmek için gemide bazı ilave tedbirlerin alınması gerekti.

Bombay'daki tecrübeler, aynı anda gemiyi 2.000 kişinin ziyaret edebileceğini göstermişti. Bu sebeple ziyaretçileri 2.000 kişilik gruplara ayırmak ve gezdirmek esas alındı. Ama gelin görün ki, gemiye gelenler yelkenlerin gölgesinde bağdaş kurup oturuyorlar ve mürettebatla sohbet dalarak gemiden ayrılmak istemiyorlardı.

Günlerce süren yolculuktan sonra, birçok meşakkate katlanarak gemiyi görmeye gelen bu kadirşinas insanları süratle gemiyi terke davet etmek de geleneksel misafirperverlik anlayışıyla bağdaşmazdı. Bunun için sancak iskelesi ziyaretçilerin gemiye gelişlerine, iskele iskelesi de gemiden ayrılışlarına tahsis olundu. Havalanın da çok sıcak olması gemiyi gezenleri hem sıcaktan hem izdihamdan pek fazla rahatsız ediyordu...

Bu durum da dikkate alınarak, gemide ziyaretçi sayısı arttığı zamanlarda, çıkış iskelesinde ziyaretçilere şurup dağıtmak usulü getirildi. Bu usulü teklif eden genç subay da, imal ve dağıtımına nezaret etmek üzere adeta şurupçu başı olarak görevlendirildi.

Seylan halkının Ertuğrul'a gösterdiği ilgi, Bombay Müslümanlarının gösterdiği ilgiyle adeta yarışcasınaydı. Çok uzaklarda bulunan kentlerin halkları fırkateyne hep birlikte gelemediklerinden içlerinden seçtikleri temsilcilerini, yüzlerce binlerce imzalı mazbatalarıyla beraber göndermişlerdi.

Temsilcilere, Ertuğrul mürettebatı için kendi hesaplarına ziyafet verme yetkisi bile vermişlerdi. Kolombo'daki resmî makamların, halkın ileri gelenlerinin verdikleri ziyafetler ve hazırladıkları özel ada turları da ziyaret programını daha da zenginleştirmişti.

Halk Gemiye Secde Ediyor

Fırkateyn 13 Kasım 1889 günü Singapur'a hareket etmişti. Çizilen rota Seylan Adası'nın güney burnundan dolaşarak Sumatra Adası'nın kuzeyindeki Banda Aceh Burnu'na, oradan da Malakka Boğazı yoluyla Singapur'a doğruydu.

15 Kasım 1889'da Singapur'a ulaşıldı. Albay Osman Bey, gemiyi salimen Singapur'a getirmeyi başardığı için, terfi ettirilerek tuğgeneral olmuştu.

Bu arada Fırkateynin Singapur'un civarındaki Cava adası ve diğer Müslüman halkı fazla olan yerlere uğrayıp Osmanlı'nın şanını dalgalandırıp azametini yükseltmesi ifade ediliyordu.

Ertuğrul ve mürettebatı, Singapur'da bulunduğu süre içerisinde, halk tarafından son derece samimi karşılanmıştır. 29 Ekim 1889'da Singapur'dan İstanbul'a çekilen telgrafta, Bombay ve Kolombo'da 300.000'den fazla Müslüman'ın gemiyi ziyarete geldiği, Singapur'a gelindiğinden itibaren de Malakka, Sumatra ve Cava'dan Müslümanların, prenslerin ve ileri gelenlerinin ziyaret akınlarıyla karşılaştıkları bildiriliyordu.

Mürettebat her gün ziyafetlere davet ediliyordu. Hatta Sumatra, Cava ve Siyam Müslümanları, Felemenklilerin yaptığı mezalimi dile getiren iki adet yazıyı Osman Paşa'ya vermişler ve Osmanlı Devleti'nden yardım istemişlerdir.

Bunun yanında halk Ertuğrul'u kutsal bir yer olarak görüyor hatta şükranlarını sunmak için gemide secdeye varıp dua ediyordu. Singapur sularındaki gemilere de Osmanlı sancağı çekiliyordu.

Ertuğrul, 7 Haziran 1890'da son durağı olan Yokohama limanına ulaşmıştır. Ertuğrul limana yaklaşırken, burada

beklemekte olan Japon, İngiliz ve Fransız donanmalarına ait gemiler tarafından karşılanmıştır.

Osman Paşa, 13 Haziran 1890'da İmparator'a Padişah'ın mektubunu, nişanı ve diğer hediyeleri takdim etmiştir. İmparator Meiji de, o gece verilen yemekte, Osmanlı nişanını takmıştır. Ayrıca Osman Paşa'ya "Sulilövan" nişanının büyük kordonu ve yanındaki subaylara da aynı nişanın üçüncü ve daha sonraki rütbeleri hediye edilmiştir. Türk heyeti ayrıca İmparatoriçe'ye de taç ile murassa gerdanlığı sunmuştur.

Dönüş İçin Hazırlık

Osman Paşa, Bahriye Nezareti'ne gönderdiği yazıda, Ertuğrul'un Japonya'daki görevini yerine getirdiğini ancak dönüşte güney rüzgâna rastlayacağını ayrıca Ekim'e kadar olan zamanın da tayfun mevsimi olduğundan, değil Aden'e, Singapur'a kadar bile gitmesinin zor ve tehlikeli olacağını belirtiyordu.

Bu sebeple, Japonya'nın Uraga, Hyogo ve Nagasaki ve hatta Çin'in Şangay gibi limanlarına uğranarak, buralarda birer ay beklemenin ve bu zamanın bu şekilde geçirilmesinin, o zaman esmeye başlayacak rüzgârlarla dönmenin uygun olacağını ifade ediyordu.

Nezaret'ten gelen tezkerede, Osman Paşa'nın birer ay bekleme önerisinin, geminin Singapur'da uzun süre kalmasından dolayı çıkan asılsız söylentileri önlemek için olduğunu ve ayrıca kalabalık bir Müslüman ahalisi bulunan Kalküta'ya da uğramalarının münasip olacağını bildirmiştir.

Dönüş yolculuğunda Ertuğrul'un Felemenk limanlarına uğraması gerektiğini, Osmanlı Devleti'nin Lahey Sefareti de belirtiyordu. Lahey Sefiri Karaca Paşa, geminin Japonya'ya giderken, Hint Denizi'nden geçtiği sırada Sunda adalarındaki Müslüman ahali arasında, Hollandalıların Hindistan'daki limanlarından bazılarında Siyah sancağın dolaşacağı haberinin duyulması ile hilafete bağlı olan yerli halkın Siyah sancağı görmeyi ümit ettiğini, ancak geminin uğramaması üzerine, bütün hayallerinin boşa çıktığını yazmaktadır.

Müslüman ahali, Ertuğrul'un limanlarına uğrayacağı habesine kendilerini o kadar kapıtmıştı ki Hindistan'daki Hollanda Deniz Kuvvetlerinin amirali Ertuğrul'u karşılamak için büyük bir özenle hazırlanmıştı. Ertuğrul'un buralara uğramaması, halk üzerinde hayal kırıklığına sebep olmuş, Hollandalıların ise bu durumdan memnun olmalarına yol açmıştır.

Bu arada Lahey'deki Osmanlı Sefiri Karaca Paşa, geminin Sunda Adası'nı ziyaret etmesini savunurken, Açe'ye uğramasını istememektedir ve bu fıkirden vazgeçilmesini önermektedir. Çünkü Açe'nin yerli hükümdarı, Hollanda idaresinde olmayı kabul etmediğinden, Hollandalılarla muharebe ve İslam Halifesine bağlılığını ifade etmektedir.

Bu sebeple, Siyah sancağın burada görünmesi, Açe hükümdarına destek vermek gibi anlaşılabilirdi. Bu da devlete zarar verebilirdi. Yani Hollanda ile ilişkilerimizi bozabilirdi.

Dönüş için yol güzergâhı bu şekilde hazırlanırken, Ertuğrul'u bir şanssızlık daha yakaladı. Burada kolera salgınına yakalandılar. Nagaura'da Ertuğrul ile birlikte mürettebat da karantinaya alınmıştır. Mürettebattan otuz altı kişi hastalanmış, on iki kişi vefat etmiştir.

Bu rakam Ceride-i Bahriye'de hastalanan otuz beş, vefat eden on bir kişi olarak verilmektedir. Karantinadan dolayı hareket tarihi yine ertelenmiştir. Ertuğrul, Eylül'de hala Yokohama'da bulunuyordu. Burada bir ay kalınması planlandığı halde üç ay olmuştu.

Bütün bu gelişmelerin neticesinde Ertuğrul, 15 Eylül 1890'da Yokohama'dan İstanbul'a hareket etmiştir.

Ertuğrul Batıyor

Ancak bir gün sonra Kushimoto açıklarında fırtınaya yakalanıp kayalara çarparak parçalandı. Gemideki 540 kişilik mürettebattan sadece 69 kişi yaralı olarak sahile ulaşabildi, geri kalan mürettebat şehit oldu.

Sabahın ilk ışıkları ile 60 haneli Oshima Köylüleri yaralıları ve şehitleri denizden çıkarmak büyük gayret gösterdiler.

Dünyadaki Türkleri ve Müslümanları Bir Araya Toplayacak Güç

Ertuğrul Firkateyni şehitleri, Oshima Köylüleri tarafından yine Oshima Adası'na defnedildi. Ardından 21 Eylül 1890 ve Şubat 1891 tarihlerinde buraya şehit anıtı dikildi.

Kazadan yaralı olarak kurtulanlar Japon İmparatorunun özel ilgisi ile tedavi edildiler. İyileşen 69 kişi Kongo ve Hiyei adlı iki Japon gemisi ile 10 Ekim 1890'da Japonya'dan hareket etti. 2 Ocak 1891 tarihinde İstanbul'a varan gemiler Dolmabahçe önlerine demir attılar. Binlerce İstanbullunun sevgi gösterileri ile karşılandılar. Gemi komutanları padişah tarafından kabul edildi ve Mecidiye nişanıyla taltif edildiler.

Ertuğrul Firkateyni görevini tamamlamıştı. Japonya ziyareti yolunda Hint ve Pasifik okyanuslarında Siyah Sancağı dalgalandıran Ertuğrul Firkateyni uğradığı Bombay, Kolombo, Singapur ve Hong Kong gibi şehirlerde halkın yoğun ilgisi ile karşılandı.

Yolculuk Arap bölgelerinden Uzakdoğu'ya kadar Müslümanların halifeye sadakatini göstermişti. Kazada şehit olanların yakınlarına başta Osmanlı dâhilinde olmak üzere diğer ülkelerdeki Müslümanların yardım için seferber olması Müslümanların bir ve beraber olabildiğini gösteren kanıt oldu.

Ertuğrul Firkateyni'nin dönüş yolunda batması Osmanlı Japon ilişkilerinde derin duygusal bir bağın ortaya çıkmasına da sebep oldu. Japon halkı yaşanan bu faciayı unutmadı. Ertuğrul Firkateyni üzerine şiirler yazdılar bunları bestelediler ve nesilden, nesle bu hikâyeyi aktardılar.

Siyah Sancak

Babüssade Hasan Ağa'nın rüyasına giren ve akabinde Sultan Selim Han'ın Mısır'a sefer açmasına ve de Abdülhamit Han'ın ne amaçla Ertuğrul Gemisi ile Süveyş'ten başlayıp Japonya'ya kadar Siyah Sancağı dalgalandırdığı konusuna kısa bir nokta koyalım. Türkler ve Müslümanlar için Siyah Sancak neden bu kadar önemli ve kutsaldır sorusuna cevap bulalım:

Bir topluluğun en önemli sembollerinden biri bayrak ve sancaktır. Her ikisi de, en küçük birimden en büyük birime kadar o topluluğu sembolize eder.

Sancaklar arasında bir sancak vardır ki taşıdığı anlam ile ve önem ile diğer sancaklardan ayrılır. 1400 yıldır İslam'ın sembolü olan bu siyah sancak kutlu Peygamberimiz, Hz. Muhammed (S.a.v)'in Ukab isimli emaneti olan Sancak-ı Şerifi'dir. Hz. Peygamber her katıldığı savaşa Ukab ile girmiştir.

Arap kabileleri arasında sancağın yere düşmesi yenilmek anlamına geliyordu. Böyle bir şey olduğunda askerler mağlubiyeti kabul ederek dağılırlardı. Bu yüzden sancağı taşıyan kişi yaralandığında veya öldüğünde onu taşıyacak sonraki kişi belliydi ve hemen sancağı devralırdı.

O dönemdeki tüm kabileler de, İslamiyet'in yayılması safhasında bu sancak altında birleşiyorlardı. Peygamber Efendimiz (S.a.v)'in bu sancak dışında, ordusuna ait birçok sancak daha vardı ama Başkomutanlığa özel olan Siyah Sancak, Ukab'tı.

Peygamberimiz ilk defa Bedr Savaşında biri beyaz, ikisi siyah sancak kullanmışlardı. Beyaz sancak sahabenin ileri

Dünyadaki Türkleri ve Müslümanları Bir Araya Toplayacak Güç

gelenlerinden Mus'âb ibni Umeyr'e; siyah sancaklardan biri hazret-i Ali'ye, diğeri Ensâr'dan bir zata Peygamberimiz tarafından verilmişti.

Yahudilere karşı yapılan Hayber seferinde kale bir türlü ele geçirilemeyince Peygamberimiz, *"Bayrağı, öyle bir ere vereceğim ki, O, Allah'ı ve Resulünü sever, Allah ve Resulü de, Onu sever!"* buyurmuş ve Hz. Ali'yi çağırıp Siyah Bayrağını ona vermişti. Yüce Allah, Hayber'in fethini, Hz. Ali'ye nasip etmiştir. Peygamberimizin Livası (Sancağı)nun üzerinde *"La ilahe illallah Muhammed'ür Resulullah"* yazılı idi.

İslamiyet'in yayılmasından ve Hz. Peygamber (S.a.v)'in vefatından sonra dört halife bu şerefli emaneti almışlardı.

Nitekim İslâmiyet'in ilk zamanlarında harbe giden ordu kumandanına halifeler sancak verir ve başarıları için dua ederlerdi. Hazret-i Ömer sancak teslim ettiği zaman:

"Allahü teâlânın ismiyle ve yardımını niyaz ederek bu sancağı size veriyorum. O'nun dinini kuvvetlendirmek için gidiniz. Muzafferiyet ancak cenâb-ı Hak'tandır. Sancak hakda ise ona bağlanmak sabır ve tahammül göstermekle olur. Allah'ı tanımayanlar ile Allah uğrunda harp ediniz. Zulüm ve tecavüzde bulunmayınız.

Zira cenâb-ı Hak, zulüm ve tecavüzde bulunanları sevmez. Düşmanla karşı karşıya geldiğiniz zaman, korkak olmayınız. Zafer sevinciyle kimseyi işkenceyle öldürmeyiniz. Galibiyet gururuyla düşmana lüzumsuz zarar verdimeyiniz. İhtiyarlardan, kadınlardan, çocuklardan kimseyi öldürmeyiniz." Diye emir verirdi.

Resmi kayıtlara göre daha sonra Emevi ve Abbasi halifelerine intikal eden sancak, Moğolların Bağdat'ı işgal etmesiyle Abbasi Halifesi tarafından Mısır'a götürüldü. Ukab, Yavuz Sultan Selim Han tarafından Mısır'ın alınmasıyla da Osmanlılara geçmiştir.

Yüzyıllarca, İslam ahlakının bayraktarlığını yapan Osmanlı imparatorluğu, Sancak-ı Şerif'in İstanbul'a gelmesi ile büyük bir onura erişmiştir.

Osmanlıda Sancak kesin olarak istiklâl alâmetidir. Bayrak gibi, sancak da kutsaldır. Yere düşürmemek, düşmana bırakmamak için ölüm dâhil bütün tedbirler alınır. Muharebe meydanında sancağın kutsallığı en yüksek mertebede bulunur.

Sancağı düşürmemek için nice vezirlerin, paşaların, komutanların hiç tereddüt göstermeden ölümü göze alarak şehit oldukları çok görülmüştür. Zira sancağın düşmesi mağlubiyetin işaretidir.

Osmanlılarda değişik tip ve şekillerde sancaklar kullanıldıktan sonra, Türkiye Cumhuriyeti Silâhlı Kuvvetlerinde sancak, alay ve eşidi birliğe verilmektedir. Türk Silâhlı Kuvvetlerinin timsali olan bu sancak, şerefle korunur, hiçbir sebep ve bahaneyle terk edilemez.

Cumhurbaşkanı veya onun tayin edeceği büyük komutan tarafından özel bir merasimle verilen sancaklara o alayın numarası veya isimleri yazılır. Verilen sancak, alay komutanının odasında muhafaza edilir; geçit törenlerinde, sancağa madalya takılmasında ve askerî merasim ve protokol talimatında belirtilen merasimlerde açılır. Sancağın alınıp, merasimden sonra yerine konması özel bir merasimle olur. Savaşlarda alay komutanının muharebe idare yerinde kılıfı içinde bulunur.

Ecdat hatırası mukaddes emanet olan sancak, askerin manevi kuvvetlerini artırmak için, lüzumlu görülen yerlerde alay komutanı tarafından açtırılır. Sancak açılmışken herkes tarafından gurur ve tazimle selâmlanır.

Sancağın bulunduğu alayın komutanları değiştiğinde devir-teslim töreninde sancak açılır. Vatan sevgisinin tazelendiği, heyecanlanan göğüslerde sönmeyen inancın kuvvetlendiği, şehit olma arzusunun çoğaldığı böyle günlerde sancak, hürriyetin meşalesi olarak dalgalanır.

Görevi teslim edecek komutan vazifeyi yapmanın gönül rahatlığı içinde:

"Alayımız sancağının mukaddes nöbet sırası sende. Rengi, mübarek ecdat kanının rengidir. Kumaşı, şehit tenidir. Parıl-

Dünyadaki Türkleri ve Müslümanları Bir Araya Toplayacak Güç

tısı, zaferlerin ışıdır. Ayyıldızı, hürriyet ve istiklâldir. Yazısı, kahramanlık ve fazilettir. Gönderi, millî iradedir. Hamaili, şeref ve mesuliyettir. Bütün bunlar, Türk milletinden sana emanettir. Bu büyük emaneti, sana teslim ediyorum.

Demir bileğinle onu sımsıkı kavra, kanının son damlasına kadar daima yükseklerde tut. Onu senden sonra sağ kalana teslim etmedikçe son nefesini vermeyeceksin. Bu sancak nesiller boyunca ve ebediyen elden ele verilerek, daima göklerde dalgalanacaktır.

Sancak nöbetçiliği, nöbet hizmetlerinin en şerefli, en kutsalıdır. Bu şanlı sancağı teslim aldığım gibi lekesiz, tertemiz; sana teslim ettiğimin işareti olarak öpüyor ve teslim ediyorum. Nöbetin kutlu ve uğurlu olsun!" diyerek devreder.

Teslim alan komutan da sancağı şan ve şerefle koruyacağına yemin ederek, öperek teslim alır.

Türklerde Siyah Sancak

İlk Müslüman Türk devletlerinden Tolunlular sancağının resmî rengi bilinmemekle birlikte diğer Türk devletlerinde olduğu gibi onların da çeşitli renkte sancakları vardı. Karahanlılar turuncu, Gazneliler siyah rengi kabul ettiler.

Selçuklularda resmî renk siyahtı, bu sancakların üzerinde ok ve yay işaretlerinin olduğu söylenir. Malazgirt'te Alparslan, üzerine kelime-i şahadet yazılı büyük bir sancak kullanmıştı. Askerî kıtalarda ise kırmızı sancaklar bulunuyordu.

Anadolu Selçuklularında sancak-ı sultan, sancak-ı saltanat diye anılan hükümdarın resmî bayrağı Abbasîler ve Büyük Selçuklularda olduğu gibi siyahtı.

Selçuklu etkisinde kalan atabeklerin ve Harizmşahların da saltanat sancakları siyahtı. Anadolu beylikleri bu hususta memlûk ve Selçuklu etkisinde kaldılar. Delhi Türk sultanları siyah renkte sancaklar kullandılar.

Osmanlılar, Büyük Selçukluların ve Anadolu Selçuklularının imparatorluk sembolü olan siyah sancağı; kullandılar.

2. Mahmut tarafından kurulan Asakir-i Mansure-i Muhammediye ordusu için üzerinde kelime-i şahadet veya Fetih ayetleri bulunan siyah bayraklar yapıldı. Bu rengin seçilişi, Hz. Muhammed'in Ukab adlı ünlü siyah bayrağına benzetilmek içindi.

Siyah Sancak ile Hadisler

Rasûlullah(s.a.v) s.a.s buyurdu ki:

"Doğu tarafından siyah bayraklar taşıyan bir ordu zuhur edecek. Onları görünce onlara derhal biat edin, kar üzerinde emekleyerek de olsa! Buyurdular," (İbn-i-mace kitabul fiten 4084)

Rasûlullah(s.a.v) s.a.s buyurdu ki:

"Horasan'dan (Afganistan ile Pakistan arasındaki bölge'den) siyah bayraklılar çıkar, ve ihya'ya (Kudüs'e) kadar önlerinde bir şey tutunamaz." (ebu hureyre r.a)

Rasûlullah(s.a.v) s.a.s buyurdu ki:

"Horasan (Afganistan ile Pakistan arasındaki bölge) cihetinde gelen siyah sancaklar gördüğümüzde onlara katılın." (hz. sevda r.anhuma)

Rasûlullah (s.a.v) s.a.s buyurdu ki:

"Horasan tarafından çıkan siyah sancaklıları gördüğümüzde, kar üzerinde sürünerek de olsa orlara gidin. Çünkü onların içinde Allah'ın halifesi vardır." (Fetava-i Hadîsiyye, İbr-i Hacer-i Heytemi)

Siyah Giysili Adamlar

II. Abdülhamit Han yeni bir istihbarat anlayışını devreye sokar. Sadece Sultan'a ulaşacak bir istihbarat teşkilatı. Direkt olarak kendisine gelecek bir istihbarat sistemi. Tamamen siyah giysili adamlardan meydana gelen ve Siyah Sancak altında Kuran-ı Kerim el basarak yemin eden bu kişiler aynı zamanda çok iyi silah'ta kullanabilmekteydiler.

Bu yeni kurulan teşkilata; '*Yıldız Teşkilatı*' ismi de verilir. Fakat Yıldız Teşkilatı bile bu yapının görünen kısmıydı. Sultan, bu sistemi, Osmanlı İmparatorluğu'nu ilgilendiren dünyanın her köşesine yaydı. Teşkilatın merkezi İstanbul'du. Çünkü Payitaht orasıydı.

II. Abdülhamit Han, kendine has istihbarat anlayışıyla kurduğu -emsali olmayan- istihbarat teşkilatı, bu konuda ihtisas yapmış çevreleri bile adeta yaya bırakmıştır. Hakan'ın istihbarat anlayışı, zahiri ve batini olarak ikiye ayrılır.

Hakan'ın istihbarat çalışmalarında, birçok usul ve teknikler kullanılırdı. Her iki koldan toplanan istihbaratlar; dikkatle süzgeçten geçirilir, doğruluk payı risk edilmez, adeta matematik işlemindeki doğruluğun sağlaması gibi işlem yapılır; gelen istihbarat ya kabul görür ya da reddedilirdi.

İstihbarat-ı Meczubiye

II. Abdülhamit kurduğu Yıldız Teşkilatı'na ilaveten bir de İstihbarat-ı Meczubiye adında bir birim kurdu. İstihbarat-ı Meczubiye birimi diğerlerinden çok farklıdır. Bu birimde

bulunan istihbarat elemanları Tekke ve Dergâhlarda bulunuyordu. Fakat bu yapı, yani Bu yapı, halk arasında meczup diye tabir edilen, garip kılık-kıyafetli kimselerdi. Meczupların da kendi aralarında farklı adlarla anılanları vardı. Bunlar halk tarafından kimi zaman; evliya-ermiş, deli-aklını yitirmiş, dilenci, sefil, dervişler olarak adlandırılırlardı.

Bu dervişlerin hayat felsefeleri, kılık-kıyafete önem vermeyişleri, halkın tavır ve davranışlarına benzemeyen halleri ve yaşayışları bunları halk nezdinde hakir görülen, ehemmiyet verilmeyen suretler konumuna sokmuş, bu durum dervişlerin istihbarat anlamında önemli avantaj elde etmelerine sebep olmuştur.

Bu dervişler kendilerini melâmetten göstermeyi marifet eylemişler, kınayanın kınamasından korkmamışlardır. O devirde, Özellikle İstanbul'da hemen her sokak başında bunlardan görmek mümkündü.

Bunlar boyunlarına astıkları Keşkül-ü Fukara kâsesiyle sadaka toplarlardı. Bazen bir yere çivi gibi saplanır kalırlardı: Burası kimi zaman; bir ağaç altı, bir çeşme yanı, bir harabe içi, semtlerde halkın uğrak yeri olan bir kuraathane vs. olabilirdi.

Meczupların aralarında farklılıklar vardı. Yani her meczup bu birimden değildi. Üstelik meczupluk ayrı meczubilik ayrı kavramlardır. Bunlar bugüne kadar irdelenmediği için bilinmez. Meczubilik bazı tekke (Mevlevî, Bektaşî, Melâmi, Bayramiye, Yeseviye vs) ekollerinde 'sırtı' bir ekoldür. Yani meczubi ekolünden ve öğretisinden olmak için, meczup olmaya gerek yoktur. Bunlar dünya hayatının bir imtihan önemsizliğinde önemini de bilip, kendi yaşantılarını, bilinen dünya hayatı sistemi dışında yaşayan gönüllü dervişlerdi.

Bu birimin başı (Şehir Başı) tüm şehrin başı olup, (Meczubi Dedesi) olarak anılır. Şemanın başındaki ilk kişi budur. Ondan sonra ise semt başları (Semtteki meczubi istihbaratçı dervişlerin başı) ve sokaklardaki sorumlu meczubi dervişler gelir. Bunların hepsi birbirine bağlı ve birbirine hiyerarşik olarak sorumludurlar.

Bunlar yeminli dervişlerdir.(İstihbaratçılardır) Sadece Devleti ilgilendiren istihbaratları rapor ederler. Örneğin, birileri bir sokakta veya bir kıraathanede nargile sohbetinde veya iki kişi bir sokakta ayaküstü birinin mahreminden bahsediyor ve bu istihbaratçılar bunu duyuyorlar. Bu dervişler, bu mahrem bilgiyi kendileriyle mezara götürecek sır olarak saklıyorlar.

Bu sırrı Sultan II. Abdülhamit Han bile alamaz onlardan. Bu dervişler, tasavvufi terbiyeyle yetişmişlerdir. Paraya-pula, makama-mevkie, şana-şöhrete önem vermediklerinden bu kıymetler nefislerinden ve zihinlerinden silindiği için ne satın alınabilirler ne de ölümle tehdit edilebilirlerdi. *"Sıramız geldiyse biz ölürüz, kalanlara selam olsun"* derlerdi.

Bu istihbarat teşkilatının işleyişi şu şekilde idi: Sokakta bir istihbaratı alan 'Meczubi Melamiye İstihbarat Dervishi', akşam ezarında, belirlenmiş tekkelerde aş yemek için toplanırlar, orada da usulünce, *'Semt Başı Dervişe'* aldıkları istihbaratı verirler.

Semt Başı Derviş ise aldığı istihbaratı yatsı namazından sonra Şehir Başına verirdi. Şehir Başı aldığı bu istihbaratları belirlenen bir vakitte bizzat Sultan II. Abdülhamit Han'a verirdi.

Bu istihbarat tekkelerinden en meşhuru 'Yeni Kapı Mevlevi Hanesi' idi. Diğer bir tanesi ise, bugün Halıcılar Caddesi'nin sonunda bulunan Manastır'dan dönme Molla Fenari İsa Camii ve Tekkesi idi.

Siyah Sancak Teşkilatı Kuruluyor

Osmanlı'nın son dönemlerinde, İttihat ve Terakki Cemiyeti'nin en seçkin fedai ve eylemcileri tarafından kurulan gizli bir örgüt, Meşrutiyet'in ilanında önemli bir rol oynamakla kalmadı, aynı zamanda İtalyanlar tarafından işgal edilen Libya'da, Balkanlarda ve Birinci Dünya Savaşı'nda inanılmaz bir direniş ve kahramanlık örneği sergiledi.

İttihat ve Terakki Cemiyeti'nin yer altı faaliyetlerinde pişmiş olan eylemcilerden teşkil edilen "Özel Teşkilat"

Dünyadaki Türkleri ve Müslümanları Bir Araya Toplayacak Güç

1913'deki Babiâli Baskını'nda da önemli rol oynadı. Hint Kıtası'ndan Afrika'ya, Orta Doğu'dan Balkanlara, Arap Yarımadası'ndan Orta Asya'ya uzanan İslam dünyasını Osmanlı etrafında birleştirmeyi amaçlıyordu.

İttihat ve Terakki Cemiyeti'nin iktidar olmasıyla resmileşen ve uluslar arası nitelik de kazanan ve adını Teşkilat-ı Mahsusa olarak duyuran bu teşkilat, tanıdık bildik bir gizli servis, bir ajanlar topluluğu değildi. Onlar bir dava etrafında bir araya gelen, güçlerini ve yeteneklerini bu çerçevede birleştiren idealistlerdi.

Onların tek gayesi imparatorluğu ayakta tutmaktı. Hangi etnik kökene mensup olursa olsun, imparatorluk sınırları içinde herkese yer vardı. Sömürge altında yaşayan Müslüman halklar kendi istiklallerini kazanmalı ve kardeş ülkelerle dayanışma içinde olmalıydı.

Bu yüzden toplantılarını Siyah Sancak altında yaparlar ve davalarına ulaşmak için ölümü dahi göze alacaklarını ve de sırlarını açıklamayacaklarına Kuran- Kerim ve silah üzerine yemin ederlerdi.

Aslı Siyah Sancak Teşkilatı olan, fakat Teşkilat-ı Mahsusa adıyla bilinen bu gizli örgüt resmi olarak 1913'te Enver Paşa tarafından kuruldu. İlk başkanı Süleyman Askeri, İkinci Başkanı Ali Başhampa, son başkanı Hüsametdin Ertürk'tür. Esasında Teşkilat, büyük ölçüde Kuşçubaşı Eşref'in eseri idi. Teşkilat-ı Mahsusa ismini öneren Veteriner Rasim Bey'di.

Kuşçubaşı Eşref'in de katıldığı bir toplantıda Rasim Bey, *"Bu hareket, kendisine has bir teşkilata dayanıyor. Gayesi kadar, ona katılabilmenin şartları da belirli vasıflar ister. Öyle ki başka düşünce ve fikirde olanların bu düzen içinde barınabilmeleri imkânsızdır.*

Bu gelişi güzel bir hürriyet mücadelesi de değildir. En tehlikeli sahalarda ve anlarda icap eden tedbirleri kendi şımarı ile benimseyen, mutlak müsavatin hâkim olduğu, politikadan uzak bir vatan hareketidir. Bence ona en uygun isim Teşkilat-ı Mahsusa'dır" diyordu.

Teşkilat kısa sürede berimsendi. Cemal Kutay'ın "Lavrense Karşı Kuşçubaşı" adlı kitabında yer aldığına göre

Şam'da kolağası olan Mustafa Kemal, Kuşçubaşı Selim Sami'yi sahte bir mürur tezkeresi ile Teşkilat yapmak için İzmir'e gönderirken, yazdığı tavsiye mektubunda "*Bizim Teşkilat-ı Mahsusa için.*" diyordu.

Gizli Teşkilat'ın giderleri Harbiye Nezareti'nden ve örtülü ödenekten karşılanıyordu. Teşkilat'ın adı resmi olarak Umur-ı Şarkiye Dairesi'dir. Merkezi, Nuri Osmaniye Caddesi, Şeref Sokak'ta, Tasvir-i Efkâr gazetesinin karşısındaki bir binadaydı. Harbiye Nezareti'ne bağlı olarak kurulan teşkilat, İttihat ve Terakki'nin Meşrutiyet öncesi yer altı çalışmalarının bir ürünü, hatta devamıydı.

Kara Kemal'den Yenibahçeli Nail'e, Kuşçubaşı Eşref'ten Süleyman Askeri'ye, Yakup Cemil'den Ömer Naci'ye kadar, Cemiyet'in pek çok ünlü fedaisi daha sonra Teşkilat-ı Mahsusa'da yer aldı.

Şeyh Şamil'in Torunu

Siyah Sancağa bağlı gönüllü timlerden biri Osmanlık'tı. Başta Yüzbaşı Cemil ve ünlü çeteci Yahya Kaptan olmak üzere taburun subayları Batı Trakya ve Trablusgarp'ta bulundu. Osmanlık Taburu, Süleyman Askeri'nin emrinde Basra'da İngilizlere karşı savaştı. Tabur komutanı Yüzbaşı Cemil ve pek çok gönüllü şehit düştü. Ali Çetinkaya ve Naci Perkel de timin komutanlarındandı.

Timin teğmeni Şeyh Şamil'in torunu Hamza Osman, "*Bir Avuç Kahraman*" isimli kitabında şöyle anlatıyordu: "*Harp meydanlarında verdiğimiz zayıattan başka, kuş uçmayan kervan geçmeyen köylerde, binbir zahmet ve meşakkattan, açlık, susuzluk, güneş çarpması ve sıcak memleketlere mahsus birçok hastalıklardan ne aslan gibi delikanlılar kaybetmiştik.*

Ne kadar mert ve kıymetli subay ve erlerimiz oralarda son nefeslerini vermişlerdi. Kumların seraplarına karışmış olan bu mezarsız şehitlerimizin aziz hatıraları önünde kalbimden taşan saygı hisleriyle eğilirim. Vatan uğrunda imanla ölenlerin yüksek şerefi yanında her şeref sathi ve geçicidir."

Pusuda Şehit Oldu

Mehmet Emin Tuksavul, Hindistan yer altı teşkilatında çalışan Teşkilat-ı Mahsusa ajanlarından biriydi. Üç çocuğu ve eşini kayınpederine emanet ederek ortadan kaybolan Emin Bey, 1913'te Teşkilat'a katılmıştı. 1916'da İngiliz Kızılhaç, Emin Bey'in Hindistan'da bir İngiliz esir kampında kurşuna dizildiğini bildirdi. Oysa Emin Bey, esir kampından kurtulmayı başarmıştı.

1921'de İstanbul'a döndüğünde, bir başkası ile evlenen eşinin yanı sıra Edirne Kadısı olan babası da üzüntüden hayatını kaybetmişti. Bacanağı ise Fransızlarla işbirliği yaptığı için Beyrut Emniyet Müdürlüğü'ne getirilmişti. Bacanağını vurmak için Fransız işgali altındaki Beyrut'a giden Emin Bey kendisine kurulan bir pusu sonucunda şehit oldu. Hâlâ mezarı belli değil.

Hint İhtilal Komitesi'nin liderlerinden Mevlana Bereketullah Efendi, Teşkilat-ı Mahsusa'nın yerine kurulan İslam İhtilal Cemiyetleri İttihadı'nın Hindistan temsilcisiydi. Bereketullah Efendi, Enver Paşa şehit olduktan sonra Amerika'ya gitti, 1927'de San Fransisco'da vefat etti.

Hamza Osman Erkan'ın babası, Hicaz Valisi ve Medine Muhafızı Çerkes Osman Ferid Paşa'ydı. Ünlü reklamcı Nail Keçili'nin dedesi Teşkilat-ı Mahsusa'dan Yenibahçeli Şükrü, Paşa'nın akrabası. Hamza Osman ile Kazım Karabekir Paşa bacanak.

1950'de DP'den Kocaeli Milletvekili seçilen Hamza Osman 27 Mayıs darbesinde Yassı ada'ya gönderildi. Ünlü metin yazarı, reklamcı ve radyo programcısı Rana Pirinçcioğlu, Hamza Osman Erkan'ın torunudur

30 Bin Elemanı Vardı

Teşkilat-ı Mahsusa üzerine çok önemli bir çalışma yapan Amerikalı araştırmacı Dr. Philip Stoddard'un elde ettiği bilgilere göre, "Teşkilat-ı Mahsusa, 20. yüzyılın ilk çeyreğinde faaliyet gösteren, döneminde dünyanın en güçlü ve etkin

gizli örgütlerinden biriydi. İkinci Meşrutiyet dönemiyle ilgili kitapların çoğunda teşkilatın adının bulunmamasına yol açan bu gizlilik perdesine rağmen, yüksek rütbeli Osmanlı subaylarının bazıları Teşkilat-ı Mahsusa'yı kesinlikle biliyorlardı.

Ancak hükümetteki nazıların çoğuna, Teşkilat-ı Mahsusa'nın baş sorumlularından Eşref Kuşcu Bey'in kendi deyimiyle güvenilmez oldukları için bilgi verilmiyordu. Türkçe ve yabancı dillerde yayınlanan kitaplarda Teşkilat-ı Mahsusa'dan pek bahsedilmez, bahsedilse de verilen bilgiler çoğunlukla doğru değildir. Kaynaklardaki bu eksiklik, teşkilatın adını, faaliyetlerini ve personelini gizli tutmakla yükümlü Osmanlı yetkililerinin bir başansıdır.

Teşkilat-ı Mahsusa ajanlarının büyük bir bölümü Türk'tü, ancak Osmanlı İmparatorluğu'nun her yanına ve yurtdışına dağılmış bulunan çeşitli hücrelerin liderlerinin çoğu da Türk değildi. Teşkilat-ı Mahsusa personeli 1916 yılında 30 bin kişiye ulaşmıştı.

Ajanların büyük bir bölümü uzmanlardan oluşuyordu. Bunlar doktorlar, mühendisler, gazeteciler, politikacılar, subaylar ve geçmişleri kuşkulu ama sadakatlerine kesinlikle güvenilen Gerilla Savaşı uzmanlarıydı. Teşkilat-ı Mahsusa üç kıtada örgütlenmişti. Yakındoğu ve Kuzey Afrika'da yayılmış bulunan çeşitli hücrelerdeki ajanların pek azı örgüt mensubu olarak tarınıyordu.

Resmi üyelik listeleri bulunmamakla birlikte Kuşcubaşı Eşref'e göre, böyle bir listenin yayınlanması durumunda Yakındoğu'da birçok devlet adamı rahatsızlık duyacaktı. Böyle bir liste onların I. Dünya Savaşı öncesinde ve savaş sırasında Türkler için neler yaptıklarını ve karşılığında ne kadar para aldıklarını gösterecektir."

Teşkilat'ın Hilal olarak adlandırılan İslam dünyasının her yerinde faaliyet gösteren binlerce mensubu vardı. Resmi yazışmalarda "Hafi Teşkilat" olarak da zikredilen Teşkilat-ı Mahsusa'nın en dikkat çekici yanlarından biri de ideolojik söylemleriydi. İttihat ve Terakki, Trablusgarp Harbi'nden

Dünyadaki Türkleri ve Müslümanları Bir Araya Toplayacak Güç

sonra Osmanlı İmparatorluğu'nun dağılmasını önleyecek tek çare olarak İttihad-ı İslam projesini devreye soktu.

Bu proje kapsamında, başta İngiltere olmak üzere Fransız, Hollanda, Rus ve İtalyan sömürgesi altında yaşayan Müslüman ülkelerde İslam İhtilal Komiteleri kuruluyordu. Teşkilat-ı Mahsusa içinde çeşitli etnik kökenlere sahip idealist subayların yanı sıra yüzlerce aydın, şeyh ve din adamı yer alıyordu.

Hedef Türk Birliği

Teşkilat-ı Mahsusa'nın yapısı Osmanlı'nın etnik yapısını içinde barındırıyordu. Hepsinin ortak gayesi, imparatorluğu ayakta tutabilmektir. Kafkas kökenli Kuşçubaşı Eşref, Teşkilat'çıların bu yapısına dikkat çekerek, *"Ben ne Dağıstan rüyalarını gören bir Çerkez, ne Arap, ne de Rum'dum; ben Türkçe konuşan Müslüman bir Osmanlıydım"* diyordu.

Fuat Bulca da, Teşkilat-ı Mahsusa'nın esas vazifesinin imparatorluğun ayakta kalabilmesi için bağlanmış olan büyük davaları gerçekleştirecek şahsiyetleri teşkilatlandırmak olduğunu belirterek şöyle diyordu:

"Türk İstiklal Savaşı ile ilk fidi neticesini veren, II. Dünya Harbi nihayetinde ise bütün dünyaya yayılan ve sayısı elliye geçen müstakil devlet kurdurmuş olan milli uyanışların fikri oluşunda, bizim Teşkilat-ı Mahsusa'nın büyük himmeti vardır."

Teşkilat-ı Mahsusa'nın efsanevi şeflerinden Eşref Bey, işin en başından beri içindeydi. Teşkilat zaten büyük ölçüde Eşref Bey'in deneyimlerinden yararlandı. Kendisi Teşkilat-ı Mahsusacıların ruh yapısını ise şöyle anlatır: *"Birer eski tüfeki bu adamlar-kendilerini vazifeye, vatan hizmetine adanmış, ucuz kahramanlıklara, süslü lakırdılara ve sahte tavırlara yüz vermeyen samimi, gerçek vatanseverlerdi."*

"Onların vatanseverliği derin ve içten yaşanan bir duyuydu.(..) Kaybedecek hiçbir şeyimiz yoktu. Davamızın haklı bir dava olduğuna inanmıştık. Somonda kazanamayacak oluşumuzu göz ardı etmek gayreti içindeydik. Etrafımızdaki dünya yıkılıp gitmeden hiç olmazsa birkaç tane daha küçük zafer elde edebiliriz diye düşünüyorduk."

Mustafa Kemal Gizli Serviste

Teşkilatın organizasyonu altında, üyeleri arasında, bir süre görev alan önemli bir ad da Mustafa Kemal'dir. Teşkilat hakkında geniş bir araştırmayı bu konudaki en önemli kaynak olan Eşref Kuşçubaşı'nın anlatımları ve belge destekleriyle gerçekleştiren Phillip H.Stoddard, Teşkilat-ı Mahsusa adlı Princeton Üniversitesi'ne sunduğu doktora tezinde bu konuyu gündeme getirmektedir.

Mustafa Kemal teşkilatın kadroları arasında sayılmaktadır. Eşref Sencer de kadroları arasında onun adını saymaktadır. Atatürk de Balkanlar'daki mücadeleler ve 31 Mart vakasının ardından, topraklarını savunma gereğini duyan pek çok gönüllü subay gibi teşkilatın organizesi altına girmiştir.

Mustafa Kemal, Ekim 1905'te Şam'da gizli olarak Vatan ve Hürriyet Cemiyeti'ni kurmuştur. Daha sonra bu küçük ve etkisiz cemiyetler birleşerek İttihat ve Terakki çatısında toplanmıştır. Mustafa Kemal, İttihat ve Terakki'ye 29 Ekim 1907'de üye olmuştur.

Bu Üyeliğin ardından İttihat ve Terakki kendisini 1908'de Avusturya-Macaristan hükümetinin Bosna Hersek sınırına yaptığı yığınak ile ilgili bilgi toplamak için gizlice ve askeri istihbarat amaçlı olarak kasım ayında Bosna'ya gönderilmiştir.

Mustafa Kemal bu görevi yerine getirirken ilk kez çıktığı yurt dışı görevinde Taşlıca'da 35, Tugay Komutanı olan Binbaşı Fevzi Çakmak ile de tanışır ve ondan çok bilgi toplar. Dönüşte gayri resmi gizli raporu veren Mustafa Kemal'e göre yığınak, Sırlara karşı yapılmaktadır.

Daha sonra diğer gönüllü subaylarla birlikte Mustafa Kemal'de Trablusgarp cephesinde Teşkilat-ı Mahsusa ile hareket etmiştir. Mustafa Kemal'e Trablusgarp'a ilk gidiş görevini veren İttihat ve Terakki Cemiyeti'dir. Mustafa Kemal'in Bingazi'ye varış tarihi 1908'in Eylül sonudur. Trablusgarp'taki Fransız Konsolosu A.Alrick'in Dışişlerine gönderdiği raporda bakan neler yer alıyor;

"Muhtemelen Selanik, İttihat ve Terakki Komitesi üyesi olan bir Türk Subayı (Mustafa Kemal'i kastediyor) birkaç

Dünyadaki Türkleri ve Müslümanları Bir Araya Toplayacak Güç

günden beri bu civarda olup bitenler ve kişiler hakkında soruşturma yapmaktadır. Kendisinin daha şimdiden birçok yüksek memur ve eşrafi Anayasaya ve onun başlıca ilkelerini sadakat yemini yapmaya davet ettiği, hürriyet ilkesi konusunda dindashlarının menfi davranışlarıyla ve ya hiç değilse tereddütleriyle karşılaştığı söylenmektedir."

Mustafa Kemal'in bölgeye ikinci kez gidişi ise gönüllü olarak ve Teşkilat-ı Mahsusa'nın saflarındadır. Yanında Teşkilat-ı Mahsusacı arkadaşı, yakın dostu Ömer Naci'de vardır. Ömer Naci daha sonra, Teşkilat-ı Mahsusa için Kerkük'te çalışmalar yaparken 28 Ağustos 1916'da Ölecektir. İttihat ve Terakkinin en güçlü hatiplerinden biri olarak tanınır.

Enver Paşa gönüllü subaylardan oluşturduğu gruplarla Trablusgarp'ta İtalyanlara karşı mücadele verecektir. Grup, Teşkilat-ı Mahsusa tarafından oluşturulmuştur. Mustafa Kemal'in yanında teşkilatın lider kadrosundan Eşref Sencer (Kuşçubaşı) tarafından şöyle dile getirilir.

"Osmanlı askerleri olarak hassasiyetimizi yenebileceğimiz bir düşmana rehin verircesine teslim etmenin ayıbını yaşayamazdık."

Teşkilat-ı Mahsusa'nın askeri gücü dikkatten kaçınılmayarak İttihat ve Terakki'nin bir gücü olduğu reddedilemez. Mustafa Kemal, Teşkilat-ı Mahsusa'nın yapısı ve icraatlarına çeşitli vesilelerle temas etmiştir.

Mustafa Kemal, Teşkilat-ı Mahsusa'yı şöyle tarif edecektir. *"Enver Paşa Teşkilat-ı Mahsusa adına bir örgüt kurmuştu. Bunun amacı Osmanlı ülkeleri dışında Makedonya'da, Mısır'da, Afrika'da, Acemistan'da, Türkmenistan'da özette Osmanlı ulusal amaçlarının yapılabildiği her yerde, özel amaçlar güderek"*

Mustafa Kemal bu tarifinden sonra, Süleyman Askeri'nden şöyle söz edecektir. *"Bağdat'ta İngilizlerle çarpışmalarda yenildiği için üzülen, kendisini vuran Süleyman Askeri Bey, bu konuda Enver Paşa'nın en ileri yardımcılarındandı"*

Bütün Türkleri Birleştirmek

Üçüncü Cumhurbaşkanı Celal Bayar "Ben de Yazdım" isimli hatıratında Kuşçubaşı Eşref'in gönderdiği siyah kaplı özel dosyada yer alan bilgilere yer verdi. Buna göre Teşkilat-ı Mahsusa, 1913'te Batı Trakya Hükümeti'ne son verildikten sonra yeniden ikinci defa ve Enver Paşa'nın emriyle kuruldu.

Teşkilat-ı Mahsusa'nın önemli elemanlarından olan Eski Cumhurbaşkanı Celal Bayar, derlediği bilgilerle bu istihbarat örgütünü şöyle tanıtır;

" Osmanlı Devleti içinde ülkü ve fikir birliği yapmak, dünya yüzündeki bütün Türkleri bir bayrak ve bir devlet görüşü altında birleştirmek, temsil ettiğimiz manevi iman düzeni olan Müslümanlığı izlenilecek dış politikanın etkin kuvveti durumuna getirmek, sömürgecilik ile savaşarak milli kurtuluşlar dönemini açmak ve bunun kadrosunu yetiştirmek amacıyla Teşkilat-ı Mahsusa kurulmuştur.

Teşkilat-ı Mahsusa, bazılarının sandıkları, hatta iddia ettikleri gibi soyut haber alma, istihbarat, düşman memleketlerinde isyan ve olaylar çıkartmak için kurulmuş bir örgüt değildi. Bu tarafın fiili alanda başarmaya çalıştığı işlerdi ki, Mısır, Tunus, Fas, Hindistan ve bütün Siyah Afrika'nın bugün gerçekleşen bağımsızlığında, bizim Teşkilat-ı Mahsusa'nın çabaları ve etkileri düşümlenebileceğinden çok daha büyük ve önemlidir.

Bugün, bu ülkelerdeki sonuçları elde edenlerin çoğunun ya kendileri, ya kendilerinin çok yakınları ve bir kuşak öncekileri Teşkilat-ı Mahsusa'nın kadrosu içinde görev almış -vatansever- kişilerdi. Osmanlı İmparatorluğu'nun düşüş ve çöküş döneminde bile dünyada temsil ettiği kudret ve özellikle geçmiş, böyle bir harekete çok elverişliydi."

Siyah kaplı dosyada Eşref Bey, şunları belirtiyordu: "Gelelim yeni Teşkilat-ı Mahsusa'mıza. Enver'in emrinde bir kurul ve Süleyman Askeri reis, ordudan subaylar, hükümet ricalinden yetkili bazı kişiler, yabancı Müslüman memleketlerinden Hilafete bağlı zevattan tanınmış ulema, tanınmış

Dünyadaki Türkleri ve Müslümanları Bir Araya Toplayacak Güç

siyasi, milliyetçi ve memleketin kurtulması uğrunda çalışan kimselerle memleketleri için de hidematiyle kendini göstermiş, teferrüt etmiş olanlardan kurulu."

Ülke ekonomisinin millileştirilmesi de Teşkilat'ın ilgi alanı içindeydi. İstanbul'da Kara Kemal Bey, bu amaçla esnafı örgütlemiş, yerli sermayeye dayanan şirketler kurdurdu. Celal Bayar, Teşkilatı Mahsusa'nın İzmir şubesindeydi. Başlıca görevi Teşkilat ve Parti arasındaki iletişimi sağlamak, yanı sıra İzmir ekonomisini Türkleştirmekti. Kara Kemal ve Celal Bayar Teşkilat-ı Mahsusa'nın Ticariye grubundaydı.

İpek Mendil Komplosu

Prof. Azmi Özcan'ın, Temmuz 1993 tarihli "Tarih ve Toplum" dergisinde İngilizlere Karşı Hind-Osmanlı Planı Yahut "*İpek Mektup Komplosu*" başlıklı makalesinde önemli bilgiler var.

Buna göre Hicaz'da Hintli Mevlana Mahmudul Hasan, Hicaz Vali ve kumandanı Galip Pasinler Paşa ile temas kurmuştu. Galip Paşa, Hintli, Afganlı Müslümanlar arasında dağıtılmak üzere yazdığı mektupta,

"Eskiden Diyubendi Medresesinde müderris olan Mevlana Mahmudul Hasan Efendi bizimle irtibattadır. Bu mesele üzerinde tam bir fikir birliğimiz var ve bizden gerekli direktifleri almıştır. Eğer Hasan Efendi size gelirse ona güveniniz ve ihtiyacı olan her şeyle destek olunuz" diyordu.

Mahmudul Hasan, Medinede Enver Paşa ve Cernal Paşa ile görüştü. Mektuplar Hindistan'da elden ele dolaştı. Medine ve Kabil arasındaki irtibat, ipek mendillere görünmez mürekkeple yazılan mektuplarla sağlanıyordu.

Mektuplarda Cunudur-Rabbaniye adıyla askeri bir teşkilatın kurulduğu, bildiriliyor, liderliğine Mahmudul Hasan'ın seçildiği, merkezinin Medine olduğu ifade ediliyordu. Teşkilat'ın amacı Müslüman ülkelerin ittifadı ve kurtuluşuydu.

İngilizlerin ele geçirdiği bazı mektuplar komitenin planlarını açığa çıkanyordu.

Mektuplar ipek mendil üzerine görünmez mürekkeple yazıldıkları için İngiliz kaynaklarında "*Silken Letter Conspiracy*" (İpek mektup Komplosu) olarak zikredildi.

30 Yıl Sonra Çözülen Şifre

Hintli Müslümanların Afgan sınırına yakın bölgelerde başlattığı silahlı hareketler, Har Dayal yarlısı Hintli askerlerin isyanlarıyla büyüdü. Singapur'daki İngiliz garnizonunda çıkan isyanda çoğu subay 40 İngiliz subay öldürüldü. İsyan, Rus, Japon ve Fransız gemilerinden sevk edilen askerlerin müdahalesiyle bastırılabilirdi. Afgan sınırında ciddi hareketler oluyordu. Elden ele dolaşan mektuplar İngilizlerin dikkatini çekmişti. Bazı mektupların ele geçirilmesinin ardından büyük bir tutuklama furyası başladı. Ubeydullah Sindi, İngiliz baskısıyla Kabil'de gözetim altına alındı. 1918'de savaş sona erdi. Galip Paşa harp esiri oldu. Galipname olarak zikredilen mektubun varlığını kabul etmişti.

Şerif Hüseyin'i destekleyen bir fetvayı imzalamayan Mahmudul Hüseyin ise İngilizlere teslim edildi. Hint isyanının akim kalmasının ayrıntıları 40 yıl sonra aydınlandı. Hindistan Genel Valisi Lord Hardinge anılarında, Vincent Kraft adlı bir Alman'ın Singapur'da ele geçirildiğini, üstünde Amerika'dan gelen silah yüklü gemilerin uğrayacağı limanları gösteren haritaların çıktığını söyledi.

Bol para ve güvenli yaşam vaadi alan Kraft, yakalanmamış gibi çalışmaya devam etmiş, Hindistan, Burma, Singapur, Tayland'ta Hintli ve Burma'lı yüzlerce ihtilalcının yakalanmasını sağlamıştı. Kraft'ın adı İngiliz gizli belgelerinde Ajan X 'ti.

İstihbaratçı Başkonsolos

Hindistan'da İttihat-i İslam çalışmaları yapan bir başka ünlü şahsiyet de Osmanlı'nın Bombay Başkonsolosu Halit Halit Bey'di. 1913-1914 yılında görev yaptığı Hindistan'da her gittiği yerde coşkulu kalabalıklar tarafından karşılanan Halit Bey'in 1911'de kaleme aldığı "*Türkler ve Araplar*" adlı risalesi İslam dünyasında geniş yankı bulmuştu.

Risalesinde Halit Bey, "*Türklerle Araplar arasındaki siyasi yakınlık bağları ne kadar zayıflatılırsa, İslam'ın istiklal ve hâkimiyeti o nispette zevale uğrar; yine o takdirde, bu iki kavmin evlatları-Şarklıları denk saymaya tenezzül etmeyen ve daima*

aşağı gören-Batılıların tasallutuna o nispette marız kalırlar ve işte o zaman iftihar ettikleri milli duyguları da aynı derecede kaybolup gider” diyordu. Bombay’da Ebül Kelâm Azad, Muhammed Ali ve kardeşi Şevket Ali ile yakın dost olan Halit Bey, Cambridge Üniversitesi’nde hocalık yapan ilk Türk’tü. Birinci cihan harbi çıktıktan sonra İngilizler, Halit Bey’le yakın ilişkisi olan pek çok Hintliyi tutukladı. Halvetiliğin Çerkesi kolunun kurucusu Şeyh Mustafa Çerkeşi’nin torunu olan Halit Bey, Can Kırâç’ın eşi İnci Kırâç’ın yakın akrabası oluyor.

Şanghay’da Beş Osmanlı Ajanı

Asırlardır Osmanlı’nın hüküm sürdüğü coğrafyalara saldıran Batılı devletler, bir yandan da yeni sömürgeler arıyordu ve o dönem Asya’nın en kilit noktasındaki liman kenti Şanghay, Batılı devletlerin yeni gözdesi haline gelmişti. Şanghay için rekabet başlamıştı.

Çin’in bir asır evvel de önemli kentlerinden olan Şanghay Batı ülkeleri tarafından işgal edildiği dönemde bölge bölge parsellenmiş ve her ülke kendi imtiyazlı alanını oluşturarak, kendi kanunlarının işlediği semtler kurmuştu. Aynı dönemde Orta Asya’da da Rusya ve İngiltere’nin arasında Orta Asya’ya ve bunun üzerinden de Avrasya hattına hâkim olmak için oynanan büyük oyuna İttihat ve Terakki lideri Enver Paşa da dâhil olmak istemişti. Enver Paşa’nın “*Orta Asya’da Türk Birliği projesi*” adı altında “*Büyük Oyun*”a dâhil olmak için gönderdiği 5 Siyah Sancak üyesi, Afganistan üzerinden Orta Asya’ya ulaşmış, özellikle Ruslara karşı birçok faaliyette bulunmuş ancak İngilizlerin ve Rusların sıkı takip ve tarassudu sebebiyle bölgeden kaçarak Çin’in Şanghay kentine kadar gelmişlerdi. Bu 5 Türk’ten Adil Hikmet Bey anılarında tüm yaşadıklarını tafsillatlı bir şekilde anlatmış, hatta Şanghay’da bulundukları dönemde kendilerine tahsis edilen evin o dönemdeki adresine de yer vermişti.

Siyah Sancak Timi Çin’de

Siyah Sancak Timi adına 1914’de Hindistan üzerinden Asya’ya gönderilen Adil Hikmet Bey ve arkadaşları başta

Dünyadaki Türkleri ve Müslümanları Bir Araya Toplayacak Güç

Orta Asya olmak üzere Asya'nın birçok bölgesine faaliyette bulunmuştu. Adil Hikmet beyin Hindistan'a varmasının ardından I. Dünya savaşının başlaması merkezi hükümetle bağlantılarının kopmasına sebep olmuştu.

Ancak Adil Hikmet ve arkadaşları birçok sıkıntıya rağmen Hindistan üzerinden Afganistan'a oradan da bugünkü Kırgızistan ve Kazakistan topraklarına ulaştılar.

Bu bölgede İttihatçılar adına Türk Birliği projesi üzerinde çalışan, aynı zamanda Osmanlı devletiyle savaşan Ruslara karşı Kırgızları ayaklandıran Adil Hikmet ve arkadaşları yıllarca süren maceraları sırasında birçok kez yakalanmış, hapsedilmiş hatta idama mahkûm edilmelerine rağmen kaçarak faaliyetlerine devam etmişti.

Orta Asya bölgesinden Çin'in bugünkü Sincan Uygur Özerk Bölgesi'ne geçen Adil Hikmet ve arkadaşları bu bölgede de Rus ve İngiliz casusların tarassudu altında Çin'in batısından en doğusuna kadar karayoluyla geçerek Şanghay'a ulaştılar. O dönem yabancı ülkelerin işgali altında olan Şanghay, Çinlilerin bölgelerinin yanı sıra yabancıların imtiyaz sahibi olduğu bölgelere ayrılmıştı. O dönem Türkiye'nin müttefiki olan Almanya'nın ve dönemin Felemenk (Hollanda) Konsoloshanesinin Adil Hikmet ve arkadaşlarına yardım etmesiyle kendilerine Şanghay'da bir ev tahsis edildi. Ancak bu ev yabancıların doğrudan imtiyaz sahibi olduğu bölgede değil, herkese açık ve Çinlilerin daha yoğun yaşadığı bölgede bulunuyordu. Çünkü Adil Hikmet ve arkadaşlarının yabancıların bölgesine geçmesi durumunda İngilizler Adil Hikmet ve arkadaşlarını tutuklayacaklardı.

İngilizler Çin hükümetinden Adil Hikmet ve arkadaşlarının Çin hükümetine verilmesini isteseler de araya Felemenk konsolosluğunu girmesi ve Çinlilerin Adil Hikmet ve arkadaşlarını vermek istememesi nedeniyle adı geçenlerin beynelmilel bölgeye girmemek şartıyla Şanghay'da yaşamalarına müsaade edilmişti.

Adil Hikmet ve arkadaşları yıllardır Asya'daki faaliyetlerinin ardından Türkiye'ye dönmek istediklerini ancak İngilizlerin sıkı takip ve tacizleri nedeniyle başaramadıklarını kaydediyor. İngilizler tarafından tutuklanma endişesi

yaşayan Adil Hikmet, Çin'in kendilerini korumaya çalıştığını ancak İngilizlerin Çinlilerin muntkasına bir gece girip kendi bölgelerine götürmesi durumunda Çin'in hadiseyi protesto etmekten öteye geçemeyeceğini belirtiyor.

Adil Hikmet, bu sırada Felemenk konsolosluğu ile muhabere yaptıklarını, konsolosa Türkiye'ye dönmek istediklerini belirttiklerini yazıyor. Ancak konsolosun kendilerine doğrudan bu konuda yardımcı olamayacağına dair bir mektup aldıklarını söyleyen Adil Hikmet, esir düşen bazı Alman asker ve memurların yakın tarihte bir Japon vapuruyla Şanghai'dan Hamburg'a gönderileceği haberini alıyor.

Bu nedenle bölgede sözü geçen Japonlarla temasa geçtiklerini anlatan Adil Hikmet, Vatanabe adlı bir Japon doktorun kendilerine yardım ettiğini anlatıyor. Adil Hikmet bu doktorun kendilerini söz konusu vapura bindirebileceğini söylediğini, her ne koşulda olursa olsun İngilizlerin Japon bayrağı altındaki bir vapurdan kimseyi alamayacağını garanti ettiğini kaydediyor. Ancak Vatanabe'nin vapurun Hamburg'a varmasının ardından kendilerini limanda İngilizlerin bekleme ihtimali olduğunu vurguladığını anlatan Adil Hikmet, her tehlikeliyi göze alarak kaçmayı başardığını, önce Almany'a'nın Hamburg limanına oradan da bilvesile Türkiye'ye geçebildiğini aktarıyor.

Asya'da yaşadıklarını anlatan Adil Hikmet'in ekibinde ünlü Teşkilatı Mahsusa üyesi Kuşçubaşı Eşref'in kardeşi Kuşçubaşı Selim Sami, Mülkiyeli Hüseyin Emrullah (Barkan), aslen Kırımlı olan Komitacı Hüseyin Bey ve Gürcü asıllı Bursalı olan Komitacı İbrahim bulunuyordu.

Adil Hikmet bu anılarını ilk kez 1927'de bir gazetede eski Türkçe olarak yazı dizisi şeklinde tefrika etmiş, 1998 yılında Dr. Yusuf Gedikli tarafından da bu anılar "*Asya'da Beş Türk*" adı altında günümüzde Türkçesinde yayımlanmıştı.

Lawrance'e Kök Söktüren Kadın

Siyah Sancak Timine bağlı Türk kadın ajanı Mebruke Harun, Britanya Yüksek Konseyi'nin Kahire'deki toplantısı devam ederken, beraberindeki ajanlarla Şam'daki Fransız

konsolosluğunu basarak çok önemli bilgiler ele geçirdi. Eylemi gerçekleştirmek için aslen Mısırlı olan Hüseyin Riyad adlı bir Sancak Timi ajanıyla ortak çalıştı.

Mebruke Hanım, güzelliğiyle konsolosluğun güvenlik görevlisini elde edince, konsolosun mahiyeti ile İstanbul'a hareket ettiği gece operasyon başladı. Konsolosluğun bombayla patlatılarak gizli bilgilerin ele geçirildiği gece açılan kasanın ağzında bir tutam kadın saçı bulundu.

Bu saçın eylemci bir kadına ait olma ihtimali çok yüksekti. O yıllarda Şam'da olan ve Mebruke Hanım'ın ele geçirdiği bilgilerin kaybolmamasıyla görevli olan Arabistanlı Lawrence de tüm ajanlarının yardımına rağmen Mebruke Hanım'ı elinden kaçırdı.

Saraydaki Ajan Fehime Sultan

Mütareke yıllarında Topkapı Sarayı'nda görev yaparak Mustafa Kemal'e yardım eden Fehime Sultan da önde gelen Türk ajanlarından biri olarak tarihe geçti. Milli Mücadele'deki direniş örgütlerinin saraydaki temsilcisi olarak bilinen Fehime Sultan, aslında doğma büyüme bir saray kadını da olsa milli mücadeleye inancı nedeniyle bu tehlikeli görevi yürütüyordu. Sarayda neler olup bittiği konusunda taşınacak bilgiler Mustafa Kemal için çok önemliydi.

Fehime Sultan, yabancı devlet adamları saraya geldiğinde konuşulanları dinliyor ya da başkalarınca kendisine verilen bilgileri aktarıyordu. Fehime Sultan'ın Damat Ferit'in istihbaratçılarından Binbaşı Harry ile yakın bir ilişkisi vardı. Binbaşı Harry'nin "Doğu'daki isyanlar başlatılsın" şeklindeki şifreli talimatları Fehime Sultan tarafından arunda Ankara Hükümeti'ne iletiliyordu.

Fehime Sultan, Binbaşı Harry ve Damat Ferit arasındaki yazışmaları da yakından takip ediyordu. Bazı belgelerin asıllarını doğrudan Mim Mim Grubu ve Karakol Teşkilatı'nın ilk istihbaratçılarından Aziz Hüdayi Bey ve Razi Yalın'a ilettiler. Bu ajanlar da "Bland" kodlu Binbaşı Harry'nin tüccar kimliği altında Anadolu'ya geçerek çalışmalar yaptığını deşifre etti.

Mondros Ateşkesi

Birinci Dünya Savaşı'nın Osmanlılar ve müttefiklerince kaybedilmesi üzerine, İtilaf Devletlerinin Osmanlılarla bir ateşkes anlaşması yapmaları beklenmekteydi.

Yapılan görüşmeler sonunda 30 Ekim 1918 tarihinde Mondros ateşkesi imzalandı. Bu ateşkeste özet olarak şu hükümler bulunuyordu: Çanakkale ile İstanbul boğazları açılacak ve buralardaki savunma tesisleri İtilaf Devletlerince işgal edilecekti. Osmanlı Ordusu terhis edilecek, silah ve cephaneleri yabancılara verilecekti.

Donanma teslim edilecek ve belirlenen bir limanda demirli olarak tutulacaktı. Toros Tünelleri yabancı devletlerin işgaline terk edilecekti. Telsiz-Telgraf, Osmanlıların kontrolünden çıkarılacaktı. Aynı durum demiryolları için de geçerli idi. Ateşkes anlaşmasının en önemli ve Osmanlılar için en tehlikeli olan yedinci maddesine göre ise, İtilaf Devletleri güvenliklerini tehdit eden bir durum ortaya çıktığı zaman stratejik bölgeleri işgal edebileceklerdi.

Mondros Ateşkesi, Osmanlı İmparatorluğu'nun teslimi anlamını taşıyordu. Sadrazam Ahmet İzzet Paşa da anlaşmanın şartlarını ağır buluyordu. Tek tesellileri, Bulgaristan'a daha ağır şartların kabul ettirilmiş olmasıydı. Mebusan Meclisi anlaşmayı hemen onayladı.

2 Kasım 1918 tarihinde ateşkesin hükümleri Osmanlı Ordusu'na duyurulup buna uyulması bildirildi. Anlaşmanın 19'uncu maddesine göre, Osmanlı İmparatorluğu'nda bulunan Alman ve Avusturyalılar bir ay içinde Osmanlı topraklarını terk edeceklerdi. Buna uyan Liman Von Sandres kumandayı Mustafa Kemal'e bırakarak Türkiye'den ayrıldı.

Şans Kurtarıncının Ayağına Geliyor

Aslında her şey 1919 baharının güneşin insanın içini ısıtmaya başladığı günlerinde Samsun'daki İngiliz işgal kuvvetleri komutanlığından İstanbul'daki karargâha bir telgrafın gönderilmesiyle başlamıştı. Deniyordu ki, *"Bölgedeki Rumlar, Pontus devletini diriltme sevdasına kapıldılar..."*

Ve de Türklerin bu girişime direnmek için harekete geçebilecekleri, oluk, oluk kan gövdeyi akabileceği, Rum köylerinin korunması için ivedi önlem alınması gerektiği anlatılıyordu. İstanbul'daki işgal kuvvetleri temsilcilerinden oluşan Yüksek Mütareke Komisyonu bu mesajı Sadrazam Damat Ferit Paşa'ya iletti ve *"Önlem almazsanız, biz gereğini yapacağız"* ultimatoomunu dayadı.

Eldeki bilgilere göre İngiliz girişimlerinden telaşlanan Sadrazam Damat Ferit Paşa, meseleyi İçişleri Bakanı Mehmet Ali Bey'e açarak, alınacak tedbir konusunda görüşünü sorar. Bakan şikâyetle konu olan bölgelere muktedir bir generalin, durumu yerinde incelemek ve gerekli önlemleri almak maksadıyla gönderilmesini önerir. Bu konuda kimi düşündüğü sorusuna da Mustafa Kemal Paşa cevabını verir. Sadrazam, Mustafa Kemal'i tanımak ister.

Bu sağlanır. Sadrazamın Paşa hakkındaki kanaati olumludur. Harbiye Nazırı Şakir Paşa'ya, İngiliz şikâyetleri ile ilgili konuyu incelemeye Mustafa Kemal Paşa'yı memur etmesini söyler.

Bakır, Mustafa Kemal'in o sıralar iyi ilişkiler içinde olduğu Bahriye Nazırı Avni Paşa'nın kayınpederidir. İngiliz şikâyetlerine ait dosyayı inceleyen Mustafa Kemal, görevin yapılabilmesi için memuriyetine bir şekil verilmesi, bir makam ve yetki sahibi olması gerektiğini belirtir ve Genel Kurmay Başkanı ile temas için izin ister.

Başkan Fevzi Paşa görevli olarak İstanbul dışındadır. İlinci Başkan Kazım Paşa (İnanç) ile görüşür. Hatta amacını da kısmen açıklamakta sakınca görmez. Gayesi mümkün olduğu kadar geniş yetkilerle Anadolu'ya geçmektir. Kazım

Paşa, ordu müfettişlikleri kurulacağını ve o sıfatla gitmesinin kolay olacağını söyler.

Mustafa Kemal önce hükümetçe kendisinden ne beklenildiğini öğrenilmesini ister. Hükümetin istedikleri özetle şunlardır:

1. Mıntkasındaki asayişsizlik sebeplerini tespit edecek, asayiş ve istikrarın temini için gereken tedbirleri alacaktır.

2. Mıntkasındaki silâh ve cephane toplanacak ve muhafaza altına alınacaktır.

3. Anadolu'da kurulmakta olduğu söylenen millî şuralar dağıtılacaktır.

Mustafa Kemal, hazırlanan talimata ne isterlerse yazın, yalnız birkaç noktayı ben ilave edeyim, der. Paşa yetki ile ilgili bazı hususları kendi ekler. Fakat hazırlanan talimatı, Harbiye Nazırı imzalamaktan çekinir. Mührünü verir. Mühür alındıktan sonra talimatname biraz daha genişletilerek mühürlenir. Talimatnameye göre Mustafa Kemal'in görevi, hem mülkî ve hem de askerîdir

Yeşil Kesenin Sırını

Daha önce kısaca belirtildiği gibi Doğu Karadeniz Bölgesinde, içeriden ve dışardan yoğun destekli bir Rum-Pontus Devleti kurma faaliyeti vardır. Doğu Anadolu'da karışıklık çıkması halinde 6 ilin işgal edileceği öngörülmüştür. Doğu'da çok ciddi bir Ermeni tehlikesi mevcuttur. Güneydoğu'da ise, İngiltere himayesinde "*Kürdistan Devleti*" oluşturma çalışması vardır.

Bundan başka Enver Paşa'nın, Kafkaslardan Anadolu'ya geçmesinden endişe edilmektedir. Galip devletler ateşkes hükümlerini pervasızca çiğnemekte, savaş sırasında yapmış oldukları gizli anlaşmaları uygulamaya koyarak istedikleri yerleri işgal etmektedirler.

Dolayısıyla Padişahın, 21 Nisan tarihli İngiliz notasındaki istekler karşısında, hükümetin olaya muktedir, duruma hâkim olabilecek, İngilizlerce şikâyeteye konu olan

hususları önleyebilecek kapasitede bir general gönderme önerisini, bölgenin hassas durumunu da dikkate alarak onayladığı açıktır. Bu kişinin Mustafa Kemal olmasında şakınca görmemiştir.

Çünkü Padişahla Mustafa Kemal arasında Almanya gezisinden itibaren bir dereceye kadar bir yakınlık oluşmuştur. Padişah, Yaveri Mustafa Kemal'in yeteneklerine güvenmektedir. Onun hükümetin politikası istikametinde önlem olarak duruma hâkim olacağı ve İngiliz şikâyetlerini önleyeceği inancındadır. Dolayısıyla atamayı onayladığı anlaşılmaktadır.

Aslında Padişahın ondan beklediği İngiliz şikâyetlerine yol açan durumları önlemek ve böylece bölgede yabancı işgaline meydan vermemektir.

Mustafa Kemal'in 9. Ordu Müfettişliğine atama iradesi, 30 Nisan 1919'da Padişahça onaylanır. Hazırlıklar tamamlandıktan sonra sadrazam ve Padişaha veda eder. Veda esnasında Padişahın sözleri anlamlıdır:

"Paşa, paşa, şimdiye kadar devlete çok hizmet ettin. Bunların hepsi artık bu kitaba geçmiştir. Bunları unutun. Asıl şimdi yapacağın hizmet hepsinden önemlidir. Paşa, Paşa devleti kurtarabilirsin." Güven ve ümit ifade eden bu sözlerle, Paşa saygı ve teşekkür ifade eden cümlelerle karşılık verir.

Padişah bu sözlerinin ardından kendisine ayrıca yeşil bir kese verir. Ve bu kesenin göreve gittiği yerde açılmasını da ister. Ayrıca kendisi tarafından da yollarınmış olsa İstanbul'dan gelecek hiçbir fermana da önem vermemesini tembih eder.

Saraydan ayrılırken Mustafa Kemal'e *"zat-ı şahanenin ufak bir hatırası"* verilir. Bu, kapağının üzerine padişahın mührü işlenmiş bir altın saatir.

Mustafa Kemal'in Padişah'ın huzuruna çıkmasından bir gün önce İzmir'in işgali haberi gelmişti. Yunan ordusu 20 bin aşkın kuvvetle karaya çıkmış ve Lord Kinross'un *"Atatürk: Bir Milletin Yeniden Doğuşu"* adlı nefis kitabında aktardığı, dönemin İngiltere Bahriye Nazır Churchill'in sevincini güçlükle bastırabildiği cümlesiyle *"Küçük Asya'yı*

istila ve fetih yolunda, bayrağını dalgalandıra, dalgalandıra demiryolu boyunca Ege içlerine ilerlemeye başlamıştı."

Osmanlı'nın elinde kalan son birkaç kanş toprağın yasa gömüldüğü, Sultanahmet Meydanı'nda Halide Edip'in öncülüğünde işgali tel'in mitingi hazırlıklarının yapıldığı saatlerde Mustafa Kemal, Harbiye Nezareti'nde Samsun yolculuğunda kendisine eşlik edeceklerin listesine son biçimini veriyordu.

Artık Mustafa Kemal'in önünde ince ve uzun bir yol vardır. Bu yol onu ölümsüzlüğe ve devleti de ebedî bağımsızlığa götürecektir olan yoldur.

Beyler, Kuş Uçtu

16 Mayıs sabahı erkenden kalkarak, annesi ve kız kardeşi ile vedalaşarak evden ayrılan Mustafa Kemal, buluştuğu yol arkadaşlarıyla önce Cuma namazı için cami'ye gittiler. Ardından Beşiktaş Vapur İskelesinden bir motora binerek, Kız Kulesi açıklarında bekleyen Bandırma Vapuruna geçtiler.

Mustafa Kemal, arkadaşlarına şöyle bir bakar, hepsinin yüzlerinde değişik ifadeler vardır. Bazı yüzlerde endişeli bakışları yakalar. Oysa kendi içi kıpır kıpırdır. Daha fazla vakit kaybetmek istemez.

Saat 16.30 sıralarında Süvari İsmail Hakkı Kaptanı yanına çağırır ve ilk emrini verir; *" Bu andan sonra geminin komutanı benim ve siz benim komutam altındasınız "* dedikten sonra geminin rotasını değiştirmesi ve kıyıya olabildiğince yakın yeni bir rota izlemesi buyruğunu verdi.

Ardından şimşek gibi bakan mavi gözlerini İşgal donanmalarına çevirerek seslenir:

- Kaptan derhal ve bütün süratinle denize açıl!

Motora tam yol verilir ve Bandırma Vapuru bilinmez kaderine doğru dalgalara kendini teslim eder.

Rauf Bey'in rıhtıma kadar gelerek uğurladığı Bandırma gemisinin Boğazdan Karadeniz'e henüz açıldığı saatlerde, İşgal Kuvvetleri Yüksek Komisyonunda atışemiliter olarak

Dünyadaki Türkleri ve Müslümanları Bir Araya Toplayacak Güç

görev yapan Wyndham Deedes telaşla Babiali`ye Sadrazam Damat Ferit Paşa'ya koşmuştu. Ancak Ferit Paşa sakin bir şekilde koltuğuna yaslanmış, iki parmağını şaklatarak, "*Çok geç kaldınız ekselans. Kuş uçtu*" yanıtını vermişti.

Kuş uçtu yanıtıyla çılgına dönen ateşemiliter, derhal İngiliz Donanma Komutanlığı'nı arayarak, Karadeniz'e açılan Bandırma Vapurunun ardından bir destroyer gönderilerek, Bandırma vapurunu geri çevirmek ya da torpilleyerek batırılmasını istemiştir. İstanbul'dan hareket eden bir destroyer, Karadeniz'e doğru hızla yol alırken, Aynı anda da Karadeniz'de bulunan İngiliz Donanmasına ait bir torpidoya da telsizle mesaj geçilmiştir. Hedefi bulun ve batırın.

Fakat Bandırma vapuru İngiliz işgal kuvvetlerinin planladığı rotayı takip etmeyip, Mustafa Kemal'in çizdiği ve kıyıyı takip eden rotası sayesinde, ne İngiliz destroyeri ne de torpidosu saatlerce Karadeniz'in hurçın sularında bandırmanın izini bulamamıştır. Sanki o hurda denilen Bandırma Vapuru kuş olup uçmuştur.

Siyah Sancak Birliği Geliyor

19 Mayıs sabahı Samsun'a ulaşan Mustafa Kemal, karaya adım atar atnaz ilk işi Padişahın kendisine gizlice verdiği Yeşil keseyi açmak olur. Yeşil keseden çıkan siyah renkli küçük bir kumaş parçasıdır. Siyah kumaş parçasını eline alan Mustafa Kemal birden irkilir elleri titremeye başlar. Saniyeler içinde buram, buram terler dökmeye başlar. Yüreği yerinden fırlayacakmış gibi olur.

Gözlerine inanamaz. Bu siyah kumaş parçasından daha önce Topkapı Sarayı'nda has odada görmüştü. Elindeki siyah kumaş parçasını önce koklar, kokusunu ta ciğerlerine kadar çeker. Sonra öper ve başının üstüne koyar. Bu siyah kumaş parçası Ukab'tan yani peygamber efendimizin siyah sancağından bir parça idi.

Padişah Vahdettin, Yeşil kese içinde verdiği Ukab'tan bir parça ile Mustafa Kemal'e, Anadolu topraklarında Siyah Sancak açmasını ve Devleti kurtarmasını istemişti.

Mustafa Kemal'e, Samsun'a çıkmasından sadece iki gün sonra Harbiye Nezareti'nden İstanbul'a dön emri geldi. Sonra yol boyunca her durakta bu çağrıyı tekrarlayan bir telgraf uzatıldı kendisine. Havza, Amasya, Tokat, Sivas, Erzurum... Artık iş 'Dön' çağrısının ötesine geçmiş, tutuklanması, derdest edilerek İstanbul'a gönderilmesi emrine dönüşmüştü.

Erzurum'da telgraf makinesi başında Padişah'ın başmabeyincisiyle saatlerce tartıştı. Mabeyinci yalvarıyordu: "*Ne olur İstanbul'a dönün. Gelmek istemiyorsanız, izinli olarak Anadolu'da kalın ama görevi bırakan...*" Bunun bir adım sonrasının azil olacağı anlaşılmıştı.

Ege gezisi sonrası kendisine katılan Rauf Bey ve Refet Bele, bunu önlemek için istifa etmesini öneriyorlardı. Hatta sadece görevinden değil, ordudan da ayrılmalıydı. Mustafa Kemal tereddüt ediyordu. Aslında kendine güveni sarsılmıştı ve hızla bir ruhsal çöküntüye sürükleniyordu. Çünkü üniformadan ayrılırsa, halkın kendisini desteklemekten vazgeçeceği korkusuna kapılmıştı.

Ama sonunda istemeye, istemeye arkadaşlarının telkinine uydu, Harbiye Nezareti ile Padişah'a hem görevinden hem de ordudan ayrıldığını bildirdi.

Ona hayatının en koyu karamsarlığını yaşatan Kazım Bey'in şokunun sarsıntısını atlatmadan telaşla yaveri Cevat Abbas girdi odaya: "*Kumandan Paşa geliyorlar. Arkalarında bir bölük süvari var.*"

Mustafa Kemal, Harbiye Nezareti'nin kendisinden boşalan yeri Kazım Paşa'ya teklif ettiğini biliyor, bunu kabul etmesinden ve onu tutuklamaya gelmiş olmasından çekiniyordu. Sararmıştı. Sinirlerinin son halkaları da pes etmek üzereydi. Yerinden kalktı, odanın ortasına ilerledi. Ayaktaydı. Gözlerini kapıya dikti. Beynini soru işaretleri kemiriyordu.

Kazım Karabekir Paşa kapıda görüldü. Arkasında subaylar dizilmişti. Yüz hatlarından bir şey anlamak mümkün değildi. Bina önünde de süvari bölüğü saf tutmuştu. Karabekir ilerledi, yaklaştı, durdu. Hazır ola g'çti, selam verdi:

Dünyadaki Türkleri ve Müslümanları Bir Araya Toplayacak Güç

"Emrinizdeyim Paşam. Ben, subaylarım, erlerim, kolum, hepimiz emrinizdeyiz."

Biraz durup tamamladı:

"Size makam arabanızı ve süvari muhafız kıtanızı getirdim."

Mustafa Kemal heyecandan sendeledi. Bir kâbustan uyanmış gibi gözlerini ovuşturdu. Kazım Paşa'yı kucaklayıp iki yanağından öptü. Karabekir sadece makam aracını ve süvari muhafız kıtasını getirmemişti; az önce pervasızca çekip giden Kurmay Başkanı Albay Kazım Dirik Bey'i de yeniden emrine vermişti. Mustafa Kemal acı bir tebessümle baktı onun yüzüne.

Yıllar sonra bu iki Kazım Mustafa Kemal'in hayatında sürpriz bir değişiklik daha yapacaklardı.

Artık Anadolu'da başlayan Millî Mücadele, liderini bulmuş, dağınık ve bölgesel mukavemetler Siyah Sancak altında toplanmaya başlamıştı. Bunun ilk örneğini 22 Haziran 1919'da Mustafa Kemal imzasıyla Amasya'dan bütün memlekete duyurulan bir tamimde görüyoruz.

Bu genelgede kutsal bir ses işitiliyordu: *"Vatanın bütünlüğü, milletin istiklâli tehlikededir. Milletin istiklâlini yine milletin azim ve kararı kurtaracaktır"*. Bu cümleler Milli Mücadele'nin örgütlü olarak fiilen başladığının onun imzası ile bütün cihana ilânı idi.

Siyah Sancak Ege'de Açılıyor

15 Mayıs 1919'da İzmir'e çıkan Yunan İşgal Kuvvetleri Nazilli'ye kadar ilerlemişti. İngilizler ise ileri harekâtı hazırlamak için İç Anadolu'da yer, yer isyanlar çıkartıyorlardı. İç Anadolu'nun bu anarşik vaziyetinden istifade etmek isteyen İngilizler, Yunan kuvvetlerini ileri harekâta geçirmeye karar verdiler. İngiliz Başvekili Loyd George Yunanlıların hemen taarruza geçmelerini ve Anadolu meselesini kökünden halletmelerini emretti.

Yunan kuvvetleri bir anda 22 Haziran 1920 tarihinde Milen Hattını aşarak büyük bir taarruza geçtiler. Akhisar istikametinden ilerleyen düşman, milli kuvvetlerimizi dağıttı. Milli kuvvetler Binbirtepeler'de düşmanla çarpıştılsa da Yunan kuvvetleri Akhisar ve Soma'yı ele geçirdi.

Yunanlıların bu hızlı ileri harekâtını gören ve her girdiği yerde mal, can, ırz ve namus bırakmadığını duyan Ege Bölgesi halkı fevkalade heyecana kapılarak çoluk çocuklarıyla yollara döküldü. Uşak'a doğru adeta bir insan seli akıyordu. Anadolu en karanlık ve feci dakikalarını yaşıyordu.

Yunan işgal kuvvetleri de durmadan ilerliyordu. Bu suretle Ege bölgesinin en büyük şehirleri birer, birer sürekli düşman istilasına uğruyordu. Balıkesir etrafında sıkı ve kuvvetli müdafaa yapılmak istenmiş ve bilhassa Bursa'yı hedef tutan kuvvetlerin harekâtı durdurulmuştu.

Ancak Edremit' ten ilerleyen ve yandan tesir yapan düşman kuvvetlerinin tazyiki ve bilhassa Bandırma'dan bir muhtelif tugayın karaya çıkarak muharebeye katılması yüzünden çok zor duruma düşen milli kuvvetler, fazla zayıf vererek geri çekilmişlerdi.

Yunanlılar da 30 Haziran'da Balıkesir'e girdiler. 2 Temmuz'da Kemal Paşa ve Karacabey'i de işgal ettiler. Düşman karşısında çaresiz kalan birliklerimiz Uluabat köprüsünü tahrip ederek, Bursa istikametine çekildi.

Bu çekilen kısımlarla diğer milli kuvvetler, Bursa'nın batısında beş evlerde bir cephe tutarak savunmak istemişlerse de bu esnada İngiliz donanması Mudanya'ya gelmiş, Gemlik Körfezi ve sahillerini bombardıman etmiş, Mudanya ve diğer iskelelere asker çıkartarak Bursa'daki müdafaaya hazırlanan milli kuvvetlerin yan ve gerilerini çok ciddi suretle tehdit etmeye başlamıştı. Bu suretle gayet nazik bir durum oluştu.

Bu çok zor anda düşman ilerleyişini durdurmak için Ankara'nın elinde başka kuvvet de kalmamıştı.

Adapazarı isyanı sebebiyle iki birlik bu muntıkada meşguldü. Hendek isyanında ise bir birliğimiz tamamen dağılmıştı. Bu sebeple Bursa cephesini takviye etmek imkânı kalmamıştı. Düşman da ileri harekâtına devam ederek 8 Temmuz 1920 tarihinde Bursa'yı işgal etti.

Her gün bir güzel şehrimizin düşman eline geçmesinden, elde de başka kuvvet kalmamış olmasından fevkalade üzgün olan Mustafa Kemal Paşa vaziyeti yakından tetkik ederek tedbir almak üzere evvela Eskişehir'e sonra da Bozüyük'e geldiler.

Ancak Eskişehir ve Ankara'yı hedef tutan ve bir çığ gibi ilerleyen yüz yirmi bin kişilik düşman ordusuna nasıl karşı koyulabilecekti. Büyük tehlike her an biraz daha yaklaşmakta idi. "Birçok fedakârlıklar neticesinde kurulan milli müfreze-lerde Yunan taarruzu karşısında tamamen dağılmıştı. Geri kalanların da nizam ve intizamı bczulmuştu.

Bu meyanda birçok silah, cephane ve teçhizat da zayi olmuştu ki bunların kısmen bile telafisi büyük güçlükler doğuracaktı.

Ayrıca düşmanın ilerlemesinden her tarafta müthiş bir panik de başlamıştı. On binlerce insan yurdunu, evini, barkını bırakarak, çoluk çocuğu ile Eskişehir'e, Ankara'ya doğru yollara dökülmüştü.

Mahşeri andıran bu korkunç ve elim vaziyet karşısında, çaresiz kalan bu mukaddes ve eşsiz vatanı kimler müdafaa edecekti. Bu en nazik ve ümitsiz bir zamanda düşman karşısına çıkarak milli şerefimizi kurtaracak, bir milli kahramana lüzum vardı. Mustafa Kemal Paşa bu sırada Adapazarı'ndan Bozüyük'e gelmiş olan 70. Alay Kumandanı Halit Beyi derhal kompartımanlarına aldılar. Yaveri Halil Nuri de Halit Beyin yanında bulunmakta idi.

Mustafa Kemal Paşa Halit Beyden katalarının bulunduğu yerler; oradaki umumi vaziyet hakkında malumat aldıktan sonra: *"Halit Bey, vaziyet çok vahimdir, memleketimiz en tehlikeli anlar yaşamaktadır. Bir an evvel kuvvetlerinizi Karaköy mevzilerine getiriniz ve son neferinize kadar burayı müdafaa ediniz."* emrini verdiler. Bu kesin bir emirdi ve derhal yapılmalıydı.

Mustafa Kemal Paşa çok müteessir görünüyorlardı. Halit Bey dışarıya çıkınca Teğmen Halil Nuri, Mustafa Kemal Paşa'ya doğru ilerledikten sonra selam vererek:

"Paşam ben günlerden beri Bozüyük ve Pazarcık'ta faaliyet ediyordum. Buralardan kuvvet toplamaya muvaffak olacağım. Bu kuvvetlerle düşmanla temas ederek bir cephe tutmak mümkün olabilir, emir buyurumuz paşam" deyince, bu genç teğmeni baştan aşağı süzen Mustafa Kemal Paşa:

"Oğlum biraz evvel dinlediniz, size vereceğimiz hiçbir kuvvet yoktur. Tek başınıza ne yapabilirsiniz?"

"Paşa hazretleri ben düşmanı Nazif Paşa hattında durdurmak ve karış, karış vatanı müdafaa etmek için hazırlık yaptım. Bütün vaziyeti biliyorum. Teşrifleriniz dolayısıyla maruzatta bulunuyorum Başka bir isteğim yoktur."

- İsminiz,

- Halil Nuri.

Mustafa Kemal Paşa bir an sustuktan sonra müşfik ve mültefit bir sesle sordular,

- Ali Fuat Paşa hazretlerine keyfiyeti arz ettiniz mi?

- Hayır.

- O halde Ali Fuat Paşa hazretleriyle temas ediniz.

Teğmen Halil Nuri Bey hemen Ali Fuat Paşa ile temas geçti. Ali Fuat Paşa, Milli Mücadele

Hatıraları adlı eserinin 436. sayfasında bu teması şöylece belirtmektedirler:

"İlk icraat olarak Geyve'de bulunan 70. alayın Karaköy'e getirilmesini ve Karaköy Boğazının müdafaa vaziyetine sokulmasını düşünmüştüm. 70. Alay gelinceye kadar müdafaa mevkiinin keşfi için Binbaşı Halis Beyi oraya göndermiştim.

Bu işler tamamlanıncaya kadar birkaç gün geçecekti. Bu esnada düşmanla nasıl temas edilecek ve hangi kuvvetle zaman kazanılacaktı. 70. Alay K. Halit Bey emir almak üzere Geyve'den yanıma gelmişti. Fakat Bursa'dan yürüyerek düşmanla meşgul olmak onun işi değildi. Mutlaka o saatte bir kuvvet bulmak lazımdı. O sırada karargâhıma Teğmen Halil Nuri Efendi adında genç bir subay müracaat ederek Boziyük'ten toplayacağı Milli Kuvvetlerle Pazarcık'a gidebileceğini, oradaki Müdafaa-i Hukuk Reisi ile Yetimoğlu'nun yardımını evvelce sağladığını söylemişti. Halil Nuri Efendi bir taraftan düşmanla temas edinceye kadar İnegöl istikametine gidebileceğini, diğer taraftan düşmanı Nazif Paşa mevkiinde oyalamak için yeterli miktarda kuvvet sağlayabileceğini ileri sürüyordu. Bu genç ve cesur zabiti Boziyükçüler de seviyordu.

Hemen kabul ettim. Derhal faaliyete geçerek ufak bir müfreze yaptı. Eğer yeterli miktarda silah bulunmuş olsaydı, bu müfrezenin mevcudu belki de yüzü aşardı. Halil Nuri Efendi aldığı emri tamamıyla ifa etti.

Siyah Sancak ve Mehter Takımı

Memleket ve milletin kıldan ince, kılıçtan keskin bir köprü üstünde ölüm dirim kıyamını yaşadığı dönemde Halil Nuri milli hizmet safhalarında belirdi. Bu cesur vatansever genç, memleketin bu çok nazik anında Türk kahramanlığının asil ruhunu temsil ediyordu.

O Türk mucizesinin tarihi iman ülkesinde meydana gelecek sırları biliyordu. Ve bu kutsal sırta eren bahtlılardandı. Nitekim ilk olarak halkın delik deşik olan manevi sahasına indi. Ve halkın küllenmiş olan dinamizmini, bozu-

lan maneviyatını düzenlemek için Bözüyük' te bir Mehter Takımı kurdu. Halil Nuri'nin kurduğu bu mehter takımı şehri semt, semt dolaşıyor, mahalleler arasındaki kaynaşmaların hamaset ve cengâverlik ruhunu kamçıladığı açıkça görülüyordu. Halil Nuri, halkın sağduyularını yavaş, yavaş bir şelale gibi coşturmaya muvaffak olmuştu.

Onun kurmak istediği müfreze bu suretle adım, adım ve manen de teşekkül ediyordu. Mehter takımı bu vatan parçasının bağrından geçtikçe halk da onun etrafında toplanıyor, büyüyor, büyüyor ve adeta gaip olan kudretler dirilerek dalgalanıyordu. Nihayet hükümet konağının önüne gelindi. Halkın heyecanı büyüktü. Umumi matem, siyah gecelerin ortasında saklanan kurtarıcısını arıyordu adeta.

Halil Nuri bu matemden kuvvet yaratmak ister gibi hükümet konağına bir siyah sancak çekti. Başka bir siyah bayrağın üzerinde "*Müslümanlar beklediğiniz kıyamet bugünlerdir. Birleşelim kurtuluruz. 2 Temmuz 1336 (1920)*" ibaresi yazılıydı.

Halil Nuri Bey bu bayrağı hocalarla birlikte ve bir milletin müşterek sesi haline gelen tekbirlerle hükümetten çıkartarak meydana getirdi. Masarın üstüne diktikten sonra umumi durumu ve kurtuluşla ölüm arasındaki mesafeyi dile getirerek, gençleri vatan müdafaasına çağırdı.

Tekbirler getiriliyor minarelerden yükselen zafer ayetleri ve kasideler milli ruhu şahlandırıyordu. Bu ulvi manzara ve milli ruhtan kopan çağırış, halk kuvvetinin yaratıcı bir heyecan haline gelmesine yetmişti. Herkes ağlıyor, kadınlar "*Mehdi çıktı*" diye bağırıyorlardı. Genç, ihtiyar bütün erkek ve kadınlar, düşmanla vuruşmaya can atıyorlardı.

Halil Nuri bu milli galeyan içerisinde binlerce gönüllüden bulabildiği silahla yüz kişilik iki müfreze meydana getirdi.

İşte böyle en nazik bir zamanda bu genç subay Türk vatan ve milletin ölüm kalım hadisesinde böylece çok mühim ve kutsi bir vazifeyi hedef ve gaye bilerek ve bütün samimi ruhuyla kararını vermiş olarak düşmanın karşısına tek başına dikilmeye hazırlanıyordu.

Yeşil Ordu Kuruldu

Halil Nuri ilk iş olarak, Pazarcık, İnegöl kaymakamlıklarına, Belediye ve Müdafaa-i Hukuk reislerine şöyle bir telgraf çekti. "*Yeşil ordunun ilk kısmı Bozüyük'e çıktı, beş yüz kişi ile geliyorum.*" Halil Nuri müfrezeleriyle 9 Temmuz 1920'de Pazarcık'a geldi. Gözyaşları ve heyecanla karşılandı. Çok ümitsiz ve hicrete hazırlanmış olan halk, hicreti unuttu. Ve Halil Nuri'nin etrafında toplanarak felaket önlendi.

Mehter takımı mukaddes cengi öylesine telkin ediyor ve koca kavuklarının altında eğik başlar öylesine semaya dikiliyordu ki, halkın sinen gücü bir anda ayaklanıvermişti. Bu mehter havasından yükselen mücadele nağmeleri milli kuvvetlerimizin artmasına çok büyük tesiri olmuş, halkın iman sahasını emsalsiz bir aydınlık kaplamıştı.

Çalınan cenk türkülleri ve okunan kahramanlık şiirleriyle Geyveli Hafız Şevket'in davudi ve gür bir sesle okuduğu zafer ayetleri gerek gönüllüler ve gerekse halk üzerinde ayrı bir heyecan yaratıyor; bu lahuti manzarayı daha da çok ulvileştiriyordu. Burada da her gönüllü düşman üzerine aslanlar gibi atılacaklarına ve hiçbir şeyden çekinmeyeceklerine söz verdiler. İşte böyle bir avuç kahraman, vatanımızın geçirdiği en ümitsiz ve en karanlık bir gününde, emsalsiz bir istiklal aşk ve imanı ile ve yıldırım süratıyla ilerledi. Nazif Paşa hattını tuttu. Halil Nuri buraya müfrezelerini yerleştirirken, Bozüyük ve Pazarcık'tan gelmekte olan gönüllülere ait emirlerini verdikten sonra ayrıca bir müfreze teşkil etti.

Bunun başına geçerek süratle İnegöl'e gitti. Külliyetli kuvvetlerimizin toplandığı ve taarruza geçmek üzere olduğunu kati olarak söyledi ve manevi kuvveti kırılmış olan halkın cesaretini takviye etti. Bursa'ya kaçmak isteyenlere mani oldu. Bir taraftan da sıkıca emniyet tertibatı aldı. Asayişini temin etti ve süratle ilerleyerek, düşmandan evvel Aksu Dimboz hattını tuttu ve Kestel istikametine ilerledi. Rast geldiği düşmana baskınlar yaptı, cesurane hareketleriyle, düşmana göz açtırmadı.

Bu vaziyet karşısında düşman durakladı. Halil Nuri durumu hemen Batı cephesine bildirdi. Yaver Muzaffer Bey raporu derhal Mustafa Kemal Paşa'ya arz etti. Raporu büyük bir alaka ile okuyan Mustafa Kemal Paşa, fevkalade memnun oldular.

Mecliste Siyah Örtü

Öte yandan vatanın bütün sathuna yayılmış olan matem havası Ankara'yı da tamamen sarmıştı. İşgal edilen yerlerden Ankara'ya kadar gelmiş olanların anlattıkları halkın heyecan ve ıstırabını bir kat daha artırıyordu. Millet Meclisinde de büyük bir milli galeyan ve teessür havası esiyordu.

Bu sebeple 13 Temmuz 1920 tarihindeki 31. toplantı görülmemiş bir matem havası içinde yapıldı. Gizli ve açık yapılan toplantıların hepsinde hatipler sözlerini gözyaşları ve hıçkıklar arasında bitiremeden kürsüden iniyorlardı ve bizim kalbimiz olan Bursa, ecdadımızın mezarlarına sahip olan Bursa, beyaz mabetlerimizle süslü Bursa, Yeşil Bursa, bugün dünyaya en hunhar düşmanların kirli ve kanlı ayakları altında çiğnenmektedir. Ve: *"Arkadaşlar; Hiçbir millet, hiçbir zaman bu kadar ağır, bu kadar feci darbelere maruz kalmamıştır. Her tarafa bağıralım, Sivaslılara, Kastamonululara, Ankaralılara, Konyalılara, bağıralım, düşman geliyor hazırlanınız diyelim."* diyorlardı.

Bütün mebuslar tarihimizin hiçbir vakit bu kadar azim bu kadar müthiş, bu kadar üzücü bir devre yaşamadığını ittifakla kabul ettiler ve derhal meclisteki riyaset kürsüsü üstündeki yeşil örtüyü kaldırdılar ve matem işareti olmak üzere siyah bir örtü örttüler. Bütün mebuslar ayağa kalkarak vatan ve milletin kurtuluşu için dua ettiler, böyle bir duanın birincisi Hazreti Muhammet zamanında, ikincisi de bu defa yapılıyordu. Hocalar Kur'an'dan birer ayet okuyorlar mebuslarda ellerini göğse doğru değil parmaklarını aşağı doğru tutarak, Allah'tan milleti ve vatanı bu büyük tehlikeden korumasını ve kurtarmasını tazarru ve niyaz ederek ağlıyorlardı. Aynı zamanda işe başlayalı iki ay olmayan ilk Heyeti Velâyet'i de mesul mevkîe düşürmek yolunu tutuyorlardı. Böyle uzun ve hararetle devam eden münakaşalara Mustafa Kemal Paşa dahi karışmak mecburiyetinde kaldılar ve kürsüye çıktılar, yüzü hiçbir zaman bu kadar ince ve manalı görülmemişti. Sesi her zamankinden daha kısık bir şekilde lazım gelen izahatı verdiler ve dediler ki: *"Bugün Yunan kuvvetleri karşısında az çok bir vaziyet vücuda getirilmişse bu beş on fedakârın kendiliğinden vuku*

bulmuş olan azim ve gayretleri mahsulüdür." Fakat Paşa'nın belirtisine rağmen Mecliste sükûnet bir türlü sağlanamamış ve açıklama istemeye karar verilmişti.

Ankara'da hava bu merkezde ve vatan sathından kara sisler gibi ızdırap ve matern tüterken cepheye alınan tedbirler düşman üzerinde beklenen tesirini göstermiş ve belli başlı büyük bir değişiklik olmamıştı. Damarlarında ecdadının kanı dolaştığını duyan İnegöl'ün vatanperver çocukları da kahraman Halil Nuri'nin emrine girmişler ve cepheyi takviye etmişlerdi. Düşmanın bütün teşebbüsleri bu kahramanlar önünde kırılıyordu.

Bunlar, en yırtıcı kartallar gibi çarpışıyorlar, kükreymiş aslanlar gibi savaşıyorlardı. Düşman 21 Temmuz'da şiddetli bir taarruza daha kalktı. Bugünkü çetin muharebeye Batı Cephesinden gönderilmiş olan Binbaşı Sait Bey Kumandasındaki müfrezeler de katıldılar. Çok şiddetli muharebelerden sonra, düşmanın taarruzu Doma sırtları önünde kırıldı. Bu zafer birçok milli kahramanımızın yaralanmasına ve birçoklarının da şahadetine mal oldu. Yaralılar arasında Al Bayrak Müfrezesi Kumandanı Ahmet Muhtar ve Süvari Bölük Kumandanı Yüzbaşı Avni Beyler de vardı. İşte böyle bir avuç gönüllü kahraman, hürriyet ve istiklal uğruna kanlarını ve canlarını Türk'e has bir cömertlikle devam ediyor ve kahramanlığın zirvesine çıkarak da düşmanın saldırışlarını, bedenlerinden mukavemet setleri yaratarak durduruyorlardı.

Selçuklu İmparatorluğu yıkıldığı zaman da aynı bölge de Osmangazi mehter takımının çaldığı zafer nağmeleri arasında Osmanlı devletinin temellerini atmış ve memleketini Bursa'ya doğru büyültmeye çalışmıştı.

Böylece Halil Nuri bu cephenin en nazik ve hayati bir anında, tarihi mukadderatımızı parlak bir noktaya yönelten ve kesif bir düşman akırını bir avuç gönüllü kahramanlarıyla durdurmasını ve olduğu yerde kalmasını sağlayan bir adam olarak milli tarihimizde kendini gösterdi. O, bu oyalama taktiğinde başarılı olmasaydı, zafer tarihimiz belki de yaralanacaktı.

Sevgili Naciyeçiğim;

Ruhum Naciyeçiğim... Açtığım İslam ihtilâl bayrağının altında bütün Müslüman memleketleri de toplayarak İngiliz aleyhinde çalışacaklarla, yani Bolşevikler ile birlikte mücadeleye devam fikrinden gittikçe hoşlanıyorum. İnşallah bu da hem Müslümanlara, hem memleketimize çare olacaktır.

Kırk milyon Türk ve Müslüman'ın ve buna bağlı milyonlarca İslam'ın yorgun canhıraş iniltisi bana "İmdat, imdat" diye sesleniyor.

Doğrusu bunları yazarken ne kadar sıkıntı ve kalp azabı içinde bulunduğumu bilemezsin.

Kırk Milyon Türk "İmdat, imdat" diyor

Yukarıdaki bu satırların sahibi Enver Paşa'ya ait. İkinci Meşrutiyet'in ilânından sonra "Hürriyet Kahramanı" diye isim yapan Enver Paşa, Trablus'a geçip Libya'yı işgal eden İtalyanlarla çarpıştı. Balkan Savaşı'nın patlaması üzerine İstanbul'a döndü. 1914'te "Paşa" ve "Harbiye Nazırı", daha sonra da "Başkomandan Vekili" yapınca gücünün zirvesine ulaştı.

Aynı yıl Sultan Abdülmecid'in torunlarından Naciye Sultan ile evlenerek saray damadı olan Enver Paşa, artık devletin en güçlü adamıydı, hatta padişah'tan bile güçlüydü ve Türkiye'den Avrupa'da "Enverland", yani "Enveristan" diye bahsediliyordu.

Osmanlı Devleti'nin Almanya ile müttefik olarak Birinci Dünya Savaşı'na girmesi ve ardından savaşı kaybetmesin-

den sonra, Enver Paşa 1918'in 1 Kasım gecesi önde gelen İttihatçılar ile beraber İstanbul'dan ayrıldı.

Mustafa Kemal'in açtığı Siyah Sancak altında toplanan Anadolu halkı vatan topraklarını işgalcilerden kurtarmak için kurtuluş mücadelesine başlamışken, Enver Paşa'da vatan mücadelesine bir başka cepheden başlayacaktı.

Sancak Altında Yemin Ettiler

Enver Paşa'nın hayatı, artık daha da maceralı olacaktı. Savaşın kaybedilmesi ve ardından Anadolu'nun işgali ile İmparatorluk topraklarının hızla Emperyalist güçlerin eline geçmesi kabul edilecek bir durum değildi.

Aslında İmparatorluğun bu durumu geleceğini Mustafa Kemal yıllar öncesinden tahmin etmiş ve Enver Paşa'ya da gizli bir toplantıda açıklamalarda bulunmuştu. Siyah Sancağın bulunduğu bir odada bir avuç vatanseverle gerçekleşen bu gizli toplantıda alınan karar gereğince;

Anadolu Topraklarının Emperyalistler tarafından işgali altında Başkent İstanbul derhal terk edilecek ve Mustafa Kemal Anadolu'nun işgal edilmemiş bir yerine giderek orada açacağı Siyah Sancak ile yeni bir ordu toplayacak. Enver Paşa ise Kafkaslara geçerek orada Siyah sancak altında toparlayacağı Türk ve Müslümanlardan oluşacak orduyla beklemeye geçecektir.

Alınan bu kararlarını ölümüne uygulayacaklarını bir ellerini Siyah Sancağa diğer ellerini Kuran-ı Kerim üzerine koyarak yemin ettiler.

Enver Paşa'nın derhal yeni bir ordu toplamak üzere eski Ata topraklarına ve Kafkaslara geçmesi gerekiyordu. Ancak bu arada aylardır Bakü'de Türkler katlediliyordu. Ermeniler ve Ruslar Kafkasların tarihte gördüğü en büyük soykırımı gerçekleştiriyordu.

Ayrıca Rus topraklarında iç savaş hüküm sürüyor; Petrograd ve Moskova başta olmak üzere Bolşevikler, büyük şehirleri ellerinde tutuyor; kırsal alanlar ise çarlık dönemindeki

generallerin idaresinde bulunuyordu. Çarlığın Kafkasya ve Orta Asya'daki sömürgelerinde bulunan topluluklar arasında bir bağımsızlık hazırlığı dikkat çekiyordu.

Mustafa Kemal'le Haberleşiyorlar

Bu durumu fırsat gören Enver Paşa, kendisine tarihî bir görev düştüğüne inanıyor, fakat Türkistan'a geçme imkânını da henüz bulamıyordu.

Çünkü o, teşkilatlanma tamamlanmadan Türkistan'a gitmeyi telafisi imkânsız bir hata olarak değerlendiriyor, dolayısıyla Rusya ve Almanya başta olmak üzere birçok ülkede ihtilalcı İslâm teşkilatı kurulması için harekete geçmeyi düşünüyordu.

Enver Paşa'nın Avrupa'da yürüttüğü faaliyetlerin merkezini Berlin oluşturmuyordu. Enver Paşa, Berlin'de iken bir taraftan Moskova ile ilişkiler tesis etmeye çalışıyor, diğer taraftan da Anadolu'daki millî mücadeleyi yakından izliyor ve Mustafa Kemal'le haberleşiyordu.

26 Ağustos 1920'de Mustafa Kemal'e yazdığı bir mektubunda, Almanya'dan silah temini için Bolşeviklere aracılık ettiğini, bunun karşılığında Bolşeviklerin Kafkas topluluklarının bağımsızlıklarını tanıyacağını bildiriyordu.

Nitekim dönemin kaynaklarından Mustafa Kemal'in, Enver Paşa'yı yakından takip ettiği anlaşıyordu. Heyet-i Temsiliye adına Mustafa Kemal, Kazım Karabekir Paşa'ya yazdığı 11 Nisan 1920 tarihli mektubunda:

"Bolşeviklerle bir an önce münasebet kurulmalıdır. Bu konuda sizin tedbirler aldığınız önceden verdiğiniz haberlerden de anlaşılmaktadır. Şimdiye kadar yapılan girişimlerin maddi bir temas ve sonuca varılıp varılmadığının bildirilmesi rica olunur." diyerek Sovyet hükümeti ile kurulacak diplomasinin önemine dikkat çekiyordu.

Türkiye ile Sovyet Rusya arasındaki ilk resmî ilişkiler, Mustafa Kemal'in Lenin'e yazdığı 26 Nisan 1920 tarihli mektupla başlıyordu. Bu mektupta Moskova hükümetine

diplomatik ilişkilerin tesisi teklif ediliyor, Bolşeviklerden Türk millî mücadelesine yardım etmeleri ve destek vermeleri isteniyordu.

Sovyet Dışişleri Komiseri Çiçerin de TBMM'ye gönderdiği bir yazıyla dostluk tesisi için karşılıklı diplomatik temsilciler gönderilmesini talep ediyordu.

Moskova'ya ilk resmî TBMM heyeti 19 Temmuz 1920'de Moskova'ya vardı ve Lenin ile görüşen heyet, 24 Ağustos'ta bir anlaşma parafe etmiştir.

Yardıma öngören anlaşma maddelerinde özetle silah ve mühimmat yardımı, nakit transferi ve ortak askerî harekât gibi konulardan bahsediliyordu.

Bu görüşmelerle birlikte Sovyet hükümeti, TBMM'yi tanıyan ilk hükümet oldu ve Moskova, Ankara ile dostluk münasebetlerinin kurulmasından yana bir karar aldı.

Anadolu Heyeti Başarısız

Ancak Enver Paşa, Bekir Sami Bey ile heyetini başarısız görüyor ve Cemal Paşa'ya gönderdiği mektubunda özetle söz konusu heyetin bir ay boyunca Moskova'da yaptığı çalışmaların verimli olmadığını ileri sürüyordu.

Aslında Enver Paşa'nın Sovyet Rusya yetkilileri ile teması TBMM'nin girişimlerinden daha öncedir. Almanya'da bulunduğu dönemde Enver Paşa, Bolşeviklerin öne çıkan isimlerinden Karl Radek aracılığıyla Lenin hükümeti ile temas kurdu.

Radek, Enver Paşa'nın Anadolu'daki Türk millî mücadelesi için Ruslardan yardım talebinde bulunacağını tahmin ediyordu. Eğer böyle bir yardım talebi vaki olur ve bu talebe Bolşeviklerden müspet karşılık verilirse, yardımları karşılığında Bolşevikler, Enver Paşa'yı Hindistan'da İngiliz emperyalizmine karşı mücadeleye ikna edebilirlerdi.

Bu yüzden Radek, işbirliği sağlanması konusunda Enver Paşa'nın mutlaka Moskova'da Bolşeviklerle görüşmesi gerektiğine inanıyordu. Nitekim Anadolu'da yürütülen mücadeleye

Bolşevikler tarafından destek verilmesine dair Sovyet hükümeti adına söz vererek, Enver Paşa'yı Moskova'da Sovyet hükümetinin ileri gelenleri ile bir görüşme yapmaya ikna etmiştir.

Defalarca Tutuklanıyor

Enver Paşa, Almanya'dan hareketle Moskova'ya gitmeyi denemişse de bazı aksaklıklar nedeniyle ilk denemesinde başarısız olmuştur. Mayıs 1919'da Bahaddin Şakir Bey ile birlikte uçakla yeniden Moskova'ya geçmek üzere Berlin'den hareket etmiştir. Uçağın yolcu listesine Ali Bey takma adıyla kaydolmuştur.

Ancak bu isimle ilgili olarak güvenlik görevlilerinde bazı şüpheler oluşunca uçak verilen bir emirle acil iniş yapmıştır. Yapılan incelemeler neticesinde Enver Paşa, Kovno Hapishanesi'ne gönderilmiş ve bir süre burada tutuklu kaldıktan sonra Berlin'e dönmek şartıyla serbest bırakılmıştır.

Enver Paşa, Berlin'de on beş gün kaldıktan sonra kiraladığı bir uçakla Riga üzerinden Moskova'ya gitmek için yeniden harekete geçmiş ancak Riga'da polisler tarafından tutuklanmıştır. Pasaportunda vize olmadığı gerekçesiyle bu defa Volmar Hapishanesi'ne sevk edilmiştir.

Pasaporttaki ismin takma olduğunu ve kendisinin Osmanlı Devleti'nin eski Başkumandan Vekili olduğunu ispat etmesinden sonra serbest bırakılmıştır. Enver Paşa ancak 15 Ağustos 1920'de Moskova'ya ulaşabilmiştir.

Enver Paşa'nın oldukça zor şartlarda gerçekleşen seyahati dönemin kaynaklarında şöyle ifade ediliyordu: *"Rusya'da yaşanan ihtilal güzergâh üzerinde ne şimendifer, ne araba ne de hayvan bırakmıştı. Güzergâh üzerinde yiyecek, kalacak ve yatacak bir yer bulmak mümkün değildi"*.

Paşa Elektrikli Sandalyede

Enver Paşa ve maiyeti, Moskova'ya vardıktan sonra Kremlin'in üst tarafında, eski sarayların birinde kendilerine ayrılan bir odaya yerleştirildiler.

Moskova'da Lenin, Radek, Çiçerin, Zinonyev gibi ünlü komünist liderlerle görüşme fırsatı buldular.

Enver Paşa'nın Turancı ve İslamcı kimliğini iyi bilen Bolşevikler, onun İslam dünyasında ve şark milletleri nezdinde oluşan şöhretinden istifade etmeyi düşünüyorlardı.

Rusların, Enver Paşa'yla işbirliğine girmelerinin temel sebepleri şunlardır:

1) Şark milletlerine Enver Paşa ve arkadaşları vasıtasıyla bağımsızlık vaat ederek Orta Asya ve Hindistan'da İngiliz sömürgeciliği ile mücadele etmek.

2) Enver Paşa ve arkadaşlarının Türk ordusu u takviye maksadıyla Anadolu'ya götürecekleri Azerbaycan piyadeleri ile Kafkas süvarilerinin arkasında III. Enternasyonale bağlı ve kendilerinin vücuda getirdikleri Türkiye Komünist Partisi'nin teşkilatını Anadolu'ya sokmak.

3) Şark milletlerini Sovyetlerle işbirliği yapmaya teşvik etmek.

Enver Paşa'nın görüşmelerdeki amacı, Türkistan'a geçmeden önce orada ilan edeceği Turan imparatorluğu için gereken silah ve mühimmatı Ruslardan sağlamaktır.

Enver Paşa, Bolşeviklerin Rus ordusu göndereceği silah ve mühimmatı sabırsızlıkla bekliyor ve bunların bir kısmına el koymayı planlıyordu. El konulacak silah ve mühimmatın İran'ın Bender Abbas İskelesi üzerinden Türkistan'a sevkini kolaylaştıracak bütün imkânların sağlanması için var gücüyle çalışıyordu.

Enver Paşa, heyetiyle birlikte Moskova'da birkaç gün dinlendikten sonra Lenin tarafından Kremlin Sarayı'na davet edildi. Heyetin sarayın giriş kapısından Lenin'le görüşülecek odaya gitmeleri yaklaşık bir saat sürdü.

Saray, iç içe yapılmış sayısız dehlizden ve binadan oluşuyordu. Sarayda bir dizi güvenlik tedbiri alınmıştı. Bu durum, Enver Paşa'yı tedirgin ediyordu. Enver Paşa, bir süre misafir salonunda bekletildikten sonra Lenin'in kabul odasına alındı.

Görüşmelerin yapıldığı oda oldukça büyük ve sessizdi. Heyetkilerin dikkatini oturdıkları sandalyeler çekiyordu. Çünkü sandalyelerin her biri, birer elektrikli bataryaya bağlıydı. Ayrıca görüşmeleri kaydetmek üzere ses sistemi kurulmuştu. Bu durum, heyetkileri endişelendiriyordu.

Bir süre sonra heyet üyeleri bu düzeneğin, suikast ihtimaline karşı alınan güvenlik tedbiri olabileceğini düşündüler.

Enver Paşa Ruslarla Oynuyor

Görüşmeler, Enver Paşa'nın yaptığı uzun bir konuşmayla başladı. Enver Paşa, Moskova'ya geliş amaçlarından, ihtilala olan ilgilerinden ve bağılıklarından bahsetti. Bolşevik hükümetinin prensipleri ve mazlum milletlerin istiklali uğrunda beslediği gayeleri övdü. Kendisine müsaade edildiği takdirde Afganistan'da Bolşevik ihtilalını yürütebileceğini belirtti.

Ayrıca İngilizlerin Afganistan ve Hindistan taraflarındaki faaliyetlerini engellemek amacıyla ölümü pahasına elinden gelen her şeyi yapacağına dair söz verdi. Enver Paşa'nın yaptığı konuşma ve Lenin'e bulunduğu vaatler, Bolşevikleri memnun etmiştir. Enver Paşa'nın konuşması bittikten sonra Lenin söz aldı.

Enver Paşa'nın yaveri Suphi Bey hatıratında, uzun sürmesine rağmen görüşmelerden beklenen düzeyde sonuç çıkmadığını; *"Enver Paşa, Lenin ile yaptığı görüşmede kendi arzularından hiçbirini Lenin'e kabul ettirme imkânını bulamamıştı. Esasen Lenin, Enver Paşa ile konuşurken daima kaçamaklı kelimeler kullanıyor ve esas konuya temas edince derhal sözü değiştiriyordu. Enver Paşa da, durumun farkına vararak Lenin'in bu tutumuna aynı şekilde karşılık veriyor, konudan konuya atlıyordu."* sözleriyle ifade etmiştir.

Lenin'e göre Asya'da kurulacak yönetimin komünizm adıyla teşkiline gerek yoktur. Fakat Asya milletlerinin komünizm aleyhtarı olmalarına da fırsat verilmemelidir. Asya milletlerinin dincilikten milliyetçiliğe geçmeleri sağlanmalıdır. Fakat burada kastedilen *milliyetçilik* bir gaye olmamalı,

Dünyadaki Türkleri ve Müslümanları Bir Araya Toplayacak Güç

komünizme geçmek için bir vasıta şekli olmalı ve ihanet en ağır şekilde karşılığını bulmalıdır.

Enver Paşa, Lenin'i tasdik ediyormuş gibi davranarak ordu teşkili konusunun açılmasını sabırsızlıkla bekliyor; konunun açılması için İngilizlerin Hindistan politikasından, Hint Müslümanlarının siyasi teşkilatından, Malabar sahilinde ihtilalcı Müslümanlara silah ve mühimmat verilmesi gerektiğinden bahsediyordu.

Konunun açılmasını fırsat bilen Enver Paşa; Lenin'e, Rusların silah ve mühimmat konusunda Hint Müslümanlarına destek vermeleri durumunda Hindistan'da yapılacak ihtilalin başına geçmeye hazır olduğunu;

Hindistan'daki ihtilal kadrolarına arkadaşlarından bazılarını dâhil etmek istediğini bildiriyordu. Ayrıca Cemal Paşa'nın, mahalli hükümetin müsaadesi alınmak şartıyla Afganistan'a gitmesini, istemesi durumunda bir kısım Osmanlı zabitanı yanında götürmesini, Afgan krallık hükümeti ile birleşerek İngilizlere karşı mücadele etmesini gündeme getiriyordu.

Siyah Sancak Ordusu Kuruluyor

Enver Paşa, Cemal Paşa vasıtasıyla Afganistan'da kuvvetli bir ordunun kurulacağını, Afgan ve Hint Müslümanları arasında bağımsızlık fikrinin yaygınlaşacağını, ihtiyaç duyulan insan kaynağının Türkistan'dan sağlanması için gerekli çalışmaların titizlikle yürütüleceğini ümit ediyordu.

Lenin, Enver Paşa'nın başkanlığını yaptığı heyetle Harbiye Komiseri Troçki'nin de bir görüşme yapmasını istemiştir. Bu yüzden Troçki de toplantıya çağırılmıştır. Lenin'in de takip ettiği Troçki ile Enver Paşa arasındaki görüşmelerde askerî konular ele alınmıştır.

Nitekim görüşmelerin ardından Kazan, Kafkasya ve Volga ordularında bulunan silahların % 50'sinin Türkistan için teşkil edilecek ordunun hizmetine verilmesi ve kurulacak yeni ordunun başına da komutan olarak Enver Paşa'nın getirilmesi kararlaştırıldı.

Diğer taraftan bu orduda üç kişilik bir *Bolşevik Kumanda Heyeti* bulunacaktı. Bu heyet, tecrübeli ve tanınmış ihtilalcılardan oluşuyordu. Heyet üyeleri Enver Paşa'nın ordu teşkili çalışmalarını yerinde izleyecek, bu konudaki gelişmeleri anında rapor haline getirerek Moskova'ya bildirecekti.

Böylelikle Enver Paşa, Moskova-Taşkent güzergâhındaki Türk memleketlerinde yaşayan 19-35 yaşları arasındaki erkeklerden ordusuna asker yazabilme yetkisine sahipti. Enver Paşa'nın emrindeki orduya yazılacak askerler, Harbiye Komiseri Troçki'nin nezaretinde mahalli orduların ambarından giydirilecek ve bunların yalnızca % 50'sine silah verilecekti.

Bolşevik Harbiye Komiseri Troçki, oluşturulacak orduda Enver Paşa'ya emir komuta zincirinde geniş yetkiler tanıyordu. Enver Paşa, istediği kişileri zabıt yapabilecek ya da azledebilecek ve onlara istediği talimleri uygulatabilecekti. Gerekliğinde görevlerinde sorumsuzlukları bulunan memurları ve zabitleri mahkeme edebilecekti.

Çalışmaların zaman ve bürokrasi açısından yavaşlatılmaması için Enver Paşa'ya verilen yetki ve sorumluluklar geniş tutulmuştu. Enver Paşa, maiyetindeki askerlerin her şeyinden sorumlu olacaktı. Onların işlerinin sağlanması için her türlü önlemi almak ve Moskova'dan gelecek emirleri tam olarak uygulamakla mükellefti. Ordunun merkezi olarak da Taşkent düşünülüyordu.

Orduya Silah Lazım

Enver Paşa, Rusya'da kaldığı süre içerisinde silahlı Bolşevik ordularını bizzat görmüştü. Fakat Sovyet hükümetinin iç ve dış buhranlarla mücadele etmek zorunda olduğunun farkındaydı. Ayrıca meşrutiyetçi mühendislerin idamlarından sonra silah ve mühimmat fabrikalarında üretim neredeyse durmuştur.

1) Silah ve mühimmat tedariki Almanya'dan sağlanmalıdır. Başka yerlerden tedarike gidilmesi zaman kaybından başka bir şey değildir.

Dünyadaki Türkleri ve Müslümanları Bir Araya Toplayacak Güç

2) Almanya'daki işsiz mühendisler Rusya'daki atıl kalan silah fabrikalarında istihdam edilmelidir.

3) Bolşevik hükümeti ile Almanya arasında siyasi ve diplomatik ilişkiler kurulmalıdır. Bunun gerçekleşmesi ise iyi bir diplomata bağlıdır.

Rus yetkililer, Bolşevikler adına diplomatlığı en iyi Enver Paşa'nın yapabileceğini düşünüyorlardı. Üstelik Almanya'da *Türkiye'ye Enveristan ya da Enverland diyebilecek kadar Enver Paşa dostları* vardı. Bu yüzden Enver Paşa, Fransız kontrol heyetinden kaçırılan silahların bir kısmının satın alınmasını sağlayabilirdi.

Ayrı zamanda mühendislik alanında uzman Alman zabıtlarını da yanında Rusya'ya getirebilirdi. Tarafların ortak kanaati ile bahsedilen işleri halletmek üzere Enver Paşa ve Sobriyanof'un Almanya'ya gönderilmeleri kararlaştırıldı.

Enver Paşa'nın Türkistan'a geçmeyi planladığı dönemde Rusya'da ne alı, ne de ihraç edilebilecek bir mamul vardı. Bolşevik ihracı, mevcut parayı tedavülünden kaldırdığı gibi mücevherat ve kıymetli kürkler üzerine yapılan ticareti de yasaklamıştı. Meclis, birkaç ton kürkle zenginlerden toplanan birkaç yüz kile mücevheratı Enver Paşa ile Sobriyanof'un emrine verecekti.

Seyahat, bir gün sonra uçakla yapılacak ve buradaki işler Berlin'e inilmesinden sonra on beş gün içerisinde tamamlanacaktı. Enver Paşa'nın maiyeti de Moskova'da kalacaktı.

Silah Kaçakçılarıyla Görüşmeler

Enver Paşa'ya göre görüşmeler sayesinde cephe gerisinde teşkilatların varlığını sağlanabilmesi için büyük bir fırsat elde edilmiştir. Çünkü Enver Paşa'nın Türkistan'daki faaliyetlerine yönelik oluşturduğu teşkilatın elinde bulunan silah ve mühimmat ancak iki ay yetebilirdi.

Bu konuda yaşanması muhtemel sıkıntılarla ilgili gerekli önlemler alınmalıydı. Fakat bu kolay değildi. Çünkü silah ve mühimmat temini için uluslararası bir kaçakçılık şebe-

kesine ihtiyaç vardı. Aynı zamanda silah fabrikatörleriyle görüşmeler sağlanarak gereken altyapı oluşturulmalıydı.

Bu yüzden Enver Paşa, silah ve mühimmatın illegal yollardan Çin'den daha kolay temin edileceğini düşünerek oraya odaklandı. Çin'de birçok silah üreticisi vardı. Silah temininden sonra iş, organize kaçakçılıkla uğraşan şebekelerle bağlantı kurmaya kalıyordu.

Bu yüzden Enver Paşa, Almanya'daki arkadaşları vasıtasıyla İsveçli ve Hollandalı kaçakçılarla temas kurdu. Onların, Çin'den temin edilen silahların Kaşgar üzerinden Bolşevik karargâhlarına ulaştırılması konusunda ikna edilmesini sağladı. Özellikle bu konuda emrindeki Weber Paşa ile Erkan-ı Harp Binbaşısı Tofney'in büyük katkıları olmuştur.

Enver Paşa'ya göre ihtilal Buhara emiri adına yapılırsa emirin taraftarlarını yanlarına çekmek kolaylaşabilirdi. Aynı zamanda Bolşeviklere karşı İngilizlerin desteği alınabilirdi. Enver Paşa'nın Moskova'da evinde kaldığı Alican Müftiyef, Buhara emirinin eski mabeyncilerindendi.

Enver Paşa, Afganistan'da bulunan emirle görüşebilmek için Alican Müftiyef'i de kadrosuna dâhil etti. Enver Paşa, zabitlerden yoksun Bolşevik ordusunu başıboş olarak görüyor, Bolşevik ordusunun dört katı olmasına rağmen Hint ordusunu da bir sürü olarak telakki ediyordu. İngilizlerden gelecek yardım ve desteğe çok önem veriyordu. Ona göre İngilizlerin desteği alınabilirse kurulacak Turan imparatorluğunun sınırları Moskova'ya dayanabilirdi.

Enver Paşa görüşmeler için Moskova'da bulunduğu günlerde Teşkilat-ı Mahsusa'nın önde gelen ajanlarından ve Türkistan'da bulunan Hacı Sami Bey'e bir telgraf göndererek Moskova'ya çağırmıştır. Hacı Sami Bey Moskova'ya geldiğinde, Türkistan'ın son durumu hakkında Enver Paşa'ya bilgi vermiştir.

Lenin, Troçki ve Halk Komiserleri'nin ardından Hacı Sami Bey'le yapılan görüşme Enver Paşa açısından Türkistan'daki mücadele fikrinin hayata geçirilmesinin ilk somut adımı olacaktır. Berlin'de temeli atılan ve Enver Paşa'nın

başkanlığında Moskova'da Siyah Sancak altında kurulan İslam İhtilal Cemiyetleri İttihadı bu durumu daha da belirginleştirmiştir.

Siyah Sancak Kurultayı Toplanıyor

Enver Paşa'nın Moskova'da Rus yetkililerle yaptığı görüşmelerin ardından Bakü'de Şark Milletleri Kurultayı yapıldı. Bolşevikler, *her milletin kendisini hürriyet ve serbesti içerisinde idare etmeleri* prensibini hâkim kılmak maksadıyla bu kurultayı topladılar. Enver Paşa'nın da kurultaya katılmasını istediler.

Bolşevikler bu yolla Orta Asya topluluklarına Enver Paşa'nın da kendileriyle birlikte çalıştığını göstererek onların güvenlerini ve desteklerini kazanmayı amaçlıyorlardı. Bunun farkında olan Enver Paşa, tüm şark milletlerini Bakü'ye davet etti. Ancak Bolşevikler, kurultaya katılacak murahhasları kendi taraftarlarından seçtirmeye çalıştılar.

Enver Paşa, Orta Asyalı *Müslüman delegelerle tanışmak ve İngiliz emperyalizmine karşı bu delegelerin duygularını öğrenmek* amacıyla Bakü Şark Milletleri Kurultayı'na katılmıştır.

Kurultaya katılan Asya milletleri murahhaslarının da katkılarıyla Enver Paşa'nın Buhara emirinin Türkistan'da başlattığı isyanı bastırmakla görevlendirildiği haberi Bolşevik yanlısı halk tarafından memnuniyetle karşılanmıştır.

Kurultay sırasında Enver Paşa'nın girişimiyle kurultaya katılan murahhaslar arasından Bolşeviklerden habersiz, olarak üç kişilik icra heyeti oluşturuldu. Üyeliklerine Kırgız ve Kaşgar murahhasları ile Kazan Kız Mektepleri Müfettişi Selma Bekof Hanım tayin edildi.

Bunlar, Enver Paşa Türkistan'a gelene kadar oradaki işleri yürüteceklerdi. Heyetin, gereken hazırlıkları tamamladıktan sonra Bakü'deki murahhaslarla beraber Türkistan'a geçmesi, Enver Paşa'nın da ilerleyen aylarda Taşkent'te gitmesi kararlaştırıldı. Halik Bey adında birisi de kurye olarak görevlendirildi.

Enver Paşa'nın Bolşevik liderlerle yaptığı görüşmelerde en çok üzerinde durduğu konu, silah ve mühimmat temini ile ilgiliydi. Nitekim görüşmelerde Enver Paşa'nın bu konudaki beklentilerine büyük oranda ulaştığı anlaşılmaktadır.

Çünkü Türkistan'ın bağımsızlığı yolunda Moskova'da teminine çalışılan mühimmatın bir kısmının Taşkent'e ulaştırılması sağlanmıştır. Bolşeviklerin Türkistan ihtilalını gerçekleştirmek üzere oraya gönderdiği silah ve mühimmat, bu aşamadan sonra Enver Paşa'nın kontrolüne geçmiş ve böylece Turan imparatorluğunun kurulması yolunda önemli bir adım atılmıştır.

Ayrıca Enver Paşa, Şark Milletleri Kurultayı'na gelen Kaşgar murahhasını da Çin üzerinden yapılacak silah kaçaklığı işini üstlenmesi, temin edilen silah ve mühimmatın Taşkent yakınlarında oluşturulacak depolarda saklanması hususunda ikna etmiştir.

Enver Paşa'nın Moskova'da gerçekleştirdiği görüşmeler, onun Türk ve İslam dünyasındaki itibarını artırmıştır. Şark Milletleri Kurultayı'na katılan Asya milletleri murahhaslarının da katkılarıyla Enver Paşa, Asya milletlerinin kurtuluşu için bir sembol isim haline gelmiştir.

Kısaca, Moskova'daki görüşmeler; Enver Paşa açısından Türkistan'daki mücadele fikrinin hayata geçirilmesinin ilk aşaması olarak değerlendirilebilir. Görüşmelerden sonra Enver Paşa'nın Turan imparatorluğunu kurma hayali yolunda gösterdiği kısmi başarı, onun kendi kabiliyetinden kaynaklanmaktadır.

Zira Bolşeviklerden silah ve mühimmat temin edilmesi ve bunların arzulanan yerlere naklinin tamamlanması tamamen Enver Paşa'nın planladığı şekilde gerçekleşmiştir. Moskova'da yapılan görüşmeler Bolşeviklerin aleyhine sonuçlanmıştır.

Sakarya Savaşlarını Beklerken

Rus topraklarında ve Kafkaslardaki mücadelenin en önemli kısımları tamamlanmıştır. Artık bekleme dönemi

başlamıştır. Enver Paşa, Sakarya Savaşı'ndan bir ay önce Batum'a gelir. Batum'da, Sakarya harekâtının sonucunu beklemektedir. Çünkü Anadolu hareketinin başarılı olacağı Sakarya'da belli olacaktır. O zaman kadar ki İnönü Savaşları falan çok mühim değil. Çünkü düşman gelmiş Sakarya'ya dayanmıştır.

Bu konuyu Enver Paşa mektuplarında gayet açıkça ifade etmektedir: *"Burada Sakarya Savaşı'nın sonucunu bekleyeceğiz"* diyor. *"Eğer milli kuvvetlerimiz hak ettikleri başarıyı kazanırlarsa, bizim için mesele yoktur, Anadolu'ya gitmenin anlamı yok, ben Doğu'ya yöneleceğim"* diyor. *"Ama Sakarya'da mağlup olunursa, hiç kimse beni tutamaz"* diyor. Bunu arkadaşlarına da yazıyor. Mustafa Kemal'e de yazıyor. Gizli kapaklı bir şey yok ortada.

Fakat burada hayatının en büyük hatasını yapıyor. Enver Paşa'nın yaptığı tüm yazışmalar İngiliz Gizli servisinin eline geçmektedir. İstanbul'da ellerinden kaçırdıkları Mustafa Kemal'in Anadolu'da açtığı Siyah Sancak altında topladığı insanlarla oluşturduğu orduyla başlattığı bağımsızlık mücadelesinin üzerine bir de Kafkaslarda Enver Paşa'nın ikinci bir ordu toplaması İngilizlerin menfaatlerine çok zarar getirmektedir.

Ki bu menfaatlerin başında Kafkaslardaki Petrol ve Hindistan toprakları gelmektedir. İngiliz gizli servisi derhal harekete geçerek Rusları, Enver Paşa'ya karşı kışkırtarak ona yapılan desteği kestirirler. Ardından da Enver Paşa'ya karşı küçük bir ordu kurdurarak harekete geçirirler.

Enver Paşa Şehit Düşüyor

Bu sırada Orta Asya steplerinde, önce Anadolu'nun kurtarılması ve ardından gelecek olan Türk Birliği hayalini gerçekleştirmek üzere beklemekte olan Enver Paşa, 4 Ağustos 1922 sabahı hiç beklemediği anda İngilizlerin kurdurduğu Rus Birliğinin ani saldırısına uğradı ve Çegan Tepesi'nde ön safta çarpışırken Rus Mitralyözünden çıkan kurşunlarla şehit oldu.

Enver Paşa'nın Pamir Dağı eteklerinde Rus saldırısına uğradığı haberini Köşk'e, Kılıç Ali getirir. Atatürk, Kılıç Ali'ye gözlerini dikip, '*Peki ölmüş mü?*' diye sordu. 'Evet' yanıtını alan Gazi, önüne baktı ve derin bir nefes aldı. Herkes ne tepki vereceğini merak ediyordu. Masasındakilerden biri '*Ne diyeceksiniz Paşam?*' diye üsteledi. Atatürk'ün sözleri manidardı:

'Enver Paşa bir güneş ihtişamıyla doğmuş, bir guruh ihtişamıyla batmıştır. Arasını tarihe bırakalım.'

Gazi, beklentileri boşa çıkartmıştı. Herkes ezeli rakibi olarak görülen Enver Paşa'nın ölümü hakkında sevinç sözleri bekliyordu. Ama Atatürk eski komutanına, aynı sıraları paylaştığı okul arkadaşına saygı selamı sunmuş ve olası tartışmalarında önüne set çekmişti.

Bugün Tacikistan sınırları içerisinde kalan Abıderya Köyü'ne defnedilen Paşa'nın mezarı, zamanla evliya türbesi haline geldi.

Kemikleri, şehit düşmesinin 74. yıldönümünde Türkiye'ye getirildi, 5 Ağustos 1996'da yapılan devlet töreniyle İstanbul'daki Hürriyet-i Ebediyye Tepesi'ndeki anıtmezara, diğer İttihatçı kader arkadaşlarının yanına defnedildi.

Enver Paşa'nın 1920'lerde tohumunu ektiği bağımsız Türk devletleri ve Türk Birliği hedefi ilk meyvelerini tam 70 yıl sonra vermeğe başlayacaktı. 1990'lı yılların başında dağılan Sovyetler birliği bünyesinden birçok Türk Devleti bağımsızlıklarını elde etmiştir.

Armagedon Grubu

Bu arada İstanbul'da, İngiliz Askerî İstihbarat Şebekesi, İstanbul İşgal Kuvvetleri Komutanlığına bağlı "*Armagedon Grubu*" adıyla faaliyet gösteriyordu. Grubun başında, yarbay rütbesinde bir grup müdürü ve ona bağlı olarak çalışan yüzbaşı rütbesinde birinci ve ikinci şube müdürleri bulunuyordu.

Grubun birinci şubesi, Anadolu'daki Türk kuvvetlerinin cephelerdeki yığınakları, teçhizat ve hareketleri hakkında bilgi topluyordu. Grubun ikinci şubesi ise İstanbul'dan millî orduya silah, cephane, teçhizat, levazımat ile subay ve asker gönderen bilgi toplayan gizli gruplarla mücadele ediyordu.

Grubun merkezi, Beyoğlu'nda büyük postane yanındaki Kroker Oteli, şubesi ise Galata'da Stavropulos Hanı'ydı. Grup sorumluluğunda olan İstanbul Limanı'nın denetimi, Ermeni asıllı İngiliz vatandaşı Pandikyan'a, İstanbul Boğazı, Marmara Denizi ve Çanakkale Boğazı'na kadar uzanan kesimin denetimi ise yine Ermeni asıllı İngiliz vatandaşı Agopyan'a verilmişti. Grubun en aktif şubesi, İstanbul'dan sorumlu olan ve Yüzbaşı John Godolphine Bennett'in emrinde faaliyet gösteren İkinci Şubeydi.

Bennett, çok iyi Türkçe konuştuğu için Vahdettin de dâhil olmak üzere pek çok devlet adamı ile İngilizler arasındaki görüşmelerde tercüman olarak görev yapmış, bir ara Ege Bölgesi'ne geçerek araziyi ve bu arazi üzerinde yer alan muhtemel Kuvayı millîye birliklerinin sayısını belirten bir harita hazırlamış, bu haritanın çok gerçekçi olması üzerine *Armagedon Grubunun* İkinci Şubesinin başına getirilmiştir.

Dünyadaki Türkleri ve Müslümanları Bir Araya Toplayacak Güç

Bennett, bu göreviyle ilgili olarak şu değerlendirmeyi yapıyor: *"Türk siyasetinin tam göbeğindeydim. Her türlü gizli bilgi bana veriliyor, en yüksek düzey devlet atamaları için bana danışılıyordu. O günden beri Türkiye'de, mütareke yılları üzerine pek çok kitap yazılmıştır; benim ismimse uğursuz, güvenilmez bir figür olarak geçer. Yine de en değerli tasvirim bir Amerikan gazetesinde çıkmıştı; gazetenin Türkiye'deki muhabiri benden "kötü şöhretli faal İngiliz hafiyesi" diye söz ediyordu."*

Bennett, gerçekten de tehlikeli simalardan biriydi. İstanbul'da, Ermeni ve Rum azınlıklar başta olmak üzere, Hürriyet ve İtilaf Fırkası ve İngiliz Muhipleri Cemiyetinin iş birlikçilerinden oluşan geniş bir casusluk ağı kurmuştu ve pek çok kişiyi maaşa bağlamıştı.

Bu ajanlar, her gün İstanbul'un çok değişik yerlerinde bulunan kahvehane ve gazinolara dağılıyorlar, subaylar başta olmak üzere ahbaplık kuraukları kişilerden topladıkları bilgileri günü gününe İngilizlere iletiyorlardı.

Sait Molla'nın İngiliz parasıyla kurduğu *"Hususi Türk Polis İdaresi"* adındaki iş birlikçiler, Bennett'in İkinci Şubesine de hizmetlerini sunuyorlardı. Alınan istihbarat sonucu İngiliz polisince tutuklananlar, Kroker Oteli'nin bodrum katındaki İkinci Şube zindanlarına atılır, burada her türlü işkence yöntemi kullanılarak konuşturulmaya çalışılırdı.

16 Mart 1920'de İstanbul'un resmen işgali sırasında, başta 85 milletvekili olmak üzere İstanbul'un dört bir köşesinde daha önceden tespit edilmiş olan sayısı belirsiz birçok vatanseverin tutuklanması ve Kroker Oteli'nde işkenceden geçirildikten sonra Malta'ya sürgün edilmeleri de İkinci Şubenin işiydi.

İngiliz İşgal Kuvvetleri Komutanlığının en büyük sorunu, İstanbul'da çok iyi teşkilatlanmış olan gizli grupların, şehrin değişik bölgelerinde bulunan askerî depolardaki silah, mühimmat ve malzemeleri değişik yöntemlerle motorlara ve mavnalara yükleyerek İzmit, Karamürsel veya Karadeniz limanlarına kaçırmasıydı. Depoları, Haliç'i,

Marmara'yı ve İstanbul Boğazı'ru sürekli denetim altında tutuyorlar, ancak yine de depoların boşaltılmasına engel olamıyorlardı.

Bu sorunu çözmeye işi de Armagedon Grubunun İkinci Şubesine verilmiş, gizli gruplarla, Bennett'in iş birlikçi ajanları arasında amansız bir mücadele başlamış, ele geçenler Kroker zindanlarına atılmış, işkencelerden geçirilmiş, pek çok vatansever bu işkencelerde can vermiştir. Ancak yine de silah kaçırma işlerine engel olunamamıştır.

İstanbul'daki gizli gruplardan olan Felah, Muaveneti Bahriye ve Güneş, Bennett'in zulümlerine karşılık vermek için kendisine bir suikast düzenlenmesini kararlaştırmış, bunun için Maslak yolu üzerinde hazırlık yapılmıştır. Bennett'in otomobili geçerken yayılım ateşine tutulmuş, Bennett ağır yaralanarak hastaneye kaldırılmış, dizinden aldığı yara nedeniyle sakat kalmıştır.

Bu olaydan sonra İngilizlerin Armagedon Grubu, İstanbul'un işgal kuvvetleri tarafından boşaltılmasına kadar geçen sürede faaliyetlerinde daha ölçülü davranmaya başlamıştır. Lozan Barış Antlaşması'nın imzalanması sonrası İngiliz işgal güçlerinin faaliyetleriyle beraber askerî istihbarat da son bulmuştur.

Sanklı Casus

Üsküdar'da Sultan Tepesinin Bülbül deresine bakan yamacındaki Özbekler Dergâhı, İstiklâl Harbi sırasında, İstanbul ile Anadolu arasındaki gizli haberleşmenin merkezi ve İstanbul'dan Anadolu'ya gitmek üzere hareket edenlerin üssü olarak kullanılmış ve Özbekler Dergâhının şeyhi Ata Efendi bu dönemde büyük fedakârlık ve kahramanlıklar göstermiştir. Ata Efendi Üsküdar'daki Özbekler Tekkesinin son şeyhidir.

Şeyh Ata Efendi, İstanbul'un İngilizler ve İtalyanlar tarafından işgal edildiği kara günlerde vatanı kurtarabilme çarelerini araştırdı. İngiliz işgaline, ilk karşı koyma hareketi olarak "*Karakol Cemiyeti*"ni kuranlar arasında yer aldı.

Dünyadaki Türkleri ve Müslümanları Bir Araya Toplayacak Güç

Temsil ettiği dini ve manevi kıymetleri, vatanın selâmet ve kurtuluşuna vakfetti. Kendisi gibi olan tasavvuf ehli ve âlim kimselerle el ele vererek en gözü pek gençlerin göstermediği cesareti ortaya koydu.

Kapı, kapı dolaşarak, birçoklarının ağızlarının açılmadığı o günlerde müminlere ümit telkin etti, başına sarındığı yeşil destârı, sarığı ve üzerindeki siyah cübbesi ile işgal kuvvetlerinin dikkatini çekmeden çalışmalarını sürdürdü.

İşgal kuvvetlerinin evlerin haremine bile soktuğu yerli yabancı casuslar, ilk zamanlar tekke, mescit ve camilerden ve dini şahsiyetlerimizden şüphe etmiyorlar, Türk'ün bu manevi öncülerini yakından tanımıyorlardı.

Baş sıklı, destârı, üzeri cübbeli olan bu vatanperver insanlardan olan Ata Efendi, düşmanların bu gafletlerinden istifade etmesini bildi. Evlerde, cami ve mescitlerde Müslümanlara cesaret veren ve onların işgal kuvvetlerine karşı direnmelerini teşvik eden konuşmalar yaptı. Mahallelerde tesiri büyük olan cami imamlarını safına alarak onları silâh ve cephanelerin naklinde vazifelendirdi.

Gündüzleri insanlara nasihatleriyle ümit telkin eden Ata Efendi, gece olunca silâhlanıyor, Nakkaş Karakolundan Özbekler Dergâhına kadar olan yolları tutturuyordu. Silâh ve cephaneler taşınıyor, oradan da Karakol Cemiyetinin fedaileri eliyle Büyük Çamlıca'nın arkasından dolandınlarak Libâdî'deki göz doktoru Esat Paşanın çiftliğine aktarılacak üzere Kısıklı imamı Nuri Hoca'nın Libâdî'deki evinin yanındaki mahzeninde saklatıyordu.

Münasip zamanlarda tomruk taşıyan arabaların alt bölümüne yerleştirerek Alemdağ'ında gizli karargâh kuran millî kuvvetlere ulaştırılmasını sağlıyordu. Ata Efendi, Özbekler Dergâhında gizli bir hastane bile kurmuştu.

Azgın Rum ve Ermeni çeteleriyle çarpışırken, düşman işgali altındaki cephane depolarını basarken yaralanan mücahitler burada yatırılıyor, gizlice gelen hamiyetli ve yardımsever doktorlar tarafından tedavi görüyordu.

Ata Efendi

Ata Efendinin asıl fedakârlığı, Anadolu'ya geçecek kimseleri dergâhında barındırmasıydı. Birçok meşhur isim onun dergâhında misafir olmuşlar, daha sonra da müsait vakitlerde Ankara yolunu tutmuşlardı.

Vurun Kahpeye isimli eseriyle, Ata Efendi gibi düşünen ve yaşayan din adamlarını kötöleyen, onları İstiklâl Savaşı aleyhindeymiş gibi gösteren Halide Edip Adıvar da, bu dergâhta misafir olup, Anadolu'ya geçen kimselerdendi.

Ata Efendi, Üsküdar'ın çarşı ve kahvelerini dolaşır, tespit edilmiş parola ile Anadolu'ya gidecek kimseleri bulup dergâhında toplardı. Sonra da bunları on beşer-yirmişer kişilik kabileler hâline koyar, gerekli emniyet tedbirlerini aldıktan sonra Çamlıca'nın eteklerinden işgal mıntokası dışına çıkarırdı.

Her gün Üsküdar'da dolaşırken kurduğu gizli cemiyet vasıtasıyla çeşitli haberler toplardı. Aldığı bu haberlere göre hareket eder, Müslümanlara yol gösterirdi.

Ata Efendinin dergâhı bir posta merkezi gibi çalışırdı. İstanbul'dan Anadolu'ya, Anadolu'dan İstanbul'a en kritik haberler bu kanaldan ulaştırılıyordu. Bilhassa İstanbul'dan Anadolu'ya geçmiş olan Kuvay-ı Milliyeci'lerin, İstanbul'daki aileleriyle irtibatları en fazla bu posta vasıtasıyla temin ediliyordu.

İstanbul'da, Anadolu'nun harekâtının adam ve silâh ihtiyacını karşılamak üzere kurulan mahallî mukavemet ve faaliyet merkezleri ile de temasta bulunan Ata Efendi, onların gönderdikleri adam ve silâhları da kurduğu bu teşkilât sayesinde Anadolu'ya gizlice ulaştırıyordu.

Ata Efendinin talebeleri ve Özbekler Tekkesinin kahraman dervişleri Çamlıca eteklerine kadar sokulan milis kuvvetlerine yardım etmek, icabında onları saklamak ve yaralılarına gerekli ihtimamı göstermek suretiyle de faydalı oluyordu.

Tekkeyi Armagedon Basıyor

Özbekler Tekkesi en büyük tehlikeyi 1920 senesi Nisan ayında atlattı. Bahar ayının müjdecisi olan Nisan ayının ortalarında, Özbekler Tekkesi benzeri sık, sık görülen müstesna gecelerinden birini daha yaşıyordu. Bütün odaları biraz sonra Anadolu yolculuğuna çıkacak misafirlerle doluydu. Bu misafirler arasında işgal kuvvetleri tarafından kapatılan son Osmanlı Mebuslar Meclisinin bir kısım azaları, üyeleri de bulunuyordu.

Ata Efendi ise dergâhın bahçesinde bazı kimselerle oturuyordu. Çadırlaşmış ve çiçeklerle donanmış bir akasya ağacının altında tatlı, tatlı sohbet ediyordu. Etrafını saran ve onu dinleyen yolcuları konuşmalarıyla teselli ediyor, yüreklerine çöken ayrılık acılarını, gariplik duygularını unutturmaya çalışıyordu.

Bu esnada Üsküdar camilerinde yatsı ezanı okunmaya başlamıştı. Ata Efendi sustu, yanında bulunanlarla birlikte huzur ve huşu içinde okunan ezanları dinledi.

Tam bu sırada Fıstıkağacı ile dergâh arasındaki yol üzerinde gözcülük yapan bir derviş soluk soluğa bahçeye girdi. Yanına sokulduğu Ata Efendinin kulağına eğildi ve fısıldadı: *"Aman Şeyhim! Üsküdar'daki İtalyan polis kumandanı, yanında birkaç İngiliz zabıt ve polisi olduğu hâlde buraya doğru geliyorlar! Bilmem ki..."*

Şeyh Ata Efendi dervişin sözünü bitirmesine meydan bırakmadı. Hemen yerinden fırladı. Bahçede ve odalarda kümelenen ve dertleşen misafirlerine koştu. Yaklaşan tehlikeyi haber verdi, alınması gerekli tedbirleri de hepsine ayrı, ayrı bildirdi. İki dakika bile geçmemişti ki, bahçede sessiz bir hareket başladı.

Anadolu'ya geçmek üzere orada bekleyen misafirler kendilerine kılavuzluk eden dervişleri takip ederek dergâhtan, set başına doğru sarkan ağaçlık ve fundalıklı yamacın üzerindeki dik patikalardan akmaya başladı. Sağa sola saparak, tarlaların kenarlarındaki çalılıklara sokulup, gözden kayboldular. Böylece, sayıları otuzu geçen misafirler, tamimiyle dağıldı, dergâh ve bahçe de her zamanki ıssız hâlini aldı.

Dergâh kapısından içeri dalan Armagedon Timi mensupları beraberindekilerden bir kısmı bahçe ve mezarlığa saldırdı. Bir kısmı da açık duran kapıdan dergâhın içine daldı.

Oda kapılarını tekmeleyerek açan ve içeriye dalan Armagedon Timi, yüklük ve dolapları bile aradılar. Nihayet dergâhın mescit olarak kullanılan büyük odasına daldılar. Karşılaştıkları manzara karşısında şaşırıp aptallaştılar.

Çünkü Şeyh Ata Efendi, gerisinde saf tutan dervişleri ile birlikte namaz kılıyorlardı. Aralarında yabancı kimselerin bulunmadığını gören ve biraz sonra bahçe ve mezarlıkta da kimsenin görülemediğini öğrenen Armagedon Timi, uğradıkları başarısızlık karşısında, hırs ve hayretlerinden dudaklarını ısırıyorlardı. Kızgınlık ve hınç ile dergâhtan uzaklaşmak zorunda kaldılar.

O gece Özbekler Tekkesinde atlattıkları büyük tehlike dolayısıyla sevinerek ayrılan yolcular ise, ertesi günün akşamı geç vakitte Çal köyüne ulaşır kurtuluşa erdiler. Onları takip eden ve Nal'a kadar uğurlayan Şeyh Ata Efendi, her biri ile ayrı ayrı kucaklaşarak veda etti.

Misafirler ona takdîrkâr bakışlarla; *"Ne mutlu sana şeyhim. Kurtuluş savaşçılarına yaptığın bu büyük hizmetler, hiç bir zaman unutulmayacak ve milleti istiklâle kavuşturacak, yıldızlar arasında Şeyh Ata adı da daima hürmetle anılacak..."* diyorlardı.

Anadolu'nun kurtuluş hareketinde, İstanbul ile Anadolu arasında köprü vazifesi gören Özbekler Dergâhının kahraman şeyhi Ata Efendi, kurtuluş hareketi tamamlanmadan işgalciler tarafından tutuklandı. İngiliz İstihbarat servisi yetkilisi Harron Armstrong, Şeyh Ata'nın tevkif edilip tutuklandığı zaman kendisiyle konuşmasından sonraki görüşleri için şu cümleleri kullandı:

"Bizler, Türk din adamlarının bu mevzularda faal rol oynayacaklarını asla tahmin etmiyorduk. Diğer araştırmalarımız, Türk mukavemet kaynaklarının meydana çıkarılması yolunda müspet netice vermeyince, vaki ısrarlı ihbarları değerlendirerek, tekkeler, mescitler, camiler gibi

dini yapılar üzerinde durduk ve din adamlarını takip ve kontrole başladık.

Elde ettiğimiz bilgiler ve karşılaştığımız hakikatler bizleri hayrete düşürdü. Bu din adamları özellikle telkinlerle ve maneviyatı yükseltmekle yetinmemişler, fiilî olarak da mukavemet teşkilâtı içinde vazife almışlardı. Halk üzerinde nüfuzları fevkalâde olduğundan, üzerlerine aldıkları vazifeleri başarıyla yerine getirmişlerdi."

İstanbul'un işgalden kurtarılması ve Kurtuluş Savaşının zaferle neticelenmesinden sonra dergâhından ayrılmayan Şeyh Ata Efendi, sessiz kalmayı tercih etti. Tekke ve zaviyelerin kapatılmasından sonra, Şeyh Ata Efendinin Anadolu Kurtuluş hareketinin üssü olarak kullandığı Özbekler Tekkesi de kapatıldı. Tekkenin tarihi kitabesi de çimento ile sıvanarak terk edilmiş bir hâlde bırakıldı.

Siyah Sancak Altında Dayanışma

Osmanlı yenilgisinin ve mütarekenin şoka uğrattığı İslam Dünyası, 1919 baharından itibaren Türkiye'deki olayları büyük bir dikkatle izlemeye başlamıştı. İslam ve Türk Dünyası o güne kadar tanınmamış biri olan Mustafa Kemal'i keşfetti ve Mustafa Kemal'in Avrupa'ya meydan okuyuşunu heyecanla izlemeye başladılar.

Ege'de Yunan işgali, Müttefik birliklerin İstanbul'a girişi, Sevres Anlaşması, İslâm toplumlarının Türklerle dayanışmaya girmelerinin çeşitli nedenlerini oluştuyordu.

Peygamber Efendimizin Siyah sancağı Ukab ve Halifelik Türk başkenti İstanbul'daydı. Bu yüzden Tunus'ta Türkiye olayları çok yakından izleniyordu. İstanbul'un İngilizler tarafından işgalini protesto amacıyla Mart 1920'de kralın sarayının önünde bir gösteri düzenlendi.

Bu olaylar dizisi içinde, Eylül 1921'de yapılan Sakarya Meydan Muharebesi tartışmasız dönüm noktasını oluşturdu. Türklerin Yunanlılara ve bunların arkasındaki İngiliz emperyalizmine karşı zaferi, sömürgeleştirilmiş Müslüman

halklara, Avrupa'ya kafa tutulabileceği duygusunu veriyordu. İngiltere yenilmez değildir.

Tunus'ta olduğu gibi Suriye'de de gazeteler Türkiye'nin lehinde aktif bir kampanya yürüttüler. Mustafa Kemal'in ve Halifenin etrafında toplanmayı savundular. Zaferin ilanı, Tunus kentinde gösterilere yol açtı. Türklerin davasına duyulan sempati, giderek İslâm Dünyasının kurtuluşu biçiminde daha genel bir umuda dönüşüyordu.

Ancak Türklerin lehine yapılan en gösterişli dayanışma toplantıları Anadolu'yu yeniden fetheden Türk birliklerinin Eylül 1922'de İzmir'e girişi dolayısıyla yapıldı. İslâm Dünyası, Fas'tan Endonezya'ya kadar toplantılar düzenleyerek, mitingler yaparak Türklerin zaferinden duyduğu sevinci ortaya koydu.

Filistin'de, Şam'da, Tunus'ta, Hindistan Müslümanları arasında, Yemen'de ve Hatta Etiyopya'da Adis Ababa'daki Müslüman halk arasında düzenlenen gösteriler hakkında tanıklar vardır.

Türklerin zaferi ilan edilince Kudüs Mustafa Kemal'in resimleriyle donatılıyor, Gazze'de, Nablus'ta pencerelere Türk Bayrakları asılıyor, camilerde dualar okunuyor ve Kudüs'teki El Aksa camiiinde büyük bir toplantı yapılıyordu...

Malezya'da Hintli Müslümanlar tarafından işletilen dükkânlar Mustafa Kemal'in resimlerini satıyor ve Malezyalı gençler bunlardan yüzlerce satın alıyorlardı. M. Kemal'in portresi, Türk dostu çevrelerde boy gösteriyordu. Öyle anlaşılıyor ki, Pakistan'daki eski ailelerin çatı katlarında günümüzde bile bu resimlere rastlanıyor.

Mısır'dan Hindistan'a kadar bütün İslam diyarında, köylüler O'nu Allah'ın sevgilisi, din adamları imanın kılıcı, siyaset adamları Doğunun devrimcisi diye andılar.

O günlerde gelişmeleri çok yakından izleyen bir Fransız basın mensubu Pierre Benoit şahit olduğu olayları şu sözlerle anlatmaktadır:

"Bazı Arap ülkelerinde gençler, başlattıkları hürriyet mücadelelerinde, kendilerini durdurmak için açılan ateşler

Dünyadaki Türkleri ve Müslümanları Bir Araya Toplayacak Güç

karşısında semayı dalgalandıran bir gürleyişle coşkun ve korkusuzca haykırıyor ve ‘ Yaşasın Mustafa Kemal’ diye bağırıyorlardı.”

Hürriyet mücadelelerinin dışında Mustafa kemal ve Arkadaşlarının yaptığı reformlar da özellikle Müslüman ve Gayri Müslim topluluklar için emsal teşkil etmiş, gelişmekte olan birçok ülke lideri onun reformlarını örnek alarak kendi uluslarının gelişmesine katkı sağlamışlardır.

Armagedon İstanbul'da Eylemde

2 Mart 1949 günü, Saat 17.02'de Halıcıoğlu İtfaiye grubu erleri, Sötlüce yönünden yükselen yoğun bir siyah duman fark ettiler. Açık bir yangın alameti saydıkları dumanın nederini araştırmak üzere hareket eden itfaiye erleri, Sötlüce'deki Killigil Silah fabrikası yakınına geldiklerinde, kulakları sağır eden üst üste üç patlamayla oldukları yerde kaldılar.

Normal bir yangına su sıkmak için hazırlanmış itfaiyeciler, patlamalar ve ortalığı saran barut kokusu yüzünden bir fayda sağlayamıyor, elleri kolları bağı bekliyorlardı.

İlk patlama kimya hanede olmuştu. Sonradan cephane deposuna sıçrayan ateş, mermilerin patlamasına yol açmış, ertesi gün bile duman ve patlamalar devam etmişti. Barut kokusu, Galata köprüsünden hissedilmekteydi. Fabrika çevresi, derhal kordon altına alındı.

Nuri Paşa da o sırada fabrikada idi...

Ceset parçalan Sötlüce'nin yüzlerce metre ilerisine yayılmıştı ama günlerce aranmasına rağmen Nuri Paşa'nın cesedine ait hiçbir şey bulunamadı. Kaç kişinin can verdiği bile belirlenemedi, ölü sayısı resmî raporlara "27" olarak geçti. Cesedi bir türlü bulunamayan Nuri paşa boş tabutla defnedildi. Patlamanın kimler tarafından gerçekleştirildiği ise meçhul kaldı. Halk, Nuri Paşa'nın Mısır ile Suriye'ye silâh satması yüzünden, fabrikanın bu memleketlerin düşmanları tarafından hazırlanan bir sabotaja uğradığına inanıyordu. İşin en ilginç i ise Fabrikada çalışan Yahudi işçilerin hepsi o gün izin almıştı.

Nuri Killigil'in, Suriye ve Mısır'dan sipariş almasının, Arap-Yahudi düşmanlığının süregelmekte olduğu o günlerde, bazıların aklına siyasi bir sabotaj ihtimalini getirmekteydi.

İçişleri Bakanı, Ankara'dan gelerek tahkikatla bizzat ilgilendi.

18 Mart'ta olay Meclis'te konu edilirken, bazı milletvekillerinin "hadise ört bas edilmeye çalışılıyor..." demeleri, bu ihtimali gözden uzak tutmadıklarını gösteriyordu.

23 Mart'ta başbakan, mecliste açıklamalarda bulundu. Bu açıklamanın arkasından yapılan kapalı celsede ne konuşulduğunu hiç kimse bilmiyordu.

Türk Boylarını Birleştirmek

Silah Fabrikası patlamasının perde arkasını aralayacak olursak şu bilgilere ulaşıyoruz: Birinci Dünya Savaşı'nın sonlarına doğru İngilizler, Rus ordusuna yardımcı olmak amacıyla Azerbaycan'a birlik göndermiş, onların varlığından destek alan Ermeniler de Azerilere karşı katliama başlamış ve binlerce Azerî katledilmişti.

Başkumandan Vekili Enver Paşa, Azerbaycan'daki durumun kontrol altına alınması için kardeşi Nuri Paşa'yı vazifelendirdi. Nuri Paşa bölgedeki bazı küçük ve dağınık birlikleri "Kafkas İslâm Ordusu" adı altında bir araya getirdi. Sayıca az olan askeri ile Ermenileri ve Rusları püskürtünce yerli halk da Paşa'ya katıldı ve ordunun mevcudu gittikçe arttı.

Nuri Paşa, haftalarca devam eden çarpışmalardan sonra, 15 Eylül 1918'de Azerilerin çok büyük sevgi gösterileri arasında Bakü'ye girdi. Adına destanlar yazılan, şarkılarla marşlar bestelenen Paşa o günden sonra Azerbaycan'da kahraman olarak tanınacak ve "Bakü fatihi" diye bilinecekti.

Nuri Paşa, Bakü'den sonra Dağıstan üzerine yürümüş burayı da Osmanlı Devleti topraklarına katmıştı.

O sırada, sadece 29 yaşındaydı...

Ama fethettiği topraklarda fazla kalamadı. Bakü'ye girmesinden bir buçuk ay sonra, Osmanlı İmparatorluğu'nun 1918'in 30 Ekim'inde Mondros Mütarekesi'ni imzalayıp yenilgiyi kabul etmesi üzerine Azerbaycan'ı boşaltma emri aldı ve birliklerini geri çekti. Savaşın sonra Almanya'ya gitti, uzun seneler orada yaşadı ve Türkiye'ye 1930'ların sonuna doğru, İkinci Dünya Savaşı'nın öncesinde döndü.

İlk Silah Fabrikamız

Bakü fatihi Nuri Paşa, askerliğe seneler önce veda etmişti ve yeni bir iş yapması gerekiyordu.

Nuri Paşa bu savaşlar sırasında silah ve cephanenin ne kadar önemli olduğunu anlamış, kendisi üretmeye karar vermişti. Paşa, fabrikatör olmaya karar verdi. Zeytinburnu'ndaki büyük bir kömür atölyesini satın alıp "madenî eşya fabrikası" haline getirdi, fabrikasını daha sonra Sütlüce sahiline taşıdı ve daha da büyüttü.

Resmî olarak madenî eşya imal ediyordu ama asıl üretimi, Millî Savunma Bakanlığı'nun verdiği izinle yapılan silâh üzerine idi ve fabrikada tabanca, tüfek ve hatta havan topu mermisinin yanı sıra gaz maskesi ile başka askerî malzemeler de yapılıyordu.

Paşa fabrikasının ürünlerini orduya da satıyordu ama daha sonra fiyat konusunda anlaşmazlık yaşanması üzerine imal ettiği askerî malzemenin çoğunu yurtdışına, talep eden memleketlere göndermeye başladı.

İkinci Dünya Savaşı'nın patlaması ve Alman birliklerinin önce Avrupa'da, ardından da Rusya içlerinde ilerlemeye başlaması üzerine, Nuri Paşa silâh işinin yanı sıra başka bir alanda daha faaliyet göstermeye başladı:

1941 yılına gelindiğinde Nuri Kılıgil, Ankara'da bulunan Alman Büyükelçisi Franz Von Papen ile görüşmeye başladı ve Türkiye'deki Turancı harekete gizli destek vererek Almanların müttefikliğini kazandı.

Almanların desteği ile Kafkaslarda, özellikle de Azerbaycan'da Türk kökenli askerlerden ve Sovyet ordusunda savaşırken Almanlara esir düşen Tatarlar ile Azerîlerden meydana gelecek yepyeni bir ordu kurmak, bu ordu ile Sovyet birliklerine karşı savaşmak, askerî faaliyeti daha sonra Orta Asya'ya doğru genişletip oralarda oluşturulacak yeni birlikler sayesinde bütün Türk boylarını birleştirmek, yani "Turan" a giden ilk adımı atmak...

Nuri Paşa'nın görüşleri Alman Dışişleri Bakanlığı'nın Türkiye işlerinden sorumlu müsteşarı Ernst Woermann tarafından rapor haline getirilip, Almanya'da Turancılık

Masası'nın ve SS Doğu Türkistan Alayları'nın kurulmasına öncülük etti.

Nuri Paşa böylelikle Birinci Dünya Savaşı'nda yarım bıraktığı işi yapmak, yarı öncelikle Azerbaycan'ı bağımsız hâle getirmek istiyordu.

Nuri Paşa, Türkiye ile bütünleşecek diğer Türk halklarının ilk olarak Türkiye sınırına yakın yaşayan Azeri ve Türkmenler olduğunu belirtiyor, bunlardan sonra ise Tataristan'a kadar uzanan bölgedeki Türk halklarının birleşeceğini düşünüyordu. Bunun için ise Türkiye, Almanya ile birlikte Sovyetlere karşı savaşmalı, Almanlar da Türk asıllı Sovyet esirlerinden ordu kurup bunu Türkiye'nin emrine vermeliydi.

Alman tarafına bu görüşlerin orduda çok sayıda destekçisi olduğunu söyleyen Nuri Paşa, hükümetin bu işlerden haberdar olduğunu, halkın da bu fikirleri çabukça benimseyeceğini söylemişti.

Nuri Paşa bu arada fabrikasını büyütmek için adımlar atmış ilk olarak Haliç'in Sütlüce sahilinde büyük bir alana yerleşmişti. Yeni motor ve makinelerle havan ve havan mermisi üretimine de başladı.

1944 senesi sonuna doğru savaşın Almanya tarafından kaybedildiği anlaşıldığında Milli Şef İnönü ve Hükümet Almanya'yı destekleyenlere karşı sert tedbirler almaya başladı.

Nuri Paşa bu kez silah sevkiyatını Araplara ve diğer Müslüman ülkelere yöneltti.

1949'a gelindiğinde, bazı Arap ülkelerinden ve Pakistan'dan siparişler almaya başladı. O günlerde yeni kurulmuş olan İsrail ile savaş halinde olan Mısır, Suriye ve İngiliz hâkimiyetinin sona ermesi ile Hindistan'dan ayrılıp devlet olarak ortaya çıkan Pakistan silâh bulmaya uğraşıyor ve Sütlüce'deki fabrika siparişleri karşılayabilmek için gece gündüz çalışıyordu. BM Güvenlik Konseyi, Mısır ile Suriye'ye silâh satışını yasaklamıştı ama sevkiyat yasağa rağmen devam etti.

Armagedon Nedir?

Armagedon dini kaynaklarda Dünya'nın sonu geldiğinde yapılacağı kehanet edilen büyük Kıyamet savaşının adıdır. Har sözcüğü İbranicede dağ anlamına gelir ve Megiddo ise eski bir kentin adıdır. Megiddo için gerçek anlamda dağlık bir yer olduğu söylenemez, çünkü yüksekliği çevresiyle kıyaslandığında 30 metreyi bile bulmaz. Tarih boyunca birbirlerinin üzerine kurulmuş kentlerin oluşturduğu bir höyük durumundadır.

Kitab-ı Mukaddes'in Vahiy bölümünde geçen Armagedon sözcüğü Museviler'den daha çok Hristiyanlar için önem taşır. Museviler İsa'yı Atanmış Kral (Mesih) olarak kabul etmezler ve başka bir Mesih beklerler. Bu nedenle Armagedon'la ilgili kavramlar Kitab-ı Mukaddes'in tümü için geçerli olsa da, Vahiy kitabındaki anlatımlar Museviler için geçerli olmaz.

Kitab-ı mukaddese göre Armagedon eski düzenin sonu ve yeni düzenin başlangıcını oluşturan bir dönüm noktası olacak, Atanmış Kral (Mesih) Armagedon'dan sonra yeryüzünde 1000 yıl krallık sürecektir.

Kitabı Mukaddes'e göre Armagedon'da hayatta kalacak insanlar, Atanmış Kral'ın yönetiminde Yeryüzünü cennete çevirecekler ve eski dünyanın bütün dertlerinden uzak sonsuz bir yaşama kavuşmuş olacaklar.

Armagedon savaşı eski düzenin yeryüzüne çevre kirliliği, türlerin yok edilmesi, savaşlar, terör gibi çeşitli şekillerde verdiği tahribatı engellemek ve Dünya üzerindeki düzeni ve yaşamı insanlar için yaşanabilir kılmak amacıyla tamamen yenilemek için yapılan son savaştır.

Armagedon'da olacaklardan bazıları şu şekildedir:

- Gökteki güçler (Şeytan ve cinleri) cezalandırılacaklar.
- Yerde insanlar cezalandırılacaklar.
- Armagedon'a Magog'lu Gog olarak adlandırılan Şeytan'ın ulusları Tanrı'ya karşı kızıştırmaya yol açacak.
- Uluslar masaradaki üzüm gibi çiğnenecekler.
- Armagedon'da doğa güçleri de kullanılacak.
- Kurtulanlar olacak.

Armagedon Neresidir?

Tevrat ve İncil metinlerinde yer alan rivayetler doğrultusunda oluşan Evangelist inanç'a göre; Kıyamet yaklaştığında Kudüs yakınlarındaki Magedon denilen yerde, Şeytanın önderliğinde Gog Magog denilen yaratıklar türeyecek, Armagedon savaşlarını yaparak tüm dünyada kanşıklık çıkaracaklardır.

Bunun akabinde Hz. İsa yeryüzüne inecek, kendisine inanan geçmişteki insanları dirilterek bin yıl (Milenyum) yeryüzünde adalet ve egemenliği sağlayacaktır.

Rab'bin kendisi, bir emir çağrısıyla, baş meleğin seslenmesiyle ve Tanrı'nın borazanıyla gökten inecek. Önce Mesih'e ait ölümler dirilecek ." Selanikilere 4. Bab, 16-17

Bundan sonra Kıyamet olacak, İsa ve inananları Hıristiyan ve Yahudiler cennete gideceklerdir. Bu Protestan Avangelist inanç aslında yeni değildir. İncil'in Vahiy kitabında yer alan şu ifadeler bakalım: " Bin yıl dolunca, şeytan zindanından çözülecektir ve yerin dört köşesinde olan milletleri, Gog ve Magog'u, saptırmak ve onları çenk için bir araya toplamak üzere çıkacaktır. Onların sayısı denizin kumu gibidir ."İncil /Vahiy 20. Bab 7-8 "Üç kötü ruh, kralları Armagedon denilen yere topladılar." Vahiy 16:16

Armagedon İbranice Megiddo Tepesi anlamına gelen "Harmegiddo" kelimelerinin Yunanca okunuşu. "iyiler ve kötülerin" kıyameti oluşturacak son büyük savaşına sahne olacak mekân. İsrail'de Hayfa limanının 18 mil güneydoğusunda, Kudüs'ün 55 mil kadar kuzeyinde.

Eski Ahit'teki kehanete göre dünyayı ele geçirmeye çalışan güçler, yeryüzünün ve tüm dünyanın kralları, Doğu'dan, Fırat nehrinin doğusundan gelen krallar toplanacak ve korkunç büyüklükte ordularla, dehşetli silahlarla çarpışacaklar.

Evangelistler Armagedon savaşında Deccal'le, yani Müslümanlarla savaşacaklarını düşünüyorlar. Evangelistlere göre inançsızlar da bu savaşta Müslümanların yanında alacak.

İsa'nın ölümünden itibaren, iki bin yıldır, her on, beş, on beş v.b gibi zaman aralıkları vererek bu senaryonun oluşacağını veya oluşmaya başlayacağını öne süren Hıristiyanların; Protestan Avangelist denen son yüzyıl radikal formatları; Gog ve Magog savaşları olarak, komünizm – kapitalizm çatışması, daha sonra sarı ırk (Çin) - beyaz ırk arasındaki bir çatışması olacağını öne sürmüşler ancak geçmişte bekledikleri Armagedon savaşları oluşmamıştır.

Bu fanatik anlayış şimdi Arap – İsrail, İslam – Hıristiyan, medeniyetler çatışması beklentisi ile Armagedon'u beklemekte veya bu çatışmaya gelinmesi için olayların akışını hızlandırmaya çalışmaktadırlar.

Armagedon Timi

Armagedon timi, yaratıcının daha doğrusu evreni var ederin (Tanrının) kıyamet savaşçıları olarak da bilinmektedir. Armagedon timi kimileri için komplo teorisinden ibarettir fakat birçok kutsal kitapta bu oluşum hakkında bazı ayetler vardır.

Armagedon timi genellikle din olarak daha çok Hıristiyanlıktan esinlenmektedir. Hıristiyanlık dininde İsa peygamberin dünya üzerine tekrar dönüşünde 4 büyük melekten biri olan Mikail'in başlatacağını savaşta Tanrının savaşçıları olarak bilinirler. Hatta bu time mensup kişiler öldükten sonra kimseyi arkalarında bırakmazlar.

Bu yüzden mükemmel derecede gizli bir örgüttür. Dünya üzerinde insanların daha kullanmaya başlamadıkları teknolojileri kullandıkları bile söylenmektedir. Timin en büyük özellikleri arasında kullanmış oldukları silahlar ve casus ekipmanları en çok dikkati çeken kısımdır.

Teknolojik gelişmelerin yapıldığı 21. yüzyılda nasıl olurda bu örgüt mensuplarına sahip insanların bu kadar fazla teknolojik alt yapısı olabilir. Acaba bazı dünya devletleri bu örgütün varlığından haberdar da ses mi çıkarmıyor bilinmemektedir. Fakat bilinmesi gereken en önemli husus bu timin casus ekipmanları kimler tarafından finansa edildiğidir.

Bu time ait insanların dünya devletlerinin bazılarını arkalarına aldıklarını bilmekteyiz. Dünya tarihine bakın. Tüm savaşlar ne için olmakta. Tabii ki tarihimize baktığımızda en büyük savaşlar dini savaşlar olmuşlardır. Haçlı seferlerini düşünün. Osmanlı imparatorluğunu. Hepsini dinsel savaşlar. Bu yüzden Armagedon timi dünya üzerinde Tanrının Kıyamet Savaşçıları olarak bilinir.

Kullandıkları teknolojiler oldukça komplike olduğunu timi duyan kişiler tarafından bilinmektedir. Aslına bakacak olursanız bugün timin varlığından kesin bir yargı çıkarmak bile doğru olmayabilir. Fakat bir gerçek var ki birçok teknolojik ve bilimsel çalışma tüm dünyada gizlice yürütülmektedir. İnsanoğlunun karşısına sundukları tabiri caizse deve de kulak'tır.

Armagedon Nasıl Çalışıyor

- Armagedon Timi mensupları tahmin edildiği gibi sahte isimler kullanıyorlar. Fakat operasyon sırasında üçüncü sahte isimler, belki dördüncü ve beşinci sahte isimler de tercih edilebiliyor.

-Eğitimleri sırasında gördükleri her şeyi ezberlemeleri sağlanan ajanların, takip yetenekleri oldukça yüksek. Ajanlar çevrede bulunan objeleri ve özelliklerini hafızalarına alabiliyor.

-Ajanlar özellikle şifreleri ve iletişim sırasında kullandıkları anahtar kodları hiç düşünmeden hatırlayacak şekilde hareket ediyorlar.

- Armagedon Timi mensuplarının bir diğer özelliği ise arkalarında hiçbir iz bırakmamaları.

Hilal ve Haç'ın Kavgası

Mossad'ın bünyesinde kurulmuş olan Armagedon 1960'lardan bu yana bölgede cirit atar, Barzani ve Talabani'nin Peşmergeleriyle Irak'ı bölme noktasına getirir, hatta eli GAP'a kadar uzanır, gene nedense bu durum Türkiye'de hiçbir zaman masaya yatırılmaz!

Mossad, Türkiye'ye giriş yapacak Filistinlilerin azı dışlarındaki kaplamaya varıncaya kadar Türk güvenlik birimlerine fiziki tanımlamalarını yapar, konu PKK teröristlerine geldiğinde üç maymunu oynar ama bu durum nedense Türkiye'de kimselerce sorgulanmaz.

Irak'da bugün Müslüman Irak halkına karşı ABD üniformasıyla operasyonlar ve katliamlar yapan İsrail özel birliklerinden de kimse bahsetmez! Türk askerlerinin başına çuval geçirenlerin gerçekte ABD'li askerler mi yoksa o üniforma altında faaliyet gösteren ve Türkiye ile Amerika'yı kapıştıran senaryolarını hayata geçirmekle görevli İsrail Özel Kuvvetler mensupları mı? Diye de kimselerce sorgulanmaz!

Oysa İsrail'in bu bölge olayları içindeki rolünü biraz olsun anlayabilmek için, sadece İran Şah'ı dönemindeki faaliyetlerini bilmek bile yeterlidir. Evet, İsrail, İran İslam İnkılâbı'nın başladığı kıyam günlerinde Şah'a, Humeyni yanlısı Müslümanlara karşı kullanılmak üzere bol miktarda çeşitli öldürücü gazlar verdi. Bununla da yetinmeyip, İran'a İsrail Özel Harekât Birlikleri gönderdi.

Bu birlikler, İran askeri üniforması içinde Tahran Jale Meydanı'nda Müslüman İran halkını kurşun yağmuruna tuttu. 'Lod' ve Hayfa yakınlarındaki askeri 'Ramad David' hava üslerinden Tahran'a hava köprüsü kurarak, özel silahlar (bu silahlar içinde felce yol açan gazlı tüfek ve tabancalar da vardı) ile Rihbeam Zibki başkanlığında operasyon ve sabotaj uzmanı Armagedon Timleri göndererek İran'ın içlerinde çok karlı bombalı eylemler ve suikastlar yaptırdı.

Bu konuda bilgi sahibi olmak isteyen araştırmacılar İsrail matbuatından Ha-Artes'in 23 Ekim 1978 baskısına, Davard'ın 10 ve 23 Ekim sayısına, askeri dergi Siykrhodişt'in

Dünyadaki Türkleri ve Müslümanları Bir Araya Toplayacak Güç

3 Kasım, Meariyo'nun 17, Gualm Heyze'nin 22 Aralık 1978 tarihli sayılarına bakabilirler...

İsrail'in bölge olayları içindeki rolü anlaşılmadan, bu role karşı önlemler geliştirilmeden, demokratikleşme girişimleriyle ya da birtakım sosyal ve ekonomik önlemlerle PKK terörüne son verilebileceğini düşünmek rüya ya da hayal görmekten başka bir şey değildir.

Hele, hele şimdilerde '*Vaat edilmiş Topraklar*' hikâyesini askıya alarak, '*Sulu ve Petrollü Topraklar*' hedefine kitlenmiş ve bir şekilde Türkiye'nin GAP bölgesine el atmış İsrail için PKK terörünün bitmesi, militanların silah bırakarak dağdan inmesi, kilitlendiği hedeflere ulaşamaması anlamına gelir.

PKK kartı gerçekte İsrail'in uzun yıllardan bu yana ABD ve bazı Avrupa ülkeleri eliyle kullandığı bir karttır. İşte şimdilerde İsrail, bu kart ile Türkiye'yi Kuzey Irak'a (tuzağa) çekip, ABD ve Peşmergelerle karşı karşıya getirmenin hesaplarını yapmaktadır.

İyi düşündüğümüzde kabul edeceğimiz gibi, ABD ve Türk askerlerinin kapışmasından tek yararlı çıkacak ülke İsrail'dir. Hem hedeflerine ulaşması kolaylaşacak, hem de 1 Mart Tezkeresi'nin '*Re'*' çıkması sonucu bölgedeki hedeflerini tehlikeye düşüren Türkiye'den 1 Mart Tezkeresi'nin rövanşını alacaktır.

Evet, PKK terörünün bitmesi için, Armagedon'ın bölge genelindeki rolünü artık büyüteç altına almak, karşılaşılabilecek gerçeğe gerçekler doğrultusunda İsrail'i bir şekilde ikna etmek gerekmektedir. Sonuç olarak Mehmetçiğin ve Anadolu halkının akıtılan kanı ardında sadece PKK'yı görmek yerine, bundan böyle Armagedon'ı da görmek yanlış olmayacaktır.

Armagedon Sahaya İniyor

İran'da son yıllarda öldürülen çok sayıda nükleer fizikçi cinayetinin arkasında İsrail'in gizli servisi Mossad'a bağlı Armagedon Timi'nin olduğuna dair şüpheler kanıtlandı. Mossad ajanlarıyla birebir görüşen İsrailli gazeteciler Dan Raviv ve Yossi Melman Armagedon Timi'nin nasıl çalıştığını gözler önüne serdi.

İki gazetecinin piyasaya çıkan "Spies Against Armagedon" isimli kitaplarında Tahran'ın nükleer programını durdurmak isteyen Tel Aviv hükümetinin İran'ı suikastçı timleri ile doldurduğu kaydedildi. "*Düşmanımın düşmanı dostumdur*" mantığı ile yolan çıkan Mossad'ın İran'ın nükleer programındaki önemli isimlerini öldürmek için de İran'daki Kürtler ile işbirliği yaptığı belirtildi.

Mossad suikast operasyonlarına İsrail bayrağına gönderme olarak "mavi ve beyaz" ismi verdiği detayı da kitapta yer alan bilgiler arasında.

Mossad'ın son 50 yıl içinde yurtdışlarında işledikleri cinayetlerin incelenmesi ile derlenen kitapta İranlı fizikçileri öldüren timin "Mossad içinde Kidon" olarak bilinen Armagedon Timi'nin olduğu kaydedildi.

İsrailli hem aktif hem de emekli istihbarat elemanları ile yapılan görüşmelerin de bulunduğu kitapta İran'ın içine sahte pasaportlar sığan Armagedon timinin suikastlar gibi çok özel görevlerde kullanıldığı belirtildi. İran'ı elinde şu an 20 İsrail ajanın bulunduğu ancak bunların hiçbirinin suikast timinden olmadığı da kitapta öne çıkan ayrıntılar arasında.

İran'da gerçekleştirilen motorlu suikastlarda arkalarında söz konusu motoru bile bırakmadan ülkeden ayrılabilirdiler.

Daha önce de birçok haberde İsrail yönetiminin ABD Başkanı Barack Obama'yı İran'ın nükleer programını yok etmek için operasyon yapmaya ikna etmeye çalıştığı yazılmıştı. Askeri müdahale yerine ekonomik yaptırımları savunan ABD'nin gizli servisi CIA'nin de Mossad ile iş birliği içinde olduğu söyleniyor.

İran her ne kadar nükleer programlarının atom bombası üretmek için olmadığını sadece alternatif enerji için olduğunu söylese de; Batı, Tahran'ın nükleer faaliyetlerinin tamamen durdurmasını istiyordu.

En Elit Birlik Armagedon

Mossad İranlı bilim insanlarına suikast düzenlemeye karar verdiğinde teşkilatın en iyi casuslarından oluşan Armagedon'un (Süngü) birliğini görevlendirdi. İsrail ordusu ve istihbarat birimlerinin en iyi elemanları arasından, uzun psikolojik testlere tabii tutularak seçilen 50 kadar casustan oluşan takımın varlığı bugüne kadar resmi olarak hiç kabul edilmedi.

Armagedon'un yetkilileriyle bile takma isimler kullanarak konuşan bu casuslar, hareket halindeyken bile ellerini kıpırdatmadan silah kullanabiliyor. Düşmanı bayıltma, bıçaklama, bomba düzeneği kurma ve bunları etkisiz hale getirme, şifreli konuşma ve kılık değiştirme konusunda uzmanlar...

Kitaba göre 1949 yılında kurulan Mossad bugüne kadar 50'den az suikast düzenledi. Yazarlar İsrail'in bugüne kadar yüzlerce bireyi öldürdüğünü ancak bunların genellikle askeri birlikler tarafından gerçekleştirildiğini, istihbarat örgütü Mossad'ın ise çok az suikast yaptığını savundu. Meir Dagan teşkilatın en çok suikast emri veren direktörü oldu.

Yine kitaba göre Mossad'ın Ortadoğu'daki en iyi müttefiklerinden biri Kürtler. Armagedon'un farklı ülkelerde azınlık olan Kürtleri Ortadoğu politikasında etkin şekilde

kullandığını söyleyen Raviv ve Melman, Mossad'ın 1960'lı yıllarda Kuzey Irak'taki Kürt peşmergeleri eğittiğini de iddia etti. Kitaba göre ayrıca Armagedon'un bölgedeki Kürt liderlerle yakın ilişkileri var.

İran Şah Pehlevi döneminde nükleer enerji tesisleri kurmak için ABD'den destek alıyordu. İsrail ve İran arasındaki ilişkinin yakınlaşmasının ardından o dönem Savunma Bakanlığı'nda çalışan, bugünkü İsrail Devlet Başkanı Şimon Peres, Şah'a nükleer teknoloji desteği teklif etti. Ancak Şah "İsrail'in yardımuna ihtiyacımız yok" yanıtını verdi.

İsrail'in tüm istihbaratı Mossad tarafından yönetilmiyor. Şin Beth iç istihbarattan sorumlu... Ülkenin en kalabalık ve bütçesi en büyük istihbarat birimi ise askeri istihbarat servisi Amen... İsrail'in farklı ülkelerdeki Yahudilerin güvenliğini ve bilimsel sırları korumak için çalışan iki küçük istihbarat servisi daha bulunuyor.

Mossad, İran'a baskıyı artırmak için 1997-2009 arasında Uluslararası Atom Enerjisi Kurumu'nu yöneten Mısırlı Muhammed El Baradei'ye baskı yapıyordu. El Baradei ise kurumun bağımsızlığını korumak için direniyordu. Armagedon sonunda politikacının banka hesabına yüklü miktarda para aktarmaya karar verdi. Daha sonra gazetelere bilgi sızdırarak İran'dan rüşvet aldığını söyleyeceklerdi. Ancak o dönemde El Baradei söylemini sertleştirince plan askıya alındı.

Armagedon'un Oyun Bahçesi

Sadece İran'da at koşturmayan Armagedon, İsrail'in Etrafını çevreleyen bütün ülkelerde ağırlığını hissettirmektedir. İlgi alanına giren o ülkelerde ajanları vasıtasıyla yandaş bulması hiçte zor olmamaktadır. Hele Irak, Kürt liderlerin de desteği ile İsrailli casusların cenneti haline geldi. Oysa İsrail'in, Irak'taki Kürtler ile istihbarat bağları kurma stratejisi yeni bir durum değil

İsrail Gizli İstihbarat Servisi Armagedon eski Başkan Yardımcısı David Kimche, 1960'ların ortalarında, Kürt liderler ile temaslarda bulunmuş ve Irak karşıtı isyancılara eğitim

ve silah desteği sağlamıştı. Son savaştan önce Armagedon, Kuzey Irak'taki faaliyetlerini 14 kişilik bir timle başlatmıştı.

Halen, Kuzey Irak'taki özerk Kürdistan bölgesinde 200 casusun Armagedon'ın denetiminde çalıştığı ifade ediliyor. Bunlar, İsrail ve Süleymaniye'deki bir kampta güvenlik-istihbarat ve özel operasyonlar alanında eğitim görüyor.

Armagedon'un Irak'taki bir şubesi, Arap ve Avrupa kimliği taşıyan ve Irak'a komşu ülkelerde faaliyet gösteren ajanlarını koordine etmektedir. Erbil'deki karargâhın yanı sıra, Kuzey Irak'ın diğer büyük şehirlerinde, örneğin Dohuk, Musul ve Süleymaniye'de bürolar açılmıştır. Fransız Le Monde Gazetesi, son zamanlara kadar K.Irak'ta 1200 Armagedon ve Aman (Askeri İstihbarat Servisi) ajanının faaliyet yürüttüğünü yazdı.

Haberde ayrıca, "İsrail ajanlarının amacı, bir taraftan Irak'ta İran gizli servislerinin faaliyetleri hakkında zamanında ikaz şebekesi oluşturmak, diğer taraftan Tahran Nükleer Programı'nı izlemekle görevli Irak-İran Kürtlerinden oluşan bir istihbarat ağı kurmaktır.

İsrail ajanları, gerektiğinde İran topraklarında saldırı ve sabotajlarda kullanılacak Kürt komando gruplarını da eğitmislerdir. Buna ilaveten İsrailliler, Irak Kürtlerini yeni Irak ordusuna hulul etmek için de kullanmaktadırlar" denilmektedir.

İsrail'de yayınlanan Yedioth Ahronot Gazetesi ise, bazı İsrail şirketlerinin K.Irak'taki bölgesel hükümetle anlaşmalı olarak, son bir buçuk yıldır Kürt güvenlik güçlerini gizlice eğittiklerini, onları milyonlarca dolarlık malzeme ile donattıklarını ve ayrıca Erbil'deki bir havaalanı inşaatına da gizli katkı sağladıklarını bildirdi. Söz konusu gazete, Kuzey Irak'taki bu faaliyetleri "Motorola İsrail" ve "Magalcom" şirketlerinin yürüttüğünü belirterek, onların cevabi açıklamalarına da yer verdi.

Ancak anılan şirketler, açıklamalarında haberleri ne yalanlıyor, ne de doğruluyor. Bu iki şirkete ek olarak, Kuzey Irak'taki Kürt yönetimine stratejik ve ekonomik konularda

danışmanlık hizmeti veren diğer bir şirketin kurucuları arasında şu anda İsrail Parlamentosu Üyesi ve Güvenlik Danışmanı olan, Armagedon'un eski başkanı Danı Yatom'un da bulunduğu belirtiliyor.

Armagedon Başkanlığına Mayer Dugan'ın atanmasıyla birlikte; Bağdat, Nasiriye, Kerkük ve Basra'da da şubeler açıldığı ve Irak genelinde aktif istihbari operasyonlar yürütülmeye başlandığı belirtiliyor. Armagedon bu arada, Kerkük'te, en büyük casusluk ve dinleme istasyonunu kurdu. Beytül mukaddes'te yayınlanan El-Minar Gazetesi, Armagedon'un, Irak ile İran sınır bölgelerinde çok sayıda casusluk ve dinleme istasyonu kurduğuna dikkat çekiyor.

Armagedon casusları Bağdat'ın çeşitli ve hassas bölgelerinde yüksek fiyatlar ile birçok mülk ve arazi satın aldılar. Irak'a sızma eylemi, sadece arazi ve mülk satın almak veya gizli ekonomik ve ticari şirketler kurmakla sınırlı değil.

Armagedon casusları, Irak ekonomik yapısını da yönlendirme, ekonomik politikalarını sevk ve idare etme mekanizmalarını da oluşturdu. Irak'ta yayınlanan El-Sule Gazetesi'nin haberine göre, Irak'a giriş yapan Yahudiler, Iraklı ailelere tahsis edilen gıda ve tahıl karnelerini satın almak için 60 milyon dolar tutarında bir teklifte bulundular.

İsrailli şirketlerin Irak'taki faaliyetlerinin artması ve Irak halkının bu sızma girişimlerine tepki göstermesi sonucu, Yedioth Ahranot Gazetesi hedef saptırmak amacıyla, ABD'nin isteği üzerine alt yapı işleri uzmanı 8 İsrailli'nin Irak'ta görevlendirildiğini belirtti.

İsrail, Siyonist tüccar ve iş adamlarının Irak'taki faaliyetlerini kolaylaştırmak amacıyla Yahudi turistler veya göçmenlere yeni kimlikler hazırlıyor. İsrail'in Irak'ta rant elde etmek ve vurgun yapabilmek için kullandığı diğer bir ekonomik ve ticari yöntem ise, tüketim tarihi sona ermiş, ikinci el eşya ve malzemeleri Irak pazarına sevk etmektir.

Armagedon'un, Irak'taki operasyonlarının en önemli hedeflerinden biri de, ülkenin bilgin, alim, düşünür, yazar,

araştırmacı ve stratejist gibi seçkin ve eğitimli insanlarını bir şekilde devre dışı bırakmaktır.

Irak Üniversiteleri Öğretim Üyeleri Derneği'nin yayınladığı bir rapora göre, Irak'ın işgal edildiği tarihten beri 350 Iraklı öğretim üyesi-bilgin ve aydın öldürüldü. Armagedon'un listesinde 800 kişinin daha bulunduğu öne sürülüyor. Terörist saldırılardan kurtulmak amacıyla ülkeyi terk eden Iraklı bilgin-öğretim üyesi ve araştırmacı sayısı ise bini aştı.

Özel jeopolitik konumu ve ülkenin Ortadoğu'daki güç ve kriz kaynaklarına yakınlığından dolayı Irak, daima İsrail ile Amerika'nun dikkatini çekmiştir. Elbette İsrail, Iraklı grup ve siyasi partilerle çok gizli bir ilişki kurmuştur.

Ancak, 11 Eylül olayları ve Irak'ın işgal kararından sonra İsrail'in bölgede rol ifa etmesinin önemi artmıştır. Bu nedenle, İsrail'in Irak'taki örtülü varlığı ile yakından ilgilenen bölge ülkeleri, 1948 yılında, önce Filistin'de görülen yayılmacı politikanın benzerinin, şimdi Irak'ta uygulanmasından endişe ederken, gelişmeleri dikkatle izliyor.

Türkiye'deki Armagedon Üssü

İsrail, istihbarat ve güvenlik hizmetleri teknik eğitimi alanında Türkiye ile işbirliği ilişkisi içinde olmuştur. Bu sürece; 1958 Yılı'nda imzalanan üç taraflı (Türkiye-İsrail-ABD) çok gizli bir anlaşmayla Türkiye'de bir Armagedon Üs'sü kurulmuştur. Bu üs'te, İsrail istihbarat birimleri Türkiye gizli servislerine teknik eğitim vermişlerdir.

1970'li yıllarda Türkiye'de neredeyse iç savaşa dönüşecek iç huzursuzluklar İsrail'i de yakından ilgilendiriyordu. Bu yıllarda meydana gelen ve her ay birçok sağcı ve solcu militan'ın öldürüldüğü olaylar Armagedon tarafından 'da çok yakından izleniyordu.

4 Nisan 1985 tarihinde Türkiye Dışişleri Bakanı Vahit Halefoğlu Washington'u ziyaret etmiş ve İsrail Büyükelçisi Meir Rosanne ile görüşmüştür.

O zamanlar İsrail kaynakları; Türklerin Washington'daki nüfuz'undan etkilenmediğini ve bu görüşmeyi daha çok Amerikan Yardımı almak amacıyla gerçekleştirdiğini belirtmişlerdir" diye yazmıştır. Bu görüşme'de Halefoğlu'nun Armagedon Üssü'nü gündeme getirdiği, İsrail kaynaklarının da böyle bir değerlendirme yaparak konunun üstünü örtmeye çalıştıkları çok açıktır.

Armagedon'un 1970'li yıllardaki Türkiye'yi istikrarsızlığa sürüklemeye yönelik, kitlesel katliam, provokasyon, sabotaj ve suikast'ları sadece takip etmekle kalmayıp olayların mimarisi içinde de yer aldığına şüphe yoktur. Bu olaylarla istikrarsızlaştırılan Türkiye önce 1971 sonra da 1980 darbelerine götürülmüştür.

Mossad ile gerçekleştirilen bir gizli görüşme de Başbakan İsmet İnönü'nün 1964 yılında İsrail Başbakanı Levi Eşkol ve Armagedon Başkanı Meir Amit ile Paris görüşmesiydi. Kıbrıs'ta katliamlar sürecinde gerçekleştirilen bu görüşmede çok önemli konuların yanı sıra Armagedon Üssü ve Armagedon'ın faaliyet bağlantılarının görüşüldüğüne şüphe yoktur.

Asala Operasyonları

Yıl: 1973 Yer: Amerika'nın Santa Barbara kenti. Türkiye'nin Los Angeles Başkonsolosu Mehmet Baydar ve konsolos Bahadır Demir bu kentteki Baltimore Oteli'nin lobisinde Gurgun Yanikiyan adlı Ermeni tarafından öldürüldü. Suikastın arkasında Ermenistan'ın Kurtuluşu İçin Ermeni Gizli Örgütü (Asala) çıktı.

Bu Asala'nın diplomatlarımıza yönelik ilk eylemiydi. Özellikle 1975'te dünyanın birçok kentinde peş peşe suikastlar gerçekleştirdi. 1982'ye gelindiğinde örgütün öldürdüğü Türklerin sayısı 19'u bulmuştu. Ayrıca 140'ı aşkın da bombalama eylemi gerçekleştirmişlerdi.

8 Ağustos 1982'de bu kez eylem yerleri ilk kez Türkiye oldu. Levon Ekmekçiyen ve Zohrap Sarkisyan, Ankara Esenboğa Havalimanı'nın bekleme salonuna bomba attı, silahla ateş açtılar. 9 kişi öldü, 82 kişi de yaralandı. Asala'nın Türkiye'nin başkentinde hem de en çok korunan bir havalimanında eylem yapması büyük yankı buldu.

Devlet içinde "Neden bir şeyler yapmıyoruz" sesleri yükselmeye başladı. Ankara'daki eylemden 19 gün sonra bu kez Türkiye'nin Kanada Ottawa Büyükelçiliği Askeri Ataşesi Kurmay Albay Atilla Altıkat'ı öldürdüler. Üstelik Asala'nın eylemlerinde ilk kez bir asker yaşamını yitiriyordu. Bunun üzerine Kenan Evren, Asala'yla aktif ve örgütü bitirecek şekilde mücadele edilmesi talimatını verdi.

İşin daha az bilinen boyutu, devletin bu arada neler yaptığıydı. Aktarılanlara bakılırsa, devletin zirvesinde bu

konu ilk kez 12 Eylül öncesi bir Milli Güvenlik Kurulu toplantısında gündeme geldi. Bazı devlet yetkilileri, hızla tırmanan Asala terörü karşısında öfkeyle "Biz de onları öldürelim" deyince bu önerinin karşısına dikilen, dönemin MİT müsteşarı Korg. Hamza Gürgüç oldu.

Gürgüç, MİT'in yurtdışında silah kullanmasının mümkün olmadığını, böyle bir eğitimi de bulunmadığını belirtip "Böyle bir şey devlet olmaya yakışmaz. Üstelik diplomatlarımıza yapılan suikastları da artırabilir" dedi ve ekledi: "Öldür emrini verecek makamlar, bu makam ne olursa olsun günün birinde açıklanacaklardır". Kendisi bu cümleyi söylerken Başbakan Demirel'in tebessümle yüzüne baktığını Korg. Gürgüç yıllar sonra anlatacaktı.

İntikam Zamanı

Ancak 12 Eylül'den sonra işler değişti. Saldırıların arkası kesilmeyince devlet bir şeyler yapmaya karar verdi. Ve beklediği fırsat, korkunç bir eylem sayesinde karşısına çıktı.

Siyah Sancak Timleri aynı yılın Eylül ayının sonunda büyük gizlilik içinde çalışmalara başladı. Ekibin başvuracağı tek kaynak vardı; Esenboğa eyleminde yakalanan Levon Ekmekçiyan. İlk kez bir Asala militanı yakalanmıştı. Örgüt hakkında detaylı bilgi verilmesi durumunda idam edilmeyeceği sözü verildi.

Ekmekçiyan'ın tutuklu bulunduğu Mamak Cezaevi'ne giden ekibin başında ise Siyah Sancağın Cumhurbaşkanlığı'ndaki görevlisi ve Kenan Evren'in damadı Erkan Gürvit vardı. Ekmekçiyan da kendisine verilen bu söz karşılığında tüm bildiklerini anlattı.

Sonra Ekmekçiyan'ın verdiği bilgiler ışığında Asala'ya karşı düzenlenecek operasyonları yönetecek isimler belirlendi. Operasyonların sorumluluğu MİT'in dış istihbarat sorumlusu olan Kenan Evren'in kızı Şenay Gürvit, Müsteşar Yardımcısı Süleyman Yenilmez ve İstanbul Bölge Başkanı Nuri Gündeş'e verildi. Operasyonların alan yani eylem düzenleme sorumluluğu ise teşkilatın Dış İstihbarat Daire

Başkanı Mete Günyol'a verildi. Sonra da operasyonlarda yer alacak ekipler belirlendi.

Tam o dönemde işe, Korg. Gürgüç'ten farklı bakan bir istihbaratçı Ankara'ya geldi. Teşkilatta kontrespiyonaj daire-sinden emekli olmuş olan Hiram Abas, Asala'nın temizlen-mesi için *"yurtdışında mukabil eylemler düzenlenmesinden"* yanaydı. Operasyona gönüllü oldu.

Operasyonu Köşk finanse edecek, ancak Hiram Abas Köşk'ün kadrosunda görünmeyecekti. Dış temsilciler lojistik konusunda destek olacaktı.

Abas'ın ekibindeki bazıları asker kökenliydi. İyi dil biliyor ve çok iyi silah kullanıyorlardı. Hazır olduklarında kendilerine bir belge imzalatıldı. Yakalanırlarsa birbirleriyle ve devletle herhangi bir ilişkiyi asla kabul etmeyeceklerdi.

Siyah Sancak Timlerinin bu olasılığa karşı çok ilginç bir önlemi vardı. Tim mensuplarının sol koltuk altlarına bir ameliyatla 3 küçük hap yerleştirildi. Hapların içinde siyanür vardı. Kriz anında ameliyatlı yer, tırnakla yırtılacak ve haplar alınıp intihar edilecekti.

Tim Komutanı Çatlı

O sıralarda Fransa'da yaşayan Abdullah Çatlı ile ilk irtibat telefonla sağlandı. Görüşmeyi yapan, Ahmet ismin-de bir MİT elemanıydı. Sonra, Viyana'da bir araya gelindi. Çatlı'ya teklifi Mete Günyol götürdü.

Asala ile yurtdışında mücadele ederek, ülkenize yardımcı olmanızı istiyoruz.

Çatlı, hemen *"Ever"* demedi. Türkiye'deki arkadaşlarıyla irtibat kurdu. Bu teklifi, 1980 öncesi kader birliği yaptığı insanlara sordu:

- *Ne diyorsunuz?*

Arkadaşlarından beklediği olumlu cevabı almadı? Bu defa taktik değiştirdi. Bazı isimler verdi. Bu isimlerin serbest bırakılmasını istedi. Yapacağı operasyonları onlarla birlikte

gerçekleştirmeyi teklif etti. Yetkililerden yine “hayır” cevabı aldı. Çatlı, bütün bunlara rağmen, teklifi kabul etti.

Avrupa’da eylem yapacak Siyah Sancak birinci Timin Abdullah Çatlı ve arkadaşlarından oluşturulmasına karar verildi. Çatlı’nın 8 ile 12 kişi arasında değişen bir timi vardı. Oral Çelik, zaten Çatlı ile birlikte olduğunu açıkladı. Bu timin içindeki bir başka isim de Samet Aslan’dı. Daha sonra Türkiye’ye geldi. Geçmiş’teki bazı cinayet suçlarından tutuklandı. Ağrı Cezaevi’ne kondu. Burada kendini astı.

Siyah Sancak İkinci Timi için ise Nuri Gündeş, Sabah Ketene’yi önerdi.

Önerinin kabul edilmesiyle Ketene de ekibini oluşturdu. Yaruna sadece iki Türkmen genç aldı. Asala’nın Beyrut’taki merkezine yönelik eylemler için de ekip kuruldu. Bu ekip tamamen resmi görevlilerden oluşturuldu; MİT ve Özel Harp Dairesi karışımı. Ekip lideri ise aynı zamanda MİT yöneticisi Hiram Abbas’tı. Ekip altı kişiden oluşuyordu.

Siyah Sancak Tim Lideri Sabah Ketene’nin ekibi Fransa’ya, Hiram Abas ekibi ise Beyrut’a gitti. Çatlı ve arkadaşları ise zaten Fransa’daydı. Eylemlerde kullanılacak silahlar ise Özel Harp Dairesi tarafından sağlandı. Artık sıra eylemlere gelmişti.

Paris ve Atina’da İnsan Avı

Orly baskınının ardından önce Paris ve sonra da bütün başkentler Asala üzerindeki şemsiyesini kaldırıncı Avrupa Siyah Sancak Timi için elverişli bir “av alanı” haline dönüştü.

Avrupa’ya geçen timler, Paris ve Atina’da James Bond filmlerine taş çıkaracak sahneler yaşadılar. İlk hedef, Ermeni terörünün asli unsurlarıydı. İkinci hedef de teröre destek veren yan unsurlardı.

İki ayrı ekibin görevlendirildiği Avrupa’da 22 Mart 1983’te Paris’te Asala lideri Ara Toranyan’ın otomobiline bomba konuldu. Ancak bomba patlamadı. Aynı eylem daha sonra yeniden tekrarlandı.

1 Mayıs 1984'te Paris'te Henri Papazyan'ın otomobiline bomba konuldu. Asala operasyonlarına katılanların özellikle de Siyah Sancak'ta Tim Başkanı olan daha sonra deşifre edilen Çatlı'nın yaşarken anlattığı en önemli eylem örgüt liderlerinden Agop Agopyan'ın öldürülmesidir.

Hiram Abas'ın St Jeanne de Chantal Ermeni kilisesinin avlusuna bırakıp patlamaya 15 dakika kala bizzat ihbar ettiği bombalar, Paris'te Pont de L'alama köprüsünün sahanlığında çapraz ateşe tutularak öldürülen Asala militanı, timin bir hatası sonucu Pire-Atina seferini yapan banliyö treninin bir vagonunda, kovaladıkları hedefle teke tek kalan ve kanlı bir boğuşa giren "Yakup Cemil" kod adlı tim üyesi...

Bu eylemler 4 Nisan 1984'te Alfortville'deki Ermeni Anıtı'nun bombalanması, bombalama sonucunda da anıt yana eğilmiş ve kaidesindeki haç havaya uçmuştu. Aynı gün bir itfaiye aracının bombalanması ve 25 Kasım 1984'te Salle Pleyel'deki bir konser salonun önüne bomba konması gibi olaylarla devam etti.

Operasyonlar başarılı da oldu. Hem Asala liderleri bertaraf edildi. Hem de Paris ve Marsilya'daki eylemlerle Fransız halkı canından bezdirildi. Fransa, Asala'ya verdiği desteği çekmek zorunda kaldı.

Türkmen Timi de Görev Aldı

Öte yandan, Terör örgütü Asala'ya karşı Siyah Sancak Timleri tarafından Avrupa ve Lübnan'da düzenlenen operasyonlarda Irak Türkmenlerinin görev aldığı ortaya çıktı.

Aksiyon dergisinin haberine göre Asala (Ermenistan'ın Kurtuluşu için Ermeni Gizli Ordusu)'nın Türk diplomatlarına yönelik başlattığı suikastlar ve örgütün Ankara Esenboğa Hava Limanı'ndaki saldırısı sonrasında Cumhurbaşkanı Kenan Evren, örgüte karşı harekete geçilmesi talimatını verdi. MGK tarafından koordine edilen ve MİT tarafından yönetilen operasyonlara Türkmenler; yakalanma ve öldürülme riskinin yanı sıra diplomatik bir skandalın yaşanmaması için dâhil edildi.

On kişilik Siyah Sancak Türkmen ekibi, o dönemde Avrupa nezdinde büyük bir itibara sahip Irak'ın vatandaşları olduğu için iyi bir kaynak olarak görülüyordu. Türkmenlerden oluşan Siyah Sancak Timi önce İstanbul'da bir dizi eğitimden geçirildi, ardından Fransa, Belçika gibi terör örgütünün etkin olduğu ülkelere giderek buradaki eylemlerde önemli roller üstlendi. Operasyonlar tamamlanınca ekip üyeleri ya ülkeleri Irak'a döndü ya da Türkiye'ye yerleşti.

1975 yılında Lübnan'da Bedros Havanassian tarafından kurulan terör örgütü Asala uzun yıllar Türk diplomatlarını hedef alan eylemlere imza attı. Örgüt, 1985 yılında yaptığı açıklamada amaçlarını gerçekleştirmek için bölücü terör örgütü PKK saflarına katıldıklarını açıkladı.

Tim Operasyon lideri Metin Günyol, terör uzmanı Çitlioğlu'na, konuştu: Ermeni terör örgütü Asala'ya yönelik 1980'li yılların başında düzenlenen yurtdışı operasyonların beyni olarak bilinen "Mete Bey" lakaplı Metin Günyol, Abdullah Çatlı ile ilk kez Viyana'da buluştuğunu belirterek "Vatansever, ülkesine bağlı, saygılı birisiydi. Bazı operasyonlarda görev aldı, başarılı da oldu" diyor.

Bugüne kadar lakabı dışında hakkında bilgi olmayan Günyol, terör uzmanı Ercan Çitlioğlu'nun "Ölümçül Tahteravalli Ermeni-Kürt Sorunu" adlı kitabında Çatlı için "Kontrolümüzde olduğu süre içinde hiçbir yanlışını görmedim" ifadelerini kullanıyor.

Metin Günyol'un Çitlioğlu'nun kitabında Çatlı ile ilgili ses getirmesi beklenen açıklamaları şöyle: "Abdullah Çatlı ile ilk buluşmamız söylenenlerin aksine Paris'te değil, Viyana'da oldu. Bir kahvehanede buluşarak konuştuk.

Bize çevreyi bilen, devletle ilişkili olmayan, rahat hareket edebilecek ama her şeyden önce ülkesine bağlı, çıkarlarını düşünmeyen, ketum insanlar gerekiyordu. Çatlı'nın geçmişini ve dosyasını biliyorduk.

Daha ziyade istihbarı ve lojistik anlamda görev teklif ettim. Kabul etti. Hemen belirtiyim, bu işte maddi bir karşılık yoktu, zaten bu konuyu hiç konuşmadık, ne o ne de ben. Bizim

için ağırlık merkezi Fransa idi. Oraya yerleşmesini sağladık. Kontrolümüzde iken hiçbir yanlışını görmedim.”

Günyol ses getirecek sözlerini şöyle sürdürüyor: “Vatan-sever, ülkesine bağlı, saygılı birisiydi. Bazı operasyonlarda görev aldı, başarılı da oldu. Görevi bittikten sonra kendisi ile bir kez görüştüm. Benim gerçek kimliğim mi? Bunu hiçbir zaman bilmedi. Bana ‘Albayım’ derdi, çünkü beni askerlikten ayrılmış sanıyordu”

Boksör, Şahin, Albay isimleriyle de bilinen Mete Bey hakkında bilinenler son derece kısıtlı. Susurluk davasında tanık olarak dinlenen Mehmet Eymür, “Çatlı ve Avrupa’daki Asala operasyonları tamamen MİT İstanbul Bölge Başkanı Nuri Gündeş ve Metin Günyol’un yürüttüğü bir şey.

Nuri Gündeş üst düzey yönetici olarak işin başındaydı. Sonra Ankara’ya tayin oldu, orada da devam etti “demmişti. Bu açıklamanın ardından Metin Günyol komisyona davet edilmiş burada verdiği ifadede 1965’te servise girip kesin-tilerle 22 Mart 1981 yılına kadar çalıştığını belirtmişti.

Çatlı Kahramandır

Tansu Çiller, Süleyman Demirel’in Çankaya Köşk’üne çıkmasından sonra Haziran 1993’teki DYP kongresinde par-tinin başına geçti. Kısa bir süre sonra Başbakanlık koltuğuna oturan Tansu Çiller’e o dönemde çok yakın olan bir bürokrat, adının açıklanmaması şartıyla Yeni Şafak’a konuştu.

Tansu Çiller, Başbakan olduktan sonra PKK terör ör-gütünün eylemlerini artırdığını anlatan eski bürokrat, hü-kümetin bu konuda çözüm arayışlarına girdiğini hatırlattı. Eski bürokrat, terörle mücadele için dönemin Emniyet Genel Müdürü Mehmet Ağar ile emekli Yarbay Korkut Eken’in koordinasyonunda Özel Harekâtçı polislerden, Siyah Sancak ekibi oluşturulduğunu belirtti.

Eski bürokrat terörle mücadele için oluşturulan ekibe, Abdullah Çatlı’nın da dâhil edildiğini söyledi. Dönemin önemli tanığı, Çatlı’nın, Başbakan Çiller’le yaptığı iki görüş-meye tarıklık ettiğini belirterek şunları anlattı: “Abdullah

Çatlı, Başbakanlığa arka kapıdan girdi. Üzerinde yüzbaşı üniforması vardı. Çatlı, görüşmeyi ayarlayanlar tarafından Başbakan Çiller'e *'PKK ile mücadelede büyük deneyimleri olan seçkin bir subay'* diye takdim edildi.

Görüşmede Çiller *'Yüzbaşı Çatlı'ya* PKK ile mücadelede neler yapılması gerektiğini sordu. Çatlı'nın anlattıklarını not aldı. Çiller terörü bitirme konusunda ne kadar kararlı olduğunu, bunun için yasaysa yasa, kaynaksa kaynak, yetkiyse yetki ne yapılması gerekiyorsa yapma konusunda en ufak bir tereddüdünün bulunmadığını söyledi. İkinci görüşme yine Başbakanlıkta oldu. Çatlı bu kez sivil kıyafetle geldi. Birincinin devamı şeklinde bir görüşmeydi.

Çiller devlet geleneğinde yetişmiş, devletin çarklarını bilen bir siyasetçi değildi. Yani deneyimi yoktu. Bu nedenle Çatlı'yı tanımaması gayet doğaldı. PKK beş yüzer kişilik gruplarla karakollar basıyordu. 'Devlet 48 saat sonra Şırnak'ı geri aldı' şeklinde başlıklar atılıyordu. Terörün azdığı dönemlerde Başbakan günlerce uyuyamıyordu.

Bu nedenle konuşmalarında 'dil sürçmeleri' çok sık yaşanıyordu. Çiller'in tek hedefi terörü bitirmektir. Bu nedenle sırtını Genelkurmay'da Doğan Güreş Paşa'ya, Emniyet'te de Mehmet Ağar'a yaslamıştı. PKK ile mücadele edecek kadrosu yoktu. Çatlı olağanüstü şartlarda bir kahraman olarak tanıtıldı.

Komutan ve Tim Lideri

Aslında Çatlı ile Çiller'in görüşmesini sağlayan Korkut Eken'di. Çiller'in PKK terörünü bitirmek istemesi ve bunun içinde ne yapılması gerekiyorsa yapılsın talimatının ardından Korkut Eken'in aklına gelen ilk isim Abdullah Çatlı olmuştu....

Siyah Sancak Timlerini yetiştiren komutan olarak bilinen Korkut Eken, Çatlı'ya haber gönderdi, *"Ankara'ya gelsin görüşelim"* diye. Aslında Çatlı'nın bir ayağı Ankara'daydı. Sık, sık geliyor, görüşmelerde bulunup gidiyordu. Görüşme yeri için gizli saklı bir yer de seçilmemişti. Ankara Tandoğan'da bulunan Merit Altınel Otel'i'nin lobisinde buluşma gerçekleşti.

Kahve içerken Eken, *"Sana bir dış görev vereceğim. Fransa'ya gideceksin, Dursun Karataş'a bakacaksın. Almanya'da PKK'nın lider kadrosunun yerini tespit edeceksin. Bu bilgileri on beş gün içinde temin etmeni istiyorum"* dedi.

Abdullah Çatlı hiç itiraz etmedi. Bilet ve masrafları için gerekli para verildi. Ayrılırken el sıkıştılar. Korkut Eken, *"Gel seni bir öpeyim"* dedi ve o güçlü elleriyle Çatlı'yı kendine doğru çekip öptü. Sırtını okşarken, *"Bu zor görevde sana güveniyorum"* dedi.

Abdullah Çatlı, *"Yarbayım, ben de size güveniyorum. Siz olmazsanız ben böyle bir görevi kabul etmezdim. Çünkü bana yapılan bazı şeylere çok üzülüm. Kelle koltukta görev yapıyorum ama neredeyse beni vurdurtacaklardı"* diye yanıtladı.

Eken, *"Merak etme, komutanına güven"* deyince, Çatlı'dan şu sözcüğü duydu: *"Güveniyorum Emmi."*...

Birbirlerine güvenmişlerdi. Eken, Çatlı'nın getirdiği raporları okurken, rapora girmeyen özel bilgileri de dinliyordu. Bu raporlar Emniyet Genel Müdürü Mehmet Ağar'a veriliyor, raporun bir örneği de Başbakan Tansu Çiller'e sunuluyordu. Çatlı, Avrupa ülkelerinde önemli bir istihbarat ağı oluşturmuştu. Net bilgiler getiriyor, bilgileri fotoğraf ve filmle destekliyordu...

Çatlı Önemli Görevler Yaptı

Öte yandan ilerleyen yıllarda Gazeteci Saygı Öztürk, Siyah Sancak Komutanı Korkut Eken'e Sancak Tim Lideri Abdullah Çatlı'yı soracak ve şu cevapları alacaktı:

- Abdullah Çatlı'yı tanıyor musunuz?

Abdullah Çatlı'yı MİT'ten emekliye ayrıldıktan sonra, yani devlet hizmetinde olmadığım bir dönemde İstanbul'da bir yemekte tanıdım. O yemekte MİT'ten ayrılanlar da vardı, sekiz - on kişiydik.

- Emniyette göreve başladıktan sonra mı Çatlı'yla ilişki kurdunuz?

Emekliye ayrıldıktan sonra uzun yıllar MİT ve Emniyet 'le bağım olmadı. 1993 'te ben Emniyet 'te göreve gelince kendisiyle irtibat kurdum. Mahkemede Çatlı 'yı tanıyıp tanımadığım sorulunca, tanıdığımı ifade ettim. Sebebi, tanıdığım için çekineceğim bir şey yoktu. Bu kişiyi hem Abdullah Çatlı olarak, hem de kod ismi Mehmet Özbay olarak, şimdi hatırlamayacağım birkaç kod ismi daha vardı, hepsiyle tanıyorum.

- Interpol tarafından aranan bir kişiye neden görev teklif ettiniz?

Çünkü Avrupa 'da çok gücü ve potansiyeli vardı. Çatlı 'nın Avrupa 'daki çok büyük haber alma imkânından faydalanmak için görev teklif ettim ve kabul etti. İki - üç defa Avrupa 'ya gitti, çok güzel net bilgiler verdi.

- Çatlı'dan aldığınız bilgileri ne yapıyordunuz?

Özellikle Avrupa 'daki PKK 'lı liderlerin yerleri konusunda, faaliyetleri konusunda bilgiler getirdi, raporlar getirdi. Biz de bu raporları ilgili makamlara aktardık.

- Abdullah Çatlı'nın arandığını bile, bile ona görev vermeniz doğru bir yaklaşım mı?

Abdullah Çatlı 'nın kanun kaçağı olduğunu bakan biliyor. Bakanın yemeklerine bu kişi katılıyor, onunla konuşuyor, milletvekillerinin yanlarına gidiyor. Parti kongresine gidiyor. ANAP kongresine onlarca arabayla geldi.

- Çatlı verdiğiniz görevleri istediğiniz gibi yerine getirebiliyor muydu?

Çatlı önemli görevler yaptı. O'na "PKK'nın askeri kanat sorumlusu şu anda Hollanda'ya kaçtı diye bir duyurumuz var. Adamın yerini tespit et bildir" diyorsunuz. Gidiyor, on beş gün sonra bilgileri getiriyor. O, Avrupa'daki Türklerin çoğunu örgütlemiş. Bu kadar meşhur. Her gittiği ülkede krallar gibi karşılanıyor.

- Kanun kaçağını yakalamanız gerekirken, siz görev veriyorsunuz. Ceza almanız da bu yüzden değil mi?

Bizim yaptığımız hemen her ülkede olan bir işlem. Her ülkede bu böyledir. Geçmişte de böyle olmuştur. Ülkemizde

olanın aynısı Çin'de de, Amerika'da da, İngiltere'de de inanın aynen böyledir. Normal bir vatandaş bu tip bir görevi kabul edebilir mi? Resmi görev daha tehlikeli olur. Neden? Devletin adı çıkar. Siz adamı görevlendirirken diyorsunuz ki, "Kardeşim yakalanırsan tanımayız, sahip çıkmayız. Bu şartları kabul ediyor musun?"

- Çatlı'ya siz de öyle mi dediniz?

Tabii ki benzer şeyler söyledim. Çatlı, TBMM'ye gidiyor, milletvekilleriyle görüşüyordu. Bürokratların yanına gidip geliyordu. Onların çoğu da onu Mehmet Özbay adının yanı sıra Abdullah Çatlı olarak da tanıyordu. Bu nasıl aranmak?

- Çatlı'ya bu görevi verirken, hizmetinin karşılığında o sizden ne istedi?

Bunlar da bu tip görevlere talip olurken, gerçek şu ki, güvence, yani devletten aranmamasını isterler. Ailesinin yanında rahat yatmak ve oturmak istiyorlar. Budur yani. Başka bir şey yok.

- Silahlı bir eylem yaptırdınız mı?

Çatlı'yı istihbarat faaliyetlerinde kullandım. Çatlı'yla ilişkinizi kestiğiniz zaman yerine hazır bulunan başkasını gönderirsiniz. Bunlar olan işler.

- Yurtdışına nasıl gönderiyordunuz?

Niye? Normal pasaportu vardı. Mehmet Özbay adına düzenlenmişti. Yeşil pasaport konusunda bilgim yok. Zaten yurtdışındaki bu tip görevlerde yeşil pasaport çok dikkat çeker.

- Çatlı ölene kadar size bağlı mı çalıştı?

Çatlı benimle çok uzun çalışmadı. Benden alınıp kime verildiğini bilmiyorum. Beni aşır görüşmeler yaptığını öğrenince bundan hoşnut olmadığını biliyordu. Hâlbuki bu tip insanlarla, idare edenin arasında çok güzel sevgiye, saygıya dayanan bir bağlılık gereklidir. Mutlaka mesafe konulmalı.

Kod Adı: Ufuk

Abdullah Çatlı'nın kardeşi Zeki Çatlı yıllar sonra ilk kez Bugün TV'de Seda Şimşek'in sorularını cevaplandırdı:

Ağabeyi Abdullah Çatlı ile Muhsin Yazıcıoğlu'nun aynı kaderi paylaştığını söyledi. Çatlı, *"Anadolu'nun iki yağız yiğidinin, iki ülkücü ve alperen insanının, iki kadar arkadaşının şüpheli kazalara kurban gitmesi bence manidardır"* yorumunu yaptı.

Zeki Çatlı, ağabeyi Abdullah Çatlı'nın 1995 yılında BBP Genel Başkanı Muhsin Yazıcıoğlu'ndan Refah-Yol Hükümeti'ne destek vermesi istediğini açıkladı. Yazıcıoğlu'nun Çatlı'yı kırmadığını ve bu hükümete destek verdiğini anlatan Zeki Çatlı, *"Muhsin Yazıcıoğlu Farabi Sokak'ta bir milletvekilinin bürosunda hükümeti destekleme ile ilgili görüşmeye giderken 'Sende gel Abdullah' diyerek ağabeyimi de çağırmıştır. Ağabeyim gitmek istememiş, ancak Muhsin Başkan ısrar etmiştir ve ağabeyimi de o toplantıya götürmüş, verdiği desteğin mimarını onlara göstermekte hiçbir sakınca görmemiştir"* diye konuştu.

Çatlı, ağabeyinden Asala operasyonuna ilişkin duyduklarını da şöyle anlattı. Ağabeyi Abdullah Çatlı'nın Muhsin Yazıcıoğlu'na Mamak Cezaevi'nde yatarken Asala operasyonu ile ilgili bilgiyi mahkûm yakınlarıyla gönderdiğini ve ülkücülerin idamlarının duracağını da bildirdiğini ifade eden Zeki Çatlı, Yazıcıoğlu'nun ağabeyine MHP Davası duruşmasında basın yoluyla mesaj gönderdiğini söyledi.

Zeki Çatlı, Duruşma sırasında bir ülkücünün *"Devlet kendi işini kendi yapsın"* diye bağırdığını, bunun da Yazıcıoğlu'nun Çatlı'ya Asala Operasyonu mesajı olduğunu söyledi. Ağabeyinin bu mesaja rağmen Asala operasyonunu yürüttüğünü belirten Zeki Çatlı, şu tarihi açıklamaları yaptı:

"Asala Operasyonu'nda kod adı kendi koyduğu bir ad olan 'Ufuk'tu. Bir gün bana, 'Ara Toranyan'ı takip edersen Ufuğa ulaşırsın' dedi. Kendisi Ülkü Ocakları Genel Başkan Yardımcısı olduğu dönemlerde 'Bir insanın 7 oğlu olmalı ve

bunlara Ufuk, Tan, Doğan, Güneş, Başbuğ, Alparslan, Türkeş' derdi. Asala Terör Örgütünü yok eden timin başındaki liderin kod adı 'Ufuk'tu. Ufuk eşittir Abdullah Çatlı'

Zeki Çatlı, Abdullah Çatlı'nın ölmeden dakikalar önce Muhsin Yazıcıoğlu'nu aradığını, ancak ulaşamadığını söyledi. Zeki Çatlı, "Ağabeyimin ölümünden önce en son telefon açtığı kişi Muhsin Başkan'dır. Kendisine ulaşamıyor ve not bırakıyor. Birkaç saat sonra televizyondan kaza haberi yayılıyor.

Muhsin Başkan kazayı duyunca elindeki çatal düşüyor. Muhsin Başkan'a ağabeyimin kendisini aradığı notu iletiliyor. Hep merak etmiştir, acaba ne söyleyecekti diye. Ağabeyim bir şeyler hissetmiş olmalı ki Muhsin Başkan'ı aramış" diye konuştu.

Zeki Çatlı ' 'Bu ülkede bizim aile kadar acı çeken başka bir aile olmamıştır. Çok zor günler geçirdik. Abim yasaklı olduğu için yurtdışındaydı. Çok çilelere katlandı. Gerektiği zaman gurbette tarlada ve benzinlikçide ve birçok işte çalıştı. Bunu bilen bir sürü şahit var. Bu ülke menfaati için çekmediği çile ve yapmadığı fedakârlık kalmadı. Onun para ile işi olmazdı. O bir dava adamıydı ve kahramandı."

Kısıtılan 700 PKK'lı

1991'in Ocak ayında Makine Kimya Enstitüsü'ne (MKE) ilginç bir mesaj geldi ve '*çok gizli*' yürütülecek bir işlemle 100 bin silahın seri numaralarının silinmesi istendi. 4 gece süren işlemten sonra silahları üst rütbeli bir subay 'Ben J.... komutanıyım' diyerek aldı.

Silahlar, Irak sınırına getirilmeden bir gün önce 15 Ocak 1991'de, jandarma Albay Durmuş Coşkun Kıvrak komutasındaki kuvvetler, 700 kadar PKK'lıyı kısıp almıştı. PKK'lı teröristlere son darbeyi vurmak ve imha etmek üzere üst kademelerden emir beklemeye başladılar.

Ancak bu anda Ankara'dan gelen emirle geri çekilmesi istendi. Bu emrin nedeni, sınırda çıkabilecek bir çatışmanın dikkati silah sevkiyatına çekmesi olasılığıydı. MKE yetkililerine de giden yazılı emir dosyasını, Albay Kıvrak ve birkaç asker inceleyince şok oldu. İlerleyen dönemde askerlerden biri dosyanın fotokopisini çekip gazeteci Mumcu'ya gönderdi.

Büyük bir şaşkınlık içinde olan Mumcu'nun kendine gelen belgeyi onaylatmak için bazı yerlere açtığı telefonlar "hayatının en büyük hatası" olacaktı. Dosyayı Uğur Mumcu'ya ulaştıran kişi, Mumcu'nun açtığı telefonlardan haberdar olunca, kendisini arayarak "Bu işin ucu pis... Ölümüne mi susadın?" diyerek dosyayı unutmamasını istedi.

Öte yandan, Mumcu'nun birlikte çalıştığı bazı genç gazeteciler, Uğur Mumcu'nun her gün ne yaptığını, kimlerle görüşüğünü ve hangi konuları araştırdığını "birilerine" rapor ediyordu:

Ölüme Götüren Son Yazı

7 Ocak 1993 tarihinde Cumhuriyet Gazetesi'ndeki köşesinde Uğur Mumcu birçok kişinin gözünden kaçan yazısında şöyle diyordu:

"Ortadoğu'nun karanlık bir kuyu olduğu her gün biraz daha anlaşılıyor. Karutlanan son ilişki Mossad-Barzani ilişkisidir. Mossad, İsrail devletinin gizli istihbarat örgütüdür. Bu örgütün, Kürt lideri Molla Mustafa Barzani ile ilişkileri olduğu söylene daha önce kim inanırdı. Barzani'nin CIA ile ilişkisi artık belgelendi. Kimse bu ilişkiye, "Hayır olmadı" diyemiyor. CIA-Barzani ilişkileri biliniyordu da Mossad-Barzani ilişkileri bilinmiyordu.

Mossad'ın Barzani ile ilişkileri Londra ve Sidney'de yayınlanan Israel's Secret War's - A History of Israel's Intelligence Services adlı kitapta sergileniyor. Kitap, İngiliz The Guardian gazetesinde 1984 yılından bu yana Tel-Aviv muhabirliğini yapan Ian Black ve Washington'daki Brookings Enstitüsü'nde çalışan öğretim üyesi Benny Morris tarafından yazılmış.

Kitapta Mossad-Barzani ilişkileri, İsrail Dışişleri Bakanlığı ve Mossad yazışmalarına dayanarak açıklanıyor. Önsözde, kitabın yayından önce İsrail ordu yetkileri tarafından da incelendiği yazılıyor.

Kitapta, 1967 Arap-İsrail Savaşı'ndan sonra, Mossad'ın Kürtlerle ilişki kurduğu, Mısırlı ünlü gazeteci Hasan el-Heykel'in İsrailli subayların Kürtler aracılığıyla Irak'tan radyo bağlantıları kurduğunu 1971 yılında açıkladığı anlatılıyor.

1969 yılı mart ayında Kerkük petrollerine yapılan saldırının da İsrail tarafından yapıldığı açıklanıyor. 1972 yılında imzalanan Sovyet-İrak Dostluk Anlaşması'ndan sonra İran Şah'ı ABD Başkanı Nixon ile gizli görüşme yapıyor; bu gizli görüşmeden sonra CIA tarafından "Kürdistan Demokratik Partisi'ne üç yıl içinde 24 milyon dolar gönderiliyor.

Barzani'nin Irak rejimine karşı ayaklandığı yıllarda, ABD-İran-İsrail üçlüsü bu ayaklanmayı destekliyor. Barzani-ABD ilişkileri,

ABD Dışışleri eski Bakanı Henry Kissinger eliyle yürütülüyor. Mossad-Barzani ilişkileri de İsrail'in Tahran'daki askeri ataşesi Yaakov Nimrodi (Mossad ajanı) aracılığı ile gerçekleşiyor. Nimrodi'nin üstlendiği görev ilginç; Nimrodi Sovyet silahlarının Barzani'nin eline geçmesinde rol oynuyor. Kitapta, Mossad'dan Kürtlere 50 bin dolar para verildiği, ABD kaynaklarına dayanarak açıklanıyor.

70'li yıllardaki bu ilişkiler bugün sürüyor mu? Kitaba göre sürüyor. "Körfez Savaşı" sırasında Irak'ın attığı Scud füzelerinin Tel-Aviv'e düşmesi üzerine bu ilişkiler yeniden başladı. Baba Molla Mustafa ile kurulan ilişkiler, şimdi de oğul Mesud Barzani ile sürüyor.

Mossad, Barzani'ye Avrupa kahvelerinde çekler vererek bu desteği sürdürüyor. Kitapta, Mesud Barzani'nin İsrail'e gizlice giderek yardım istediği yazılıyor. Bu ilişkiler sürüyor ve anlaşılıyor ki daha da sürecek..Gizli yollarla sürecek, açık yollarla sürecek.. İlgı belli... İlişki de belli...

Kürtler sömürgeciliğe karşı bağımsızlık savaşı yapıyorlarsa ne işi var CIA ve Mossad'ın Kürtler arasında? Yoksa CIA ve Mossad, antiemperyalist savaş veriyorlar da dünya bu savaşın farkında değil mi?"

Uğur Mumcu, Mossad-Barzani bağlantısını anlatan bu yazısından 17 gün, Süleyman Demirel'in Suriye gezisinden 5 gün sonra, 24 Ocak 1993 pazar günü arabasının altına konulan C-4 tahrip kalıbının patlaması sonucu olay yerinde hayatını kaybetti. Devletin her biriminden haber alabilen, çeşitli devlet organlarından kolayca bilgi alabilen bir gazeteci Uğur Mumcu. Görüşleri, Türkiye'nin sorunlarına ilişkin çözüm önerileri biliniyordu.

Tahrip Gücü Yüksek Bomba

Mumcu ailesi Cuma günü akşam yemeğini dışarıda yediler ve yemek dönüşü Renault marka arabalarını yan apartmanın karşısına par ettiler. Mumcu arabasını genellikle güvenlik açısından 50 metre uzaklarında bulunan Tunus Büyükelçiliği yakınlarına polis noktasına yakın bir yere

park ederdi. Fakat Cuma akşamı her zaman park ettiği yer doluydu. Mumcu iki gün boyunca arabasını kullanmamıştı.

23 Ocak 1993 günü ise tam 2 yıl evvel 700 PKK'lı teröristi kısıpaca alıp yok etmek üzere iken Ankara'dan gelen emirle ablukayı kaldıran Albay Durmuş Coşkun Kıvrak, ısrarla Uğur Mumcu'yu aradı. Bir türlü Mumcu'ya ulaşamayan Kıvrak, sekreterine *"Hayati bir konu, mutlaka benimle görüştürmelisiniz"* diye not bıraktı.

Kıvrak ile görüşemeyen Mumcu, 24 Ocak Pazar günü eşi Güldal Hanımla Ankara Üniversitesi İbn-i Sina Hastanesinde yatan Prof. Dr. Kazım Türker'i ziyaret edeceklerdir. Mumcu evden eşinden önce çıkar arabasına biner ve polis raporlarına göre kontak anahtarını çevirmeden arabasına yerleştirilen bomba hareket geçer ve patlar. Bomba tahrip gücü yüksek bir bombadır ve Mumcunun sol tarafı tamamen parçalanır.

Uğur Mumcu, Mossad-Barzani bağlantısını anlatan yazısından 17 gün sonra, MKE'ye gelen 'gizli' mesajdan da 2 yıl sonra bombalı suikasta kurban gitti. Silahlara ait belgeler ise Mumcu'nun evinde ve bilgisayarında bulunmadı.

Cinayetin soruşturmasını yürüten Ankara DGM Başsavcısı Nusret Demiral Mumcu cinayetinde RDX patlayıcı madde içeren C4 bomba tipinin kullanıldığını bu tip bombaların genellikle yabancı terör örgütlerince kullanıldığını söylemiştir.

Suikasttan kısa bir süre sonra gündeme gelen İsrail, Şevket Kazan'ın Adalet Bakanı olması ile birlikte yeniden gündeme gelmişti. Şevket Kazan tarafından açıklanan ve MİT Müsteşarı Sönmez Koksall imzalı bir belgeye göre 2 Şubat 1993 tarihinde, İsrail'in Türkiye'ye bir suikast tını soktuğı belirtiliyordu.

Söz konusu bilgi Başbakanlık'a verilen çok gizli bir belgede belirtilmişti. Kuşkusuz MİT, kısa bir süre sonra, söz konusu belgenin kendilerine ait olmadığını belirtecekti. Susulması için yeterli bir sebepti çünkü...

Behçet Cantürk Bağlantısı

Avukat Ceyhan Mumcu, Suikast sonucu öldürülen ağabeyisi Uğur'la ilgili araştırmalarına aralıksız devam etmiş ve çok önemli belgelere ve bilgilere ulaşmıştı. Ceyhan'ın sürdürdüğü araştırmalar onu uyuşturucu ve silah kaçakçılarına yöneltmişti. Bakın o bilgilerle ilgili neler söylüyor;

"Uğur Mumcu cinayetinde tahminlerime göre uyuşturucu ve silah kaçakçılığıyla bir zamanların dünya çapındaki suçlusu Behçet Cantürk de rol oynadı. Uğur'un ölümünden bir yıl sonra Cantürk öldürüldüğünde, bana gelen bir telefonda, "Uğur'un intikamı alınmıştır" dendi. Uğur mafya ile çok uğraşmıştır.

Bu adamlar hayattayken haklarında yazı yazabilen ender gazetecilerdendi. Çoğu babarın hikâyesi ölümünden sonra yazılırken, Abuzer Uğurlu, Behçet Cantürk, Bekir Çelenk gibi karanlık isimler, uyuşturucu kaçakçıları Uğur'un "Papa-Ağca-Mafya" araştırmaları ve yayınları üzerine içeri alınmışlardır. Behçet Cantürk, Uğur'dan ürkmüştü.

Behçet Cantürk'ün İslami Hareket Örgütü'ne cinayet öncesinde 25 bin dolar verdiğini öğrendim. Bu gerçeği nedense henüz polis açıklamıyor. Bu 25 bin doların, Mumcu cinayetinden çok kısa süre önce ödendiğini ve cinayetten sonra da Cantürk'ün "25 bin dolar, 25 bin dolardan çok daha fazla ses çıkardı" tarzında konuştuğunu da biliyorum.

Behçet Cantürk, daha önce tutuklandığı zaman, ona Türkiye'deki Ermeni terörü, Kürt terör örgütleri, bunların uyuşturucu ticareti konusunda çok yoğun sorgulamalar yapıldı.

Behçet Cantürk, o zaman sorgulanmasını Uğur'a bağladı. Öyle ya, Bürokraside, Adliye'de, poliste adamları var, pek çok bürokrati, gazeteciyi kadrosuna almış, gerekirse onlara işini gördürebilir. Ama Uğur, rüşvet alacak ve susacak bir tip değildi.

Cantürk'ün avukatlarından bir tanesi Uğur Alacakaptan'dı. Alacakaptan'ı avukat olarak tutmasının nedeni, Uğur'un sevdiği bir hocası olmasıydı. Bunda Mumcu'yu etkileyebilme çabası vardı.

Son zamanlarda Uğur'un yine PKK-Uyuşturucu ilişkisini ele alması, Cantürk'ün Özgür Gündem gazetesindeki faaliyetleri, Pera Palas toplantıları hakkında Uğur'un araştırma yapmaya başlaması Cantürk'ü tekrar ürkütmüş olabilirdi.

Yine içeri alınıp, sorgulanacağından korkmuştu. Bu yüzden 25 bin doların İslami Hareket Örgütü'ne ödenmesi, cinayetin finansmanı olarak değerlendirmek mümkündür. Yine Cantürk'ün Özal'a hayranlığı da biliniyordu."

İlk Arayışlar

Aslında, Türkiye'nin başına dert olan Kürt sorununa sivil çözüm önerileri 1990'dan itibaren konuşulur hâle geldi. Asıl tartışma ve süreç 1991'de başladı. PKK ise bu süreçte yeni bir strateji geliştirdi. Terör örgütü, Mayıs 1990'da gerçekleştirdiği 2. konferansında kitlesel boyutlu eylemlerin hızlandırılması ve silahlı faaliyetlerin kırdan şehre doğru yayılması karar aldı. Aynı süreçte önemli bir suikast gerçekleşti. Eski MİT Müsteşar Yardımcısı Hıram Abas, 26 Eylül 1990'da ilk sivil MİT Müsteşarı olma hayaline kavuşmadan öldürüldü. Turgut Özal'a yakınlığıyla bilinen Abas, Kürt meselesinin sivil çözümünden yanaydı.

30 Ocak 1991'de etkili bir suikast daha kayıtlara geçti. Başbakanlık Baş müşaviri emekli Korgeneral Hulusi Sayın öldürüldü. 1989'a kadar OHAL Asayiş Birlikleri Kolordu Komutanlığı görevinde bulunan Sayın, Kürt meselesinin sadece askerî yöntemlerle çözülemeyeceği fikrini savunuyordu.

Hulusi Sayın'ı Kim Öldürdü

Sabah Gazetesi yazarı Mahmut Övür'e konuşan cezaevindeki uyuşturucu kaçakçısı Hüseyin Baybaşı, Mehmet Ağar'a "Kürt sorununu çözelim" diyen Korgeneral Hulusi Sayın'ın birkaç gün sonra öldürüldüğünü söyledi.

Hollanda'da Zootermee Cezaevi'nde bulunan uyuşturucu kaçakçısı Hüseyin Baybaşı, 30 Ocak 1991'da evinin önünde öldürülen Korgeneral Hulusi Sayın cinayeti hakkında çarpıcı iddialarda bulundu.

Baybaşı, Başbakanlık Baş müşavirliği görevini yaptığı sırada öldürülen Sayın ile saldırıdan kısa süre önce bir yemekte görüştiklerini, ayrı masada Mehmet Ağar'la birlikte Diyarbakırlılar Yardımlaşma ve Dayanışma Derneği Başkanı Nedim Özer'in de olduğunu anlattı.

Baybaşı şöyle dedi: "Korgeneral Hulusi Sayın'la, Diyarbakırlılar Yardımlaşma Dayanışma Derneği'nin Başkanı Nedim Özer Bey ve Mehmet Ağar ile birlikte Beyti'de yemek yemiştik. Hulusi Paşa orada bizzat, 'Kürt sorunu Türkiye'yi bitirir, bu sorunu kendi içimizde çözmenin yolunu bulmamız lazım. İnsanları öldürerek, korucularla çatıştırarak bitiremeyiz. Bunları bizim çözmemiz gerekir' diyordu. Mehmet Ağar bunları buz gibi dinledi, hiçbir cevap da vermedi.

Sadece Nedim Bey 'Paşam biz bunları geçelim' dedi. Hulusi Sayın da 'Olur mu, bu konuları geçmek olmaz. Bakın bugün biz burada oturuyoruz, yemek yiyoruz, sohbet ediyoruz. Yarın öyle bir durum gelecek ki, birbirimizi tanıyamayacağız, hiç birimizin güvenliği olmayacak' dedi.

Bundan birkaç gün sonra, onun katledildiğini duyunca çok üzüldüm. Nedim Bey'i aradım, 'Konuşuruz şekerim, konuşuruz' dedi kapattı. Sonra görüştüğümüzde ise 'Ben sana o zaman söyledim, bu Kürtlüktür, bu Türklük bu kimseye fayda sağlamaz ve öyle bir ortam var. Bak Paşa bile kendini koruyamadı, konuşmasına gerek yoktu, ben uyardım anlatamadım' dedi."

Hulusi Sayın'ın öldürüldüğü dönemde Mehmet Ağar, İstanbul Emniyet Müdürlüğü görevini yapıyordu.

Hüseyin Baybaşı, Sayın suikastını Dev-Sol örgütünün üstlenmesini ise şöyle yorumluyor: "Sol örgütün Hulusi Paşa ile ne işi var. Her zaman devlet içindeki çeteler birilerini katlederken bir örgüt adı verirler. Onlar da üstlenir. O toplantıya Hulusi Sayın neden gidiyordu? Bunun soruşturulması lazım. Kim yaptı, kim üstlendi değil, bu niye yapıldı? Buna bir bakmak lazım."

Ayrıntılı Rapor Yazın

Mayıs 1992’de Maliye Bakanı ve ANAP Milletvekili Adnan Kahveci’den, Ağustos 1992’de de Org. Eşref Bitlis’ten, terör sorununa ilişkin iki ayrı rapor alan Turgut Özal, Kasım 1992 başında Org. Bitlis’e “*Bir araya gelin daha ayrıntılı bir rapor üzerinde çalışın*” talimatı veriyor. Özal, birkaç gün sonra Kahveci’ye de aynı talebi iletiyor.

Kasım ayı başlarında dile getirilen bu talep Org. Bitlis’in yoğun programı nedeniyle bir türlü gerçekleşmiyor. Özal, 20 Kasım 1992 tarihli MGK toplantısı sonrasında Bitlis Paşa’yı ikinci defa çağırıyor. Bitlis “Bölgedeydim, yoğunluk vardı.

Kısa sürede görüşürüz, derhal” yanıtını veriyor. Özal, Kahveci’ye de aynı hatırlatmada bulunuyor. Kahveci, Bitlis Paşa’yı arıyor ve Aralık 1992’nin ilk günlerinde ikili, gözlerden ırak bir adreste akşam saatlerinde bir araya geliyor.

2 saatlik görüşmede Kahveci’nin işin ekonomik ve siyasi yönü, Bitlis Paşa’nın da güvenlik boyutu üzerinde yoğunlaşması, işin kültürel ve sosyal yönü içinse Özal’a danışılması ile raporun 3-5 ay içinde bitirilmesi konusunda mutabakat sağlanıyor.

Öte yandan Adnan Kahveci, Mayıs 1992’de Özal’a sunduğu ilk raporunda şu uyarılarda bulunuyor: “Kürt sorunu artık siyasal yaşamı kilitleyen kriz haline dönüşmüştür. Krizden çıkabilmek için Kürt kimliği ve dili hızla kabul edilip siyasal alanda temsil olanağı sağlanmalıdır.” Org. Bitlis’in raporunda ise terörden rant elde eden 28 kişinin ismi Özal’a veriliyor ve listede yer alan devlet görevlileri kademeli olarak bölgeden uzaklaştırılıyor.

Özal ile ikinci görüşmesini Kasım 1992’de yapan Bitlis, bütün ağırlığını bundan sonra Kürt sorunu üzerine verdi. Kendine yakın kurmay kadrodan bir ekip oluşturdu. Bu isimlerle planın ayrıntıları üzerine yeni bir çalışma başlattı.

Bilim Adamları Operasyonu

2000'li yılların savaşlarının (1) ve (0) ile yapılacağına dair çalışmaları yakından takip eden ve bu yüzden de Bilgi Teknolojisi'nin önemi ve değerinin farkında olan Özal bu konuda bir şeyler yapmak istiyor, ancak bunu hiçbir kuruluşa ve/veya kuruma değil, çok güvendiği birine yaptırmayı düşünüyordu.

Ankara'da yayın hayatını sürdüren Anayurt gazetesi o günlerle ilgili çok ilginç bir iddiayı yayınlıyordu. Anayurt Gazetesi'ne göre;

Özal'a bu konunun koordinatörünün Adnan Kahveci olmasını arzu etti. Ve Kahveci yaptıklarının tamamını bambaşka bir çaba ile saklamalıydı. Yol ve yöntem bulundu: Silahlı Kuvvetlerin yeniden yapılanması konusunda Elektronik Harp ağırlıklı taarruz ve/veya savunma modelini desteklemek amacıyla Jivkov döneminin sona ermesi ile dağıtılan Bulgaristan Bilgisayar Virüs Enstitüsü öğretim üyeleri ve başarılı öğrencileri ile temas kurmak üzere Adnan Kahveci'yi görevlendirdi.

Turgut Özal, Virüs Enstitüsü'nün öğretim üyelerinden 6, yetkin öğrencilerinden de 4 olmak üzere toplam 10 bilim adamının Türkiye'ye transferine büyük önem veriyordu.

Ancak, bu kişiler daha önce başka devletler tarafından transfer edilmişti. Bir şeyler yapmak ve bunları Türkiye'ye transfer etmek gerekiyordu. Bu amaçla, kendisine, ABD'nin; Güney Doğu Anadolu'da ve Sınır Ötesi Harekâtlarda kullanıldığı için bazı mühimmatlara uyguladığı Ambargo'yu

aşmak üzere bu silahların temini konusunda teklif getiren İtalyan Sergio ile temas kurdu.

Kendisine çok özel bir adamını göndereceğini söyledi İtalya'ya Adnan Kahveci'yi göndererek, organizasyonun merkezini orada, SM ile birlikte kurmasını istedi Adnan Kahveci, SM ile görüşerek elindeki mühimmatlarını alacaklarını ve eğer bu mühimmatlardan daha fazla temin ederse bunların da Özal tarafından aldırılacağına garantisini verdi.

İlk mühimmat sevkiyatı yapıldı. Alımda Hava Kuvvetleri tarafından kullanılan mühimmatlara önem ve öncelik verildi. Roma'da işlerin yürütülmesi için Ostia Kasabası'nda bir villa kiralandı.

Ne garip tesadüftür ki (!) yıllar sonra Eşkiya Başlı Abdullah Öcalan' da aynı kasabada Via Male sokağında bir süre ikamet edecekti.

Ardından da diğer devletlerce transfer edilen bilim adamları ile SM'nın çevresi ve etkinliği kullanılarak temasa geçildi.

SM özellikle Ortadoğu'da ve Afrika'da pek çok ülkeye silah ve mühimmat temin eden, aynı zamanda Elektronik Harp vasıtaları üreten fabrikaları kuran, İtalyan Silah Tüccarıydı.

İsrail dâhil olmak üzere, pek çok ülkedeki bilim adamları ile temasa geçildi ve transfer onayları alındı Bütün harcamalar, Örtülü Ödenek kanalıyla yapıliyordu. Ocak 1993'e gelindiğinde Özal'ın istediği 10 bilim adamı ile anlaşılıyordu. Siyah Sancak Timi'nin görevlendirildiği Operasyon Şubat 1993 sonunda başlayacaktı. Aslında bu görevlendirme Kahveci için sonun başlangıcı oldu.

Trafik Kazasında Şüpheli Ölümü

5 Şubat 1993 tarihinde eşi ve iki çocuğu ile birlikte Bolu-Gerede yakınlarında trafik kazası geçirdi. Adnan Kahveci ve eşi olay anında hayatlarını kaybederken, 17 yaşındaki çocukları Aslıhan Kahveci yaralı olarak kurtuldu ancak, bitkisel hayata girdi ve 10 gün sonra vefat etti.

Kaza'dan! Yaralı olarak kurtulan Cihan Kahveci yıllar sonra CNN televizyon kanalında olayı meydana gelişini şöyle anlatıyordu; *"Yeni açılan Ankara-İstanbul karayolu henüz tam anlamıyla bitirilmediği için şerit sayısının azdı. O gün sisli bir hava vardı. Şerit teke düşürülmüştü. Babam aslında ters yöne girecek bir insan değildir. Yol yapımında çalışan işçilerden birine yol sorduk. Onun yönlendirmesiyle devam ettik "* dedi.

Kaza esnasında arka koltukta oturan Cihan Kahveci, kazanın ardından hem Adnan Kahveci'nin hem de annesi ve ablasının sağ kurtulduğunu ancak Jandarma ve ambulansın olay yerine iki saat sonra geldiğini söyledi.

Cihan kahveci, kazadan sonra babasına ait bir çantanın kaybolduğunu ve halen bulunamadığını da ekledi.

Suikast İçin Kamyon Hazırlanmıştı

Yine Anayurt Gazetesi'nin ortaya attığı iddiaya göre; Kahveci ailesi 5 Şubat 1993'te yapım halinde bulunan Gere-de-Çaydurt otoyolunun 14 kilometresinde İşaret levhaları ile oynanması sonucu kaza yaptırıldı. Aslında Kahveci ailesini altına alması için dev damperli kamyon yola çıkmıştı. Ama daha önce bu kaza gerçekleşmişti, kaza yerinin yakınından geçen kamyonunda, şoförün yanında bulunan adam aşağı indi ve olay yerine kısaca göz attı, istenen olmuştu ve olay yerinden ayrıldı.

Soruşturma esnasında çok müthiş bir-bulgu, kimsenin dikkatini bile çekmedi, çünkü CFR, Türkiye'de her yeri, özellikle de akredite medya'yı istediği gibi manipüle ediyordu. Bu bulgu, yolun yapımcısının İtalyan Astaldi SPA firması ve yüklenici Andrea Gentili olmasıyla, taşeronların da Yüksel ve Rendel olmasıydı. Bu olaydan yaklaşık 49 gün sonra devletin örtülü ödenek hesabına geçirilmek üzere, 2.5 milyon Dolar iadesi oldu.

Herkes önce şaşırdı, yanlışlıkla yapılmış bir havale olacağı düşünüldü. Ancak, konu biraz derinlere inilip araş-

Dünyadaki Türkleri ve Müslümanları Bir Araya Toplayacak Güç

tırıldığında, paranın Merhum Adnan Kahveci'nin bankaya verdiği talimat üzerine bu hesaba gönderildiği ortaya çıktı.

İşte, Türkiye'nin sevgilisi haline gelen bir insanın devlet adamlığına ve onurlu ve ilkeli insanlığına yakışan tavrı Karşısında ise, CFR'ın verdiği talimatların sebep ve sonuçlarının üzerini örten, tatlısu milliyetçisi, maneviyatçısı yöneticiler guruğu CFR böylelikle, kendi çizdiği dışına çıkarları cezalandırmış, geride kalanlara da dikkat edin, sözümü dinlemezseniz sonunuz böyle olur. İmzalı mesajını bırakmıştı.

Kamuoyunda dürüstlüğü ile tanınan ve çok sevilen Adnan Kahveci'nin yeni yapılan otobanda ters yola girerek kaza yapması, çeşitli şüphelerin ortaya atılmasına sebep oldu. Ardından çocukları için toplanan paranın ellerine ulaşmadığı oğlu Cihan Kahveci tarafından kamuoyuna bildirildi.

Kaza sonrasında babamın çantası kayboldu. Çantasında ANAP Genel Başkanlık seçimlerinde koz olarak kullanacağı ekonomiyi düzeltecek formül ve gizli dosyalar vardı.

Kahveci Kimdi?

Ülkemizin son 20-25 yıl içerisinde yetiştirdiği en değerli siyasilerden birisidir hiç şüphesiz Adnan Kahveci! Genç yaşta yaptığı siyasi çalışmalar, dürüst kişiliği ve idealleri ile kısa sürede adından söz ettirdi.

Kahveci, Üniversitedeki görevinden sonra İçişleri Bakanlığı bünyesindeki teknik danışmanlık göreviyle beraber siyasi hayata adım atar. Korkut Özal'a danışmanlıkla başlayan bürokrasiyle tanışıklığı 12 Eylül sonrası Turgut Özal'a danışmanlıkla sürdü. 12 Eylül döneminde Başbakanlık Danışmanlığına atandı ve o sıralarda Turgut Özal'la tanıştı.

1983 yılında ANAP'ın kurucuları arasında yer alan Kahveci, askeri yönetim tarafından aşırı dinci bulunarak veto edildiği için milletvekili olamadı. Daha sonra 1987 yılında İstanbul'dan milletvekili seçildi, 18. ve 19. Dönem İstanbul Milletvekilliği yaptı. 1987'de DPT ve Hazine'den sorumlu Devlet Bakanı oldu. Dönemin başbakanı Turgut Özal tarafından 1988 yılında Maliye Bakanlığı görevine getirildi.

Adnan Kahveci milletvekili maaşını bile fazla gören ve aşırı ülkesini seven biriydi. Kürt meselesi konusunda onu bir rapor yazmaya sevk eden 1991-1992 Nevruz'unda yaşananlardır. Orada çok sayıda kişi hayatını kaybetmiştir. Türkiye'nin alarm ziliydi o olaylar. O dönemde devletin çatısında yangının bacayı sarmakta olduğunun farkına varan bir tek Özal vardı. Kahveci bu konuda bir çalışma yapma arzusunu Turgut Özal'a iletmış, onun iznini aldıktan sonra daktilonun başına oturmuştu.

Ülkemizde şu ana kadar hazırlanan ve devletin kasasında bulunan 3 rapordan birisi de ona aittir. 1992 Mayıs'ında rapor Cumhurbaşkanı Turgut Özal'a verildi.

Adnan Kahveci, Mayıs 1992'de Özal'a sunduğu ilk raporunda şu uyarılarda bulunuyor: *"Kürt sorunu artık siyasal yaşamı kilitleyen kriz haline dönüşmüştür. Krizden çıkabilmek için Kürt kimliği ve dili hızla kabul edilip siyasal alanda temsil olanağı sağlanmalıdır."* Org. Bitlis'in raporunda ise terörden rant elde eden 28 kişinin ismi Özal'a veriliyor ve listede yer alan devlet görevlileri kademeli olarak bölgeden uzaklaştırılıyor.

Kahveci sorunu daha ağırlıklı olarak ekonomik açıdan güçlenmede görüyordu. Türkiye'de işsizliğin azalması, milli gelirin artmasıyla, zenginleşmeden pay alacak Kürtlerin Türkiye'nin ulusal birliğinin çimentosu haline gelebileceği kanısındaydı. Irak sorunu gündeme geldiğinde geleceğin Kuzey Irak'ı hatta Suriye'yi içine alan bir konfederasyonu kaçınılmaz hale getirebileceğinin de düşünülmesi gerektiği kanısındaydı.

Bu rapor 1992 Mayıs'ında Cumhurbaşkanı Turgut Özal'a verildi. Kahveci'nin Özal'a sunduğu raporun kamuoyuna yansayıp gazetelerde yer aldığı Mayıs 1992'den itibaren şiddet eylemleri had safhaya çıktı.

Bu sözde kazadan sonra kurtarma ekiplerinin saatler sonra olay yerine gelmesi bize Muhsin Yazıcıoğlu'nun Keş dağlarına düşen helikopter kazasını aklımıza getirdi. Galiba birileri detayları çok iyi düşünüyor galiba?

Ayrıca Adnan Kahveci'nin çantasının kaybolması ve Yazıcıoğlu'nun Lap-top'unun kaybolması hayli ilginç değil mi?

Kod Adı: Kale

Jandarma Genel Komutanı Orgeneral Eşref Bitlis, Kahveci'den önce hazırlayıp Özal'a sunduğu Kürt raporunun ilk bölümünde ABD tarafından bölgede konuşlu Çekiç Güç'teki bazı komutanların terör örgütü PKK'ya yardım ettiğini ayrıntıları ile açıklıyordu. Bu iddiayı güçlendiren görüntü ve telsiz konuşmaları aktarılıyor ve ABD'li bazı komutanlarla, PKK lider kadrosunun yaptığı üç toplantıya ilişkin ayrıntılar veriliyordu.

Eşref Bitlis, raporunda devlet içindeki bazı unsurların terörden rant sağladığını vurguluyor ve isimler veriyor. Güneydoğu'daki bazı işadamlarının güvenlik güçlerinin de desteğini alarak bölgede terör örgütü PKK adına kaçakçılık yaptığını belirtiyor.

Raporun ikinci bölümünde ise Kürt Sorunu Çözüm önerilerini içeren bir rapordan bahsediliyor. "*Kod Adı: Kale*" olarak tanımlanan planda öncelikli olarak terör belasının defedilmesi gerektiği belirtiliyor.

İkinci aşamada ise Kürt halkına yönelik ılımlı adımların atılması için devlet politikası oluşturulması gerektiği vurgulanıyor ve "Bölge halkının kazanılması zaruridir. Halk yarlıış yönetim ile terör örgütü arasında sıkışmış durumdadır. Bunu suiistimal eden unsurların bertaraf edilmesinin zorunluluğu ortadadır" tespitinde bulunuluyor. Bakan; *Kod adı: Kale*, olan o raporda kısaca neler var.

Bölge Ülkeleri İle İşbirliği Yapılmalı

"Terörle mücadele için öncelikli olarak sınır komşuları İran, Suriye ve Irak ile görüşmeler başlatılmalı. Bu ülkeler işbirliğine ikna edilmelidir. Irak'ın kuzeyindeki yerel unsurların tavrı mücadelenin seyri için hayatiyet arz etmektedir" diyen Bitlis'in önerisi doğrultusunda konu 27 Ağustos 1992 tarihinde Diyarbakır'da olağanüstü toplanan MGK gündeminde ele alındı ve bölge ülkeleri ile temasa geçilmesi benimsendi. Üç ülke ile teması İçişleri Bakanı İsmet Sezgin yürüttü. Sezgin, Ankara-Tahran-Şam arasında mekik dokudu.

Lider Kadro Dağıtılmalı

"Terör örgütü her açıdan yalnzlaştırılmalı, finans kaynakları kurutulmalı. Finans kaynaklarının tespiti için de özel bir çalışma yürütülmeli." Bu öneri doğrultusunda Maliye Bakanlığı'nın katkı sağlandığı ve MİT'in etkin olarak görev aldığı bir konsept oluşturuldu. 1993 başlarında PKK'nın Avrupa başta olmak üzere Ortadoğu bölgesindeki finans bağlantılarına ilişkin bir harita çıkartılıyor.

"Tüm dünya örneklerinde olduğu gibi örgütün tasfiyesi için lider kadro dağıtılmalı." Bu tespit üzerine PKK lider kadrosuna ilişkin ayrıntılı bir çalışma yapılıyor. İstihbarat unsurlarının Irak ve Güneydoğu bölgesinde daha çok alan çalışması yapması isteniyor. Sınır bölgesi teknik cihazlarla donatılıyor.

Bölge Halkı Kucaklanmalı

"Bölge halkının kazanılması zaruridir. Halk yanlış yönetim ile terör arasında sıkışmış durumda. Bunu suistimal eden unsurların bertaraf edilmesinin zorunluluğu ortadadır. Bölgeye gönderilen personel terör, oluşumu ve etkisi konusunda bilgilendirilmeli. Terör örgütünün zemin bulmasının önüne geçmek için alan çalışmasına ağırlık verilmelidir." Bitlis'in bu önerileri doğrultusunda Özal, 27 Ağustos tarihli MGK toplantısı sonrasında ilk çıkışını yaptı ve GAP televizyonundan Kürtçe yayın yapılmasını istedi.

MGK Gündemi Oldu

Kürt sorunu çözüm planını ciddi şekilde değerlendiren Turgut Özal, kendisine gelen mektuptan sonra Org. Bitlis ile iki görüşme gerçekleştiriyor. Bitlis Paşa'dan planın nasıl uygulanması gerektiğine ilişkin ayrıntılı yeni bir çalışma yapmasını istiyor ve bu konuda bazı sivil isimlerden yardım alabileceğini belirtiyor.

Turgut Özal, Bitlis'le yaptığı ilk görüşmeden sonra konuyu devletin zirvesinde tartışmaya açıyor. Planın içeriğini önce

dönemin Başbakanı Süleyman Demirel ve Genelkurmay Başkanı Org. Doğan Güreş ile değerlendiriyor.

Konunun ayrıntıları daha sonra MGK toplantılarında ele alınıyor. Özal, Bitlis'in de tavsiyesine uyarak MGK'nın Ağustos 1992 tarihli toplantısını Diyarbakır'da olağanüstü topladı. 27 Ağustos tarihinde gerçekleştirilen toplantı sonrasında 6 maddelik bir bildiri yayınlandı.

Adeta "*Kod Adı: Kale*" planının izlerini taşıyan bildiride "terörle mücadelenin yasalar çerçevesinde yürütüleceği" ve "Bölge halkının yaşam seviyesinin yükseltilmesi için" çalışmalar yapılacağı vurgulandı. Eylül, Ekim, Kasım, Aralık 1992 tarihli MGK toplantılarda da terör konusu ayrıntılı bir şekilde işlendi ve aynı şekilde bildirilere yansıtıldı.

Savaştan Rant Sağlayan Çevreler

Eşref Bitlis, mektubunu 1992'de Özal'a gönderiyor. Yani PKK'nın saldırılarının başlamasından 8 yıl sonra... Bu sekiz yıl, bazı kesimlerin TSK-PKK kapışmasından nemalanmaya başlaması için yeterlidir: Zaten mektubunda Bitlis de o fırsatçı kesimin altını çiziyor.

Peki, kimleri suçluyor?

1) Çekiç Güç'te görev alıp PKK'ya yardım eden Amerikalı komutanlar...

2) Savaştan rant sağlayan devlet görevlileri...

3) Güvenlik güçlerinden aldıkları destekle PKK adına iş çeviren Kürt işadamları...

Ve Eşref Bitlis düpedüz mensubu olduğu kurumu, yani Silahlı Kuvvetleri suçlamakta... TSK içinde PKK sorunundan nemalanan ekiplerin olduğunu... Daha da vahimi, Genelkurmay'ın bunlara ses çıkarmadığını görüyor.

Eşref Bitlis'in günahı, sorunun sadece dışardan değil, "içeriden de" kaynaklandığını Cumhurbaşkanı'na bildirmesiydi. Niye Genel Kurmay Başkanı'na ve Kuvvet Komutanlarına değil de, Cumhurbaşkanı Turgut Özal'a?

Çünkü diğerlerinin ya işin içinde olduğunu ya da yapılanlara göz yumduklarını düşünüyordu da ondan...

Org. Bitlis'in Kürt sorununa ilişkin çözüm planı devlet içinde bazı kesimlerde rahatsızlığa neden oldu. TSK içinde de bazı komutanlar Org. Bitlis'e yönelik sert eleştiriler dile getiriyor, rahatsızlığın bir başka boyutunu ise Org. Bitlis'in planın uygulanması konusunda doğrudan Cumhurbaşkanı Özal ile temasa geçmesi oluşturunuyordu. Bitlis'in bu çalışmalar bazı dış güçler tarafından da yakın takibe alındı.

ABD-Özal Planına Karşıydı

Eşref Bitlis, Özal'ın ABD ile birlikte Irak'a girme politikasına en sert karşı çıkan isimdi. Üstelik Eşref Bitlis, ABD'nin Çekiş Güç üzerinden kukla devleti kurmaya başladığını saptamış, ABD'nin Çekiş Güç üzerinden PKK'ya silah ve teçhizat yardımı yaptığını da ortaya çıkarmıştı. Eşref Bitlis, ABD'nin kuzey Irak üzerinden yönelttiği tehdide, İran ve Suriye ile ittifak kurarak direnme çözümü geliştirmişti.

Eşref Bitlis'in planın ismi "*Kod Adı: Kale*"ydi. Eşref Bitlis ABD'nin hedefindeydi. Helikopteri iki kez ABD uçakları tarafında düşürülmeye çalışılmıştı. Helikopterde kendisiyle birlikte bulunan Em. Org. Necati Özgen, bunu daha sonra kamuoyuyla paylaşmıştı.

Özal ise Eşref Bitlis'in tersine, "Pentagon'un Kürt Senaryosu"nu kabul etmiş; bu senaryoya direnen TSK'nın hiyerarşisini de Kenan Evren ile birlikte bozmuştu. Özal, "ABD'nin Üç İsrail" planı gereği, "federasyon" kavramını bile ortaya atmıştı! Kısacası, Özal ile Eşref Bitlis'in tek ortak noktaları Malatyalı olmalarıydı!

Dur! Parolayı Söyle

Soğuk bir Ankara akşamı Güvercinlik Ulaştırma Grup Komutanlığı Hangarına 125 metre uzaklıktaki 5 numaralı kulübede Ordonat Er Tahir Metin nöbet tutuyordu. Tarih 16 Şubat 1993'tü. Akşam 19.30- 20.00 arası gecenin karanlığını ayak sesleri böldü. Aylardır ilk kez yürüyerek gece vakti bölgeden geçen biriyle karşılaşan Nöbetçi '*Dur*' ihtarında bulundu.

Şüpheli kişi nöbetçinin sorduğu parola ve işareti doğru bildi. Nöbetçi Er Tahir şüphelenmemiştir, gördüğü kişi üniformalıydı. Gecenin koyu karanlığında yüzünü de seçememiştir. Ama burada genellikle Havaçılık okulunun devriyesi ciple dolaşırdı. Nöbetçi Metin bu tanımadığı bereliyi gecenin karanlığında kaybolana kadar izledi.

Ertesi sabah hangarda, Orgeneral Eşref Bitlis'i Diyarbakır'a taşıyacak olan Beech Super King Air BE-200 çift motorlu uçağın uçuş hazırlıkları yapıldı.

Jandarma Genel Komutanı Orgeneral Eşref Bitlis'in aralarında bulunduğu heyeti taşıyan askeri uçak Ankara Güvercinlik Havaalanı'ndan Diyarbakır'a gitmek üzere 17 Şubat 1993 günü saat 12.19'da Ankara Güvercinlik'ten kalktı.

Sorunsuz bir şekilde havalanan uçak, kalkıştan 5 dakika sonra büyük bir patlamayla Yenimahalle Postanesi'nin yakınlarına düşer. Orgeneral Bitlis ile beraberindeki emir subayı Albay Fahir Işık, uçağı kullanan Binbaşı Fahir Eliyar, Yüzbaşı Tuğrul Sezginler ve teknisyen Astsubay Başçavuş Emin Öner şehit olur.

Olay mahalline ilk koşanlar, yerde kafası olmayan askeri pilot üniformalı birini ve bir tarafa savrulmuş bir Paşa şapkası görürler.

Kaza mahallinde etrafta evraklar, dosyalar var. Karlı zemine saçılmış... Batman İl Jandarma Komutanı'na ve alt birimlerin bilgisine yazılmış... Sayı numarası var ve çok gizli ibareli... Kozmik bir belge. Kapsamlı bir operasyon hazırlığıyla ilişkili. Ekinde operasyon adresleri ve uzun bir isim listesi... Bilgi notları, mesajlar, faks yazışmaları var. Dosya kalınca ve Hizbullah örgütü ile ilgili...

Kaza kırım mahalline gelen Genelkurmay Askeri İstihbarat heyeti ile yakınlardaki GATA ve İl Jandarma askeri ekipleriydi. Kaza mahalline gelen askeri istihbarat heyetindekiler, ilk anda Eşref Paşa'nın kozmik çantasını aradı ve yerlere saçılan evrakları topladı. Ancak bu çanta ve evrakların nerede olduğu bugün hala bir sır?

Ancak daha ilk saatlerde, cenazeler alınır alınmaz enkaz toplanmaya başlanıyor ve olay mahalli temizleniyor. Parçalar askeri üsse götürülüyor, soruşturmayı askeri savcı yapıyor.

Daha vahim olanı dünyada benzeri görülmemiş şekilde, hiçbir teknik inceleme sonuçlanmamışken (olaydan 30 dakika sonra) Genelkurmay Başkanlığı Genel Sekreteri Yaşar Büyükanıt, 'Kaza buzlanma nedeniyle olmuştur.' diyerek noktayı koyuyor ve yargının önünü kapatıveriyor.

Güreş'ten Şüpheli Yaklaşımlar

Orgeneral Eşref Bitlis'in uçağı İran, Irak, Suriye ve Türkiye'nin dışişleri bakanlarının 10 Şubat 1993'de Şam'da bir araya gelmelerinin ardından tam "7 gün" sonra da düşmüştü.

Pentagon, Türkiye'nin bölünmesini istemeyen bu savaşın ancak İran, Suriye ve Türkiye'nin bir ortak paydada bir araya gelerek biteceğini düşünen Eşref Bitlis'in ortadan kaldırılmasıyla hem Çekiç Güç'ün önündeki en büyük engeli ortadan kaldırmış, hem de Türk Devleti'ni ABD-İsrail ikilisinin bölgedeki en büyük düşmanı olan bu ülkelerle

işbirliğine girmesi karşılığında uyarmış oluyordu. Yani bir taşla iki kuş vuruyordu. Çekiç Güç, tıpkı bir şeytan üçgeni gibi, karşısında duranları birer, birer içine çekiyordu.

Eşref Bitlis, Kuzey Iraklı liderlerle görüşmeler yapıyor, PKK'nın onların topraklarını kullanmaması konusunda onlara uyarılarda bulunuyordu. Daha da önemlisi Çekiç Güç'ün bölgedeki faaliyetlerinden son derece rahatsızlık duyuyordu. Bu gücün PKK'nın daha da güçlenmesi için elinden geleni yaptığını belirtiyor ve bu tür kaygılarını hemen her MGK toplantısında gündeme getiriyordu.

Bitlis, Çekiç Güç'ün mutlaka kontrol altına alınması gerektiğini söylerken konu ile ilgili son derece önemli delillere dayanan raporlar da hazırlatıyordu. Ancak bundan bir yıl önce konuyla ilgili son derece önemli bir başka gelişme daha yaşanmıştı. Eşref Bitlis'in helikopteri Kuzey Irak'a giderken ABD uçakları tarafından taciz edilmişti. Eşref Bitlis'in amacı Kürt liderlere verdikleri sözleri hatırlatmak, onları son bir kez uyarmaktı. 17 Aralık 1992 tarihinde gerçekleşen bu taciz olayıyla ilgili Awacs gözlemci subayı Hv. Yer. Kd. Ütğm. Atilla Kara tarafından hazırlanan raporlar taciz olayıyla ilgili son derece somut bir delil teşkil ediyordu:

Diğer taraftan o günlerin gazetelerine şöyle bir göz atmak Eşref Bitlis'in neden hedef haline geldiğinin ipuçlarını veriyordu:

12.11.1992: Jandarma Genel Komutanı Eşref Bitlis ile Kürt liderler arasında Silopi'de yapılan görüşmede, sınır güvenliği için anlaşma sağlandı.

13.11.1992: Eşref Bitlis'in Kürt liderlerle yaptığı görüşmeden bir gün sonra, Kuzey Irak'taki birliklerin ülkeye dönüşü hızlandı. Türk askerinin boşalttığı yerlere peşmergeler yerleşiyor.

15.11.1992: Jandarma Genel Komutanı Bitlis, peşmergeye teslim olan PKK militarı sayısının 1600 kadar olduğunu açıkladı. Kuzey Irak'taki harekât sırasında Türkiye'ye sızmalar olduğunu da belirten Bitlis, "Şimdi içerde büyük bir harekâtın hazırlıklarını yapıyoruz" dedi.

19.11.1992: Orgeneral Eşref Bitlis ile Talabani ve Barzani, Şemdinli Tabur Komutanlığı'nda ikinci kez bir araya gelerek, Kuzey Irak'taki harekât bölgesinin ortak denetlenmesi konusunda karara vardılar. Irak'ın Türk sınırı kesimine sivillerin yerleştirilmesi işlemine devam edilecek.

10.12.1992: Iraklı Kürtlere son ihtar. Jandarma Genel Komutanı Eşref Bitlis, Türkiye'ye verdikleri sözü tutmadıkları için Barzani ile Talabani'ye sert bir uyarı yaptı. Orgeneral Bitlis Kürt liderleri yapılan mutabakata uymaya çağırıldı. (Koray Düzgören, Kürt Çıkmazı, V Yayınları)

17.12.1992 (Taciz Günü): Orgeneral Bitlis, Barzani ve Talabani'yle görüştü. Erbil'de gerçekleşen görüşmede, sınır güvenliği konusunun yanı sıra, Kuzey Irak'taki PKK militanlarının Türkiye'ye iade edilmesi konusunun da gündeme gelmesi bekleniyor.

Eşref Bitlis, anlaşıldığı kadarıyla Türkiye'nin Kuzey Irak politikalarının belirlenmesinde olduğu kadar bunların uygulanmasının takibinde de son derece önemli bir rol oynuyordu.

Olay mahallinde bulunan Başbakan Demirel, "Fevkalade üzgünüz Çok değerli bir komutanımız maalesef ebediyete intikal etti. Milletimize ve Silahlı Kuvvetlerimize başsağlığı diliyorum" diyordu her zamanki bildik üslubuyla.

Genelkurmay Başkanı Orgeneral Doğan Güreş ise kaza yerinden Güvercinlik'teki Kara Havaçılık Okulu'na gidiyor, uçakla yapılan telsiz konuşmalarını dinliyordu. Nitekim kısa bir süre sonra oldukça önemli bazı sorular da beraberinde getiren "buzlanma" sebebini dile getiriyordu Güreş. Bu kadar kısa bir süre içerisinde uçağın düşüş sebebi nasıl bulunabilmişti?

Doğan Güreş'in bu acele açıklaması olayla ilgili şüpheleri gidermekten çok, daha da artırıyordu.

Nitekim kısa bir süre sonra kaza soruşturmasının gizlendiği, uçağı sigortalayan şirketin hazırladığı raporun açıklanmadığı ve bir gece önce hangarda bazı kişilerin görüldüğünün öğrenilmesi olayla ilgili sabotaj ihtimalini daha da artırıyordu.

Doğan Güreş'in 'buzlanma' iddiasının arkasında Teknik Başçavuş Mehmet Korkmaz, Teknik Başçavuş Mustafa Şahbaz ve Kara Pilot Yüzbaşı Tayfun Eren'in hazırladığı rapor olduğu anlaşıldı. Kazadan bir kaç saat sonra hazırlanan söz konusu raporda "muhtemelen motor ve buzlanma teşekkül ettiği, buzlanmanın pervane balanslarını bozması nedeniyle her iki motorda da sarsıntı meydana geldiği, pilotların da bu balans bozukluğunu gidermek için acil durum usullerini uyguladıkları ancak sarsıntıyı gideremedikleri" belirtiliyordu.

Nitekim söz konusu rapor, olayla ilgili olarak açılan davanın takipsizlikle sonuçlanmasına sebep olmuştu.

Ancak kısa bir süre sonra mahkemenin görevlendirdiği İstanbul Teknik Üniversitesi Uçak ve Uzay Bilimleri Fakültesi öğretim üyeleri Prof. Dr. Nuri Yüksel, Prof. Dr. Oğuz Borat, Doç. Dr. Zahit Mecitoğlu tarafından hazırlanan bilirkişi raporunda Eşref Bitlis'in düşen uçağında sabotaj olasılığının tümüyle göz ardı edilemeyeceği belirtilerek şu görüşlere yer veriliyordu:

1. Motor anzası ve sonuç olarak uçağın düşmesinde buzlanmanın etkili olduğunu gösteren yeterli ve tatminkâr delil yoktur.

2. Motor anzası ve düşme olayında pilotaj ve bakım hatası ve kusuru bulunduğu dair deliller mevcut değildir. Dolayısıyla davacılar murisi 2. pilot Tuğrul Sezginler ile kaptan pilot Yaşar Eran'ın kusurları yoktur.

3. Uçağın düşmesine yol açan motor anzasında davalı firmanın dizayn ve yapım hatası bulunduğu dair delil yoktur.

4. Kaza günü öncesindeki gece, hangar civarındaki bir nöbetçi tarafından bildirilen kimliği bilinmeyen kişi ile yukandaki isimleri zikredilen motor iç aksarının enkaz mahallinde bulunmaması ve sağlam ve mukavim olan motor zarfının parçalanmamış ve hatta deforme olmamış görüntüsü karşısında sabotaj ihtimali gözden ırak tutulmamalıdır.

Nitekim konuyla ilgili olarak hazırlanan bir başka raporda da olayla ilgili olarak şu ifadeler yer veriliyordu: "...

motorun normal ısıda çalıştığını göstermektedir. Çarpma öncesi normal motor çalışmasını engelleyecek herhangi bir işlevsel bozukluğa delalet eden bir şey yoktur.”

4 Ağustos 1995 tarihinde ortaya çıkan bir başka rapor da olayın “buzlanmadan” kaynaklanmadığını belirtiyordu. Türk Kara Kuvvetleri Havacılık Okulu Erkan Başkanı Pilot Albay Erdal Özden, Beechcraft Uçak Anonim Şirketi Uçak Kazası Müfettişi John Ward ve Pratt ve Whitney Kanada Hava Güvenlik Müfettişi Thomas A. Berthe tarafından imzalanan “Ön Analiz Raporu”nda buzlanma olasılığının olmadığı belirtiliyordu. Rapor, olayda sabotaj olasılığını güçlendiriyordu. Ancak sabotaj iddiaları, Bitlis’in uçağının düşmesini “buzlanma” gerekçesine dayandıran Doğan Güreş’i kızdıyordu. Güreş bilirkişi raporu için “Böyle saçma sapan işlerle beni uğraştır- mayın” diyordu. “Bu konuda şimdi konuşmak istemiyorum.”

Eşref Bitlis’le aynı bölgede uzun süre beraber görev yapmış üst düzey bir emniyet yetkilisinin konu ile ilgili olarak söyledikleri ise son derece ilginçti. Emniyet yetkilisinin sözleri, ordu içerisinde birbiriyle çatışan farklı gruplarla ilgili ipuçları verdiği gibi, Eşref Bitlis’in bu çatışmadaki konumunu da anlamamızı sağlıyordu:

“Eşref Bitlis’i yakından tanırdım. Milliyetçi, dini değer- lere son derece saygılı vatansever bir insandı. Çekiç Güç’e karşıydı. Onun ölümüyle birlikte Çekiç Güç’ün önündeki en- gellerden biri kalktığı gibi, son zamanlarda basına da yansıyan -ki Hasan Celal Güzel bu ekibi daha sonra açıklamıştı- ve Refah-Yol hükümetini deviren oluşumun temelleri de atılmıştı, O yaşasaydı böyle bir oluşuma kesinlikle izin vermezdi.”

Eşref Bitlis’in oğlu Tarkan Bitlis, uzunca bir suskunluk dö- neminden sonra 20 Ocak 1997 tarihinde Milliyet Gazetesi’nde konu ile ilgili olarak Şule Çizmeçi’nin sorularını yanıtlıyordu.

“Türkiye’de bugüne kadar çok olay olmuştur. Bun- lardan iki tanesi, Uğur Mumcu olayı ile Eşref Bitlis olayı ise çok önemlidir, iki olay da Türkiye’nin bağımsızlığını hedef almıştır. Uğur Mumcu’nun doğrultusu ile babamın doğrultusu aynı yerde kesişiyordu.

O da birtakım karanlık ilişkileri sorguluyordu. İkisi de hedefe çok yaklaşmıştı, iki olay arasında bağlantı olduğunu düşünüyorum. Biri çözümlendiğinde diğersinin de çözümleneceğine inanıyorum.”

Tarık Bitlis doğru söylüyordu. Her iki olay arasında son derece önemli bir bağlantı bulunuyordu. Birincisi, her ikisi de Türkiye’nin yöneldiği dış politika ile ilgiliydi. Eşref Bitlis, İçişleri Bakanı İsmet Sezgin’in Tahran gezisinden bir hafta sonra, Uğur Mumcu ise Cumhurbaşkanı Süleyman Demirel’in Suriye gezisinden 5 gün sonra öldürüldüler. Her ikisi de ABD’nin Kürt devleti projesine muhalefetin “sembolüydüler.

Bitlis’in Sırrını Bilenler

Uçağa binecekler listesinde Albay Kazım Çillioğlu’nun adı bulunuyordu. Ancak Albay Çillioğlu, Eşref Bitlis’in düşen uçağına binecek ekipten son anda çıkarılmış ve iki gün önce hazırlık yapması için Diyarbakır’a gönderilmişti. Daha sonra Albay’a dava açılıyor. Dava kararı 22 Şubat’ta açıklanıyor.

Ancak Çillioğlu’nun 3 Şubat’ta intihar ettiği biliniyor. Çillioğlu’nun intiharı Eşref Paşa’nın öldürülmesini örtbas etmek için miydi? Çillioğlu gerçekten intihar mı etti? Oysa uçak düştüğünde ‘Albay Çillioğlu da öldü’ diye gazetelerde haberler yer alıyor.

Şaibeli bir uçak kazasında yaşamını yitiren Jandarma Genel Komutanı Eşref Bitlis’in sağ kolu olarak bilinen Tunceli İl Jandarma Alay Komutanı Kazım Çillioğlu, Tunceli Jandarma Bölge Komutanlığı’na vekâleten atandıktan bir gün sonra 3 Şubat 1994 tarihinde lojmandaki odasında kafasına tek kurşun sıkılmış halde “ölü bulunmuştu.

Lojmandaki odasında başına tek kurşun sıkılmış olarak bulunan Albay Kazım Çillioğlu’nun kapısının zorlandığı ve telefon ahizesinin açık olduğu ortaya çıktı.

Tunceli’de 3 Şubat 1994 tarihinde lojmandaki odasında başına tek kurşun sıkılmış olarak bulunan İl Jandarma Alay Komutanı Kazım Çillioğlu’nun olay sırasında kapısının zor-

landığı ve telefon ahizesinin açık olduğu belirlendi. Albay Çillioğlu'nun ölümü resmî kayıtlara "intihar" olarak geçti.

Taraf, otopsi raporu ve soruşturma dosyasının ardından "Olay Yeri Tutanağı"na ulaştı. Tutanaktaki ifadeler, Albay Kazım Çillioğlu'na ilişkin suikast iddialarını ciddi bir şekilde güçlendiriyor.

Tutanakta şöyle deniyor: "03.02.1994 tarihinde Tunceli Jandarma Alay Komutanı'nın Jandarma Bölge Komutanlığı içinde bulunan A blok Kat 3 No 6 bulunan ateşli silah vasıtasıyla ölü bulunduğuunun nöbetçi savcılığımıza ihbar edilmesi üzerine askerî bir araç ile Cumhuriyet Savcısı Mehmet Taştan ve adli personel ile birlikte Kurmay Binbaşı Mehmet Çörten'den oluşan heyet ile olayın bulunduğu eve gelindi. Dairenin dış kapı giriş kısmının zorlandığı çerçeve kısmın zorlanmadan mütevellit yaralandığı gözlemlendi. Kapının açık olduğu saptandı...

Tuvalet aynasının önünde bulunan telefon makinesi ahizesinin tam kapatmamış olduğu, ahizenin makine üzerinde gelişi güzel bırakılmış olduğu gözlemlendi. Çevre koşulları değerlendirilmesi yapmak üzere dairenin diğer odaları ve pencereleri kontrol edildi.

Bütün odaların son derece düzenli dışa açılan cam ve pencerelerin muntazam ve içten kapalı olduğu gözlemlendi. Dairenin hiçbir tarafından münakaşadan mütevellit dağınıklığı ve en küçük bir düzensizliğe rastlanmadı."

Çelişkili Raporlar

İddialara göre şüpheli ölümle ilgili yapılan otopsi de yetersiz. Albay'ın otopsisi Tugay revirinde yapıldı. Rapor sadece dış bulgularla sınırlı tutuldu.

Oysa otopsi belgesinde bilirkişi ve savcı görüşleri farklılık arz ediyor. Savcı kurşunun sağ kulağın 4-5 santim üstünden girip kafanın sol arka yanına yakın bölgeden çıktığını söylerken bilirkişi beyanında kurşun sağ kulağın 5 santim üstünden girip göz hizasında sol kulağın 10 santim üzerinden çıkmış deniliyor. Aile ise kurşunun çıktığı yer ensenin sol kısmıydı diyor.

Ailenin dikkat çektiği başka bir nokta kurşun çıkış deliğinin küçük olması. Uzmanlara göre intihar vakalarında başa silah dayayarak yapılan atışlarda kurşun deliğinin çok daha büyük olması gerekiyor. Ancak albayın kafasında bulunan kurşun deliği bu tespiti uymuyor.

Ölüm Fotoğrafı

Eşref Bitlis'e yakın subaylardan Albay Kazım Çillioğlu'nun büyük oğlu Tayfun Çillioğlu, bir süre önce Star'a yaptığı açıklamada 'Bizim komutanımız Eşref Paşaydı. Babamın ajandasında bir fotoğraf bulduk. Bitlis'in yanı sıra aralarında generallerin de yer aldığı 10 kişiden 7'si bugün hayatta yok. Hepsini bir şekilde ölmüş. Bazı şeylerin sonuçlanmasını bekliyorum, sonra babamın arşivini, günlüklerini, fotoğraflarını ilgililere vereceğim' demişti.

Tayfun Çillioğlu'nun '10 kişilik fotoğraftakilerden 7'si bir şekilde öldü ya da öldürüldü' dediği isimlerin kimler olduğuyla ilgili çeşitli iddialar gündeme gelmişti. Fotoğraftakilerin Orgeneral Eşref Bitlis, Diyarbakır Jandarma Bölge Komutanı Tuğgeneral Bahtiyar Aydın, Adana Jandarma Bölge Komutanı Tuğgeneral Temel Cingöz, Mardin Jandarma Alay Komutanı Rıdvan Özen, Tunceli Jandarma Alay Komutanı Albay Kazım Çillioğlu, emekli Korgeneral Hulusi Sayın, Jandarma Binbaşı (JİTEM kurucusu) Cem Ersever olduğu da öne sürülmüştü.

Öte yandan Albay Kazım Çillioğlu'nun küçük oğlu Gökhan Çillioğlu, babasının vefatından kısa bir süre önce kendisine Eşref Bitlis'in uçağının düşmesinin kaza değil, suikast olduğunu söylediğini anlattı.

Gökhan Çillioğlu, babasının, son görüşmesinde kendisine söz konusu suikast ile ilgili araştırmalar yaptığını ve "Topladığım bilgileri yakında gerekli mercilerle paylaşacağım." dediğini belirtiyor. Yakın bir akrabasının da babasıyla aralarında geçen konuşmalara şahit olduğunu aktaran Çillioğlu, Düzce'de yaptıkları bu görüşmeden kısa bir süre sonra babasının infaz edildiğini savunuyor.

Gökhan Çillioğlu, babasının görüşmelerinde kendisine ve ailesine zaman, zaman görevinin taşıdığı risklerden bahsettiğini aktarıyor. Bir konuşmalarında Albay Çillioğlu ailesine şu sözleri sarf etmiş:

"Unutmayın, bu teşkilat çok zor çok stratejik görevleri bana verdi ve ben her verilen görevi hakkıyla yaptım. Sizlere helal etmek yedirdim, boğazınızdan haram lokma geçirmedim.

Ancak; mesleğimde benim gibi mücadele vermiş olan komutanlarımın örneklerinde olduğu gibi benim de ölümüm yaşanarak olmayabilir ki zaten ölüm tehditleri almaktayım. Ama bu tehditler beni elbette yıldıramaz. Bu konu ile ilgili bilgiler zaten Jandarma Genel Komutanlığı'nda sicil dosyamda da mevcut ve teşkilatın bu konuda gerekli önlemleri alacağı kanaatindeyim."

Babasının intihar ettiğine hiçbir zaman inanmadığını aktaran Çillioğlu, babasının ölümünün ardında emekli Tuğgeneral İsmail Kuru'nun olduğunu savunuyor. Çillioğlu, *"Bize anlatılanlara göre babamla Tunceli Bölge Komutanı İsmail Kuru arasında bir sıkıntı yaşanıyor. Babam terörle mücadele konusunda içeriden bilgi sızdırıldığından şüpheleniyor. Operasyona gidiyor, telsizi kapatıyor.*

Çünkü operasyona çıktığı zaman Bölge Komutanı İsmail Kuru tarafından geri çağırılıyor. Bu nedenle Bölge Komutanlığı'na TTR içinde bir dinleme cihazı kuruyor. Ve bölgedeki bütün konuşmaları dinliyor. Kanaatimize göre bu dinlemeler sırasında babam bir suç tespit etti ve Diyarbakır'a bildirdi. Bu uygulamadan sonra bilgi sızdırılamamıştır. Bunlar çok önemli."

Albay Kazım Çillioğlu'na ölümünden bir gün önce İsmail Kuru'nun yerine Tunceli Jandarma Bölge Komutanlığı'na vekâleten atanacağına dair Diyarbakır Bölge Komutanlığı'ndan bir yazı geliyor. Bu yazıdan sonra Tuğgeneral Kuru emeklilik dilekçesini veriyor.

Çillioğlu, babasının öldürülmesinin ardından Kuru'nun tekrar Tunceli Bölge Komutanlığı makamına gelmesinin ise çok manidar bulduğunu söylüyor.

Özal Kafkaslarda Savaşa Hazırlanıyor

1993 yılı Mart ayında Kafkaslarda tehlikeli sayılabilecek bir hareketlenme olur. Rusya'nın Ermeni birliklerine destek vererek Azerbaycan'ın büyük bölümünü işgal planı hazırladığı istihbaratı alınca dönemin Azerbaycan Cumhurbaşkanı Ebulfeyz Elçibey derhal Azerbaycan Başsavcısı İhtiyar Şirin'i özel bir görevle Ankara'ya yollar. Nisan ayı'nın ilk günü başbakan Demirel'le görüşen Şirin, daha sonra Cumhurbaşkanı Turgut Özal'ın yanına çıkar ve Elçibey'in özel mektubunu kendisine takdim eder.

Aslında bu işgal planından Özal'ın haberi vardı. Son zamanlarda MİT ve Askeri istihbarattan gelen bilgiler Kafkaslarda tehlikeli bir hareketlenmenin olduğu şeklindeydi.

İşgal planının altında yatan gerçek ise: Bakü'nün Türkiye'ye ve Batı'ya yakınlaşmasını ve de Bakü-Ceyhan petrol boru hattını engellemeyi amaçlıyordu.

Özel görevli Şirin daha Ankara'ya ulaşmadan çok önce Özal'ın talimatıyla TSK, Ermenistan sınırına asker yığmaya başlamıştı bile.

Türk Ordusu, Ermenilerin Azeri topraklarına saldırması durumunda, Kars Antlaşması uyarınca Türkiye'nin garantörü olduğu Nahçıvan'ı Azerbaycan'a bağlayacak bir koridor açmak için Ankara'dan gelecek emri beklemeye başlamıştı. Ayrıca hızlı bir şekilde Azeri Ordusuna silah ve uzman yardımına da başlanmıştı. Türkiye'nin savaşı göze aldığını gören Moskova işgal planını derhal ortadan kaldırdı.

Özal zamanında yaptığı hamlelerle savaş ortamının ortadan kalkmasını sağlamıştı. Şimdi ikinci adım atılmalıydı. Derhal danışmanlarına talimat vererek başta Azerbaycan olmak üzere kapsamlı bir Ortaasya gezisi planlamalarını istedi.

Orta Asya Türk Cumhuriyetlerine yapılacak bu sürpriz gezinin resmi tarafı ekonomik olarak gösterilse bile asıl amaç, Moskova'ya gözdağı vermek amacını taşıyordu. Özal ayrıca bu cumhuriyetlerde faaliyet gösteren ve bazı yerlerde Moskova'nın baskısıyla kapanma tehlikesi altında bulunan Türk Okullarına destek vermek istiyordu.

Özal, Orta Asya Türk Cumhuriyetleri gezisine 5 Nisan 1993 tarihinde başladı. Beraberinde kalabalık bir heyetle yola çıktı ve geziye özel davetlileri de aldı.

Orta Asya seyahatine gitmek istemeyen bir kişiyi bizzat telefonla aramış ve sitem dolu bu sözleri söylemişti. Özal, Balkanlar'daki ilk Türk okulu olan Mehmet Akif Ersoy Koleji'ni (Arnavutluk) açmış ve müthiş heyecanlanmıştı. Doktorlarının ve yakın çevresinin uyarılarına rağmen, Türk cumhuriyetleri gezisine çıktı. Beraberinde kalabalık bir heyet vardı. Bu, Özal'ın son gezisi olacaktı. 15 Nisan'da yurda döndü. 17 Nisan 1993 Cumartesi günü hayata veda etti. Peki, Özal bu yorucu yolculuğa neden çıkmıştı?

Özal, gezi boyunca tarihî camileri ve türbeleri de ihmal etmiyordu.

Buhara'da Şah-ı Nakşibendî Hazretleri'nin kabrini ziyaret etti. Burada mescitte 2 rekât namaz kıldı. Gazeteci Servet Kabaklı, Nakşibendî Hazretleri'nin kabrinden biraz toprak aldı. Bunu gören Özal, "Al, al, bakarsın lazım olur!" dedi.

Gerçekten Özal, 10 gün sonra ölünce kabrine Nakşibendî Hazretleri'nin toprağı kondu. "Bu insanlara laf anlatamadım" Türkmənistan'daki Ahmet Yesevi Hazretleri'nin türbesinde ise duygusal anlar yaşandı. Namaz kılarken secdede uzun süre durdu, kalktığı zaman gözlerinden yaş akıyordu. Halil Şıvgın, yanına yaklaşıp koluna girdi.

Şıvgın, o anları şöyle anlatıyor: "Türbeye Turgut Bey'le beraber girdik, bir veya iki basamaktı türbe. Çıkarken zor-

lanmasın diye ben namazımı erken bitirdim ve basamağın başında beklemeye başladım. Turgut Bey son derece inanmış ve bu inancını kimseye hissettirmeyen bir insandı. Orada namaz kıldı, büyük bir duada bulundu, gözleri yaşlıydı.

Öyle bir feyz içindeydi ki gözleri doluydu. Bir damar sorunu vardı ve yürümekte zorluk çekiyordu. Bu zorluğundan dolayı da ben sanki onunla konuşuyormuş gibi yapıp koluna girerek zorlanmasını önlemeye çalışıyordum."

Özal, Türk cumhuriyetlerinden çok yorgun ama memnun döndü.

Moskova'nın ve ABD'nin adım, adım takip ettiği bu gezi programı çok olumlu geçmişti. Türkiye dünyaya, Kafkaslar ve Orta Asya Türk Cumhuriyetlerinin kendisinin arka bahçesi olduğunu bir daha deklere etmişti. Özal ayrıca oralarda bulunan Türk Okullarının, Türk Devleti'nin himayesinde bulunduğu altını çizmişti.

Moskova bu gezinin intikamını aylar sonra alacaktı. 1993 yılı Haziran ayında Bakü'de isyan çıkartan Albay Suret Hüseyinov'u kullanarak Elçibey'i devirecekti.

İçki İçmiyorum Diye Limonata Hazırlamışlar

Cumhurbaşkanı Turgut Özal, Seyahatten yeni dönmüştü. Cuma sabahı çalışma ofisine inerek imzalanması gereken evrakları inceledikten sonra eşinin yanına döndü. Eşofmanları giyerken, Semra Hanım'a "Dün geceki uyku yetmedi, biraz daha dinleneceğim.." diyordu.. Fakat saat 19.00'da telaşla konutun kapısını çalan Kaya Toperi'nin sözleri bu istirahata izin vermeyecekti..

"Efendim sanırım gözden kaçırdığınız bir daveti size hatırlatmak istedim.. Bulgar sefaretinde bir Bulgar ressamın sergisi açılıyor.. Kokteyl veriliyor. Muhakkak gitmemiz lazım.."

Programa genellikle uymasıyla tanınan Turgut Bey her zamankinden farklı olarak bu kez karşı koydu:

-Kaya çok yorgunum.. Gitmeme imkan yok.. Beni bırakan.. Dinlenmek istiyorum..

Kaya Toperi ısrarına devam edince Semra Hanım girdi devreye..

- *Çocuklar görmüyor musunuz, çok yorgun.. Niye bu kadar ısrar ediyorsunuz?.. Hem ben de gelemem.. Çin yolculuğu için bavulları hazırlamam lazım..*

Kaya Toperi geri adım atmıyordu.. Tüm isteksizliğine rağmen bu kadar ısrar karşısında çaresiz, *"Tamam,"* dedi Turgut Bey.. Aynılırken kendisini endişeli gözlerle izleyen eşinin yanağına bir öpücük kondurarak, *"Merak etme"* dedi: *"Fazla kalmaz hemen dönerim."*

İki saat sonra köşke döndüğünde keyifsizliği artmıştı.. Yatak odasına doğru yönelirken akşam yemeği için hazırlanan eşine, *"Ben yemeyeceğim"* dedi. Kızdı Semra Hanım, *"Yoksa dışarıda bir şeyler mi yedin yine?.."*

Eşine sevgiyle sarılan Turgut Bey, kendini savunmaya başladı..

- *Yok hayatım hiçbir şey yemedim.. İçki içmiyorum diye limonata hazırlamışlar, onu içtim.. "*

- *Ben sana açıkta gelen bir şeyi içme demiyor muyum?..*

Semra Hanım'ın en korktuğu şey başına gelmişti.. Sui-kastten sonra Turgut Bey'in dışarıda kapağı önceden açılmış hiçbir şeyi içmesine müsaade etmiyordu.. Hatta Turgut Bey'e köşkte soda getirildiğinde bile şöyle diyordu:

"Sodayı mutfakta açmayın.. Şişeyi burada açın.. Gazı gidiyor.. Turgut Bey sevmiyor.."

Semra Özal Anlatıyor

Bulgar Büyükelçiliği'nde ikram edilen açık limonatanın ertesi günü cumartesi sabahı, duşunu alıp traşını oldu Turgut Bey. Kahvaltı masasına doğru ilerlerken, yatak odasıyla oturma odası arasındaki spor aletlerinin durduğu bölüme girdi. Yürüme bandına çıkmıştı ki, vazgeçti. Yanına gelen Semra Hanım'a *"Yürümeyeceğim. Terlerim şimdi. Yeniden banyo yapmak istemiyorum"* dedi.

Semra Özal kahvaltayı hazırlamak için dönmüştü ki arkasında bir gümbürtü koptu. Korkuyla arkaya döndü eşini gördü. Turgut Bey boylu boyunca yerde yatıyordu. Hiç zaman kaybetmeden eğildi, nabzını yokladı. Atmıyordu.

Bakın o anların tek canlı tanığı Semra Özal nasıl anlatıyor;

“ 17 Nisan sabahı kalktık, Turgut Bey tıraş oldu, duşunu yaptı. Ben de kahvaltı hazırlamıştım. Yürüme bandına hiç çıkmadı. Ve biz konuşa, konuşa kahvaltı masasına doğru ilerliyorduk.

Hemen arkamdaydı. Bir anda, konuşurken, oturma odasına geçmek üzereyken, o aralıkta küt diye düştü.

Düşünce hemen çevirdim, ağzından beyaz bir köpük geliyordu. Bağırđım, ‘doktor, çabuk yetişin’ diye... İlk gelen, orada hazır bekleyen garson oldu.

Ondan sonra öbür iki garson ve aşağıdan deniz albayı vardı, yaver... Bir de o geldi... Başka kimse yoktu.

En son, bizim başyaver geldi. Başyaverle birlikte kucakladılar. İki yaver, iki garson kucakladılar, kapıdaki arabaya götürdüler. Ne ambulans vardı, ne de doktor...

Ben hastaneye giderken yolda gördüm, doktor geliyor-du... Kucaklayıp götürdüler.

Ambulans olsaydı, bir sedye getirip onu öyle alırlardı. Sedye gelmedi. Onu yaverler ve garsonlar kucakladı, götürdüler.

Bir de hastaneye girişı var. Hastaneye de iki kişı kollarından tutup sürükleyerek sokuyorlar. Ambulans olsa sedyeyle sokmazlar mıydı? Ambulans olmadığına eminim. Zira evden almaya bir sedye gelmedi. Hastaneye de sedyeyle girmedim.’

Zehirlendiğinden Şüpheliyim

8’inci Cumhurbaşkanı Turgut Özal’ın vefat ettiğı gece Ankara GATA’da nöbetçi amiri olan emekli binbaşı ve Elazığ Fırat Üniversitesi Tıp Fakültesi Anatomi Ana Bilim Dalı Başkanı Prof. Dr. Mustafa Sarsılmaz, Özal’ın vefat ettikten sonra hastaneye getirildiğı geceyi anlattı.

O gece komutanı temsil eden nöbetçi amiri olduğunu söyleyen Prof.Dr. Sarsılmaz, şöyle dedi:"O gün Cumartesi günüydü komutan Prof. Dr. Ömer Şarlak, bizi sabah arayıp Cumhurbaşkanı'nın geleceğini söyledi.

Biz ona göre daha tertipli daha düzenli Cumhurbaşkanı'nın gelişini beklemeye başladık. Fakat bir türlü Cumhurbaşkanı gelmedi. Cumhurbaşkanı'nın gelmesini bekliyoruz, bir duyduk hastalanmış Hacettepe'deymiş.

Öğleden sonra oldu halen cumhurbaşkanımız gelmedi, akşama doğru öldüğünü öğrendik. Şoke olduk, hemen tören kıtasını hazırladık, bayrağı indirdik. Nasıl oldu diye düşünürken Özal'ın naaşı geldi. Biz aldık herkes girmek istiyor tabi aileye müsaade ettik, Korkut Özal'ı hatırlıyorum ben. Birde Kanal 6'da haber müdürü vardı Can Ataklı ve birkaç insan daha vardı bunların girmesine müsaade ettik.

Morga kadar götürdük, cesedi morga bıraktık artık o benim sorumluluğumdaydı. Gecede ben baktım cesede. ve ertesi gün dediler katafalka kaldırılması gerekiyor. Sıcak var cesedin bozulmaması için ne yapmamız gerekiyor diye. Bizde tahnit yapıyoruz genelde bunu karıştırıyorlar, ailenin izin verip vermemesi konusunda şüphe var. Acaba omuydu değimliydi, tahnit yapmamız gerekiyor.

Cihazlarımız var, vakumlarımız var, götürüyoruz, kasık bölgesinden atar damarını buluyoruz. Oradan girip kanını alıp tahliye edip yerine formaldehit sıvısı veriyoruz kimyasal bir madde bozulmayı önüyor.

Biz bunu yapacaktık komutanımız dedi ki, aile ile görüştüm ayrıca Kemal Yamacı paşa ile görüştüm onlar vücut bütünlüğünü bozan her şeye karşılar. Şunu da bilmiyoruz aileye ne anlatıldı da onlar istemiyoruz dediler. Ama bize istemiyoruz dedikleri şey o sırada yapmamız gereken işlem.

1993'te hayatını kaybeden Özal'a otopsi yapılmadığı için ölüm sebebi anlaşılamadı. Kamuoyuna açıklanan kalp krizi bilgisi hep şüphelerle karşılandı. Alınan kan örnekleri ise Hacettepe Üniversitesi'nde esrarengiz bir şekilde ortadan kayboldu.

Ölümü ile ilgili şüpheler dava konusu oldu. Vasiyeti üzerine Bakanlar Kurulu, Özal'ın İstanbul'da toprağa veril-

mesini kararlaştırdı. Vefatından dört gün sonra Ankara'dan İstanbul'a getirilen Özal'ın naaşı 22 Nisan 1993 Perşembe günü Fatih Camii'nde kılınan öğle namazından sonra Topkapı Mezarlığı'nda Adnan Menderes Anıtı'nın yanında hazırlanan mezarla toprağa verildi.

Burası daha sonra Anıtmezar hâline getirildi. Naaşı Fatih Camii'nden Topkapı'ya ancak 3 saatte taşınabildi. Köylüsü, kentlisi; askeri, sivil; memuru, öğrencisi; kadını, erkeği bütün halk büyük bir izdihamla ona eşlik etti. O gün Fatih Camii tarihî günlerinden birini yaşadı.

Azerbeycandan Gelen Şüpheli Şahıs

Özal'ın ölümünden iki yıl sonra, Azerbaycanlı orta yaşlı bir erkek Semra Hanım'ın evde olmadığı bir sırada kapıyı çaldı. Semra Hanım'ın evde olmadığını öğrenince, kapıdaki görevlilere şöyle söyledi:

- Özal'ı zehirlediler... Elçibey'i desteklediği için... Bir zehir içirildi kendisine... Zehrin içeriğinin ne olduğunu biliyorum...

Türkçesi bozuk ziyaretçi, cebinden çıkardığı kâğıttan okuyarak verildiği söylenen zehrin içeriğini yazıp teslim etti. Cerrahpaşa'da doktorluk yapan bir arkadaşını ziyarete gelmişti. Hem bu arkadaşını hem de kaldığı otelin adresini vererek ayrıldı evden.

Semra Hanım eve gelince durumu öğrenince çok heyecanlandı. Korumasını hemen otele göndererek, "Al çabuk getir o beyi" dedi.

Koruma otele gitti ama adamı bulamadı. Pasaportunun fotokopisini çekti. Gelince haber verin diye telefon numaralarını bıraktı. Ama adam bir daha otele gelmedi. Semra Hanım bütün sınır kapılarına haber verdirdi. Adam ülkeye giriş yapmıştı. Ama ne kara, ne deniz ne de havayollarından çıkış yapmıştı.

Cerrahpaşa'dan arkadaşım dediği doktoru buldular. Ancak Doktor, "*Ben böyle bir adamı tanımıyorum*" dedi. Kısacası adam yok olmuştu.

Siyah Sancak Timinden Misilleme

Bu gelişmelerden sonra 27 Ekim 1993'te daha önce Kürtçe yayından, Bask modelinden söz eden Tansu Çiller birden şahinleşti: *"Ya bitecek ya bitecek!"* Çiller'in Kürt meselesiyle ilgili en talihsiz iki açıklamasından biri bu konuşmasından hemen sonraydı. 31 Ekim'de, "Terörün dıştaki ve içteki kaynaklarını kurutacağız." diyen Çiller, 3 Kasım 1993'te İstanbul Holiday Inn Oteli'nde şu açıklamayı yaptı:

"Elimizde PKK'ya yardım eden 60 Kürt iş adamının listesi var. Devlet, PKK ile olduğu gibi PKK'ya mali destek sağlayanlarla da her biçimde mücadele edecektir." Bu açıklamadan sonra 24 Ocak 2004'te Behçet Cantürk'ün öldürülmesi ile başlayan süreçte ünlü Kürt iş adamları teker, teker infaz edildi.

PKK ile mücadele adına yapılan kanunsuzlukları ve uyuşturucu ticareti gibi yasa dışı faaliyetleri mahkeme-de açıklayacağını söyleyen eski Diyarbakır Jitem Grup Komutanı emekli Binbaşı Ahmet Cem Ersever, duruşma için gittiği Ankara'da öldürüldü. Cesedi 4 Kasım 1993'te bulundu.

20 Kasım 1993'te ANAP Genel Başkanı Mesut Yılmaz, ANAP milletvekillerinin hazırladığı Kürt raporunu kamuoyuna açıkladı. Raporun öncelikli maddesinde "Ohal acilen kaldırılmalıdır" deniyordu. Ancak askerin tutumu silahlı mücadelenin derinleştirilmesinden yanaydı.

Armagedon Hız Kesmiyor

Jandarma bölgesinde işlenen cinayetlerle ilgili Ankara Başsavcılığı'nın yürüttüğü soruşturmada bugüne kadar herhangi ciddi gelişme sağlanamamış, ancak cinayetin 'derin' güçlerce işlenmiş olacağına dair sayısız iddia ve buna ilişkin kimi gerekçeler gündeme getirilmişti.

Jitem'in kurucusu olarak bilinen Binbaşı Ahmet Cem Ersever, PKK terörüyle etkin mücadele eden isimlerden biriydi. 17 Mart 1993'te ordudaki görevinden 30 arkadaşıyla birlikte istifa ederek ayrıldı. Daha sonra bazı gazete ve dergilere 'Yeşil' kod adlı Mahmut Yıldırım ve Güneydoğu'daki faili meçhullerle ilgili bilgiler verdi. Aydınlik gazetesine anlattıkları ile ilgili mahkemeye ifade vermek için 24 Ekim 1993'te Ankara'ya giden Ersever'den bir süre haber alınamadı.

Ersever'in ekibini oluşturan arkadaşlarından ve birlikte aynı günlerde kaçınılarak kaybedilen Nevval Boz'un cesedi 1 Kasım 1993'te Ankara Çamlıdere'de, itirafçı Murat Demir'in cesedi 2 Kasım'da Polatlı'da, Ersever'in cesedi ise 4 Kasım 1993'te Ankara Elmadağ'da cesedi jandarma ekipleri tarafından ensesinden kurşunlanmış olarak bulundu.

Diğer iki kişiyle birlikte öldürülen, Cem Ersever'in cesedinin bulunduğu yer de göz önüne alındığında bir üçgen teşkil ediyordu. Uçak kazasında ölen Eşref Bitlis'in en yakın adamı olarak bilinen Cem Ersever'in devletin PKK ile mücadelesindeki yanlışlıkları ve terörün sürmesini isteyen menfaat çetelerini açıklayacağı ve yazımına başladığı 'Üçgende ki Tezgâh' kitabına karşı bir mesaj olarak algılandı.

Etö soruşturması kapsamında tutuklanan emekli Tuğgeneral Veli Küçük'ün çiftlik evinde, öldürülen Binbaşı Cem Ersever'in yıllardır kayıp olan ve Jitem adlı gayri resmi istihbarat biriminin gizli arşivi çıkmıştı.

Ölümlerin Sırını

Jitem hakkında önemli bilgilere sahip komutanların esrarengiz ölümleri Soner Yalçın imzalı, 'Binbaşı Ersever'in İtirafı' adlı kitap birçok soruya cevap niteliğinde.

Kitapta, şüpheli bir cinayete kurban giden Korgeneral İsmail Selen'in de kendisi gibi düşüncelere sahip olduğunu söyleyen Ersever, terörle mücadelede devletin yaptığı hataları, bir, bir sıralıyor. Ersever'in itirafları, 'şüpheli cinayetleri terörle mücadelede çözümsüzlük isteyenler mi işletti' sorusunu akıllara getiriyor.

Jitem hakkında çok önemli bilgilere sahip komutanların ölümleri gündeme gelirken, Soner Yalçın imzalı 'Binbaşı Ersever'in İtirafları' adlı kitabı da aranan sorulara cevap niteliğinde. Kamuoyu, şimdi bu sır ölümlerin ardındaki gerçeği ve 'Terörün çözülmesini istemeyenler mi bu komutanları birer, birer öldürdü?' sorusunun cevabını ararken Binbaşı Ersever, anılarında gerçeği tüm açıklığı ile ortaya koyuyor.

Jitem'in kurucusu ve komutanı olan Jandarma subayı Cem Ersever'in itiraflarına yer verilen kitapta Ersever, sıklıkla terörle mücadelede şiddetin çözüm olmadığına vurgu yapıyor ve kendisi gibi hain bir cinayete kurban giden Jandarma Asayiş Kolordu Komutanı Korgeneral İsmail Selen'in de aynı şekilde düşündüğünü vurguluyor.

Şiddetin arttığı yerde kimi güçlerin ortaya çıkarak, cinayetler işlediğini belirten Ersever, 'Vatandaşın can güvenliğini sağlayalım diyorum. Ama bunu sağlayamadık. Böylesi bir ortamda kimin kim vurduğu belli değil' diyor.

Terörle mücadelede devletin yaptığı hataları bir, bir sıralayan Ersever, 'Meselenin özüne inmek lazım... PKK ayrı, Kürt sorunu ayrıdır. Zamanında doğru söyleyenler dokuz köyden kovuldular. Örneğin Orgeneral İsmail Selen... Selen de şiddet yanlısı değildi. Bu tür olaylar şiddet ile bastırılmaz. Devlet şiddet kullanırsa en büyük hatayı yapmış olur.

Aslında Türkiye tarihi hatalar yapmıştır. Taktik hatadır ve 9 yıldır sürmektedir. En son Kuzey Irak harekâtı hatadır. PKK demek Kürt halkı demek de değildir' diyerek öldürülen İsmail Selen'in de kendisi gibi şiddetten yana olmadığını altını çiziyor. Ersever'in bu itirafları, 'Binbaşı Ersever ve Orgeneral Selen'i terörle mücadelede çözümsüzlük isteyenler mi öldürdü? şüphesini akıllara getiriyor.

Bu Bölgede Silahsız Yaşamaz

Mücadele, halka baskı yapmak, demokratik hakları kısıtlamak vesaire değildir. Bunlar gereksizdir. Olağanüstü hal bile gereksizdir. Devlet iki taktik üstünlüğü ele geçirecek ve bunun arasına da yapı taşı harcı, psikolojik hareketi koyacak; vatandaşla konuşulacak, ona derdini anlatacak, vatandaşın derdini dinleyecek ve bu yapıyı sağlamlaştıracak. Dolayısıyla Kürt sorunu ile PKK sorununu bir birinden ayıracak.'

Vatandaşın can güvenliğini sağlayalım diyorum. Ama bunu sağlayamamışız. Böylesi bir ortamda, kimi güçler ortaya çıkıyor; kimin kimi vurduğu belli değil. 7'den 70'e herkeste silah var. Bir insanın bu bölgede silahsız gezerek yaşaması mümkün değil.

Arazi anlaşmazlığı, toprak meselesi vesaire, benim bildiğim, gördüğüm yerlerde bu sorunlar halledilmemiş. Davalar raflarda... Sanki arkeoloji müzesi gibi... Kargaşa var; kimin kimi vurduğu belli değil. PKK gerçekten çok büyük bir katliam gerçekleştirmiştir.

Devlet, vatandaşını koruyamamıştır. Burada politik çıkar peşinde olan birtakım insanlar var. Güya devlet yanlısı! 'Devlet yanlısı' kavramını kabul etmiyorum. Devlet yanlısı, 'Örgüt yanlısı' kavramları, biz bunu yanlış buluyoruz. Bunu protesto ediyoruz. Halka böyle yaklaşılmaz. Halkı kazanmak istiyorsanız o halkın güncel sorunlarına pratik çözümler getirmek zorundasınız.'

Suikastlar Devam Ediyor

Bu arada Başbakan olan Tansu Çiller'in açıklamasından yalnızca iki hafta sonra Diyarbakır'ın Lice ilçesinden dumanlar yükseliyordu. Jandarma Genel Komutanı Eşref Bitlis'in yakın olan ve onun gibi düşünen askerlerden biri olan Diyarbakır Jandarma Bölge Komutanı Tuğgeneral Bahtiyar Aydın, 22 Ekim 1993'te Lice Tugay Komutanlığı bahçesinde alnından vurularak öldürüldü.

Tuğgeneral Bahtiyar Aydın, terörün şiddetle bitirilemeyeceğini düşünen ve terörle mücadelede, JİTEM gibi illegal yapılanmalara karşı olmasıyla biliniyordu. Halkla devleti kaynaştırmak için verdiği mücadelesiyle öne çıkan Aydın, hem PKK'nın hem de terör ortamından beslenen 'karanlık güçlerin' hedefi haline geldi.

Tuğgeneral Aydın, Elazığ Jandarma Komutanlığı'na bağlı komandolar ve Lice'deki jandarma komando bölüğünün PKK'ya karşı ortaklaşa gerçekleştireceği operasyon öncesi 22 Ekim 1993'te Lice'ye geldi.

Kendisini Lice'ye getiren helikopterden inip konuşmasını yapmak üzere yürüdüğü sırada karanlık bir el tetiği çekti. Dürbünlü suikast silahı Kanas'tan çıkan kurşunun sağ gözüne isabet etmesiyle Aydın şehit oldu.

Operasyonla ilgili planlamalarda o dönemde Elazığ 8. Kolordu Komutanlığı İstihbarat ve İstihbarata Karşı Koyma Şube Müdürlüğü'nde görevli Karadağ da yer aldı. Karadağ, Aydın'ın 22 Ekim 1993 günü Lice'ye gideceğini bilen ve programın alt yapısını hazırlayan birkaç kişiden biriydi.

Bölgede, halka yakın ve yasadışı şiddet yöntemlerini tasvip etmeyen bir asker olarak tanınan Tuğgeneral Bahtiyar Aydın'ın şehit edilmesi üzerine başlatılan operasyonda Lice'nin üzerini siyah dumanlar kapladı.

Bilanço ağırdı: 30 ölü, çok sayıda yaralı, 74 gözaltı, 400 ev ve iş yerinde ağır hasar... PKK, çok sansasyonel bir eylem olmasına rağmen Bahtiyar Aydın cinayetini hiçbir zaman üstlenmedi.

Tuğgeneral Aydın, resmi kayıtlara *"PKK ile çatışmada şehit düşen en yüksek rütbeli asker"* olarak geçti. Olayın ardından ele geçirilen Kanas suikast silahı ortadan kayboldu. Tuğgeneral Aydın'ın şehit edilmesi olayı ilk gün gazetelere *"kör kurşun"* olarak yer aldı. İlerleyen günlerde ise *"çatışmada şehit düştü"* haberleri yayıldı.

Etö soruşturması için ifade veren "Deniz" kod adlı gizli tanık ise, Aydın'ın bir asker tarafından öldürüldüğünü, cinayeti işleyen askeri de başka bir askerin öldürdüğünü söyledi.

Tuğgeneral Aydın'ın ölümüyle ilgili olarak en çarpıcı iddia, Yüksekova Çetesi'ni çökerten emekli Astsubay Hüseyin Oğuz'dan gelmişti. Oğuz, gözaltına alınan bir PKK itirafçısının sorgusunda Aydın'ı öldürdüklerini itiraf ettiğini belirterek şunları kaydetmişti:

"Teslim olduktan sonra Jitem'in eylemlerine katılmış. Generali vurmak için Yüksekova'dan Lice'ye kendilerini Albay Hamdi P.'nin helikopterle götürdüğünü söyledi. Suikastla ilgili bilgilerin yer aldığı dosyayı bir üst komutanı Albay Hamdi Çakır'a ilettiğini ve toplantı yaptıklarını vurgulayan Oğuz, *"Olumsuz bir ortam oluştu. 'Devlet zarar görür, işin içinde devletin bir albayı var' dendi. O toplantıda işler koptu"* iddiasında bulunmuştu.

Olaylardan sonra Başbakan Çiller'in Lice'ye yapmak istediği gezi askerî kanattan gelen, 'güvenlik sorunu' ikazı üzerine iptal edildi.

Bize Öldürmeyi Öğrettiler

1990 – 93 arası Türkiye'de arka arkaya işlenen suikastların ardından MİT ile Mossad arasında kılıçlar geçici olarak kınana sokuldu. 14 Kasım 1993 tarihinde Dışişleri Bakanı Hikmet Çetin İsrail'i ilk ziyaret eden Dışişleri Bakanı olmuştur.

Bu sıfatla Şimon Perez'le bir dizi anlaşma imzalamıştır. Bu anlaşmalar içinde, Mossad ile MİT arasında 12 maddelik çok gizli bir anlaşmada yer alıyordu. Anlaşma ile Türkiye ve İsrail; istihbarat alanında ilk defa tam bir işbirliğine gidiyordu.

Anlaşma: Armagedon'ın Suriye ve İran'a sızması ve oralarda operasyonlar yapmasını son derece kolaylaştırıyordu. İsrail'in Türkiye'de organize ettiği bir özel güvenlik şirketi aracılığıyla ajan eğitimi vermesine, İsrail İstihbaratı'na Türkiye'deki Armagedon Üssü'nü genişletme imkânı tanınmasına, Türkiye'de Tevel ve Tzomet adlı Armagedon Şubeleri'nin resmen açılmasına, İsrail savaş uçaklarına Konya'da uçuş üs'sü verilmesine ve Savaş Pilotları'nın Eğitimi'ne izin verilmiştir. Tabiatıyla Türkiye'deki Armagedon Üs'sü ile ilgili diğer düzenlemelerde anlaşma'da yer alıyordu.

Hikmet Çetin'in imzaladığı anlaşmadan bir süre sonra bu defa 1994 Kasım'ında Başbakan Tansu Çiller'de İsrail'i ziyaret ediyor, İran, Irak, su gibi konuların yanı sıra gerçekleştirilen MİT-Mossad Zirvesi'nde Armagedon'un Türkiye'deki faaliyet ve yapılanmaları da gözden geçiriliyordu.

1958 Yılı'nda İsrail'e Mossad Üs'sü verilmesiyle başlayan Başbakan İnönü ve Başbakan Çiller ile gelişen Türkiye – İsrail ilişkileri bugüne kadar gizliliğini korumuştur. O nedenle sözü edilen dönemlerde Armagedon'un Türkiye'deki özel operasyon, kitlesel katliam, sabotaj, provokasyon, suikast, 1971,1980 darbeleri, PKK, İkinci Cumhuriyetçiler, Barzani – Talabani, CIA ve BND ile ilişkilerindeki rolü açığa çıkarılamamıştır.

Uğur Mumcu, Çetin Emeç, Muammer Aksoy ve Necip Hablemitoğlu suikastlarındaki rolü de bunlar arasında yer almaktadır. Uğur Mumcu'nun 7 Ocak 1993 tarihli "Mossad – Barzani" yazısının yayımından 17 gün sonra bombalı suikast'la öldürülmesi, suikast'ın Hayfa Limanı'ndan bot'la yola çıkan Armagedon operasyon ekibi ile gerçekleştirildiğine yönelik MİT Belgesi'nin hasıraltı edilmesi, Emeç, Aksoy suikastlarında benzer nedenler, Necip Hablemitoğlu'nun Almanya'dan çıkış ve Türkiye'ye giriş yapan Armagedon – CIA uzantılı BND özel operasyon timlerince öldürüldüğüne yönelik kuşkular giderilememektedir.

Bu nedenle Armagedon'un Türkiye'deki üs/üs'ler, kadro ve faaliyetlerinin açığa çıkarılması hayati önem taşımaktadır.

İsrail'in Türkiye üzerinde hesapları var mı? Bu soruya bir cevap bulmak elbette son derece önemlidir. Bu konuda akla gelen olayların biri, 90'lı yılların başında dönemin İsrail Savunma Bakanı Şaron'un söylediği "*Türkiye ilgi alanımız içindedir*" sözüdür:

Filistin Kurtuluş Örgütü Eski Lideri Yaser Arafat bağırıp duruyordu: '*Dava İsrail'le bizim anlaşmazlığımız değildir, dünyanın başına örülmekte olan çoraplardır.*'

Daha sonra da Türkiye'ye de şöyle seslenmişti:

Dünyadaki Türkleri ve Müslümanları Bir Araya Toplayacak Güç

'Ortadoğu'da yeni tuzaklarla karşı karşıyayız. Türkiye'yi de içeren birtakım Siyonist hesaplarla ilgili önemli raporlar alıyorum. Kesinlikle sizi bir çemberlere sokmaya çalışıyorlar... Dikkatli olun.'

O zaman bu sözlerin üzerinde kimse durmadı. Ancak bir müddet sonra gündeme tuhaf bir düştü. İsrail'in saldırganlık şampiyonu Savunma Bakanı Şaron, ünlü İtalyan gazetecisi Oriana Fallaci ile konuşmasında Türkiye'yi kendi ilgi alanları içinde gördüğünü açığa vurdu.

Türkiye'nin İsrail için hayati stratejik önemi ise Liberation dergisinde şöyle anlatılmıştır:

Bir İsrailli yönetici söylüyor: *"Türkiye bizim stratejik derinliğimiz. Özellikle bizim akciğerimiz. Onsuz boğuluruz."*

Bernard Lewis, Henry Kissinger, Richard Perle, Zbigniew Brzezinski, Morton Abramowitz, Paul Henze, Moris Amittay, Stephan Solarz, Nelson Ledsky, Ellen Laipson, Moris Abram bu isimler Armagedon'un Türkiye'yi nasıl bir ilgi alanı haline getirdiğinin önemli göstergeleridir.

Armagedon'un Türkiye'deki geniş faaliyetleri, terör sorunu ve faili meçhuller gibi hassas konuları içermektedir:

Emekli albay ve avukat Emin Değer'e göre istikrarlı bir Türkiye istemeyen Siyonistlerin, Türkiye'deki terörün tırmanmasında parmağı olabilirdi. 12 Mart öncesi ve 12 Eylül öncesindeki olaylar 1 Mayıs 1977 olaylarına Armagedon'un karışmış olabileceğini belirtiyor. 1940'ların sonunda İstanbul Armagedon ajanları için önemli bir merkezdi.

Nitekim 1954'te Türkiye dünyada hiçbir ülkenin olmadığı şekilde, üç uluslararası savunma paktına bağlıydı. Bu alışılmadık statü, İsrail yetkililerinin Ankara'yı öncelikli politik ve askeri dikkat merkezi yaptı.

Türkiye'nin açık istihbarat için geniş bir faaliyet alanı oluşturduğunu ileri süren İsrailli politikacılar, istihbarat toplamak amacıyla Ankara temsilciliğine askeri ateşe bulundurulmasını önerdiler.

İsrail'in Türkiye'deki faaliyetleri için Türkiye'nin politik pozisyonu önemli bir nedendi. Ortadoğu'daki kilit coğrafi pozisyonuyla Türkiye'nin İsrail için değeri artmaktaydı.

İsrail Dış İşleri Bakanlığı Genel Direktörü Walter Eitan, Türkiye'nin Ortadoğu'daki gelişmelerle ilgili bilgi için en iyi istihbarat kaynağı olduğunu söyledi. Bu amaçlarla İsrail, Ankara temsilciliğinde daha etkili iletişim faaliyetleri planladı ve Türkiye'nin Irak ve Suriye sınırlarına yakın şehirlerinde konsolosluklar kurmak için çabalar harcadı.

İsrail Gizli Servisi Mossad'ın bir kolu olan Armagedon'un, ABD'de ve diğer Batı ülkelerinde Siyonizm taraftan hükümet görevlileriyle yakın bağlantılar kurduğu birçok delille kanıtlanmıştır. CIA araştırmasının gösterdiğine göre *'Armagedon İsrail için önemi olan her ülkenin üst düzey yetkilileri ve hükümet görevlileriyle ilişki içindedir.'*

Ukap ile Armagedon'un Savaşı

90'lı yılların başında yenidünya düzeni ve bu düzende Türkiye'nin güçlü konumu belirmişti. Bunu gören Özal, hızlı olduğu kadar da yalnızdı. Proaktif ekonomi ve dış politika yaklaşımını vites yükselterek sürdüren Özal, Körfez Harekâtı'na paralel Musul ve Kerkük e girmeden söz eder olmuştu. Bu, devletin müesseses nizamında tepkiyle karşılandı.

Fikri Sağlar'a göre, 1991 de olan şey, Türkiye'nin siyasi coğrafyasını dahi değiştirebilecek millî siyaset belgesinde yer almayan ama gizli Türkiye fikrinde hep yer eden meselelerin Özal tarafından yeni proaktif siyaset olarak öne sürülmesiydi. *"Buna karşılık cumhuriyetin temel ilkeleri hassasiyeti ile Musul meselesi Atatürk döneminde kapanmıştır anlayışının yerleştiği askerî ve sivil elit, Körfez Savaşı sırasında Özal'ın öncülük ettiği alışverişe ciddi bir şekilde karşı çıktı."*

Özal suikastı da, Özal'ın MİT in sivilleşmesinde bir numaralı gözdesi Hiram Abas'ın 1990 sonbaharında öldürülmesi de, 93 yolunda döşenen taşlar gibidir. Hiram Abas, Şam gezisinde Özal'ı, Öcalan'ın yaşadığı evin yakınına kadar getirmiş, bir rivayete göre de evi göstermiştir.

1988 suikastı bunun ardından gelir. Hiram Abas, bir kokteylde tanıştığı Çetin Emeç i dikkatli olması konusunda uyardıktan kısa bir süre sonra Emeç, yılın (1990) sonuna doğru bir suikasta kurban gider. Üstelik Özal sisteme müdahale etmekten çekinmez.

MİT mensubu Prof Dr. Mahir Kaynak, Ocak 1991 de Nokta Dergisi ne verdiği röportajdan bir cümle okuyor: *"Ortadoğu*

da en güçlü merkez Türkiye olacak, siyasi hâkimiyet yoluyla çevresindeki nüfuzunu arttıracak." Ona göre bu, Türkiye'nin de çıkanna olan bir Amerikan projesiydi, savaş da buradan çıkıyordu aslında.

1990'ların başında Atlantik ötesi ile Türkiye ye biçilen bu yeni role karşı çıkan Avrupa kıtasının nüfuz savaşı vardır. Kaynak'ın analizinde bu yıllar, büyük ölçüde uluslararası siyasetlerin ve istihbarat örgütlerinin Türkiye üzerinde çatışmasından ibaret.

1993 yılında en önemli olay, fitilin ateşlendiği Uğur Mumcu cinayeti: *"Araştırdığı terör, silah, uyuşturucu vs. hattındaki ilişkilerle ilgili perdeyi aralamak üzereydi ki ortadan kaldırıldı."*

Perde arkasında ne olduğu bilinmiyor ama perdenin önünde Türkiye tarihinin en karanlık olayları cereyan etti. Kimilerine göre 1993'te devlet, tımanan teröre karşı hazırlıksız yakalandı, anı ve sert refleks ile güvenlik endeksli çözümler yürürlüğe koyarak terörü toplumsallaştırdı, kangrenleştirdi.

İyice kuvvet kazanan diğer görüş ise, önceki ve sonraki yıllar da hesaba katıldığında, 1993'te yaşananlar birbiriyle ilişkiliydi ve aslında bir proje dâhilindeydi. "Siyaseti enterne eden, adı konmamış bir darbeydi." diyenler de, Hasan Fehmi Güneş gibi "Hepsi büyük bir siyaset içindi." ifadesiyle her türlü iç ve dış senaryoya davetiye çıkartanlar da var.

Türkiye'nin en karanlık perdesi 1993'te açılmıştı. O yıllar, Türkiye'nin ciddi şekilde kınılıp dökülme, eğilip bükülme dönemidir. O dönem gibisi yaşanmamıştır.

Bugün tartışılan demokratik açılımın benzeri 93'te ortaya atılmış, genelkurmay ve hükümet PKK'nın demokratikleşme sürecinde tasfiyesi konusuna dâhil olmuştu. Ancak sivillerden Özal, askerden de Eşref Bitlis dışında istekli ve arzulu olan yoktu.

Sorunun çözümünden yana olan pek çok isim, Turgut Özal ve Eşref Bitlis'le temas hâlindeydi. Faik Tanımcıoğlu da onlardan biri. Ölümünden 10 gün önce Özal'la, yine ölümünden iki gün önce Eşref Bitlis'le görüşür. Özal, Kürt

mesesini mutlaka çözmek gerektiğini ama Demirel'in ve derin yapının direndiğini söyler ona.

Bu nedenle tıkanan siyaseti açmak için yeni bir parti kurma hazırlıklarına bile girilir Özal. Tarımcıoğlu, "Uğur Mumcu, Gün Sazak ve Turgut Özal'ı aynı yapı vurdurdu. Eğer savcılar o zaman bu olayların üzerine yeterince gidebilseydi Ergenekon'a benzer bir davayı ve yapıyı o zaman görebilirdik." diyor.

Emekli askerî savcı Faik Tarımcıoğlu'na göre: "Millî Güvenlik Genel Kurulu'nda hükümete tavsiye kararı çıktı. Bunun için kademeli bir af çıkarılacak, dışarıda da Barzani ve Talabani ile iş birliği yapılacaktı. Özal, içeriye açıklama yapacak; Eşref Bitlis, Barzani ve Talabani ile görüşerek halledecekti.

Yani hem içeride hem de dışarıda aynı anda adımlar atılarak sorunun çözülmesi hedeflenmiş ve yol haritası hazırlanmıştı. Ancak kontrgerilla ya da derin yapı bu sürece paralel olarak seri suikastlara başladı. Uğur Mumcu, Eşref Bitlis, 33 er, Sivas, Cem Ersever...

Bütün bu ölümlerin ve provokasyonların peş peşe gelmesi tesadüf olabilir mi? Olamaz. Bu provokasyonlar, 1993'te sağlanacak barışı sabote etmek isteyen, hem devlet içindeki hem PKK içindeki derin yapının dış güçlerin desteği ile yaptığı eylemlerdir."

Nitekim 1993 ten sonra başlayan süreç, şiddet ve terörün artmasına, terörle mücadelede yeni bir dönemin başlamasına yol açmıştır. Bu süreç sadece daha fazla ölüm ve maliyet getirmemiş, aynı zamanda bu derin yapının maddi olarak da palazlanmasına yol açmıştır. Bu yüzden 1993, örtülü bir darbe dönemidir.

93 yılının sonuna doğru, sözü edilen reformlar ve demokratikleşme hayalleri rafa kalkmış, ülkenin başbakanı ve cumhurbaşkanı değişmiş, cinayetler ve artan terör olayları sonrasında silahların sesi her şeyi, en çok da siyaseti bastırmıştı. Sistem yeni bir terörle mücadele yöntemi üzerine kurulacaktı artık. Bu bir devlet siyasetiydi.

Cumhuriyet tarihinin en büyük göçü bu yıllarda oldu. Bugün büyük şehirlerde bir Kürt-Türk çatışma potansiyelinden ve terörün bir kısım halk nezdinde kabul görmesinden söz ediliyorsa bu o yılların eseri idi. Köylerinden çıkartılan insanlar önce bölgelerindeki şehirlere, sonra batıdaki büyük şehirlere akın etti. Dağılan aileler, büyük şehirlerde kaybolan çocuklar, büyük trajediler, şehirlerdeki büyük gettolaşma ve artan suç oranları... Bütün bunlar büyük bir suskunluk içinde cereyan etti.

Hapiste konuşan Şemdin Sakık'ın itiraf gibi analizine kulak verebiliriz. Zira 93, PKK marifetiyle sistemin tıkanmış bir yıldır. *"Benzer bir yıl yoktur."* Sakık sözlerini şöyle sürdürüyor: *"Ne öncesinde, ne sonrasında bu kadar kanlı bir yıl yoktur. 33 asker olayını da bu zincirin bir halkasıdır, münferit bir olay değildir. Bu bir darbedir. Çünkü içinde hem kan var, hem yönetim değişikliği var. Yani cumhurbaşkanı da değişmiştir, jandarma genel komutanı da değişmiştir, başbakan da değişmiştir. İstihbaratın başı da değişmiştir."*

Kime karşı geliştirilmiştir? Kürtlere karşı... PKK ya karşı da değil... Kürt sorununun barışçıl yöntemlerle çözülmesini isteyenleri tasfiye etmiş, bu sorunun kanla bastırılmasını savunanları iktidara getirmiştir."

93'ten itibaren siyaset aktörleri, kongrelerde parti liderliğini elde etmiş, toplumsal tabanı olmayan isimlerdi. Siyaset, toplumun uzağında, devletin içinde, İstanbul sermayesinin desteğinde kuruluyordu. Yargı ve YÖK de bu denklemin içindeydi zaten.

Öte yandan, Emekli Tuğgeneral Adnan Tanrıverdi, TSK içindeki iç temizliğin 1993'te başlatıldığına dikkat çekiyor: *"28 Şubat, inançlı kadroların tasfiyesine yönelik, 1993'te başlayan bir süreçti. 16 Mayıs 1993'te Özal'ın koltuğuna oturan Demirel, İsmail Hakkı Karadağ ile 1. Ordu Komutanı iken İstanbul Orduvi'nde görüşti."*

Teamüllere aykırı şekilde Doğan Güreş in görev süresi uzatılırken, Genelkurmay Başkanı olması beklenen Kara

Kuvvetleri Komutanı Orgeneral Muhittin Fisunoğlu emekli edildi. Bu şekilde Karadayı'nın önünün açılması sağlandı."

Orgeneral Fisunoğlu ise Nuriye Akman a yaptığı bir açıklamada bu durumu Özal'ın ölümü ile ilişkilendiriyor. *"Doğan Güreş bana Bu sene Genelkurmay Başkanı oluyorsun. Özal la komuştum, o da böyle istiyor. Hükümet de böyle istiyor. Hayırlı uğurlu olsun."* dedi. 17 Nisan da Özal öldü. Durum tamamen değişti. Ben demokrasi âşığı, hukuka saygılı bir insanım. Gayri hukuki hiçbir faaliyette de bulunmamışmıdır."

1993'te Azerbaycan'da Elçibey'e karşı darbe yapılıyor, Aliyev dönemi başlıyor. Rusya'da darbe girişimine karşı Yeltsin tankın üstüne çıkıyor. Ermenistan Karabağ'ı işgal ediyor. Yeni Dünya Düzeni savaşı tüm hızıyla sürerken, Ankara tarihin en karanlık günlerini yaşıyordu.

Bana Apo'nun Kellesini Getirin

Türkiye, Armagedon ile Siyah Sancağın arasındaki kapışmada en sıcak günlerini yaşıyordu. Yine terörle mücadelenin yoğun olarak yaşandığı, kanlı olayların giderek arttığı günlerdi. Suriye ye yönelik uyarı ve baskılardan sonuç alınamayınca Türkiye PKK'nın, Öcalan'ın ortadan kaldırmasıyla durdurulabileceğini düşünmüştü. Bunun ilk adımını atan Tansu Çiller'di. O'nun iktidarı döneminde Öcalan'ın öldürülmesi için bazı girişimler başlatılmıştı.

Nitekim Milli Güvenlik Kurulu toplantısında, Başbakan Tansu Çiller, PKK'nın başı Abdullah Öcalan'ın 'yok edilmesi' için ne gerekiyorsa yapılmasını istiyor, bunun için hükümet olarak hiçbir fedakârlıktan kaçınılmayacağını vurguluyordu. Bunun için ilk olarak MİT teşkilatının teknik bakımdan desteklenmesi kararı alınmıştı.

Toplantıdan ayrılan Çiller, derhal Başbakanlığa dönerek, hem Emniyet Genel Müdürü Mehmet Ağar'a hem de MİT Müsteşarı Sönmez Köksal'a talimat vererek *"Bana Apo'nun kellesini getirin. Bunun için ne istiyorsanız derhal yerine getirilecek"* dediğini daha önce belirtmiştik.

Mercedes Operasyonu

Ancak daha sonra Hükümet değişti. Fakat Apo suikastı planı yürüyordu. Beka Vadisi'nden son görüntüler de gelmişti. Orada hangi bitkilerin bulunduğu kadar detaylar da dosyaya yerleştirilen bilgiler arasındaydı. Havadan çekilen

fotoğraflarda bazı yerler renkli kalemle işaretlenmişti. Suriye’de kalınacak yerler ayarlanmış, kaçış yolları belirlenmiş, sınıra hangi yollardan nasıl ulaşılacağına kadar her şey ayrıntılarıyla ortaya konulmuştu.

Anayol Hükümeti döneminde Mesut Yılmaz, Başbakanlık koltuğunda oturuyordu. Emniyet devreden çıkarılmış, operasyonun tamamen Siyah Sancak Timleri tarafından yapılması kararlaştırılmıştı. Siyah Sancak Merkezinden “Hazır” cevabı geldiğinde, ‘Mercedes’ kod adlı operasyon için düğmeye basılacaktı.

Operasyonu yönetecek kişi, ‘Mercedes Operasyonu’ planını bir CD içinde Başbakan Mesut Yılmaz’a götürdü. CD’nin içinde operasyonun tüm detayları, kimlerin bu görevde yer alacağı, nasıl bir strateji uygulanacağı vardı. Yılmaz, operasyona onay verdi. Görevli ayrılırken “Allah yardımcınız olsun” dedi.

Apo’nun kaldığı yerler en ince ayrıntısına kadar biliniyordu. Hatta bulunduğu dairenin kaç merdiveni bulunduğu bile sıradan bir ayrıntıydı. Apo, Türkiye’deki teröristlerle uydu telefonu ile uzun, uzun konuşmalar yapıyordu. Bu konuşmalar da Ankara’dan Siyah Sancak karargâhından dinleniyordu. Apo, uydu telefonu ile konuştuğunda yer belliydi.

Plana göre plakaları aynı olan 2 adet Mazda marka minibüs hazırlandı. Biri sınırdan boş olarak geçirildi, diğerinin zeminine ise tam bir ton C-4 plastik patlayıcı yerleştirildi. Patlayıcı dolu minibüs kaçak olarak Suriye’ye sokuldu, diğer minibüs ise sınır kapısından normal yollarla bu ülkeye girdi. Birinde 3, diğerinde 2 kişi vardı. C-4 yüklü minibüste şoförün yanında oturan kişi ise ünlü ‘Yeşil’ kod adlı Mahmut Yıldırım idi. Bir de belediye başkanı bulunuyordu.

Minibüs Suriye’ye girdikten sonra da ülke içinde gizlenip, evrakları patlayıcı yüklü minibüse aktarıldı. İki ayrı minibüs ile Suriye’ye giren ve içlerinde ünlü ‘Yeşil’in yanı sıra bu ülkeyi çok iyi bilen toplam 5 kişi, Suriye uyruklu ajanın yardımı Mahsun Korkmaz Akademisi’nin hemen yanında kiralanmış eve yerleşti.

Son hazırlıklar gözden geçirildi. Apo karargâhında uydu telefonu ile konuşmaya başlayacak ve konuşma Ankara'dan tespit edildiğinde daha önceden kampın hemen yakınına park edilecek olan minibüsteki bomba mekanizmasının kilidi de Siyah Sancak elemanı tarafından açılıp patlatılacaktı.

Bir ton C-4 kalıbı, Apo'nun karargâhını yerle bir edecekti. Suriyeli Ajana minibüsün park edeceği yer gösterildi. Diğer 4 kişi sınırdan legal olarak geçen minibüsü gizledikleri yerden alıp yine sınır kapısından döndüler.

PKK'nın dağ kadrosuna 'uydu telefonu' sayesinde büyük darbeler indirilirken, en büyük darbe için hazırlıklar yine telefonla olacaktı. Her şey hazır, her şey tamamdı. Şimdi sıra, Abdullah Öcalan'ın 'Alo' demesine kalmıştı...

Apo bir gece karargâhına geldi. Uydu telefonu ile konuşmaya başladığı kişi DEP'li bir milletvekiliydi. DEP'li milletvekili Abdullah Öcalan'a "Başkanım" diye hitap ediyordu. İşte o dakikalarda Siyah Sancak elemanına minibüsü park etmesi ve kilidi açması talimatı verildi. Ajan bu talimatı yerine getirdi. Kilidi açtı taksii ile uzaklaşırken büyük bir patlama oldu. Ama bir eksik vardı. Ajan, minibüsü belirlenen yerden 100 metre ileriye park etmiş, hedef menzile yeterince yaklaşmamıştı. Apo 100 metre sayesinde kurtuldu. Ajan sonradan gerekçesini, belirlenen yerde park yeri olmaması olarak gösterdi.

Bu operasyonun tüm detaylarını bilen ve hazırlıkları koordine eden görevli olay gününü "Apo'nun sesi uydu telefonda belirlenince talimatı verdik. Kısa süre sonra telefondaki ses kesildi. Bomba patlamıştı. Bu operasyonu yürütenlerle birlikte birbirlerine sarılıp öpüştükler. Gözleri yaşaranlar, ağlayanlar oldu. Bir süre sonra ise Apo'nun sesi yeniden duyuldu. Mercedes operasyonu 100 metre fark ile başarısızlığa uğradı." diyordu.

Safari Operasyonu

Ancak Takip bitmedi. Apo'nun Suriye'yi terk ettiği günlerdi. Terörist başi ininden çıkmış, yeni bir sığınak bul-

muştı. Yeni bir sığınak... Ama nerede? Herkes bu sorunun cevabını arıyordu. Bir gece yarısı Başbakan Mesut Yılmaz, Sabah Gazetesi'ne bu sorunun cevabını verdi: *"Yabancı istihbarat kaynaklarının verdiği bilgiye göre Apo, Moskova yakınlarındaki Odintsovo'da, MİT'de bu bilgiyi teyit etti."*

Yılmaz'ın önündeki dosyada Apo'nun bulunduğu yerin, koordinatları bile yazılıydı. Dosyadaki kroki uzaydan çekilmiş bir fotoğrafı andırıyordu.

Aradan aylar geçti. Rusya'dan İtalya'ya geçen Apo yine sırta kadem basmıştı. Bir gün Güney Afrika'da olduğu söyleniyor, ertesi gün Libya ön plana çıkıyordu. Sudan, Yemen, Beyaz Rusya, Kuzey Kore de verilen adresler arasındaydı. Ama bu bilgilerin hiç biri doğrulanmıyordu.

O günlerde eleştiri oklarını üstünde toplayan MİT olmuştu. Neden CIA'dan gelen bilgilerle hareket ediyordu? Türkiye'nin istihbarat örgütü, Apo'nun yerini tespit edebilecek bilgi birikimi ve teknolojiye sahip değil miydi?

MİT'in medyayı bilgilendirme toplantıları sırasında, üst düzey bir istihbaratçı *"Apo'nun yerini her an tespit edebiliriz. Yeter ki..."* dedi ve devam etti: *"... Yeter ki cep telefonuyla bir kaç kelime konuşsun. Sesinin tüm özellikleri kaydedilmiş durumda. Aynı parmak izi gibi. Dünyanın neresinde olursa olsun, telefonla konuştuğu anda yerini buluruz..."*

"Bu uluslararası bir operasyon. Dolayısıyla dost ülkelerin istihbarat servislerinden de yardım alıyoruz."

Siyah Sancak Timi Göreve Hazır

3 Şubat günü MİT ve Genelkurmay Başkanlığı kısa bir toplantı düzenlerler. Toplantı sonunda yaklaşık 4 aydır muhtemel bir operasyon için hazır bekleyen, yüksek eğitim düzeyindeki 10 kişilik Siyah Sancak Timi kırmızı alarına geçirilir.

Timin komutanlığını 'bordo bereli' olarak bilinen Özel Kuvvetlerden bir tuğgeneral üstlenirken, yardımcılığını da bir albay vardı. Özel Kuvvetler Komutanı Tümgeneral Engin Alan ise operasyonu Türkiye'den yönetecekti.

Derhal Beydağlarından, Antalya'ya geçen Siyah Sancak Tim mensupları karpuz kaldıran askeri tesislerine intikal ederek gelecek hareket emrini beklemeye başladı.

3 Şubat günü Ankara'da herkes Öcalan'ın Afrika'da bulunduğu x ülkeden yandaşlarına alo demesini beklemekle geçirdi. Bu ara MİT diğer ülke istihbarat teşkilatlarına birer mesaj yollayarak APO'nun başına 50 milyon dolar ödül konduğunu belirtti. MİT'te nefesler tutulmuş, Apo ile ilgili gelecek bir sinyal bekleniyordu.

4 Şubat Perşembe, MİT'in Öcalan'ı Kenya'da tespit ettiği tarih oldu. 2 gündür suskun olan Öcalan sonunda dayanamamış ve yeniden uydu telefonu ile konuşmaya başlamıştı. Apo'nun sesini ilk kaydeden Londra'daki Echelon sistemi – Büyük Kulak- oldu.

Ankara'daki MİT Merkezindeki Londra'ya bağlı olan sistem de aynı anda sinyali tespit edince sistemin başındaki teknisyen 'oley, yakaladık ' diye bağırır.

MİT görevlileri büyük bir sevinçle sinyalin tam merkezini tespit ederler. Sinyal Kenya'nın Başkenti Nairobi'den gelmektedir. Şimdi sıra sinyalin tespit edilen koordinatlarının hangi adresi gösterdiğinin bulunmasına gelmişti.

Tespit edilen Koordinatlar, acele olarak Siyah Sancak Timinin Kenya'da bulunan uç beyine yollandı ve kesin adres tespit etmesi istendi. Artık herkes gelecek haberi beklemeye başladı. Bu ara Siyah Sancak mensupları kendi aralarında tahminlerde bulunuyorlardı.

Beklemek uzun sürmedi Kenya'daki uç beyin verilen koordinatların gösterdiği adresin Yunanistan'ın Nairobi Başkonsolosluğu'na ait olduğunu bildiren şifreli mesajını Siyah Sancak merkezine yollamıştı.

Bu Adamı Tanıyor musun?

MİT'e Öcalan'ın Kenya'nın başkenti Nairobi'deki Yunan Büyükelçiliği'nde saklandığı duyumunun ulaşması üzerine Ankara'da büyük bir hareketlilik yaşandı.

Dünyadaki Türkleri ve Müslümanları Bir Araya Toplayacak Güç

Türkiye, bir yandan Yunanistan'a Öcalan'ı büyükelçilikte barındırmaması, yoksa bunu '*Savaş nedeni*' sayacağı uyarısını gönderirken, diğer yandan da Atina üzerinde baskı yapması için ABD'yi devreye soktu.

Amerikan Yönetimi de Atina nezdinde bütün ağırlığını koyarak, Öcalan'ın Kenya makamlarına teslim edilmesi için baskıya girişti. Türkiye, diğer yandan Kenya hükümetine henüz ismi açıklanmayan Dışişleri'nden özel bir temsilci göndererek, Yunan Büyükelçiliği'ndeki Öcalan'ın teslimi konusunu müzakereye başladı.

Ardından Nariobi'den krizin ilk işaretleri gelmeye başladı. Yunan Büyükelçisi Kostulas'ı çağıran Kenya Dışişleri Bakanlığı Genel Sekreteri Katurima, gazetede çıkan Öcalan fotoğrafını gösterip "*Bu adamı tanıyor musun?*" diye sorduğunda Kostulas "Gözlüğüm yok göremiyorum" dedi.

Kostulas Büyükelçiliğe dönünce Dışişleri'nden Papayuanu'yu arayıp olanları anlattı. Papayuanu "Durumu büyük şarkıcıya (Pangalos) iletceğini bildirdi. Kostulas daha sonra, Öcalan'la gelen Yunanlı ajan Kalenderidis'i havaalanına bıraktı. Büyükelçiliğe dönmüştü ki telefon çaldı. Kalenderidis "Uçağı kaçırdım" diyordu.

Kenya'da bunlar olurken, Abdullah Öcalan ile PKK'nın geleceği aslında Ankara'da, MİT ve CIA yetkililerinin yaptığı yazılı protokolle, 4 Şubat 1999'da belirlenmişti.

Müşterek Operasyon Teklifi

4 Şubat'ta MİT Müsteşarlığında Öcalan dakika, dakika izleniyordu. Olağan üstülük yoktu. Atasagun, Akşam saatlerinde Yenimahalle'deki bürosuna döndüğünde, ABD elçiliğindeki CIA bağlantısının görüşmek istediğini öğrendi. Kısa süre sonra odasındaydı.

İki gizli servis mensubu karşılıklı nezaket sözcüklerinin sonrasında iş konuşmaya başladılar. Amerikalı casus, MİT Müsteşarı Şenkal Atasagun'a çok önemli bir teklifte bulunuyordu. "*Öcalan'ın Kenya'da olduğunu düşünüyoruz. Yakalamanız için destek vereceğiz. Müşterek operasyona ne dersiniz?*".

CIA yetkilisi, MİT Müsteşarı'na, PKK terör örgütünün başı Abdullah Öcalan'ın ortak gerçekleştirilecek bir operasyonla yakalanmasını ve Türkiye'ye getirilmesini öneriyordu. Operasyonu Amerikan ve Türk ekipleri gerçekleştirecek. Ancak ne olursa olsun Abdullah Öcalan Türkiye'ye sağ olarak getirilecek, mahkemede adil olarak yargılanacak ve öldürülmeyecekti.

Aylardır verilen destekte Öcalan'ın yargı önüne çıkarılması gereği vurgulanmıştı, öldürülmesi değil. Yargılama adil olmalıydı. Ölüm cezası ABD'nin birçok eyaletinde yasal olduğundan Amerikalılar 'İdam edilmesin' demiyor, ama Apo'nun sağ kalması gereğini vurguluyorlardı.

Amerika şart olarak, Abdullah Öcalan'ın sağ olarak Türkiye'ye getirilip, yargılanması ve öldürülmemesi konusunda garanti ve güvence istiyordu. Onlara göre en önemlisi buydu. Türkiye'nin Öcalan'ı yok etmek konusundaki daha önce gerçekleştirdiği operasyonlardan haberdar olan Amerikan yönetimi, Öcalan'ın sağ ele geçirilmesinde ısrarlıydı.

Şenkal Atasagun, Amerikalı temsilcinin sözlerini dikkatle dinledi. Bu konudaki kararı tek başına vermesinin mümkün olmadığını aktardı. Amerikalı meslektaşından birkaç saatlik süre istedi. Kendisinin bu süre zarfında MİT merkezinde misafir olarak beklemesini özellikle rica etti.

CIA'nun teklifiyle heyecanlanan Atasagun, derhal Başbakan Bülent Ecevit'e ulaştı. Ecevit o sırada Dışişleri Bakanı İsmail Cem'in verdiği bir yemek nedeniyle Çankaya'da Başbakanlık Konutu'nun hemen altında bulunan Dışişleri Konutu'ndaydı. Konu çok özeldi ve hemen görüşmek gerekiyordu. Ecevit, "gelin" dedi. Atasagun'a başbakanlık konutunda randevu verdi.

Saat 22.45'de Başbakan Ecevit ile MİT Müsteşarı Şenkal Atasagun başbaşa görüşmeye başladılar. Ecevit, CIA yetkilisinin aktardıklarını duyunca, Cumhurbaşkanlığı'na bilgi vermek gerektiğini söyleyip, Süleyman Demirel'i aradı.

Devlet Zirvesi Yapılıyor

Cumhurbaşkanı Demirel, aynı gün saat 17.30'da MİT Müsteşarı'nı, 18.00'de Genelkurmay Başkanı'nı, 19.00'da da Başbakan'ı kabul ederek kendileriyle haftalık olağan görüşmesini yapmıştı. Çankaya Köşkü, Başbakan'ın telefonuyla adeta sarsılmıştı. Saat 23,10'da Köşk'te, bir 'Devlet Zirvesi' yapılmasına karar verildi... Demirel derhal Genelkurmay Başkanının aranmasını emrini vererek, Başbakan Bülent Ecevit ve MİT Müsteşarı Şenkal Atasagun'u köşke davet etti.

Genelkurmay Başkanı Kıvrıkoğlu, Köşk'ten davet aldıktan sonra *"Acaba bir yanlışlık mı var? Sayın Cumhurbaşkanı'nu birkaç saat önce ziyaret etmiştim"* diyor ve emir subayına, *"Köşk'ü arayalım, teyit alalım"* talimatı veriyordu. Köşk'ten gelen cevap, *"Cumhurbaşkanımız, olağanüstü toplantı yapacaklar"* şeklindeydi.

Olağanüstü gelişme, olağanüstü zirveyi gerektirdiği için Ecevit, Kıvrıkoğlu ve Atasagun, aynı gün ikinci defa Köşk'e ulaşarak, Atatürk'ün de kullandığı, Cumhurbaşkanlığı'nın tarihi makam odasında Demirel'le bir araya geliyorlardı.

Cumhurbaşkanı, toplantıda ilk sözü MİT Müsteşarı'na veriyor, Şenkal Atasagun da gerekli açıklamaları yaptıktan sonra, Demirel toplantıda hazır bulunanlara *"Bu teklife ne diyorsunuz?"* şeklinde soru yöneltiyordu.

Hem Başbakan, hem de Genelkurmay Başkanı, bu gelişme üzerine memnuniyetlerini ifade ediyor, Abdullah Öcalan'ı Türkiye'ye getirebilmek için hiçbir fedakârlıktan kaçınılmaması önerisinde bulunuyorlardı.

Operasyon Kararı Alınıyor

Zirve, kararı vermiş, Öcalan'ın, Amerikalıların yardım edeceği bir operasyonla, o sırada bulunduğu bir Afrika ülkesinden Türkiye'ye getirilmesi konusunda anlaşmaya varılmıştı.

MİT Müsteşarı Atasagun kendisine iletilen teklifi aktardı. MİT ve CIA, Apo'yu birlikte yakalayıp, Türkiye'ye

getirmeye karar vermişlerdi. Türkiye MGK'sinin, Ocak ayının sonundan itibaren, Abdullah Öcalan'a her türlü korumayı sağlayacak komşu ülkelere karşı kuvvet kullanma kararı ortadaydı.

Amerika'nın şartı kabul edilebilir bulunuyordu. Öcalan, sağ olarak ele geçirilirse, Türk gizli servisinin elemanları kendisini "sağ ve sağlıklı" olarak Türkiye'ye getirecekler ve adalete teslim edeceklerdi.

Genelkurmay Başkanı Kıvrıkoğlu, Öcalan'ın "teslim edilebilirliği konusuna çok güvenmediğini" belli ediyordu. Ama bu operasyona girilmeliydi.

Operasyonun bütün sorumluluğu Şenkal Atasagun'a verildi. Operasyon başından sonuna kadar MİT'e ve müsteşarına teslim edildi. Atasagun'un isteği üzerine Genelkurmay İstihbarat Dairesi'nin başında bulunan General Fevzi Türkeri de, çalışmaya dâhil edildi.

Ankara soğuktu. Işıklar içindeki kentin manzarası üzerinde dumanlar vardı. Büyük sırtı saklayacak olan zirve konukları Çankaya Köşkü'nden ayrı ayrı çıktılar. Ayrı kapıları kullandılar. Sırlarıyla beraber kentin buz tutmuş yollarında gözden kayboldular.

Atasagun, Çankaya Köşkü'nden ayrıldıktan sonra yenisinden konutuna, kendisini beklemekte olan CIA yetkililerinin yanına döndü.

"Tamam" dedi, "Abdullah Öcalan sağ olarak getirilecek ve yargıya teslim edilecek. Bağımsız Türk yargısı kendisini en adil bir şekilde yargılayacak."

Asrın gizli servis operasyonu işte bu sözlerle başlamış oluyordu. İki gizli servis arasında hemen oracıkta bir kâğıt üzerinde basit bir protokol yapıldı. Protokol içinde şunlar yazıyordu:

"Abdullah Öcalan'ın ele geçirilerek Türkiye'ye getirilmesinde Türk gizli servisi MİT ile Amerikan gizli servisi CIA birlikte ve ortak bir operasyon yapacaklardır. Öcalan sağ olarak ele geçirilip adil bir şekilde yargılanacaktır."

Operasyon Gizli Yürütülüyor

Oturulup bir hazırlık planı yapıldı. Her şey bir anda gelişti. Öcalan, operasyonuna ad bile konmadı. Kader, Abdullah Öcalan ve PKK için, ağlarını gergef gibi işlemeye başlamıştı. Ancak bunu, dünyada çok az kimse biliyordu...

'Safari Operasyonu'ndan tamamen haberli olacak kişiler şöyle belirlendi: Cumhurbaşkanı Demirel, Başbakan Ecevit, Genelkurmay Başkanı Kıvrıkoğlu, MİT Müsteşarı Atasagun ve Genelkurmay İstihbarat Başkanı Korgeneral Fevzi Türkeri. MİT'in istihbarattan sorumlu müsteşar yardımcısı Mikdat Alpay, operasyonlardan sorumlu müsteşar yardımcısı Emre Taner, işin kendilerine ait olan kısımlarını bileceklerdi.

Dışişleri Bakanı İsmail Cem ve müsteşarı Korkmaz Haktanır da bir aşamada haberdar edilecekti. Süreci baştan beri bilen müsteşar yardımcısı Uğur Ziyal ile Genelkurmay Harekât Başkanı Korgeneral Yaşar Büyükanıt'ın da konudan haberi olması gerekliydi. Ecevit, sağ kolu Hüsamettin Özkan'a bile harekât belli bir aşamaya gelince bilgi verecekti.

Bilgi sızmaması için olağanüstü dikkat sarf ediliyordu. Başbakan Ecevit bu konuda hiçbir sızmanın olmadığını sanıyordu. Ama yanılıyordu. Yanıldığını daha sonra anladı. Olayla ilgili olarak ANAP Genel Başkanı Mesut Yılmaz'ın da bilgisi vardı. Yılmaz olayı bildiğini Ecevit'e nasıl aktardığını anlattı:

"Devlet Bakanı Hüsamettin Özkan'la Abdullah Öcalan yakalanmadan iki gün önce yemekteydik. Yemek sırasında Özkan hiç bu konuda konuşmuyor, susuyordu. Ama bir şeyler de var. Halinden belli. Ben şu Öcalan da gelince her şey iyi olacak diye bir şey söyledim. Çok şaşırdı. Bana haber geldi, böyle bir operasyon olacak diye, dedim. Öcalan yakalandığında da Ecevit'e tebrik ziyaretine gittim."

MİT Müsteşarı Atasagun için işin en zor kısmı başlıyordu. Önce Amerikalılara hükümetin mutabakatını ilettili. Yanıt çok geçmeden çarpıcı biçimde geldi. İlerleyen saatlerde ABD Senatosu'nda konuşan Dışişleri Bakanı Albright, 'Öcalan'ı barındıran her ülkeye, yargı önüne çıkarılması için işbirliği çağrısında' bulunuyordu. Düğmeye basılmıştı.

Türk ekibi Uganda'ya ulaşmadan ilginç bir gelişme oldu. CIA, MIT'e ilginç bir soru yöneltti: Öcalan'ın Nairobi'de olduğunu biliyorlardı ama kesin yerini saptayamıyorlardı. Acaba Türklerde bu konuda bilgi var mıydı?

MIT hemen yanıt verdi: "Biz olsak Yunanistan Büyükelçisi'nin evine bakarsınız. Adresi Mutlagia, 12."

Öcalan Türkiye'ye getirildiğinde askeri yetkililere teslim edilecekti. PKK liderinin nasıl ve hangi koşullarda hapsedileceği de belirlenmişti. Bu iş için Marmara Denizi'ndeki İmralı Yarı Açık Cezaevi boşaltılmış, Genelkurmay'a devredilmiş ve etrafı askeri bölge ilan edilmişti.

Siyah Sancak karargâhı hızla hazırlanıyordu. Eksiklerini tamamlıyordu. Kadrosunu kuruyordu. Ama en mühim şey henüz tedarik edilememişti. Uzun menzilli ve hızlı fakat dikkat çekmeyecek bir uçağa ihtiyaç vardı. Bu, henüz temin edilememişti.

Uzun Menzilli Uçak Kiralanıyor

Müsteşar Atasagun, toplantı sırasında, Öcalan'ı getirebilmek için, ıkmal yapmadan 10-12 saat uçabilen, uzun menzilli, sivil bir yolcu uçağına ihtiyaç olduğunu belirtiyordu. Toplantı başlamadan önce gerekli ön hazırlıkları yapmış bulunan Atasagun'un verdiği bilgiye göre, söz konusu uçaklardan Türkiye'de sadece iki adet bulunmaktaydı. Bunlardan birisi eski Devlet Bakanı, işadamı Cavit Çağlar'ın sahibi olduğu Nergis Havaçılık şirketine kayıtlıydı.

Uzun menzilli öteki uçak ise, İstanbul'daki Akmerkez'in sahibi Dinçkök Ailesi'ne aitti. Başbakanlık'tan yetkili bir kişi, 4 Şubat 1999 perşembe günü Nergis Havaçılık şirketinin yöneticisiyle görüşerek, firmalarına ait Falcon uçağının önemli bir dış seyahatte kullanılmak üzere kiralanmak istendiğini bildiriyordu.

Havaçılık şirketinin yetkilisi, Başbakanlık'tan gelen bu teklife olumlu cevap veriyor, bu arada Türkiye Ulaştırma Bakanlığı Sivil Havaçılık Genel Müdürlüğü'nde kaydı bu-

lunan TC-CAG tescil işaretli Fransız yapımı Falcon 900B tipi uçak, uzun bir dış seyahat için 200 bin Amerikan Doları karşılığında kiralanıyordu.

Nergis Havacılık'tan kiralanan uçak, kiralama sözleşmesinin yapılmasından sonra MİT Müsteşarlığı'nın emrine giriyor, ardından da üç kişilik mürettebatıyla Bursa'dan havalanıp, Ankara Etimesgut'taki Askeri Havaalanı'na iniyordu. Uçak, askeri alandaki bir hangarın önüne çekiliyor, üç kişilik mürettebat da, hangarın içinde bulunan salonda toplantıya alınıyordu.

Toplantıyı MİT Müsteşarı yönetiyor, mürettebatı, amacı ve hedefi henüz açıklanmayan operasyona katılacak diğer personelle tanıştıyordu. 9 kişilik operasyon ekibi; beş Siyah Sancak mensubu, bir askeri tabip ve üç kişilik uçak mürettebatından oluşuyordu. Ekip şefi, Siyah Sancak mensupları arasından seçilmişti. Şenkal Atasagun, hangardaki ofis bölümünde operasyona katılacak dokuz kişi ile tek, tek görüşüyor, kendilerine başarılar diliyordu.

Daha sonra Tim Komutanı, dış seyahate gidecek olan sekiz kişiyle birlikte ortak bir toplantı yapıyor ve kendilerine şu talimatları veriyordu: *"Arkadaşlar, devlet adına çok önemli bir operasyona gidiyoruz. Şimdi, ailelerinizle telefon görüşmesi yapınız. Kendilerine, önemli bir göreve gideceğinizi, bu nedenle çok uzun olmayan bir süre boyunca onları telefonla arama imkânınızın bulunmayacağını bildiriniz. Daha sonra cep telefonlarınızı bize teslim ediniz.*

Sizin, yurtdışına yapacağınız bu seyahatteki güzergâhınızı ilerleyen günlerde açıklayacağız. Ama önce birlikte Antalya'ya gideceğiz. Görevimiz boyunca, program, tarafımdan yapılacak. Tüm ihtiyaçlarınız da yine tarafımdan karşılanacak. Şimdi, pasaportlarınızı da bana teslim ediniz ve ilk durağımız olan Antalya'ya gitmek için hareket emrini bekleyiniz. Tekrar hatırlatmak istiyorum ki, çok önemli bir dış göreve gidiyoruz. Görevde olduğumuz süre içerisinde, belirleyeceğim ve sizlere bildireceğim kurallara kusursuz bir şekilde uymanızı bekliyorum. Bu uyum, operasyonun başarısını da sağlayacaktır. Tanrı yardımcımız olsun..."

Rota Afrika

Etimesgut Askeri Havaalanı'ndaki ekip, bu ilk karşılaşma ve görev emrinden sonra beklemeye koyuluyor, ardından da gecenin geç saatlerinde Antalya'ya hareket emri veriliyordu. Başbakanlık tarafından özel görevle yola çıkarılan uçak, bir saatlik yolculuktan sonra Antalya Uluslararası Havalimanı'na iniyor, daha sonra Askeri Havaalanı bölümündeki bir park yerine çekilerek, koruma altına alınıyordu.

Bu arada uçak mürettebatı ve diğer görevliler de, Karpuz kaldıran semtindeki askeri tesislerde konaklayacaklardı. Uçak, Antalya'da üç gün boyunca kalacak, kuyruğundaki Türk bayrağı ile "TC-CAG" şeklindeki tanıtma işaretinin üstü ekip şefinin talimatı üzerine bantla kapatılacaktı.

Aslında, "TC-CAG" tanıtma işareti ve Türk bayrağı, Nergis Havacılık şirketine ait Falcon 900B uçağının kimliğini oluşturmaktaydı. Bu kimlik olmadan, uçakların sefere çıkabilmesi mümkün değildi. Zaten pilotlar da, uçuş sırasında gittikleri bölgenin uçuş kulelerine kendilerini tanıtırken daima bu kodu bildiriyorlardı.

Kuyruğunda tanıtma işareti bulunmayan uçak, özellikle Avrupa ülkelerindeki havaalanlarında dikkat çekebilirdi. Ancak, mürettebata, bir Afrika ülkesine gidileceği söylenmiş, tanıtma işareti bulunmayan uçağın orada problem yaratmayacağı kanaatine varılmıştı.

Antalya'da, gözlerden uzakta Kenya'da gerçekleştirilecek operasyonun benzeri senaryolar sürekli olarak denendi. Siyah Sancak Timi eğitilmiş hale getirildi. Bu sırada Amerikalılar Siyah Sancak Timi elemanlarına operasyon için gerekli olan bütün teknikleri gösterdiler.

Ancak tam bu sırada CIA yetkilisi, Atasagun'u ziyarete geldi. Öcalan'ın Kenya'da olduğunu sanıyordu. Ama yerini bulamadıklarını iddia ediyorlardı. Amerika vaz mı geçiyordu? Atasagun bunun üzerine çok güvenilir kaynaklarından öğrendiği Öcalan gerçeğini Amerikalı casusa söyledi:

Öcalan Kenya'da, Yunanistan Büyükelçisi'nin evinde."

Amerikalı yetkili şaşkındı. Türk gizli servisinin Öcalan'a bu kadar yaklaşabilmesi onu korkutmuştu. Operasyonun bu noktasında Amerikalı yetkili Türk tarafına Öcalan'ın ele geçirilemeyeceği mesajını vermek istiyordu. Ama aldığı mesaj, Öcalan'ın takibinde MİT'in kararlılığını göstermişti.

Öcalan Kenya'da Türk ajanları tarafından her an bir suikasta da kurban gidebilirdi. Amerikalı yetkili daha sonra Öcalan'la ilgili Atasagun'un verdiği bilginin doğru olduğunu teyit etti. Amerika vazgeçilmez bir noktaya gelindiğini anlamıştı.

Operasyon tarafların anlaştığı gibi devam edecekti.

Bizler, Muz Tüccarıyız

Afrika'ya gidecek olan yolcuların pasaportu sahteydi. Kendileri hakkında verilen açıklayıcı bilgide, işadamları oldukları ifade ediliyordu. İşadamları pasaportlu altı kişilik operasyon ekibi, seyahat sırasında kendi aralarında şakalaşırken, "Bizler, muz tüccarıyız. Muz cumhuriyetinden, Türkiye'ye muz ithal etmeye geldik" diyorlardı.

Yol uzun olduğu için, uçağa ikmal yapılırken, yakıt tankı tamamen dolduruluyor, ancak yolcuların gıda ikmalini ihmal ediliyordu. Oysa yaklaşık 6 saat boyunca uçulacak, bu arada herhangi bir havalimanından transit geçiş yapılmayacaktı.

Yolcular ve mürettebat, meçhul bir operasyona gitmenin heyecanı içerisinde yemek ikmalini düşünmüyor, yanlarına Karpuz kaldıran askeri tesislerinden sadece sandviçler alıyorlardı.

Antalya Uluslararası Havalimanı'ndan sabah saatlerinde havalanan uçak, Yunanistan, Mısır ve Sudan hava sahalarını 6 saatte kat ettikten sonra Uganda'nın başkenti Kampala'ya ulaşıyor, meteorolojik şartlar gayet elverişli olduğu için Entebbe Havalimanı'na inişi sorunsuz bir şekilde gerçekleşiyordu.

Uçaktaki yolcular Afrika'ya giderken adeta körleri ve sağıruları oynuyorlardı. Birbirlerine nereye gittiklerini, ne

yapacaklarını sormuyor veya soramıyorlardı. Belki ekip şefi biliyordu, ama üç kişilik mürettebat ile beş Siyah Sancak elemanı ve bir askeri tabip, nasıl bir manzarayla karşılaşacaklarından habersizdi.

Uçakta bulunan Siyah sancak Timi, hem kabin içinden, hem de pencereden görüntüler alıyor, önce Akdeniz, ardından da Mısır Piramitleri ve uçsuz bucaksız Afrika çölleri yolcular tarafından merak ve ilgiyle izleniyordu. Gidiş yolculuğu sırasında herhangi bir güvenlik sorunu da söz konusu değildi.

Uçak, Uganda, Kenya ve Tanzanya'ya kıyısı bulunan Victoria Gölü'nün hemen yanı başındaki başkent Kampala'nın Entebbe Havalimanı'na indiğinde, etraf günlük güneşlikti. Oysa Türkiye, o günlerde şiddetli bir kış yaşıyordu. Muz tüccarları olarak tanıtılan yolcular da, üstlerinden geçen Ekvator çizgisinin ayrıcalığından yararlanıp, yaz günlerini yaşamaya hazırlanıyordu.

6 Saat süren yolculuktan sonra Uganda 'ya ulaşan Öcalan'ı almakla görevli olan dokuz kişi havaalanından hiç çıkmadı. Havaalanının içinde bulunan "*The Windsor Lake Victoria Hotel Entebbe*" isimli otelde konaklayacaktı. Dokuz yolcu, dört odada, ikişer, üçer kişilik gruplar halinde konaklayacaklardı.

Çünkü operasyon ekibinin tek kişilik odalarda kalması, güvenlik açısından sakıncalı bulunmuştu. Uçak mürettebatı ve diğer görevliler, otele hapsedilmiş gibiydi. Kâh odalarında istirahatı çekiliyor, kâh lobide ikili, üçlü gruplar halinde sohbet ediyorlardı.

İşin uzayacağını tahmin eden birkaç kişi de kitapların sayfaları arasında geziniyordu. Hep talimat beklediler. Hareketlerine Amerikalılarla birlikte Ankara'dan gelecek emirler yön veriyordu.

Havalimanının terminal binasında koskocaman "Welcome to Entebbe International Airport" yazısı göze çarpıyordu. Bu havalimanı, yakın tarihimizdeki çok önemli bir hava korsanlığı olayını çağrıştırmaktaydı. Alan, filmlere dahi

konu olmuştu. Havalimanında bulunan hurdaya dönüşmüş, devasa bir uçak enkazı, Türkiye'den gelen yolcuların dikkatini çekiyordu.

Bu, 1976'da Filistinli hava korsanları tarafından saldırıya uğramış olan Air France uçağının enkazıydı. Aradan 23 yıl geçmiş, ama o enkaza dokunulmamıştı. Kim bilir o enkaz, belki de ibret alınması için orada tutuluyordu.

Beklenen Gün Gelmişti

14 Şubat akşamına kadar hep haber bekledi. Bu sırada tam iki kez Öcalan'ın alınması için harekete geçirildi. Ancak Öcalan Kenya'da baskılara karşı direniyordu. Amerikalıların ve Yunanistan'ın bastırmalarına karşın Yunan Büyükelçiliği'ni terk etmiyordu.

Sonunda Siyah Sancak Timi için sonunda beklenen gün gelmişti. Şefin emri, odadan odaya telefon trafiği ile herkese ulaştırılıyor, *"Hazır olun, yola çıkıyoruz"* deniliyordu.

Ekip derhal hazırlanmış, lobide bir araya gelmiş, Şef'in talimatını bekliyordu. Şef, talimattan önce, günlerdir merak ve heyecanla beklenen operasyonun amaç ve hedefini açıkladığı konuşmada şunları söylüyordu:

"Arkadaşlar, biliyorum, hepiniz merak içerisindesiniz. Ankara'dan hareket ettiğimiz andan itibaren 'Acaba nereye gidiyoruz, kendimizi nasıl bir operasyonun içinde bulacağız?' diye düşünmeye başladınız. Sizi daha fazla merakta bırakmak istemiyorum.

Şimdi, Kenya'nın başkenti Nairobi'ye gidiyoruz. Oradan uçağımıza bir yolcu alacağız. Bu yolcu, ülkemizin birliği ve bütünlüğüne kast eden, binlerce insanımızın katili Abdullah Öcalan... Çok önemli bir görevdeyiz. İnşallah, bunu yüz akıyla tamamlayıp, bebek katilini Türk adaletine teslim edeceğiz." Şeften bu bilgiyi alan görevliler ve uçak mürettebatı, bir anda çok büyük bir heyecana kapılıyor, Öcalan'la karşılaşacakları ve onu teslim alacakları anı sabırsızlıkla beklemeye başlıyorlardı.

Operasyon ekibi, topluca otelden ayrılıp Entebbe Havalimanı'na ulaşıyor, işadamları rolündeki Türkler, terminal binasına giriyor, yolcu salonundan pasaport polisine geçmek için Şef'ten yeni bir talimat bekliyordu. Bu sırada, uçuş ekibi park yerine gitmiş, uçağı hazırlamaya koyulmuştu. Ancak, beklenen emir, arzu edildiği şekilde olmuyor, seyahatin ertelendiği bildiriliyordu.

Yolcular, tekrar Hotel Entebbe'ye ulaşıyor, birkaç saat önce terk ettikleri odalarına yerleşiyorlardı. Yeni bilgi, yeni heyecan getirmişti. Artık hedef belliydi. Uçak, bir "G Günü"nde Nairobi'ye gidecek ve Öcalan oradan teslim alınacaktı.

Operasyon ekibi ve uçak mürettebatı, bu defa kafalarında yeni senaryolar oluşturmaya başladı. Herkes, her şeyi düşünüyor, ama kural gereği bu düşüncelerini birbirleriyle paylaşıyorlardı.

Geri Sayım Başladı

15 Şubat Pazartesi günü nihayet beklenen haber gelmiş, 3 mürettebat ve 6 yolcu Entebbe Havalimanı'nda bekleyen uçaklarına binerek, Kenya'nın başkenti Nairobi'deki Jomo Kenyatta Havalimanı'na gitmek üzere kemerlerini bağlamışlardı. Uçak, yaklaşık bir saatlik yolculuktan sonra, Ekvatoru aşarak Nairobi'deki Jomo Kenyatta Havalimanı'na iniyor ve VIP salonunun karşısındaki park sahasına çekiliyordu.

Uçak, körüklerin karşısındaydı. Ayrıca uçağın bulunduğu park, havalimanının sınırına yakındı. Alanın çevresi, yüksek tel örgülerle çevriliydi. Öğleden sonra ulaşılan Nairobi'de hava çok sıcaktı. Havalimanı pistinden sanki alev fışkırtıyordu. Alanda çok sayıda Amerikan uçağı vardı. Büyük kısmı C141 kargo uçaklarıydı. Operasyona gelen Türkler, kendilerini Amerika'da bir havalimanına inmiş gibi hissediyorlardı.

Bu arada Ekip Şefi'nin verdiği talimata uyularak Kule'den iki saatlik bir uçuş planı alınıyor, bir başka ifadeyle, uçağın Nairobi Havalimanı'ndan iki saat içinde havalanacağı Brüksel'deki Euro Control Merkezi'ne bildiriliyor, aynı zamanda uçağa yakıt ikmali yapılıyordu.

Geri sayım başlamıştı. Öcalan, iki saat içerisinde havalimanına getirilip teslim edilecek ve uçak da yolcusunu aldıktan sonra Türkiye'ye hareket edecekti. Oysa Jomo Kenyatta Havalimanı'ndaki yer hizmetleri görevlilerine uçağın Hollanda'ya gideceği bilgisi verilmiş, Nairobi'deki Yunan Sefarethanesi'nde bulunan Öcalan da, Hollanda'ya gideceği ümidiyle yola çıkmıştı.

Öcalan'ın uçağa tereddütsüzce binebilmesi için, Türkiye'den gelen, Hollandalılara benzeyen sarışın, mavi gözlü bir görevli, merdiven başında kendisini bekliyordu. Türk ekibinin alanda bir güvenlik endişesi yoktu.

Çünkü operasyonu hem Kenya makamları, hem de bu ülkede etkili ABD'li görevliler destekliyordu. Havalimanına silahlı bir saldırının gerçekleşme ihtimali çok düşüktü. Çünkü burası silahtan arındırılmış bir bölgeydi.

15 Şubat Pazartesi öğleye doğru Kenyalı protokol müdürü Büyükelçiliğe gelip Öcalan ve korumalarının konuta girerken çekilen fotoğraflarını Kostulas'ın masasına attı. Saklayacak bir şey kalmamıştı.

Kostulas anlatıyor: *"Bakanlığa gitmek zorunda kaldım. Genel Sekreter önüme uydu telefon koydu. Papayuanı Pangalos'un Kenyalılar'ın teklifini kabul ettiğini söyledi. Katurima 'Öcalan bugün 17.00'e kadar Kenya toprağını terk etsin' dedi.*

Bu bir ultiमतomdu. Artık saatler geri çalışmaya başlamıştı. Öcalan hâlâ direnmeye çalışıyordu ama Büyükelçi Kostulas *"Çıkmazsan gece ne olur bilemem"* deyince çıkmayı kabul etmek zorunda kaldı.

Uçak 17,30'da hazır olacaktı. Büyükelçiliğin önünde beş Kenya Polis aracı bekliyordu. Bu vasıtalar, Havaalanına gidişi sırasında Abdullah Öcalan'a eskortluk ve eşlik edeceklerdi. Elçiliği terk etme konusunda, Apo hala gönülsüzdü. Bir şeylerin ters gitmesinden korkuyordu.

Bir şeyler olacaktı. Bunu, kalbinin derinliklerinde hissediyordu. Gönülsüzlüğünün temel sebebi, bu sezgisiydi. Bu yüzden, havaalanına Büyükelçi'nin dokunulmazlığı

olan makam otomobiliyle gitmek istedi. Israr etti. Ancak bu isteği, kabul edilmedi. Mecburen, kendisine gösterilen, polis otosuna bindi.

Büyükelçi Yorgo Kostorlas, Abdullah Öcalan'ın yanına, binmek istedi. Güvenliği bahane ederek, Kenyalılar, büyükelçinin o araca binmesini engellediler. O zaman, EİP ajanı Savvas Kalenderidis, Apo'nun yanına oturmaya çalıştı.

Kenyalılar ona da, güvenlik nedeniyle, Abdullah Öcalan'ın otomobilde tek başına gideceğini söylediler. Ardından, Şemse Dilan Kılıç ile Nurcan Derya, Apo'nun yanına oturmak için, gittiler. Kabul edilmedi. Sonunda Abdullah Öcalan'ın işaretiyle konvoy hareket etti.

Apo'nun, üç zenci Kenyalı Polisle birlikte, içinde bulunduğu otomobil, birden hızlandı. Diğer araçlar ise süratlerini azalttılar. Böylece, konvoy parçalandı. Arabalar havaalanına ayrı, ayrı ve farklı zamanlarda vardılar. Üstelik Abdullah Öcalan'ı taşıyan oto, üzerinde '*Police Station*' yazan farklı bir kapıdan girmişti, Havaalanı'na.

Nairobi Havaalanı'nda bekleyen Siyah Sancak Ekibine, öğleden sonra her an hazırlıklı olması için, gerekli talimat ulaştırılmış, bunun üzerine, herkes görev yerlerine geçmişti. Mesele çıkması beklenmiyordu...

Saat 19,20 sularında, havaalanının özel bölümündeki tel kapıların açıldığı görüldü. Beklenen an gelmişti. Uçağın içindeki ve dışındaki Türk görevliler hazır bekliyordlardı. Aralarında, hiçbir Amerikalı yoktu. Bütün ekip, Siyah Sancak görevlilerinden oluşuyordu. Amerikalılar, Havaalanı'nda izleme ve gözleme faaliyeti içindeydiler. MİT'in sözlerini tutup tutmayacaklarını kontrol ediyorlardı. Abdullah Öcalan, Türkiye'ye sağ olarak ulaştırılmalıydı. Bunu sağlamakla görevliyidiler.

Abdullah Öcalan'ı getiren otomobil aprona girdi. Uçağın yanına kadar geldi. Apo, Kenyalı yetkililerle birlikte gayet rahat ve biraz da neşeli bir şekilde, elindeki çantasıyla uçağa doğru yöneldi. Hollanda'ya gideceğini sanıyordu. Uçağa, şöyle bir göz attı, ama dikkatini çekecek hiçbir şey göremedi. Operasyon ekibi, nefesini tutmuş, bekliyordu.

Abdullah Öcalan, emin adımlarla, uçağın merdivenlerine doğru yürüdü. Merdivenleri tırmandı. Kapıda duran uzun boylu, sarışın, mavi gözlü görevliyi hafif bir tebessümle selamladı. Vazifeli, kendisine gülümseyerek mukabelede bulundu. Hiç şüphelenmemişti. Rahat bir şekilde, uçağa, adımını attı.

Türkiye'den, kendisini almak üzere gelen, uçağa bindiğinin farkında değildi. Fakat arkadaşlarının yanında olmadıklarını fark edince, benzi sarardı, başına gelenleri anlamış gibiydi. Ancak yapacak bir şey kalmamıştı. Etrafı sarılmış, paçayı kapıtmıştı.

Öcalan'ın içeriye girmesiyle, Önce Türkçe '*Hoş Geldin*' sözünü duydu daha kafasını kaldırmadan Siyah Sancak Timinin Öcalan'ın üzerine atlamaları bir oldu. Öcalan bir anda, bir eşya gibi özel bir bant ve kelepçeyle paketlenmişti.

Elleri, ağzı ve gözleri anında bantlandı. Üst araması yapıldı. Askeri doktor sağlık kontrollerini yapıyordu. Öcalan iyiydi. Ama yakalandığını anladığında şoka girmişti. Kendisine de bir zarar vermemesi için olağanüstü dikkat gösteriliyordu.

Her şey bitmişti. Bunu, herhalde anlamıştı? Ya da her şey, henüz başlıyordu!

Kenya'nın Başkenti Nairobi'nin Jomo Kenyatta Havalimanı'ndan yıldırım hızıyla havalanan kimliği belirsiz uçak, Sudan, Mısır ve Yunanistan hava sahalarını 7 saatte kat ettikten sonra Türkiye semalarına ulaşıyor, altı yolcu ile üç kişilik mürettebat, derin bir nefes alıyordu.

Uçağın onuncu yolcusu ise büyük bir şok içindeydi. Yol boyunca yemeden içmeden kesiliyor, sadece birkaç bardak suyla yetiniyordu. Günün üçte birini havada geçiren Falcon 900B tipli uçak, Türk hava sahasına girdikten sonra, kaptan pilot, SSB telsiziyle Ankara'ya ilk sağlıklı haberi şu cümleyle ulaştırıyordu:

"Bir numaraya haber verin, paket teslim alındı."

Suikast Uygulaması Türkiye’de

Dünya liderliği iddiasındaki ABD’yi temsil eden Devlet başkanları eskisinden farklı olarak sık, sık yurt dışı gezileri yapmak zorunda idiler. Bu yüzden dikkatlerin tamamen dağıldığı ve başkanların bu esnada çok yakın koruma altında bulunmadığından yapılabilecek olası bir suikast teşebbüsünü alt edebilmek çok zorlaşıyordu. Bu amaçla istihbarat örgütlerini iyi eğitebilmek ve bol miktarda pratik yapmak zorunluydu.

CIA ve FBI önce bilgisayar karşısında daha sonra da üslerinde yaptıkları tatbikatları artık kalabalık bir şehirde gündüz vakti gerçeğe yakın bir şekilde uygulama kararı aldılar. Bunun için de New York kentini seçtiler. Trafiğe kapalı ana bir cadde tatbikat alanı olarak seçildi ve FBI elemanları ile CIA’nın elemanlarından bir kısmı saldırıyı düzenleyecek terör örgütü elemanlarının yerine geçtiler.

Başkanın konvoyu önde yol açan motorlu polisler eşliğinde tatbikat alanı olan caddeye ulaştığında, sözde terör örgütü elemanları ilk saldırıyı öndeki motorlu polislerle yaptılar, aynı anda da caddenin her iki yanında ki teröristler konvoyu silahlı ve bombalı saldırıyı gerçekleştirdiler.

Başkanın yakın korumasında bulunan CIA elemanları başkanın arabasını saldırı mahallinden uzaklaştırmaya çalışırlarken konvoyda bulunan diğer korumalar da saldırıya cevap vermeye çalışıyorlardı. Başkana suikast tatbikatı bu şekilde sona erdi. Bu saldırı anı saniye, saniye kameralara kaydedildi. Yapılan hatalar ve eksiklikler daha sonra gözden geçirildi.

Armagedon Diyarbakır'da

CIA'nın yaptığı bu suikast tatbikatı bazı Amerikan televizyon kanalları tarafından da yayınlandı. Hatta bu suikast senaryosu eş zamanlı olarak Türkiye'deki Star televizyonunda yer alırken, aynı gruba bağlı olan Star gazetesi saldırı anını film kareleri halinde sür manşetten okuyucularına sundu.

Burada ilginç olan olay bu görüntülerin Türkiye'deki diğer medya kanallarında yer almamasıydı. Ya diğer kanallar ve gazeteler bunu bir haber değeri olarak görmemişler ya da bu görüntüler ısmarlama olarak sadece Star grubuna sunulmuştu.

Aradan bir iki ay geçti Türkiye'de PKK ve Hizbullah terör örgütlerinin sözde başkent ilan ettikleri Diyarbakır'dayız. Yıllardır devletin otorite sağlamakta güçlük çektiği bu kente atanan bir emniyet müdürü uzun uğraşlardan sonra Diyarbakır'da huzuru ve devlet otoritesini sağlamış halkın sevgi ve sempatisini kazanmıştı.

Gaffar Okan isimli bu emniyet müdürü sık, sık halkın arasına katılmakta onları terör örgütlerine kanmamalarını ve şehirde cirit atan CIA, Mossad ve BND ajanlarına karşı uyanık olmalarını tavsiye etmekteydi. Bu yüzden Gaffar Okan göreve başladığından beri Diyarbakır'da yabancı ülkelere ait ajanlar rahat hareket etme imkânı da bulamamışlardı.

Olay günü, Emniyet Müdürü Gaffar Okan yoğun bir çalışma gününün ardından korumaları eşliğinde konvoy halinde Diyarbakır'ın içinde hareket halindeydi. Konvoyun en önünde motorlu polisler yer almaktaydı.

Konvoy Diyarbakır'ın trafik bakımından yoğun olmayan bir caddesine girdiğinde öndeki polis eskortlarına silahlı bir saldırı yapıldı ardından caddenin her iki yanında pusuya yatmış olan teröristler tarafından konvoy ağır bir saldırı altına alındı. Uzun namlulu silahlar ve el bombalarıyla yapılan bu saldırı sonucu Emniyet Müdürü Gaffar Okan ve yanında bulunan polislerden bazıları şehit düştüler.

Saldırıyı yapanlar zayıat vermeden planlı bir şekilde olay mahallinden uzaklaştılar. Olayın ilginç bir tarafı saldırı

devam ederken arabasından indirilmeyerek koruma altında tutulan Gaffar Okan arabasının yanına kadar gelen suikastçı tarafından başına ateş edilerek şehit ediliyordu.

Gaffar Okan'a suikast olayı, başta Diyarbakır olmak üzere tüm ülkede tepkiyle karşılandı. Ankara'da toplantı üzerine toplantı düzenlenirken, Türkiye'deki yayın organları saldırıyı kimin yaptığı şeklinde zar atıyorlardı. Ertesi günü manşetten verilen haberlerde suikastın PKK veya Hizbullah militanları tarafından yapıldığı kesin olarak belirtiliyordu. Türk kamuoyuna verilen bilgiler böyle idi.

Ancak Ankara'da MİT bünyesinde çok önemli bir toplantı olayın yapıldığı geceden beri aralıksız sürüyor, ara sıra MİT merkezinden ayrılan MİT müsteşarı başbakanlığa uğrayıp bir müddet kaldıktan sonra tekrar Merkeze dönüyordu. Gaffar Okan'a yapılan bu suikast Televizyon ve gazeteler tarafından çözülmeye çalışılırken, Ankara'daki gizli bir merkezden ayrılan bir araba rotası bilinmeyen bir yöne doğru çoktan harekete geçmişti.

Sancak Timi Cevap Veriyor

Başkent Ankara'dan ayrılan araç bir kaç saat sonra Diyarbakır il merkezine ulaşmış gerekli kişilerle görüşmelere başlamıştı. Ekip olay yerinde de bazı araştırmalar yaptıktan sonra tekrar hareket ederek Diyarbakır'dan ayrıldılar. Şimdiki rotaları Irak sınırı idi. Süratle Irak sınırından geçen aracın rotası belli olmuştu. Rota Kuzey Irak'ta ki Erbil kentiydi.

Erbil kenti CIA ve Mossad ile birçok ülkenin ajanlarının cirit attığı Türk ve Kürt nüfusunun ağırlıkta olduğu bir kentti. Silahlı Peşmergelerin sokaklarda dolaştığı Erbil kentini Kürt bir vali idare ediyordu.

Bu valinin en büyük özelliği ise defalarca Amerika'ya giderek orada CIA karargâhında eğitim aldığı ve Kuzey Irak'taki CIA'nın en önemli adamlarından biri oluşuydu. CIA'nın bu çok önemli adamı şimdilik Erbil valisi olarak görevlendirilmiş ileride Barzani'nin veya Talabani'nin yerine Irak'ın başına getirmeği düşünüyordu.

Gaffar Okan suikastının üzerinden 36 saat geçmişti. Türkiye'deki gazete ve televizyonlar yaptıkları yayınlarla kamuoyunu bilgi kirliliğine bularken, Kuzey Irak'a giden Siyah Sancak Timi bir kaç saat kaldığı Erbil kentinden Türkiye'ye doğru dönüşe geçmiş ve Habur'u geçerek Türk sınırından içeri girmişti.

Araç hızla Ankara'ya doğru yol alırken, Türk ve Dünya Ajanslarından Flaş bir haber akıyordu. *'Kuzey Irak'ta ki Erbil kentinin valisine suikast yapıldığı ve arabasında başından vurulan valinin ve korumalarının derhal öldüğünü duyuruyorlardı.'* Türkiye'ye yollanan mektup adres yanlış denilerek, Siyah Sancak Timi tarafından geldiği yere iade edilmişti.

Nefes Kesen Operasyon

PKK terör örgütünün Dağlica'ya baskın yapıp 13 askerimizi şehit etmesinin ardından Türkiye'den hareket eden özel bir Tim baskının planlandığı bölgeye karşı ani bir baskın yaptı. Siyah Sancak olarak bilinen bu özel Tim'in nefes kesen operasyonunda üç PKK yöneticisi toplantı halinde kısıvrak yakalanıp, Türkiye'ye getirildi. Ardından da jetler bölgeyi bombaladı.

Milli İstihbarat Teşkilatı ile koordineli çalışan Siyah Sancak Timi'nin düzenlediği operasyon, Kuzey Irak'ın 20 kilometre içinde gerçekleştirildi. Abdullah Öcalan ve Şemdin Sakık'ın ardından yine büyük bir operasyona imza atarak, PKK terör örgütünün üç üst düzey yöneticisini "paketleyerek" Türkiye'ye getirdi.

Dağlica Baskının ardından Türk Silahlı Kuvvetleri tarafından Şubat ayında Kuzey Irak'a yapılan kara harekâtı teröristlere çok ağır bir darbe vurmuş, PKK'nın hiç beklemediği kış harekâtı, örgütün birçok üssünü yerle bir ederek 300'e yakın militanını da yok etmişti. Bu harekâtın ardından bölgede önemli istihbaratlar elde eden MİT de, özellikle üst düzey yöneticileri izlemeye almıştı.

Örgüte yönelik artarda gelen darbeler, yönetim kadrosunda paniğe neden olurken, çöküntüye giren militanları

denetleyebilmek için örgüt yöneticilerinin almaya çalıştıkları acil önlemler "istihbarat zafiyetine" neden oldu.

Bu açığı uzun süredir bekleyen Siyah Sancak Timi, örgütün bölgedeki aktif güçlerini organize eden ve örgüte eleman sağlayan üç üst düzey yöneticinin Irak'taki Şeladze Bölgesi'nde bir kampta toplanacağı bilgisine ulaştı.

Toplantı yeri ve zamanı belirlenince Siyah Sancak operasyon timleri harekete geçti. Koordinatları belirlenen bölgeye helikopterle ulaşan timler, kısa süren bir çatışmanın ardından üç örgüt yöneticisini ele geçirdi.

Operasyon sırasında Siyah Sancak timlerine direnmeye çalışan bir terörist vurularak etkisiz hale getirildi. Yaralıyla birlikte diğer iki terör örgütü yöneticisini de "paketleyen" Tim elemanları, Türkiye'ye döndü.

Operasyonun ardından yine Siyah Sancak Timi'nin verdiği istihbaratla asker de bölgeye hava harekâtı başlattı. Hava harekâtıyla birlikte bölgedeki tüm terörist unsurlar yok edildi. Ele geçirilen yöneticilerin Diyarbakır'a getirilerek sorguya alındığı öğrenildi.

Siyah Sancak Timi'nin yaptığı operasyon basına MİT operasyonu olarak geçti. Basın mensuplarının operasyonla ilgili dönemin Genelkurmay Başkanı Orgeneral Yaşar Büyükanıt'a sordukları sorulara ise Org. Büyükanıt, *"Bu soruya yanıt vermemi beklemeyin"* karşılığını verdi.

Armagedon - Türk İstihbarat Savaşı

Türkiye'de 1987 yılında ortaya çıkan MİT raporu, *"Polis-mafya-siyaset"* ilişkilerini gündeme getirmişti. MİT Arşiv-Sorgu Müdürü Ferdi Tamer ile MİT mensubu Haluk Akter'in de, o dönem raporla ilgili telefon konuşmaları medyaya yansıyınca, Başbakanlık Teftiş Kurulu geniş kapsamlı bir soruşturma yapmıştı.

Daha sonra raporu yazan MİT görevlisi Mehmet Eymür'ün yanı sıra, Hiram Abas ve Korkut Eken de görevden uzaklaştırılmış, rapora katkı verdiği öne sürülen

Emniyet Genel Müdürlüğü Kaçakçılık Daire Başkanı Atilla Aytek de Türkiye’de kaçakçılık olaylarının en az görüldüğü il olan Eskişehir’e tayin edilmişti.

Nisan 2011 tarihinde Birinci MİT raporunun kilit isimlerinden, emekli MİT mensubu Haluk Akter, esrarengiz bir cinayete kurban gitti. Akter’in MİT’ten yakın arkadaşı olan Ferdi Tamer de 1990 yılında İstanbul’da öldürülmüştü. Akter’in öldürülmesiyle son 5 ayda öldürülen MİT’çi sayısı 6’ya yükseldi.

Muğla’nın Bodrum ilçesinde meydana gelen olayda evinin banyosunda ölü bulunan 63 yaşındaki Haluk Akter’in, yapılan otopsisinde başında üç kurşun deliğine rastlandı. Cinayete kurban giden Akter’in kurşunlardan ikisinin ensesinden birinin de şakağından girdiği belirlendi. Emekli olduktan sonra bir süre Söz Gazetesi ve Nokta Dergisinde gazetecilik yapıp, Bodrum Yalıkavak beldesine yerleşen ve yalnız yaşayan Akter, bir güvenlik şirketi de kurmuştu.

Eski eş Seyhun Güleç, Akter’in 1977- 1990 yılları arasında MİT mensubu olarak görev yaptığını ve malulen emekli olduğunu belirterek “Cizre’de önemli görevlerde bulunmuştu. Böyle bir ölümü hak etmedi. Katiller, gözlerinin içine bakamadığı için kalleşçe ensesinden vurup, öldürdü. Bu olayı, kadın veya borç gibi bir nedene bağlamak doğru değil. Olay, detaylı şekilde araştırılmalı” dedi.

Gözyaşlarını tutamayan kızı Aysim Akter, “Babam, silahını kimseye kaptırmazdı” dedi. Akter, “Bu kalleşçe saldırıyı yapanlar en kısa zamanda bulunacak ve en ağır cezaya çarptırılacaktır. Bu olayın çözülmesi çok uzun sürmez” diye konuştu.

Aynı şekilde MİT Raporunun diğer bir ismi Ferdi Tamer ise MİT’ten emekli olduktan sonra İstanbul Üsküdar’da önce bir manav ardından da tüpgaz bayii açmış,18 Aralık 1990 günü de dükkânında uğradığı saldırı sonucu öldürülmüştü.

Şüphe Uyandıran Zincir

Milli İstihbarat Teşkilatı (MİT), 2010 yılında yaşanan üç şüpheli ölüm vakasıyla sarsıldı. Bostancı'da emekli MİT çalışanı balkondan düşerek ölürken Kocaeli Şube Müdürü ise kalp krizi tanısıyla yaşamını yitirdi. Manisa'da ise gençlerin kavgasını ayırmaya çalıştığı öne sürülen MİT çalışanı, bıçaklanarak öldürüldü.

MİT'in 2010 yılında ilk kaybettiği çalışanlarından biri MİT Kocaeli Şube Müdürü Ahmet Süreyya idi. Yakınları uzun süre haber alamadıkları Süreyya'nın İzmit Turgut Mahallesi'nde bulunan MİT Lojmanları'ndaki evine gittiler merak ve endişeyle.

Evin ziline bastılar dakikalarca ama açan olmadı. Sonunda kapı kırılıp içeri girildiğinde MİT Şube Müdürü'nün cansız bedeniyle karşılaşıldı. Yapılan ilk inceleme sonunda Süreyya'nın büyük olasılıkla kalp krizi geçirmiş denilerek dosya kapatıldı.

Bu olaydan sadece bir gün sonra, bu kez İstanbul'dan MİT'i üzen bir haber geldi. MİT İstanbul Bölge Müdürlüğü'nden emekli olduğu öğrenilen Semra Maliş'in cesedi, oturduğu Bostancı Doktor Kamil Akgüder Caddesi Şebnem Sokak Parlar Apartmanı'nın önünde bulundu.

Karlar içindeydi Maliş. Yedinci kattaki evinin balkonundan düşerek ölmüştü. Polisler cesedi bulduktan sonra Maliş'in dairesine çıkıp hiçbir şeyden haberi olmayan emekli astsubay eşine ölümü bildirdiler. Bu olayda intihar olarak kayıtlara geçti.

MİT de şok etkisi yaratan son cinayet, Manisa'da Kasım 2010 tarihinde sıralarında meydana geldi. Askere gidecek olan Hamdi Mintaş isimli genç Ulu Camii Mahallesi'ndeki evinde bir eğlence düzenledi. Mintaş'ın yakınları ve arkadaşları yemekli eğlenceye türküler söyleyip oyunlar oynadı.

Bu sırada alkol aldıkları ileri sürülen 18 yaşındaki Hamza Başusta ile 20 yaşındaki İbrahim Duran arasında tartışma çıktı. Henüz bilinmeyen nedenle çıkan tartışma, kısa sürede kavgaya dönüştü. Kavgası sırasında İbrahim

Duran, belinden çıkardığı ekmek bıçağıyla Başusta'yı iki bacağından yaraladı.

Yemeğe katılan MİT'te görevli Adnan Kılıç ise iddia-ya göre kavga eden gençleri ayırmak istedi. Araya giren Kılıç, Duran'ın bıçak darbeleriyle yaralandı. Duran olay yerinden kaçarken, Salihli Devlet Hastanesi'ne kaldırılan Kılıç, tüm çabalara rağmen kurtarılamadı. Kılıç'a isabet eden dört bıçak darbesinden ikisinin kalbine denk geldiği öğrenildi.

Olay sonrası kaçan ve kavgada yaralanan Duran ise trafik kazasında yaralandığı bahanesiyle gittiği Salihli Devlet Hastanesi'nde gözaltına alındı. Tedavisinin ardından Duran, Ahmetli İlçe Emniyet Amirliği'ne götürüldü. Duran, daha sonra çıkarıldığı mahkemece tutuklandı.

Batman Bölge Başkanı Öldürüldü

Milli İstihbarat Teşkilatı (MİT) Batman Bölge Başkanı İsmet Ünal, kurumda sözleşmeli olarak çalışan bir kişi tarafından MİT binası içinde altı kurşunla delik deşik edilerek öldürüldü.

Kültür Mahallesi'nde bulunan MİT binasındaki makamına geçmek isteyen Ünal, bina içindeyken, daire personeli V.K.'nın silahlı saldırısına uğradı.

Ünal, ağır yaralı olarak hastaneye kaldırıldı. Ancak evli ve bir çocuk babası Ünal kurtarılamadı. Batman Valisi Haluk İmga, Ünal'ın, kurumun sözleşmeli personeli tarafından öldürüldüğünü açıkladı. Hastaneye giderek bilgi aldıktan sonra gazetecilere açıklamada bulunan İmga şunları söyledi:

"Sözleşmeli personel, geçirdiği bunalım sonucu beylik silahıyla MİT Başkanı Ünal'ı vurmuştur. Vücuduna 6 kurşun isabet etmiştir. Ağır yaralı olarak kaldırıldığı hastanede solunumu durmuştur. Tüm müdahalelere rağmen kurtarılamadı. İyi bir personeldi. Üzüntülüüz. Olaya karışan sözleşmeli personel de gözaltındadır. Sorgulaması sürüyor."

MİT Ölümleri Araştırıyor

2004'te TÜBİTAK'ta başlayan, 2 yıl sonra 2006 ve 2007'de üst üste Aselsan'da devam eden, daha sonra da TAI'de meydana gelen şüpheli seri ölümler, dikkatleri bu 3 stratejik kuruma çekerken, ardından da Havelsan mühendisi Aycan Okan'ın kayıplara karışması soru işaretlerine neden oldu. Sivil ve askeri amaçlı stratejik projelerin yürütüldüğü dört kurumdaki ölümler ve kayıplar konusunda MİT araştırma başlattı. Araştırmaya işyerinden izin almadan ve arkasında iz bırakmadan kayıplara karışan mühendis Aycan Okan'ın da dâhil edildiği öğrenildi.

Araştırma sonucu Kayıp Havelsan mühendisi Aycan Okan'ın, gizli yürütülen stratejik bir projede çalıştığı ortaya çıktı. Okan'ın, *"Keşif Gözetleme İstihbarat Sistemleri"* adlı stratejik projede çalışan ekip içinde görevli olduğu öğrenildi.

Projede, En son Kuzey Irak operasyonları sırasında gündeme gelen ve İsrail'den alınması düşünülen, "anlık istihbarat, erken ihbar" sağlayan teknolojik cihazların geliştirilmesiyle ilgili projenin çok büyük bir gizlilik içinde yürütüldüğü öğrenildi. Proje için kurum bünyesinde Okan'ın da aralarında bulunduğu Türk mühendislerinden bir ekip oluşturulduğu öğrenildi.

Havelsan yetkililerinin verdiği bilgilere göre, TSK'nın istihbarat, erken uyarı ve gözetleme cihazlarının üretilmesi için başlatılan proje tamamlandığında, savaş alanlarında elde edilen verilerin işlenerek hedef bilgilerine dönüştürülmesi, *'Komuta Kontrol Merkezleri'* ne iletilip değerlendirilmesi ve entegre karar destek unsurlarına dönüştürülmesi tamamen yerli imkanlarla sağlanmış olacak. Böylece şimdiye kadar yabancı teknoloji ile yapılan istihbarat çalışmalarının güvenirliliği sağlanmış olacak.

İntihar Eden Mühendisler

Aselsan'da kritik projelere imza atan 31 yaşındaki makine mühendisi Hüseyin Başbilen, 7 Ağustos 2006'da aracının içinde ölü bulunmuştu.

Birkaç ay sonra yine aynı kurumda 3 yıldır çalışan elektrik mühendisi 30 yaşındaki Alim Ünsem Ünal 16 Ocak 2007’de başından vurulmuş halde ölü bulunmuştu.

Son olarak, 26 yaşındaki elektrik mühendisi Evrim Yançeken’in 26 Ocak 2007’de 6’ncı kattaki evinin penceresinden atlayarak intihar ettiği bildirilmişti. Ölen 3 kişinin ODTÜ mezunu oluşu dikkat çekerken, bu kişilerin Aselsan’ın özel ve önemli projelerinde görev alan kişiler olması, kayıtlara “intihar” olarak geçen ölümlerle ilgili soru işaretlerini artırmıştı. TAI’de de son 6 ayda 2 işçi kaza sonrası, 1 güvenlik görevlisi kalp krizi geçirerek hayatını kaybetti. Son olarak da TAI’nin eski F-16 test pilotu Şener Koltuk evinde kalp krizi geçirerek hayatını kaybetmişti.

İsrail’de Sır Dolu Ölüm

Türkiye’de bütün bunlar olurken, İsrail’de görevli olarak bulunan MİT mensubu Enis Baştürk, İsrail’de kafasına yakın mesafeden sıkılmış tek mermi ile hayatını kaybetti. Enis Baştürk’ün cenazesi İsrail’den Türkiye’ye getirildi.

‘İntihar ettiği’ yönündeki bir kayıtlı yurda getirilen Baştürk’ün kesin ölüm sebebinin belirlenmesi için cenazesi İstanbul’daki Adli Tıp Kurumu Başkanlığı’na kaldırıldı.

Baştürk için yakınları “İntihar edecek biri değildi.” derken, çalışma arkadaşları ise, İsrail’e görevli olarak giden Baştürk’ün burada cinnet getirdiği bir esnada intihar ettiğini öne sürdüler. 2002 yılı Mart ayında da Filistin’in El Halil kentinde Türk subaylarının içinde bulunduğu Uluslararası Geçici Mevcudiyet aracı saldırıya uğramıştı.

Türk subayların ‘Türk’üz’ uyarlarına rağmen saldırganlar ateşi kesmemişti. Saldırı sonucu Binbaşı Cengiz Toytunç şehit düşmüş, Yüzbaşı Hüseyin Özaslan ise yaralanmıştı.

Armagedon Ajanları Ortadan Kaldırıldı

2005 yılında Çeçen ayrılıkçıların karşı istihbarat örgütünü iki Armagedon ajanını tespit etti. İki ajan da Çeçendi.

Kimlikleri ortaya çıktıktan sonra ikisi de ortadan kaldırıldı. Bu bilgi, bölgedeki gizli servis faaliyetleri hakkında bilgi almak isteyen AIA'ya Çeçen asilerin üst kademelerinin verdiği resmi cevapta yer alıyor.

Bu cevap, bölgedeki Rus karşıtı güçlerin en önemli sözcüsü olarak görülen Kavkaz-Center Internet haber ajansı aracılığıyla alındı. Armagedon, Kuzey Kafkasya'da faaliyette bulunan en önemli yabancı gizli servis olarak anılıyor.

Çeçenistan'ın resmi temsilcileri, Çeçen Cumhuriyeti'ndeki Armagedon faaliyetlerinden ilk kez Haziran 1997'de haberdar olmuştu.

Milli Güvenlik Teşkilatı (SNB) Başkanı Abusupian Movsaev, bunu Rus Profi gazetesine verdiği bir demeçte açıklamıştı. Daha sonra 1991 ila 2001 yılları arasında Çeçen medyası, ülke topraklarında tutuklanan Mossad'a bağlı Armagedon ajanları hakkında birçok rapor yayınlamıştı.

Aralık 2001'de Rus Parlamentosu Güvenlik Konseyi Başkanı Viktor Iliuhin bu iddiayı üstü kapalı olarak doğrulamıştı. Bu bilginin kaynağını belirtmeyen Iliuhin, Armagedon'un Çeçenistan'da insani istihbarat faaliyetlerinde bulunduğunu açıklamıştı.

Her ne kadar ne Tel-Aviv ne de Moskova bu bilgiyi doğrulasa da, 1990ların ikinci yarısından beri Armagedon'un Kafkasya'daki gelişmelere gittikçe artan bir ilgi gösterdiği biliniyor. Bu ilginin sebebi, Arap ülkelerinin de aralarında bulunduğu (Rus kaynaklara göre bunların arasında özellikle Ürdün ve Lübnan'dan gelen Filistinliler de vardı) çeşitli ülkelerden gelen Mücahitlerin Çeçenistan'a yaptığı "hac". Bu durum, İsrail ve Rus gizli servislerinin arasındaki temasları hızlandırdı. Armagedon'un Çeçen konusuna etkin bir ilgi gösterdiğinin yegâne kanıtı,

Mossad Başkanı Halevi'nin 2002 sonbaharında Moskova'ya yaptığı ziyaret. Halevi Rusya'ya aralarında Başbakan Ariel Sharon'un da bulunduğu bir heyetle geldi. Halevi o zamanlar Mossad ile Armagedon'un ve Milli Güvenlik Konseyinin başkanındı.

Dünyadaki Türkleri ve Müslümanları Bir Araya Toplayacak Güç

İsrail gazetesi Ha-Aretz'te yayınlanan bir makaleye göre, Halevi'nin, aralarında Vladimir Rushailo'nun da bulunduğu Rus meslektaşlarıyla görüştüğü toplantılarda, taraflar, Gürcistan'ın Çeçen sınırına bitişik kuzey bölgelerinde faaliyette bulunan Arap Mücahitlere ilişkin edinilen bilgilerin değiş tokuşu için bir mekanizma oluşturma konusunu tartıştılar. Ancak o zaman olduğu kadar bugün de bölgeye etkin ilgi gösteren tek gizli servis Mossad değil.

“Eğer Anadolu’da rahat oturmak istiyorsak; o zaman Türkiye, Bosna’da olmak mecburiyetindedir, Kafkaslar’da olmak, Ortadoğu’da olmak mecburiyetindedir. Devir, bir dev gibi doğrulmak devridir... Zengin toprakların fakir ve ezik bekçileri olarak kalmak yerine, bu coğrafyanın başı dik ve varlıklı sahipleri olarak yeniden dev gibi doğrulalım.”

Muhsin Yazıcıoğlu

Sana Ulaşmak İstiyorum

Tarihler 25 Mart 2009’u gösterdiğinde, Türkiye’nin dört bir tarafına dağılmış olan Siyasi parti temsilcileri 29 Mart Pazar günü yapılacak olan Yerel seçimlerle ilgili olarak propaganda faaliyetlerine hız vermişti. Miting alanlarına toplanmış olan seçmenlerde parti liderlerinin neler söyleyeceğini pür dikkat izlerken, önlerindeki 5 yıl boyunca kendilerine hizmet verecek olan Belediye Başkanlarını da tanıma fırsatı buluyordu.

Siyasiler oradan, buraya, bir mitingden diğer bir mitinge yetişmek amacıyla her türlü ulaşım aracını kullanmaktan çekinmiyor, yeter ki seçmenler partilerine küsmesin, darılsın, gönülleri hoş olsun düşüncesiydiler.

İşte, bunlardan biri de BBP lideri Muhsin Yazıcıoğlu idi. 25 Mart günü Yozgat ve Kahramanmaraş mitingleri vardı. Partisine gönül verenleri, Alperenleri onu bekliyordu. Program günler öncesinde yapılmış, o doğrultuda hareket ediliyordu. Bu ara yol üzerinde bulunan küçük yerleşim yerlerini de fırsat buldukça ziyaret edilmekteydi.

Önce Kahramanmaraş mitingi yapılmış, ardından Yozgat'a gidilecekti. Ancak günlerden beri Kahramanmaraş'a bağlı Çağlayancerit beldesi, Yazıcıoğlu'nu görmek istiyorlardı. Zaman yok, oraya gitseler Yozgat'a yetişemeyeceklerdi. Onu davet edenler, çareyi bulmuşlardı. Partililer kendi aralarında para toplayarak bir helikopter kiralamışlardı.

Kahramanmaraş'tan, Çağlayancerit'e helikopter ile gidilecek, oradan Yozgat'a yine helikopter ile devam edilecekti. Bu sürpriz Yazıcıoğlu'nu duygulandırdı, gözleri doldu. Çünkü onlar Devlet yardımı almayan kendi yağı ile kavrulan bir partiydiler. Daha birkaç hafta önce Ağrı teşkilatı 2 bin lira para istemiş, bir türlü parayı denkleştirip yollayamamışlardı.

Kahramanmaraş'ta, kendisini Çağlayancerit ve Yozgat'a götürecek olan helikopterin kapısına geldiğinde Yazıcıoğlu yanındakilere dönüp hafif bir gülümseme ile ' Siz beni öldürmeye niyetlisiniz galiba 'dedi ve helikoptere binerek Çağlayancerit'e doğru hareket ettiler.

Çağlayancerit'te kendisini bekleyen partililerine bir konuşma yapan Yazıcıoğlu, Yozgat'a bir an önce yetişmek amacıyla partilileriyle ve Alperenleriyle helalleşerek, helikoptere tekrar bindi. Yanında Sivas İl Başkanı Erhan Üstündağ, Sivas İl Başkan Yardımcısı Yüksel Yancı, Belediye Meclis Üyesi Murat Çetinkaya ve İHA Muhabiri İsmail Güneş vardı.

Helikopter, Çağlayancerit üzerinde bir tur attıktan sonra kar yağışı yüzünden bembeyaz olmuş olan gökyüzünde kayboldu.

25 Mart'ta saatler 15.30 civarını gösterirken Türkiye'ye bir bomba düştü. Ajanslar yayınlarını keserek, acil koduyla haber geçmeye başladılar. BBP Genel Başkanı Muhsin Yazıcıoğlu'nun içinde bulunduğu helikopter Kahramanmaraş civarında düşmüştü. Türkiye'deki bütün siyasiler şok olmuştu.

Haber Miting kürsüsünde duyan AKP Genel başkanı ve Başbakan Tayyip Erdoğan'ın gözleri doldu, derhal tüm seçim çalışmalarını iptal ederek Ankara'ya döndü. Ardından MHP Genel Başkanı Devlet Bahçeli İle CHP Genel Başkanı Deniz Baykal'da seçim çalışmalarını iptal ettiler. Onları SP lideri izledi.

Başta tüm Türkiye olmak üzere, kardeş Türk Cumhuriyetleri, Avrupa'daki Türkler ve Malezya'ya kadar uzanan Müslüman Dünyası, Yazıcıoğlu ve yanındakilerin akıbetini merak etmeğe başlamışlardı. İlk haber valilikten geldi. Yazıcıoğlu ve arkadaşları yaralı olarak kurtulmuşlardı. Bu haber yüreklere su serpti.

Ancak ilerleyen zamanda bu haberin yalan olduğu ortaya çıktı. Herkes haber merkezlerinden gelecek müjdeli bir haberin beklentisi içine girdi. Yayınlarını kesen bazı televizyon kanalları, Helikopterde bulunan İHA Muhabiri İsmail Güneş'in, 112 Acil Servisi ile yaptığı konuşmaları vermeye başladılar. Güneş'in verdiği bilgiler hiç iç açıcı değildi. Kendisinden başka kurtulan olmadığını söylüyordu ve koordinatlarının bir an önce tespit edilerek yardım yollanmasını istiyordu.

Aradan saatler geçti, Gün geçti, Günler geçti ne yazık ki teknolojinin verdiği nimetlerden faydalanmayı beceremeyen yetkili yetkisizlerin yüzünden, düşen helikoptere bir türlü ulaşamadı. Ve aradan 4 gün geçti sonuçta Keş Dağlarının eteklerine düşen helikoptere çevrede bulunan köylüler vasıtasıyla ulaşıldı.

Yazıcıoğlu'na Suikast Yapıldı mı?

BBP lideri Muhsin Yazıcıoğlu, siyasi bir partinin sıradan bir lideri değildi. Hayat karşısında duruşu ve memleket meselelerine bakışı, başlı başına araştırılması gereken bir konu. Bu nederle ölüm şekli kafalarda hep soru işaretleri bıraktı. İddiaya göre, birçok konu ile ilgilenen 'Muhsin Başkan'a bir sabotaj veya suikast yapıldı.

Aslında kazanın şekli ve sonrasındaki gelişmelere göre de böyle bir ihtimal her zaman tazeliğini koruyor. Ancak gerçekler, teknik ve adli araştırmalar sonucunda ortaya çıkacak.

Peki, "*Yazıcıoğlu'na suikast yapıldı mı?*" sorusu neden gündeme geldi. Aslında Muhsin Yazıcıoğlu'nun hayatına bakıldığında, bu sorunun ne kadar yerinde olduğu ortaya

çıkıyor. Çünkü Yazıcıoğlu'nun yıllardır yakından takip ettiği birçok konu vardı.

Elindeki dosyalar ve araştırdığı konular, 'suikast' şüphesini ister istemez gündeme getiriyor. Yazıcıoğlu'nun yakından ilgilendiği konulardan biri Çeçen meselesiydi. Zaman zaman Çeçenistan'dan gelen ziyaretçileri olurdu. Merhum Yazıcıoğlu'na yakın bir ismin anlattığına göre, "*Çeçenlerin gönlünde Cevher Dudayev'den sonra Yazıcıoğlu'nun adı yazılıdır.*"

Yazıcıoğlu'nun Çeçen meselesine bakışı daha çok insan hakları ve mağduriyetlerin giderilmesine yönelikti. İstanbul'daki 'karışık' Çeçen cinayetleriyle de yakından ilgileniyordu. İddiaya göre, bu cinayetlere dair ciddi araştırmalar yapıp bilgi ve belge toplamıştı.

Dosyasında 3 Ekim 2008'de terör örgütü PKK'nın gerçekleştirdiği ve 17 askerin şehit olduğu Aktütün baskını da vardı. Konu hakkında detaylı bilgi ve veri toplamıştı. Yazıcıoğlu'nun, bazı askerlerin Ergenekon irtibatı ile birlikte Aktütün'deki soru işaretlerini çözdüğü ileri sürülüyor.

Silah kaçakçılığı ve ihaleleri de rahmetli başkanın yakından ilgili olduğu konulardı. Özellikle silah kaçakçılığı sektörünü mercek altına aldığı söylenen Yazıcıoğlu, bu konuda da ciddi belgelere ulaşmıştı.

Cevabı Aranılan 15 Soru

Helikopter Faciasında hayatını kaybeden BBP Genel Başkanı Muhsin Yazıcıoğlu'nun kazaya mı kurban gittiği yoksa suikasta mı uğradığı sorusu bir kuşku olarak duruyor. Görünen o ki aşağıdaki soruların cevapları bulunmadığı sürece bu şüphe hep devam edecek. İşte cevabı aranan 15 soru:

- 1- Helikopter Faciasından önce Muhsin Yazıcıoğlu'nun evinin üst katında çalınan lap-top bahçede bulundu. Yazıcıoğlu'nun programıyla ilgili her türlü bilginin bulunduğu lap-topu kim neden çaldı ve neden geri bıraktı?

- 2- 15 gün önce Yazıcıoğlu'na yapılan suikast ihbarı neydi?
- 3- "Kazadan hemen sonra Kayseri Valisi 'Kurtarma ekipleri olay yerine ulaştı. Yazıcıoğlu yaralı, şuuru açık Hastaneye götürülüyor' dedi. Bu ifade kurtarma çalışmalarını yavaşlattı. Kayseri Valisi'ne bu bilgi nerden geldi? Neden böyle bir açıklama yapma ihtiyacı hissetti?
- 4- Anadolu Ajansı 8 gün sonra valiyle ilgili haberini 'resmi makamlardan kesin teyit alamadıkları' gerekçesiyle geri çekti. Ajans haberin doğru olmadığını açıklamak için neden bu kadar uzun süre bekledi?
- 5- Yüksek teknolojiye rağmen enkaz 48 saat sonra bulunabildi. Üstelik köylüler buldu. İlk gün GSM şirketinin verdiği koordinatlara rağmen niçin enkaza ulaşamadı? 3. gün seyyar baz istasyonu kuruldu. Bu işlem neden ilk gün yapılmadı?
- 6- İhlâs Haber Ajansı (İHA) muhabiri İsmail Güneş ile 112 Acil Servis hattındaki görevli kişinin konuşmaları orijinal mi yoksa bantlanarak mı kamuoyuna dinletildi? Son konuşmayı yapan kişi neden hiçbir yerde çıkmadı? Konuşmanın bütünü yayınlandı mı?
- 7- Helikopterde ELT cihazı var mıydı yok muydu? Varsa neden çalışmadı? Pilot Kaya İstektepe'nin kazadan iki gün önce ELT cihazının anızalı olduğu yönünde firmaya bilgi verdiği ancak buna rağmen bir şey yapılmadığı iddiası doğru mu?
- 8- Muhsin Yazıcıoğlu son mitingini yaparken alanda bulunan helikopter neden ayrılıp geri geldi. Yetkililer yakıt aldığını söylemesine rağmen havalandıktan 20-25 dakika sonra düşen helikopter neden patlamadı?
- 9- İHA muhabirinin fotoğraf makinesi ve kamerasına ne oldu? Bilinci yerinde olan İsmail Güneş'in sıcağı sıcağına olay yeriyle ilgili çektiği görüntüler var mıydı?

- 10- Kazazedelerin cep telefonları neden sinyal vermedi. İHA muhabiri telefonunun şarjı bitince neden diğerlerinin telefonlarını kullanmadı? Onların da şarjları bitmiş miydi yada telefonlar kullanılmaz hale mi gelmişti?
- 11- İHA muhabiri üşümek için ölenlerin ceketlerini alırken neden diğer cep telefonlarını kullanmayı düşünmedi?
- 12- İHA muhabiri hem ajansıya, hem de 112 acil servisiyle yarım saate yakın konuşmasına rağmen neden yerleri tespit edilemedi?
- 13- Neden enkazı bulan köylülerin cep telefonlarına el kondu? Köylülerin görüntüleri medyaya satacaklarından mı çekinildi yoksa başka bir neden var mıydı?
- 14- Helikopter rota almadan mı uçuşa çıktı? Rotası belliyse uçuş süresinden kaza yerinin bilinmesi gerekirdi. Rota değiştirdiyse pilot bunun için izin aldı mı?
- 15- Ve en önemli soru. Bu sorulara cevap verecek olan merci neresi? Ulaştırma ya da İçişleri Bakanlığı mı? Yoksa Jandarma bölgesi olduğu için Genelkurmay mı?

Suikastta 4 Önemli Kuşku

BBP Ankara il başkanı 4 önemli kuşkusunu dile getiriyor; Olaydan önce Yazıcıoğlu'nun laptopu çalınmış ve sonra o lap - top bahçeye bırakılmış.

Muhsin Yazıcıoğlu'nun helikopter kazasıyla birlikte birçok kuşku dillendirilmeye başlandı. Enkaza 47 saat sonra ulaşılabilmesi suikast kuşkularını daha da körükledi.

BBP Ankara İl Başkanı Hasan Hüseyin Bozok ise Habertürk gazetesine yaptığı açıklamada "*Helikopterin düşmesi kaza değil suikasttır*" diyerek 4 önemli kuşkusunu dile getirdi.

1-Laptopu Çalındı: Bozok: "Olaydan önce Yazıcıoğlu'nun, evinin üst katında bulunan diz üstü bilgisayar çalındı, sonra bahçeye bırakıldı. Genel Başkanla ilgili her türlü bilgiye bu bilgisayardan ulaşıldı."

2-Vali Nasıl Biliyor?: "Kazadan hemen sonra Kayseri Valisi 'Kurtarma ekipleri olay yerine ulaştı. Yazıcıoğlu yaralı, suuru açık. Hastaneye götürülüyor' dedi. Bu ifade kurtarma çalışmalarını yavaşlattı. O bilgi valiye nereden geldi?"

3-İhbar Almıştık: "15 gün önce genel başkanımıza suikast ihbarı almıştık, ancak doğrulatabamıştık. "

4-Nasıl Ulaşılamadı: "Yüksek teknolojiye rağmen enkaz 48 saat sonra bulunabildi. Üstelik köylüler buldu. İlk gün GSM şirketinin verdiği koordinatlara rağmen enkaza ulaşamadı. 3. gün seyyar baz istasyonu kuruldu. Bu işlem neden ilk gün yapılmadı?"

BBP'liler Yazıcıoğlu ve ailesinin iki yılda 4 kez trafik kazası geçirmelerini de şüpheli buluyor.

Siyah Giysili Adamlar

Büyük Birlik Partisi (BBP) eski lideri Muhsin Yazıcıoğlu'nu taşıyan helikopter kazasında yaşamını yitiren gazeteci İsmail Güneş'in eşi Yasemin Güneş, üzerinden 5 yıl geçen kazadan sonra oğulları Tuluhan ve Çağan'la neler yaşadıklarını, nasıl bir mücadele verdiklerini, 'siyah giymiş adamlarla' ilgili neler düşündüğünü Habertürk'ten Şerife Güzel'e anlattı.

İşte Güneş'in kendisine yöneltilen sorulara verdiği yanıtlar,

Kazanın üzerinden çok zaman geçti. Yeni tanıklar, kayıtlar, fotoğraflar çıktı. Bunlar sizin iç dünyanızda nasıl bir etki yaratıyor?

- İlk başlarda 'ya yapmazlar, hayır' falan diye düşünüyordum. Şimdi; bu suikast. En başından, en sonuna kadar suikast. Bazen, başı kaza olabilir ama aramama, kurtarmama operasyonundan dolayı suikast diyordum ama geldiğimiz noktada suikast olarak bakıyorum.

Genelkurmay'ın radar görüntüsü, İsmail'in saklandığı söylenen konuşmalarına ilişkin yeni delil var mı?

- En son çıkan 'siyah giyimli adamlar' mevzuu var. Bunu da İsmail'in bir yerde dillendirdiği, yani 'siyah giyimli adamlar var' diye bir yerde söylediği söyleniyor.

Siyah giyimli adamlar konusu nereden çıktı ve size gelen başka bilgiler var mı?

- *O siyah giyimli adamlar mevzusuna ben inanıyorum. Doğru olma olasılığı yüksek. Çünkü kazanın en başından sonuna kadar baktığımızda orada herkes herşeyi yapmış. Yalnız hepsi ellerine yüzlerine bulaştırmışlar. Çünkü hepsini görüntü, kayıt altına almışlar. Cihazları çalarken kaydetmişler. Aralarındaki konuşmaları kayıt edilmiş. Birşeyleri örtmek için epey açık vermişler. Allah hepsini şaşırtmış.*

Nasıl olduğunu düşünüyorsunuz?

- *Kaza günü aslında onlar bulundu. Çünkü bunun delilleri de var. Kazanın olduğu gün bulunduklarına dair, oraya birilerinin gittiklerine dair. Siyah giyimli adamların orada olma ihtimali çok yüksek. Bu görüntüleri seyreden kişilerden biri Ahmet Akpak. İstanbul'da polis muhabiriydi. Savcıya görüntüleri getireceği hafta şeker komasından ölüyor.*

Daha ilginç, oğlu aynı girişimde bulundu. O da silahla vurularak öldürüldü, bir olay sonucunda. Oğlu öleli de 1.5-2 ay oluyor. İki olay üst üste gelmez. Onların ölümü de bu kazayla ilgili şaibeli durumdadır şu an.

Başka yerlerden de geldi mi bu bilgi?

- *O görüntüleri seyreden başka insanlar da var. Bu görüntüleri seyreden herkesin anlattığı şeyler hepsi birbiriyle çok örtüşüyor. Hepsi farklı zamanlarda, bilgileri geliyor savcıya. Ama hepsinin seyrettiği aynı görüntü.*

Bu insanların hiçbiri de birbirini tanımıyor. Ama anlattıkları şeyler, hepsi doğru. O yüzden de ben bu siyah giyimli adamlar mevzusuna yüzde 90 inanıyorum. Kaza günü oraya birileri gitti.

Mecliste Ölümle Tehdit Etmişler

Post Modern Darbe Olarak Nitelendirilen 28 Şubat Sürecinde "Millete Karşı Çevrilen Namluya Selam Durmam" Diyen Muhsin Yazıcıoğlu'nun o dönem ölüm tehdidi aldığı Ortaya çıktı.

Meclis odasında kendisini ölümle tehdit eden milletvekiline Yazıcıoğlu, *"Seni kim gönderdiyse söyle ona, Muhsin Yazıcıoğlu iki kilometreyi beklemez. Adamın yanına gelir ve kafasına sıkar."* demiş.

BBP Genel Başkanı Yazıcıoğlu, 28 Şubat'ta aldığı ölüm tehdidini Saadet Partisi (SP) Genel Başkanlığı'na seçilen Numan Kurtulmuş'a 'hayırlı olsun' ziyaretinde anlatmış. Bu ziyarette Yazıcıoğlu'na eşlik eden BBP MKYK Üyesi İlker Kayaloğlu, Yazıcıoğlu'nun nasıl tehdit edildiğini şöyle açıkladı.

Meclis odasında iken birilerinin sürekli randevu almak istediğini dile getiren Kayaloğlu, olayı şöyle anlattı:

"Meclis'ten bir milletvekili randevu alıyor. Genel Başkanımız karşılıyor. O esnada genel başkanımıza sokularak diyor ki 'Efendim sizin duruşunuz çok beğeniliyor. Çok güzel bir duruşunuz var. Çok takdir ediliyorsunuz fakat bir noktada sizden rahatsızlık duyuluyor. Erbakan hükümetine çok yakın duruyorsunuz. Onun lehinde açıklamalarda bulunuyorsunuz."

Genel Başkanımız da diyor ki; *biz kim yaparsa yapsın doğru olanın yanında, yanlış yapanın karşısında oluruz"* Bu kişi, genel başkanımızın ifadesiyle bir kurumdan emekli olmuş ama o sırada milletvekili. Akabinde tekrar geliyor ve *"Yarınki güven oylamasında evet derseniz eğer sizin için sıkıntı olacak."* diyor.

Genel başkanımız da diyor ki ne sıkıntı olacak? Biz düşündük, değerlendirdik, en doğru karar bu. Dolayısıyla biz tavrımızı orada ortaya koyacağız. Bu şahıs genel başkanımıza sokularak diyor ki, *'Efendim, birilerinin elinde öyle bir silah var ki kişinin yanına da yaklaşmasına gerek yok. 2 kilometre öteden alınının ortasından vuruyor.'* Genel Başkanımız masadan kalkıyor ve yakasına yapıyor diyor ki; *seni kim gönderdiyse söyle ona Muhsin Yazıcıoğlu iki kilometreyi beklemez, adamın yanına gelir ve kafasına sıkar."*

Silopi'de Armagedon Şirketi!

Londra'da yayınlanan El Kudüs El Arabi gazetesi, 4 Temmuz 2006 tarihli haberinde, Amerika'nın Silopi'de yeni bir üs inşa ettiğini, bir yıl içinde tamamlayacağını yazdı. Haberini Iraklı Kürt kaynaklara dayandıran gazete, yeni üssün, Habur sınır kapısı ile Silopi arasında, bin dönümlük bir alanda inşa edilmekte olduğunu belirtti ve bazı ayrıntılar verdi.

Akşam gazetesi, Mutlu Çölgeçen'in haberiyle konuyu gündeme taşıdı. 27 Haziran 2006 tarihinde "*Çıvaldan ortaklığa*" başlıklı ve "*Emekli ajanlar şirketi*" haberleriyle Black Hawk şirketi, üssün niteliği ve misyonu üzerine bir tartışma başlattı. Şirketin sorumluluğu resmi olarak Irak'a giden "*Türk kamyonlarının güvenliğini sağlamak*" olarak gösteriliyor.

Emekli asker ve istihbaratçılardan oluşan kadrosu ile zırhlı konvoy güvenliği, savunma taktikleri, düşük yoğunluklu çatışma, terörle savaş, istihbarat, hava operasyonları ve rehine kurtarma gibi görevler üslenecek bir merkezin kamyon güvenliği ile bu kadar yakından ilgilenmesi ne kadar da şaşırtıcı!

Sabah'tan Umur Talu, üs ve Black Hawk şirketi ile ilgili çok ilginç detayları yayınladı. ABD'de kurulan bu şirketin ortakları, Türkiye'deki şirketin ortakları hakkında bilgiler aktardı. En önemlisi de, ortaklardan birinin Kuzey Irak'ta başlarına çuval geçirilen askerlerden sorumlu dönemin Genelkurmay Harekât Dairesi Başkanı Korgeneral Köksal Karabay'ın da ortaklar arasında bulunması.

Diğerleri; Gaffar Okan suikastının faillerinin Hizbullahçılar olduğunu açıklayan, devlet-Hizbullah ilişkilerine ilişkin açıklamaları bulunun eski vali Cemil Serhadlı, eski Büyükelçi Mehmet Nuri Ezen ve benzer isimler. Bin dönüm arazi üzerine kurulan bir üs, CIA, FBI ve Mossad'dan emekli kişilerden oluşan bir kadro!. ABD'nin Irak işgalinin lojistik güzergâhı Silopi.

Bir başka nokta ise: Üssü, ABD ordusunun karanlık işlerini yürüten ve Irak'ı parselleyen ABD Başkan Yardımcısı Dick Cheney'nin şirketi Halliburton'a bağlı KBR şirketi inşa ediyor. ABD, Irak'taki yakıt ihtiyacını büyük oranda Türkiye'den karşılıyor. Koç Grubu ve Milangaz, bu şirketle yaptığı anlaşma gereğince Irak'a ayda bin 600 tanker LPG gönderiyor.

Günde bin 200 tanker uçak yakıtı gönderiyor. ABD'nin mazot ihtiyacının yüzde 70'i bu kapıdan sağlanıyor. Türk kamyonlarının güvenliği derken bu tankerlerin güvenliği kastediliyor. Black Hawk tipi örgütlenmeler aslında özel güvenlik şirketi. Yani özel ordu. Yani paralı askerler. Kısaca Armagedon

Bu güçlerin Irak'ta neler yaptığına gelince; Daha önce Vietnam'da, S. Arabistan'da, Latin Amerika'da, Güneydoğu Asya'da on binlerce insanın kanına giren bir yapılanma bu. ABD ordusunun kirli işlerini yürüten, savaş suçu kanıtlarını gizleyen, kitle imha silahı izlerini temizleyen, ihale edilen katliamları yapan örgütlenmeler.

CIA'nın gizli insan kaçakçılığı, gizli işkence merkezleri de bu tür özel örgütler üzerinden yürütülüyor. Bugün Irak'ta sayısı binleri bulan suikastları, çok ölümlü bombalamaları, iç savaş provokasyonlarını, mezhep çatışması senaryolarını da Armagedon yürütüyor.

Tim Gözaltına Alınıyor

Türkiye'deki Askeri ve de sivil İstihbaratın yani Türk devletinin çok gizli olması gereken Kurumların can alıcı noktalarının ve de Operasyonlarının Türk istihbarat yetkililerince

değil Türk istihbarat kuruluşlarında, Bilgi paylaşımı için yer alan Mossad ve de CIA ajanlarının ve onlara servis sunan bazı karu bozukların ağırlığının halen güçlü olduğunu görüyoruz.

Bu konuda bir örnek vermek gerekirse:

Bir müddet önce, Siyah Sancak Timine mensup 2 istihbaratçı, Silopi'nin doğusunda Habur çayı üzerine Türk Silahlı Kuvvetleri tarafından yaptırılan demir köprüden geçerek Zaho'ya girdi. İstihbaratçılar Zaho girişinde bulunan peşmerge kontrol noktasında durduruldu.

Bölgeye girişlerinin yasadışı olduğu söylendi. Kimlik bilgilerini soran peşmergeler iki istihbaratçıyı gözaltına almak istediler. Yaşanan tartışma sonrasında, bu kişiler tartaklanarak ellerine kelepçe takıldı ve gözaltına alındı. Zaho'da bir yere götürülen istihbaratçılar uzun süre sorgulandı.

Durum Selahaddin kentinde bulunan Mesut Barzani'ye bildirildi. Barzani önce serbest bırakılmalarını istedi sonra bu kararını değiştirdi.

Bu arada bir başka İstihbarat yetkilisi gelerek adamlarını almak istedi ancak bu yetkili de gözaltına alındı. Saatlerce gözaltında tutulan ve sorgulanan istihbaratçılar, aynı gece saat 01.00 sularında Barzani'den gelen bir talimatla serbest bırakıldı ve Türkiye'ye "iade" edildi.

Türk istihbaratçıları önce serbest bırakmayan Barzani, muhtemelen Ankara'dan bir telefonla kararını değiştirdi ve olay büyük bir skandala dönüşmeden kapatıldı..." Bazı gazetelere de yansıyan bu iddiaları Milli İstihbarat Teşkilatı kesin bir dille yalanladı.

Haziran'dan itibaren benzer tartışmalar farklı bir boyutta devam etti. Türkiye'nin Kuzey Irak'a askeri müdahale tartışmaları arasında özellikle Özel Harekât birimlerinin bölgedeki operasyonlarına ilişkin ilginç haberler yayınlandı. Ama bunlar doğrulanmadı.

Ardından, Haziran ayı sonlarına doğru üç bölgeye Siyah Sancak Timleri gönderilir. Her biri 15 kişiden oluşan timlerden biri Kuzey Irak'a gider. Türkiye'de gizli operasyon tartışmalarının merkezindeki grup budur.

Peşmergelerle çatışmaya girerler, birkaç tanesi yaralanır. Tim geri çekilir. 24 Temmuz akşamı bir başka birlik, operasyon için Kuzey Irak'a gönderilir. Ancak bu birimlerin operasyonları Türkiye'den bazı kaynaklar tarafından gerekli adreslere ispiyonlanır, operasyonları deşifre edilir, pusuya düşürülürler.

Türkiye'den CIA, Mossad ve Barzani ile irtibatlı çevreler bölgeye gönderilen birimleri ateşe atarlar. Tabi on binlerce asker yığılan sınırın diğer tarafında operasyon yapıldığı iddiaları da yalandır.

Haziran başlarında başlayıp Ağustos ortasında sona eren operasyonlarının devamında;

Türk Silahlı Kuvvetleri'ne mensup en gizli birimlerden iki tim İsrail'e gönderilir. Lübnan Savaşı sırasında orada bulunurlar. İsrail'e gidenler Türk-İsrail istihbarat anlaşmaları çerçevesinde buradadır.

Devamında, Bir Siyah Sancak Timi de Lübnan'a gönderilir. Amaçları bilgi toplamaktır. Onlar da savaş sırasında oradaydılar. Ama nasıl olduysa İsrail saldırısı altında kahrılar. İçlerinden biri hayatını kaybeder. Ve geri çekilirler. İsrail'dekiler İsrail'le işbirliği içinde çalışırken Lübnan'dakiler İsrail'le çatışma içinde bulurlar kendilerini.

Afyon'da eğitim gören bu birliklerin CIA ve Mossad birlikte hareket ettiği iddia edilirken, 7 yıldır bu birimin içinde bulunan Afyon doğumlu kişinin başkanlığındaki bu birimlerin yabancılarla ne işi olabilir? Kimlerden emir alıyorlar?

En mahrem birimlerin içinde CIA ve Mossad'da mı var? Sorusunun ardından Kuzey Irak'ta ABD ve İsrail nedeniyle kılıru kıpırdatmayan, bu güçlerle işbirliği yapan çevreleri kontrol edemeyen ve kamuoyunu yanıltan bilgilere göz yuman Ankara'nın, gizli birimleriyle İsrail-Hizbullah savaşının tam ortasındaydı. Bu Timlerin orada ne aradığı merak konusu olmaya halen devam etmektedir.

Devlet Denetleme Kurulu Raporu

Özal'ın Zehirlenmesi Şüphesi

- Konut'ta çalışan personelin seçiminde herhangi bir usul ve esasın belirlenmediği,

Konut'ta Cumhurbaşkanı ve ailesi için hazırlanan yemeklerin kontrol edilmesine yönelik bir sistemin oluşturulmadığı, hazırlanan yemeklerden numune alınmadığı belirlenmiştir.

- Cumhurbaşkanının zatına ve ailesine sağlık hizmeti vermek üzere "özel doktorluk" müessesinin oluşturulmadığı, gerek Köşk'te gerekse Konut'ta 7 gün 24 saat esasına göre sağlık hizmetinin planlanmadığı, bu kapsamda görevlendirilmiş sağlık müdürü, doktor ve diğer sağlık personelinin bulunmadığı, mevcut doktorun da yarım gün mesai ile tüm Köşk personeline hizmet verdiği ve hafta sonu çalışma zorunluluğunun olmadığı anlaşılmıştır.

Öte yandan ne Cumhurbaşkanının zatına ne de Cumhurbaşkanlığı örgütünün tümüne hizmet verecek herhangi bir tam donanımlı ambulansın bulunmadığı tespit edilmiştir.

- Merhum Cumhurbaşkanının rahatsızlanarak vefat ettiği gün Çankaya Köşk'ünde görevli doktor, hemşire ve diğer sağlık personeline aynı anda bilinçli olarak izin verildiği, Cumhurbaşkanlığı resmi doktoru Prof. Dr. Hilmi Özkutlu'ya ulaşamadığı, acil müdahalelerde kullanılmak üzere hazırlanan ilk yardım çantasının ve bunu kullanacak sağlık personelinin bulunmadığı ve bu nedenlerle rahatsızlandığı anda acil tıbbi yardım alamadığı hususlarının kamuoyunda tartışılan iddialar arasında olduğu tespit edilmiştir.

Merhum Turgut Özal'la ilgili tıbbi kayıtlarda ve beyanlarda "digoksin" kullandığına dair bir bilgi olmamasına rağmen o dönemdeki Hacettepe Üniversitesi Hastanesi Klinik Patoloji Laboratuvarı şefi Dr. Cumhur Özkuyumcu beyanında, kendisine digoksin düzeyi ölçülmesi için gönderilen kanın hemolizli olduğu, sonuç alınmadığı, bununla birlikte digoksin düzeyinin çok yüksek değerlerde olduğu için cihaz tarafından okunamadığı bilgisini aktarmış ve bu bilgiyi not ettiğini ifade etmiştir. Ancak, hasta dosyasında bu işleme ait bir kayda rastlanılmamıştır.

- Kayıtlardaki bilgilere göre, resüsitasyon sırasında verilen sodyum bikarbonat miktarının (toplam 2550 mL) çok yüksek olduğu, bu değer in sağlıklı insan için bile gerek sıvı gerekse sodyum yükü açısından hayati sonuçlar doğuracağının bilinmesi gerektiği, nitekim saat 12.39 da çıkan kan gazı sonuç belgesinde elle yazılı olan sodyum değerinin 182 mmol/L ölçülmesi, daha sonraki ölçümde "out of inst. range (high)" sonucunun çıkmış olması söz konusu hayati tehlike ihtimalini teyit ettiği, bu konuyu açıklayacak hastane dosyası içerisinde hekimlere ait bir değerlendirmenin bulunmadığı anlaşılmıştır.

- Hasta dosyasındaki kayıtlara göre, fosforun 12.8 mg/dL (normali 2.3-4.7 mg/dL) olarak ölçüldüğü görülmüştür. CPR'ın fosforu yükselttiği bilinmekle birlikte üç kat yükselttiği ile ilgili literatürde bir bilgi bulunamamıştır.

Bazı farmasötik ve toksikolojik maddelerin fosfor değerlerini bir miktar yükselttiği bilinmektedir. Bu nedenle bu kadar yüksek fosfor değerinin açıklanmaya ihtiyacı vardır. Ancak, bu konuda herhangi bir incelemenin yapıldığına dair hasta dosyasında bir kayıt görülememiştir.

- Merhum Cumhurbaşkanı'nın 17 Nisan 1993 tarihinde vefatından sonra Hacettepe Üniversitesi Hastanesinde özel doktoru Cengiz Aslan tarafından hatıra ve/veya zehirlenme iddialarının bertaraf edilmesi amacıyla sacından bir miktar kesilerek Sayın Semra Özal'a verildiği ifade edilmiştir.

İşbu raporun ilgili bölümünde yer verilen beyanlardan, Merhum Cumhurbaşkanı'nın sacından bir tutamın kesilerek

alındığı anlaşılmaktadır. Alınan sac telini, Sayın Semra Özal "hatıra olarak sakladığını" belirtmekle birlikte, Dr. Cengiz Aslan, 'Saç tellerini alırken ilerde zehirlenme iddialarının ihtimalini düşündüm.

Prof. Yahya Laleliye ölümün sebebini biliyorsak ta ileride Fatih Sultan Mehmet'i de misal göstererek kanında toksikoloji ile ilgili bir araştırma yapıp yapılamayacağını sordum. O zamanki teknolojiyle bir netice çıkaramayız dedi.' şeklinde beyanda bulunmuştur. Ancak, alınmış olan bu sac telinin hatıra amacıyla mı yoksa zehirlenme şüphesini izale etmek amacıyla mı alındığı hususunda kesin bir kanaat oluşturabilmek mümkün olamamaktadır.

Merhum Cumhurbaşkanı'nın alınan sac telleri üzerinde bu güne kadar herhangi bir inceleme yapılmadığı Sayın Semra Özal ve T. Ahmet Özal'ın beyanlarından anlaşılmıştır.

Diğer taraftan, Sayın Semra Özal beyanında, 'konunun aydınlanmasına bir katkı sağlayacaksa bu saç tellerini yetkili makamlara verebileceğini' ifade etmektedir.

Bu konudaki nihai değerlendirme soruşturma ve kovuşturma makamlarına ait olmak üzere, Dr. Cengiz Aslan tarafından şüphe/hatıra gerekçesiyle alınan sac tellerinin, alınış tarzı ve sebebi, bugüne kadar nasıl ve nerede muhafaza edildiği gibi hususlar yeterince açık olmamakla birlikte, günümüzdeki teknolojik imkânlar nazara alındığında, merhum Cumhurbaşkanı'nın alınan sac tellerinin üzerinde inceleme yapılmasının, şüpheli olum iddialarının aydınlatılmasına katkı sağlayabileceği değerlendirilmiştir.

Saklandığı anlaşılan kan örneğinin kim tarafından ve hangi amaçla alındığı, laboratuara tetkik için kimin tarafından gönderildiği, hangi tür tetkiklerin istendiği, kan örneğinin laboratuarda ne şekilde teslim alındığı, teslim alınan kan örneğinin hangi tetkiklerin ne amaçla ne zaman çalışıldığı ve ne tür sonuçlara ulaşıldığı, çıkan sonucun talep eden birime/doktora iletilip iletilmediği, iletilmiş ise ne şekilde iletilindiği, hasta dosyasında bulunmadığı anlaşılan ve kan örneği üzerinde çalışmak üzere evinden telefonla çağrılan laboratuvar teknisyeni Hatice Güngör'ün beyanına göre

yaklaşık sekiz sayfa olduğu belirtilen sonuçların akıbetinin ne olduğunun tespit edilebilmesi eldeki bilgi ve belgeler ışığında mümkün olamamıştır.

Yrd. Doc. Dr. İbrahim Unsal beyanında, 1996 yılında laboratuvarda yapılan bir temizlik sırasında, Merhum Turgut Özal'a ait olduğu söylenen kan örneğinin de içinde bulunduğu bazı kan örneklerinin atıldığını, bu konuyu o dönem Klinik Patoloji Laboratuvarı Şefi Prof. Dr. Ayşe Gülşen Hasçelik ile görüştüğünü, hastane yönetimine ise bilgi vermediğini ifade etmektedir.

Konuyla ilgili bilgilerine başvuru laboratuvar Başteknisyeni Hüseyin Akıttürk ve laboratuvar teknisyeni Sevgi Gümüş de, Merhum Cumhurbaşkanına ait kan örneklerinin elektrik kesintisi sonucu dipfrizlerdeki buzların erimesi nedeniyle özelliğini kaybettiğinden atıldığını beyan etmektedir.

Hangi sebeple atıldığı net olarak ortaya konulamamakla birlikte, Merhum Cumhurbaşkanına ait saklanan kan örneğinin atıldığı hususunun beyanlara göre sabit olduğu anlaşılmaktadır. Ayrıca, bu konunun klinik patoloji laboratuvarı çalışanlarıncı da bilindiği kanaati edinilmiştir.

Diğer yandan, Merhum Cumhurbaşkanının kan örneğinin saklandığı ve daha sonra atıldığı/kaybolduğu yönündeki iddialar 1997-1998 yıllarında kamuoyuna basın yoluyla yansımış ve 20. Donem Tokat Milletvekili Hanefi Çelik tarafından TBMM Başkanlığına sunulan ve Sayın Başbakan tarafından yazılı olarak cevaplandırılması talep edilen 19.12.1997 tarih ve 7/4034-10031 esas sayılı soru önergesi ile gündeme gelmiştir.

Bunun üzerine, Hacettepe Üniversitesi Rektörlüğünce Hastaneler Genel Direktörlüğünden konunun araştırılması talep edilmiştir. Hastaneler Genel Direktörü Prof. Dr. Mustafa Artvinli tarafından bu araştırma o dönem laboratuvar sorumluları olan Prof. Dr. Ayşe Gülşen Hasçelik ve Doc. Dr. İbrahim Ünsal'a yaptırılmış ve çalışma sonucu Hastaneler Genel Direktörlüğünce Rektörlük Makamına gönderilmiştir.

İşbu raporun ilgili bölümlerinde mahiyetine yer verilen söz konusu çalışma tetkik edildiğinde aşağıdaki hususların açıklanamadığı/anlamlandırılmadığı görülmüştür.

- Söz konusu çalışmada Merhum Cumhurbaşkanı kan örneğini saklayan Doc. Dr. Cumhur Özkuyumcu ile görüşüldüğü belirtilmesine rağmen kan örneğinin saklanması söylentiden ibaret olduğu, herhangi bir bilgi ve kaydın bulunmadığından bahsedilmektedir.

- Yrd. Doc. Dr. İbrahim Unsal beyanında, 1996 yılında laboratuarda yapılan bir temizlik sırasında, Merhum Turgut Özal'a ait olduğu söylenen kan örneğinin de içinde bulunduğu bazı kan örneklerinin attırdığını ifade etmesine rağmen, Prof. Dr. Gülşen Hasçelik ile birlikte imzaladıkları 13.02.1998 tarih ve D-8 sayılı yazıda, saklanan kan örneği ile ilgili herhangi bir bilgi ve kaydın bulunmadığı ve konunun söylentiden ibaret olduğu belirtilmiştir.

- Merhum Cumhurbaşkanı saklanmış olan kan örneğinin, Turgut Özal'a ait olduğu kendisine personel tarafından hatırlatılmasına rağmen atılması talimatını veren Yrd. Doc. Dr. İbrahim Ünsal'ın, bu kararı hastane yönetimine haber vermeksizin tek başına aldığı anlaşılmış, beyanında ise bu kan örneğinin tıbbi acıdan olmasa da adli acıdan bir değer olduğunu ifade etmiştir.

- Yrd. Doc. Dr. İbrahim Unsal, kan örneğinin atılması konusunda o dönem birlikte çalıştıkları Prof. Dr. Ayşe Gülşen Hasçelik ile görüştüğünü belirtmesine ve laboratuarda çalışanların kan örneğinin saklandığı ve atıldığı hususundan haberdar oldukları kanaati edinilmesine rağmen, Prof. Dr. Ayşe Gülşen Hasçelik beyanında, bu hususta bilgisinin olmadığını belirtmiştir.

- Merhum Cumhurbaşkanı kan örneğini saklanması ve atılması konusunun, ilgili personel arasında konuşulan ve basın aracılığıyla kamuoyuna yansıyan bir husus olmasına rağmen, Üniversite yönetimince 1998 yılında yapılan araştırma sonucunda konunun tespit edilememesi dikkat çekici bulunmuştur.

- 21. Dönem İstanbul Milletvekili Emin Şirin'in şikâyetiyle başlayan Ankara Cumhuriyet Başsavcılığının 2006 yılında yaptığı soruşturma sırasında, Hacettepe Üniversitesi Hastanesinden istenilen diğer belgeler ile birlikte söz konusu araştırma sonucunun da gönderildiği görülmüştür. Söz konusu araştırma sonucunu havi yazı, adı geçen başsavcılık tarafından konu hakkında verilen takipsizlik kararını gerekçeleri arasında yer almıştır.

T. Ahmet Özal, yukarıda yer verildiği üzere, katıldığı bir televizyon programı sonrası kendisini telefonla arayan ve Merhum Cumhurbaşkanı'na ait kan örneğinin halen Hacettepe Üniversitesi Hastanesinde muhafaza edildiğini söylediğini, müracaat için hazırlık yaptıkları sırada bir başka kişinin arayarak söz konusu kanın döküldüğünü söylediğini, bu durumdan şüphelenerek o tarihte hissedarı olduğu Kanal 6 televizyonundan ismini hatırlayamadığı bir muhabiri konuyu araştırması için Hacettepe Üniversitesi Hastanesine gönderdiğini, söz konusu muhabirin gizli kamera ile yaptığı çekimleri izlediğinde, laboratuvarda görevli olduğu anlaşılan orta yaşlı bir bayanın, 'babasının kanında bir insanın kanında bulunmaması gereken bazı maddelere rastlandığını' beyan ettiğini dile getirmiştir.

Ayrıca, T. Ahmet Özal'ın yukarıda bahsi geçen laboratuvar görevlisi orta yaşlı bayana ulaşamadığı ve/veya öldürülmüş olabileceği yönünde beyanlarının da kamuoyuna yansıdığı görülmüştür.

T. Ahmet Özal 26.10.2010 tarihli beyanında, Kanal 6 televizyonu muhabirinin gizli kamerayla çektiği ve kendisinin izlediği kaseti bulduğunda Kurulumuza ulaştıracağını ifade etmiştir. Ancak, iki defa yazılı olarak istenilmesine rağmen bugüne kadar bahse konu kaset kurula intikal ettirilmediği gibi gizli kamerayla çekim yaptığı ifade edilen muhabirin ismi de bildirilmemiştir.

Bu nedenle gerek muhabirin bilgisine başvurulma, gerekse gizli kamerayla yapılan çekimin mahiyeti konusunda bir inceleme ve tespit yapabilme imkânı bulunamamıştır.

Kurulumuzca yürütülen çalışma sırasında, "orta yaşlı" olarak nitelendirilen bayan laboratuvar görevlisinin isminin Dilber Karabulut olduğu, Hacettepe Üniversitesi Hastanesi

Laboratuvarında 1982-2003 yılları arasında sağlık teknisyeni/teknikeri olarak görev yaptığı,

2003 yılında emekli olduğu tespit edilmiş ve bilgisine başvurulmuştur.

Dilber Karabulut beyanında, T. Ahmet Özal'ın iddiasında bahsettiği gizli kamera ile yapılan çekimi teyit etmekle birlikte, esasen Merhum Cumhurbaşkanının kan tetkik sonuçlarıyla ilgili söylediği hususun sonuçlardaki değerlerin alt ve üst sınırların (normal değerlerin) çok altında veya üstünde olmasına istinaden 'sonuçların allak bullak' olduğunu belirtmekten ibaret olduğunu, ancak söylediklerinin yanlış anlaşıldığını, çarpıtıldığını, kendisinin aldığı eğitim itibariyle söz konusu sonuçları değerlendirebilecek durumda olmadığını ifade etmiştir.

Tıbbi Uzmanlar Heyeti de Raporunda Merhum Cumhurbaşkanının kan değerlerinde anormalliklerin (glukoz, kreatinin, CK ve fosfor düzeylerinde normalden daha yüksek değerler saptandığı, protein ve albümin değerlerinin aşırı düşük olarak tespit edildiği, klorür değerlerinin ise, tetkiklerden birinde normalden yüksek, diğer iki tetkikte ise normalden düşük) olduğunu ve bunun izahının gerektiğini belirtmiştir.

- Sayın Semra Özal 01.12.2010 tarihinde yapılan görüşmede, hatırladığı kadıyla 1998 yılında, halen ikamet ettiği İstanbul ili Sarıyer ilçesindeki evine kendisinin olmadığı bir zamanda, 34 TC 245 plakalı bir araçla gelerek, kendisini Azeri olarak tanıtan ve görgü tanıklarının beyanlarına göre şivesinden de öyle olduğu anlaşılan bir şahsın görüşmek istediğini ve çok önemli şeyler söyleyeceğini ifade ettiği, ikamette bulunan korumaların Sayın Semra Özal'ın olmadığını söylemesi üzerine, bu şahsın kendisine iletilmek üzere konuttaki görevlilere "Turgut Özal'ı öldürdüler, katili Azerbaycan'da, ismi Hasan Ali oğlu (Hasan Ali Og, glikonorinaid ilaç, Erciyes Otel, Beyazıt, Şehriyar Purnovruz, 517

91 85" ibarelerinin bulunduğu bir kâğıt bıraktığını, kâğıdı bırakan kişiye ulaşmak için yakın korumasını Azeri olduğu iddia edilen kişinin kaldığı otele gönderdiğini, ancak bu kişiye ulaşamadığını, konunun İstanbul Emniyet Müdürlüğüne intikal ettirilmesine rağmen bir sonuç alınamadığını ifade etmiştir.

Sayın Semra Özal yaşanan bu olay ve bırakılan kâğıttaki bilgiye istinaden eşi Turgut Özal'ın zehirlendiğinden şüphelendiğini iddia etmektedir.

Raporun Birinci Bölümünde ayrıntılı olarak açıklandığı üzere, söz konusu kâğıtta ismi gecen Şehriyar Purnovruz'un ülkeye resmi yollarla giriş çıkış yapmadığının belirlenmesi, kaldığı beyan edilen otelin kayıtlarına erişilememesi, geldiği belirtilen araca ve sürücüsüne ulaşamaması, adı geçene ait olduğu beyan edilen ve diğer tanıklarca Asım Enşenol'a verildiği ifade edilen pasaport fotokopisinin İstanbul Emniyet Müdürlüğü İstihbarat Şubesinde kime verildiğinin koruma polisi Asım Enşenol tarafından hatırlanamaması ve bir örneğinin muhafaza edilmemiş olması, kâğıtta yazılı ilacın/maddenin varlığına ilişkin literatürde herhangi bir bilgiye ulaşamaması gibi nedenlerle belirtilen iddianın gerçekliği hakkında somut olarak herhangi bir kanaat edinilememiştir.

- Sayın Semra Özal tarafından muhtelif yer ve zamanlarda müteaddit defalar, Merhum Turgut Özal'ın vefatından bir gün önceki tarih olan 16 Nisan 1993 Cuma günü akşamüzeri Cumhurbaşkanlığı Başdanışmanı ve Basın Sözcüsü G. Kaya Toperi'nin yoğun ısrarıyla katıldığı bir sergide içtiği limonata ile zehirlendiği hususu iddia olunmuştur.

Söz konusu serginin iddia edildiği gibi Bulgaristan Büyükelçiliğinde değil, Üsküp Caddesi (eski çevre sokak) Kuloğlu Sokak Kasım Apt. No.5/1 Çankaya adresinde bulunan Armoni Sanat Galerisinde gerçekleştirildiği belirlenmiştir.

Merhum Cumhurbaşkanının 16 Nisan 1993 tarihli programında, Armoni Sanat Galerisinde bulunan Türk asıllı Bulgar vatandaşı Vejdi Reşidov'un heykel sergisine katılacağına belirtilmiş olması, o gün sanat galerisinin etrafında çevre güvenlik önlemlerinin önceden alınmış olması,

Cumhurbaşkanlığı Koruma Müdürlüğüne bağlı oncu ekip olarak tarif edilen koruma polisleri ile refakat yaverinin sergi salonunda Cumhurbaşkanının katılımdan önce inceleme yapmış olması, sergiye davet edileceklerle ilişkin listenin Cumhurbaşkanlığınca teyit edilmesi,

YÖK Başkanı dâhil bazı üst düzey kamu görevlilerinin de sergiye iştirak etmesi, daha önce açılmış bir sergi olmasına rağmen Cumhurbaşkanı geleceği için kokteyl ve müzik dinletisi gibi hazırlıkların yapılmış olması, Merhum Cumhurbaşkanının sergiye katılımının ani bir kararla olmadığının, bilakis programlanmış bir ziyaret olduğuna işaret etmektedir.

Armoni Sanat Galerisi sahibi Aynur Pehlivanlı'nın Kurulumuza verdiği Merhum Cumhurbaşkanının sergiyi ziyaretine ilişkin görüntüleri ihtiva eden video kaydının yer aldığı CD ile TRT Genel Müdürlüğünden temin edilen ziyarete ilişkin görüntülerin izlenmesinden ve konuya ilişkin alınan beyanlardan;

Merhum Cumhurbaşkanına ikram edilen içeceğin limonatadan ziyade, taze sıkılmış portakal suyu olabileceği, Merhum Cumhurbaşkanına ikram edilen portakal suyundan, sergideki bazı konukların ve kokteylde görev yapan garsonların da içtiği anlaşılmıştır.

Bu itibarla, elde edilen bilgilerden, Merhum Cumhurbaşkanının vefatından bir gün önce söz konusu sergiye programına uygun olarak katıldığı ve sergide portakal suyu içtiği anlaşılmış olmakla birlikte, söz konusu sergiye katılanlardan dönemin Cumhurbaşkanı Başdanışmanı Arif Yüksel'in konuya dair şüpheleri dışında zehirlendiğine ilişkin somut herhangi bir bilgiye, görüntüye ve tanığa ulaşılamamıştır.

– Selman Kayabaşı tarafından yayıma hazırlanan "Devlet Sırrı" isimli kitap;

Abdurrahman Korkut Özal'ın, ağabeyinin olumunun bir tertip olduğunu, Köşk'e birinin sokularak ağabeyinin öldürüldüğünü, Köşk'ün içine kadar girmiş bir organizasyon olduğunu, rahatsızlanmasından sonra ağzından kopuk

geldiği hususunun kendisini ilk görenler tarafından ifade edildiğini, kalpten ölen kişinin ağzından kopuk gelmeyeceğini, kardeşinin acık bir şekilde zehirlendiğini, emniyet ve istihbaratın içinde bilinen kişilerin bu işin içinde olduklarını dile getirdiği yönünde ifadeler yer almıştır. Ayrıca, Korkut Özal'ın katıldığı bir kısım televizyon programlarında da Merhum Turgut Özal'ın zehirlendiğine ilişkin benzer iddialarda bulunduğu görülmüştür.

İddianın incelenmesi çerçevesinde kendisiyle yapılan görüşmede; "(...) Konuyla ilgili söyleminin temeli görgü tanıklarıyla yaptığım görüşmelere dayanır. Zehirlenmesinin temel göstergesi ağzından köpük gelmesidir. Ağzından köpük geldiğini bana Koruma Müdürü Musa

Öztürk Köşk'te taziyeleri kabul ettiğimiz sırada söyledi. (...)

Köşk'e adam sokularak rahmetlinin zehirlendiği şeklinde benim bir beyanım yoktur. Aynı şekilde bu hadisede Emniyet ve MİT'in bilgisi olduğuna yönelik bir beyanım da olmamıştır.(...)" şeklinde beyanda bulunmuştur.

Yapılan incelemede, söz konusu iddiada belirtilen ağızdan kopuk gelmesi hadisesi, Merhumun rahatsızlanması anında yanında bulunan bazı tanık ifadelerince doğrulanmış ve Tıbbi Uzmanlar Heyetince yapılan çalışmada söz konusu beyanlar da dikkate alınarak değerlendirme yapılmıştır.

İddianın geri kalan kısmı ise Korkut Özal tarafından söz konusu ifadelerin kendisine ait olmadığıın beyan edilmesi ve mézkûr iddiada somut herhangi bir bilgi ve şahıs isminin geçmemesi nedeniyle iddianın gerçekliği hususu değerlendirilememiştir.

Merhum Cumhurbaşkanı'nın vefatı ile ilgili beyanlar, tıbbi belgeler, ölümünden sonra kamuoyu gündemine gelen iddialar, vefatın beklenmedik bir anda olması ve Hacettepe Üniversitesi Hastanesinde yapılan kan analizlerinde klinik durumuyla açıklanması zor olan anormalliklerin bulunması birlikte değerlendirildiğinde, ölüm nedeni olarak zehirlenme ihtimalinin de göz ardı edilemeyeceği;

Merhum Cumhurbaşkanı'nın Hacettepe Üniversitesi Hastanesi büyük acil servisine getirildiği sırada bilincinin olmaması, kardiyovasküler kollapsın gelişmiş olması, solunumunun olmaması ve idrar kaçırma bulgusunun olması, hipoksi gelişmiş olmasının yanı sıra bronşlardan fazla miktarda köpüklü salgı gelmesi,

Laboratuvar incelemesinde sodyum, glukoz, kreatinin, kreatinin kinaz, LDH ve karaciğer enzimlerinin (AST ve ALT) çok yüksek bulunması, ayrıca, protein ve albümin değerlerinin aşırı düşüklüğü ile klorür değerlerinin değişken olması gibi bulguların organofosfat zehirlenmesini de düşündürebileceği,

Merhum Cumhurbaşkanı'nın vefat ettiği tarihte Hacettepe Üniversitesi Hastaneleri Klinik Patoloji Laboratuvarında kolinesteraz testinin çalışılabildiği, alınan plazma ya da eritrosit örneklerinde bu test çalışılmış olsaydı ve enzim aktivitesinde %25-50 aralığında bir düşüş tespit edilseydi, organofosfat zehirlenmesini düşündürecek önemli bir bulgu ortaya konulabileceği, sonuç ve kanaatine varılmıştır."

Görüleceği üzere, Tıbbi Uzmanlar Heyeti Raporunda; Hacettepe Üniversitesi Hastanesinde belirlenen olum nedeni, tahmini olum nedeni olarak nitelendirilmekte ve gerçek ölüm nedenine ilişkin herhangi bir çalışma yapılmadığı ortaya konulmaktadır.

Ayrıca, aynı Raporda Merhum Turgut Özal'ın gerek Türkiye'deki gerekse Amerika Birleşik Devletleri'ndeki hastane ve laboratuvarlardan toplanan tüm sağlık verilerinin değerlendirilmesi sonucunda;

Merhumun ölüm nedeni olarak "ani kalp ölümü olasılığının" tamamen dışlanamamakla birlikte "uzak bir ihtimal olarak" görüldüğü, "kalp dışı ve özellikle de doğal ölüm nedenleri dışındaki ihtimallerin" de düşünülmesi gerektiği ve bazı bulguların ise olum nedeni olarak "organofosfat zehirlenmesini" de akla getirebileceği ifade edilmektedir.

- Merhum Cumhurbaşkanı'nın vefatından sonra, olumunun şüpheli olduğu iddiaları, muhtelif zamanlarda

kamuoyunun ve ilgili kurumların bilgisi dâhiline girmiş, gerek ulusal gerekse yabancı yazılı ve görsel medyada olumunun şüpheli olduğuna yönelik birçok haber/yorum/makale yayınlanmış ve bu konudaki iddiaları içeren çeşitli kitaplar kamuoyuyla paylaşılmıştır.

- Ölüm raporunu imzalayan doktorların olum sebebini, herhangi bir tetkik ve otopsi yapmaksızın belirlemiş olması gibi hususlar bir bütün olarak değerlendirildiğinde; Merhum Cumhurbaşkanı'nın vefatında şüpheli durumun varlığını çağrıştıran yeterli emarelerin mevcut olduğu düşünülmektedir.

Kaldı ki işbu Raporun ilgili bölümlerinde ayrıntılı olarak açıklandığı üzere;

- Merhum Cumhurbaşkanı'nın tıbben olduğu yönünde genel bir kanaat oluştuğundan sonra ve olumunun resmen açıklanmasından (saat 14.30) kısa bir süre önce (saat 14.00) Merhumun kan örneği üzerinde tedavi amaçlı olamayacağı düşünülen ve olum sebebini araştırmaya matuf olma ihtimali bulunan bazı tetkiklerin yapıldığı,

- Dr. Cengiz Aslan tarafından Merhum Cumhurbaşkanı'nın zehirlenmiş olabileceği ihtimali iddialarını bertaraf etmek üzere sac tellerinden bir miktarın kesilerek alındığı,

- Merhum Cumhurbaşkanı'nın naaşı üzerinde otopsi işleminin yapıp yapılmaması konusunun değerlendirildiği hususları göz önünde bulundurulduğunda, Merhumun naaşı daha Hacettepe Üniversitesi Hastanesinde iken o dönem itibarıyla bazı kişilerde Merhum Cumhurbaşkanı'nın ölümüne ilişkin bir şüphenin de oluştuğu intibai edinilmektedir.

Ancak, ölümün şüpheli olduğuna dair adli mercilere herhangi bir bildirimin yapılmadığı ve bu nedenle de olum muayenesi ve otopsinin yapılmamış olduğu anlaşılmaktadır. Yapılan inceleme sürecinde otopsi yapılmamasına neden ihtiyaç duyulmadığı hususunda bilimsel gerekçeleri ihtiva eden herhangi bir belgeye de rastlanılmamıştır.

Merhum Cumhurbaşkanı'nın olumunun şüpheli olduğuna ve otopsi yapılması gereğine yönelik iddialara ilişkin olarak Tıbbi Uzmanlar Heyetince, varılan kanaat ve sonuç aynen aşağıya alınmıştır.

"... Nedeni kesin belli olmayan ve/veya tanığı bulunmayan ölümlerin "şüpheli ölüm" olarak kabul edilmesi gerektiği, Merhum Cumhurbaşkanı'nın Hacettepe Üniversitesi Hastanesi büyük acil servisindeki ilk muayene bulgularına göre hukuken somatik ölüm halinin gerçekleşmiş olduğu, ölüm yeri, zamanı ve şeklinin hastanede müdahaleyi yapan hekimlerce bilinmediği, ölüm raporu ve gömme izin belgesinde birbirinden farklı tanıların yazılması nedeniyle hekimlerde kesin ölüm nedeni hakkında bir kanaatin oluşmadığı, tetkik sonuçlarının bir kısmının normal değerlere göre yüksek/düşük veya değişken olmasının izahının gerektiği,

Merhum Cumhurbaşkanı'nın rahatsızlanma şeklinin beklenmedik ve ani bir ölümü gösterdiği, Dr. Cumhuriyet Özkuyumcu tarafından, ölümün resmi olarak açıklanmasından kısa bir süre önce "digoksin" düzeyi çalışıldığı (hasta dosyasında buna ilişkin bir kayıt bulunmamaktadır), naaş henüz Hacettepe Üniversitesi Hastanesinde iken otopsi yapılmasının konuşulduğu hususları birlikte değerlendirildiğinde, nedeni kesin olarak belli olmayan Merhum Cumhurbaşkanı'nın vefatının "şüpheli ölüm" olarak kabul edilmesinin gerektiği,

Merhum Cumhurbaşkanı'nın şüpheli ölümünün adli makamlara bildirilmesinin zorunlu olduğu, şüpheli ölümlerde otopsi yapılıp yapılmaması kararının hekimlere veya aileye ait bir karar olamayacağı, Cumhuriyet savcılığınca yapılacak keşif ve/veya ölü muayenesi sonuçlarına göre otopsi yapılıp yapılmayacağına karar verilmesi gerektiği, adli makamlara bildirim yapılmamış olmasının meri mevzuata uygun olmadığı, Merhum Cumhurbaşkanı Turgut Özal'ın ölümüne yönelik şüphelerin ve zehirlenme iddialarının açıklığa kavuşturulabilmesi için öncelikle ailede var olduğu beyan edilen saç telleri üzerinde yapılacak bazı tetkiklerin ölüm nedenine yönelik -özellikle zehirlenme iddialarına cevap oluşturabileceği, Kişilerin kesin ölüm nedenlerinin belirlenmesinde otopsi işleminin "altın standart" olarak kabul edildiği, Merhum Cumhurbaşkanı'nın naaşı üzerinde otopsi yapılmadığı için kesin ölüm nedeninin tespit edilemediği, çürüme olayının istisnalarının olduğu, kimyasallarla etkileşim

durumunda (tahnit) uygun şartlarda çürümenin kısmen ya da tamamen engellendiği, dolayısıyla birçok adli tıbbi delilin korunduğu, çürümenin gerçekleştiği cesetlerde dahi uzun yıllar çürümeden kalan kemik, tırnak, saç artıkları, sarıldığı pamuk, kefen gibi eşyalarından toksikolojik incelemelerde faydalanıldığı, feth-i kabir suretiyle yapılacak otopside faydalı bilgilere ulaşılabilceği dikkate alındığında, Merhum Cumhurbaşkanı'nın ölüm nedeninin belirlenebilmesi ve vefatı ile ilgili şüphe ve iddiaların izah edilebilmesi için -sonuç alınıp alınmayacağı kesin olarak bilinmemekle birlikte- takdiri adli makamlara ait olmak üzere feth-i kabir yapılmasının uygun olacağı sonuç ve kanaatine varılmıştır."

20. Dönem Tokat Milletvekili Hanefi Çelik tarafından TBMM Başkanlığına sunulan ve Sayın Başbakan tarafından yazılı olarak cevaplandırılması talep edilen 19.12.1997 tarih ve 7/4034-10031 esas numaralı soru önergesinde;

Merhum Cumhurbaşkanı Turgut Özal'ın ölümünün şüpheli olduğu, ölüm olayının zehirlenme dolayısıyla olabileceği, ölümünden önce alınan kanın Hacettepe Tıp Fakültesi Hastanesinde saklandığı ve saklanan kanın kaybolduğu,

Kamuoyunda normal ölümle değil öldürüldüğü şeklinde kanaat uyandığı iddialarına yer verilmiştir. Bahse konu soru önergesinin cevaplandırılması maksadıyla Devlet Bakanlığı tarafından, İçişleri Bakanlığı ile Sağlık Bakanlığından yazılı bilgi talebinde bulunulmuştur.

Devlet Bakanlığının 16.04.1998 tarih ve 00338 sayılı yazısı ile anılan Bakanlıkların görüşleri TBMM Başkanlığına iletilmiş, "söz konusu önergede belirtilen hususlarla ilgili herhangi bir bilgi ve belgeye" rastlanulmadığı ve "Merhum Cumhurbaşkanı'nın kan örneğinin laboratuvarlarda bulunduğu şeklindeki söylenti ile ilgili olarak yapılan araştırmada, herhangi bir kayıt veya bilgi ile kan örneğine rastlanulmadığı" ifade edilmiştir. Bahse konu soru önergesi ile ilgili başkaca bir işlem yapılmadığı tespit edilmiştir.

22. Dönem İstanbul Milletvekili Emin Şirin tarafından Ankara Cumhuriyet Başsavcılığına 31.01.2006 tarihinde, 8.

Cumhurbaşkanı Merhum Turgut Özal'ın öldürüldüğü iddiasını içeren suç duyurusunda bulunulduğu tespit edilmiştir.

Söz konusu suç duyurusunu içeren dilekçenin talep kısmında, *"Sayın Semra Özal'ın röportajında Cumhurbaşkanı Sayın Turgut Özal'ın öldürüldüğüne kesinlikle inanması, delillerin yok edilmesi, Hacettepe Üniversitesinde kan örneğinin yok edilmesi, Sayın Özal'ın zorla resepsiyona götürülmesi, kendisine özel limonata içirilmesi, Sayın Özal'ın zehirlendiği formülün yazılıp bırakılması ve Sayın Süleyman Demirel'in Sayın Özal'ın öleceğini önceden beyan etmesi gibi önemli iddiaları da kapsayan ifadelerinin ihbar kabul edilerek, gerekli araştırma ve soruşturmanın yapılması keyfiyetini arz ederim"* şeklinde iddiaların dile getirildiği, ancak herhangi bir somut bilgi ve belge verilmediği görülmüştür.

Ankara Cumhuriyet Başsavcılığınca yapılan 2006/39285 numaralı soruşturma neticesinde, 02.03.2006 tarih ve 2006/21921 karar numarasıyla; (...) Suç duyuru dilekçesinde ve Sayın Semra Özal'ın Sabah Gazetesinde yayınlanan söyleşisinde yaptığı açıklamaların herhangi bir belgeye dayanmadığı, mevcut Hacettepe Hastanelerince düzenlenen raporların aksine Sayın Cumhurbaşkanımız Turgut Özal'ın ölümünün zehirlenme ile ilgisinin olmadığı, kalp yetmezliğinden meydana geldiği anlaşıldığından, herhangi bir kişi veya kişiler hakkında kamu davası açılmasına yer olmadığına." şeklinde takipsizlik kararı verildiği anlaşılmıştır.

Yukarıda yer verilen talep ve müracaatların yanında Merhum Cumhurbaşkanının vefat tarihinde ve sonrasında görev alan üst düzey bazı devlet yetkililerinin, "konunun bütün yönleri ile araştırıldığı/incelendiği/soruşturulduğu yönündeki" beyanlarının kamuoyuna yansıdığı görülmüştür.

Bu kapsamda, Cumhurbaşkanlığı Genel Sekreterliği, Genelkurmay Başkanlığı, Milli İstihbarat Teşkilatı Müsteşarlığı ve Emniyet Genel Müdürlüğünden alınan cevabi yazılarda, bugüne kadar Merhum Turgut Özal'ın ölümüyle ilgili herhangi bir araştırma, inceleme ve soruşturma yapılmadığı bildirilmiştir.

Neticede, 2010 yılında Sayın Cumhurbaşkanının Kuruluma verdiği araştırma ve inceleme görevi kapsamında

yapılan çalışma ile aynı yıl içinde Ankara Cumhuriyet Başsavcılığının başlattığı soruşturma dışında adli ve idari makamlarca konunun kapsamlı olarak araştırılmadığı görülmüştür.

Yukanda yapılan tespit ve değerlendirmeler itibariyle ulaşılan nihai değerlendirme ve sonuç aşağıda gösterilmiştir.

Bu kapsamda, bahsedilmesi gereken ilk husus; döneme dair ortaya çıkan ve kısmen de halen devam eden kamu yönetiminin güvenliği ve işleyişine ilişkin olarak tezahür eden önemli bir zafiyet ortamının varlığıdır. Merhum Turgut Özal, görevi başında vefat eden bir Cumhurbaşkanıdır. Olumu, uzun süreli devam eden ağır bir hastalık neticesinde olan ve beklenen bir olum değildir. Olumu, ani bir olum şeklinde gerçekleşmiştir. Görevi başında ve ani şekilde ölen bir Cumhurbaşkanı'nın olumu her zaman "şüpheli" bir ölümdür.

Bu itibarla, olum nedeninin belirlenmesi amacıyla herhangi bir otopsi ve/veya Köşk yerleşkesinde delil tespiti benzeri işlemlerin yapılmamış olması tam anlamıyla "akıl tutulması" ile izah edilebilecek bir durumdur.

Öyle ki, mezkûr akıl tutulması dönemin ilgili Devlet organlarına ve merhumun yakınlarına tam anlamıyla hâkim olmuştur. Bunun sonucunda da, olum nedeninin belirlenmesi konusunda gerek doktorlar ve aile üyeleri tarafından gerekse yargı organları ve diğer Devlet ricali tarafından otopsi yapılması konusunda gerekli ihtimam ve tavır gösterilmemiştir.

Kamuoyunda yaygın bir şekilde Merhum Turgut Özal'ın olumunun doğal bir olum olarak görülmemesi ve öldürülmüş olabileceğine ilişkin olumun hemen akabinden itibaren geniş bir yelpazede bir takım iddiaların ortaya çıkmasının temel sebeplerinden birisi de budur.

Merhum Turgut Özal'ın olumunun üzerinden 20 yıl geçmesine rağmen bu süre içerisinde olumu ile ilgili olarak ortaya atılan çeşitli iddialar hakkında bugüne kadar herhangi bir idari araştırma ve inceleme ile kapsamlı bir adli soruşturma yapılmamış olması da aynı akıl tutulmasının uzun yıllar boyunca devam ettiğine işaret etmektedir.

Söz konusu akıl tutulması, esas itibariyle gerek görev başında ölen gerekse görevini yapmaya engel teşkil edecek

nitelikte ağır hastalığa yakalanan Devlet adamları hakkında izlenecek hukuki süreç ve yöntemlerin yazılı hukuk kuralları olarak Anayasa ve diğer mevzuatta tanımlanmamış olmasından kaynaklanmaktadır.

Bu konu tamamıyla geleneğe bırakılmış olup Devlet hayatımızda zaman, zaman yaşanan inkıtarlar nedeniyle bu konudaki gelenekler de tam olarak gelişmiş değildir.

Nitekim gerek merhum Turgut Özal'ın olumu gerekse merhum Başbakan Bülent Ecevit'in hastalık süreci ile ilgili ortaya atılan iddialar ve yaşananlar bu konudaki eksikliği/zafiyeti tümüyle teyit eder mahiyettedir.

Merhum Turgut Özal'ın öldürülmüş olduğuna ilişkin ortaya atılan çeşitli iddialar hakkında ancak sınırlı bir inceleme yapılabilmektedir. Somut bazı olaylar ve bilgiler ihtiva eden mezkûr iddialardan; özellikle, merhumun zehirlendiğine ve yeterli tıbbi yardım almadığına ilişkin merhumun yakınları tarafından dile getirilen bazı iddialar incelenmiştir.

Merhum Turgut Özal'ın öldürülmüş olduğuna ilişkin ortaya atılan iddiaların önemli bir bölümünün ise soyut nitelikte olup daha ziyade çeşitli ulusal veya uluslar arası olgular/gelişmeler temel alınarak ortaya atılan "öldürülme nedeni" etrafında kurgulanan iddialar olduğu görülmektedir.

Bu nedenle, söz konusu iddiaların bu aşamada araştırılması ve ispatlanması imkânı bulunamamıştır.

Ancak, olum nedeninin netleştirilmesinden sonra söz konusu iddiaların ciddiyeti/geçerliliği hakkında düşünülebileceği /inceleme yapılabileceği açıktır.

Bu nedenle, Tıbbi Uzmanlar Heyeti tarafından mevcut tıbbi veriler çerçevesinde önerilen, olum nedeninin belirlenmesine ilişkin yöntem ve süreçlerin gerekliliğinin;

Raporun yukarıdaki bölümlerinde yapılan tespit ve değerlendirmeler muvacehesinde Merhum Cumhurbaşkanı Turgut Özal'ın ailesi ile yargı organlarının takdir edebileceği bir durum olduğu kanaatine varılmıştır.

Devlet Denetleme Kurumu

Muhsin Yazıcıoğlu Soruşturması

Raporun Beşinci ve Altıncı Bölümünde ise, olayın öğrenilmesi, 112, 155, 156 numaralı acil servis kayıtları ile merhum İsmail Güneş'in en yakın görgü tanığı olarak verdiği bilgiler, düşen helikopterin bulunmasına yönelik teknik çalışmalar, arama-kurtarma faaliyetlerine ilişkin bilgiler, arama kurtarma koordinasyon merkezlerinin çalışmaları, karadan ve havadan yürütülen çalışmalar ile enkaza ulaşılmasını müteakip gerçekleştirilen faaliyetler ayrıntılı olarak değerlendirilmiştir.

Kazanın meydana geliş tarihinden itibaren bir yıldan daha fazla süre geçmiş olması, enkazın ilk bulunduğu andaki pozisyonu ve helikopter parçalarının arazi üzerindeki dağılımı ile ilgili sağlıklı ve detaylı bir bilginin bulunmayışı,

hava aracı üzerinde bulunan uçuş kritik parça ve sistemlerin yurtiçi ve yurt dışında, kesilerek, sökülerek veya tahrip edilmek suretiyle test işlemlerine tabi tutulması nedeniyle kaza sonrasındaki bütünlüklerinin kaybolması,

Argus 5000CE ve Skymap IIIC modeli GPS cihazlarının kaybolması, kaza mahallindeki arazi yapısının büyük ölçüde değişikliğe uğraması, görgü tanıklarının aradan bir yılı aşkın bir zaman geçmesinden dolayı sağlıklı bilgi verememeleri ve benzeri sebepler çalışmayı güçleştirmiştir.

Öte yandan, söz konusu muhtemel kaza nedeni yanı sıra; önceki bölümlerde ayrıntısı verilen ve çalışma kapsamında

ilk kez varlığı tespit edilen ilave bazı husus ve bulguların da "muhtemel kaza nedeni" olarak değerlendirilmesi ve araştırılması gerektiği düşünülmektedir.

* Helikopter enkazından, helikopterin kaza öncesine ilişkin irtifa ve güzergâh gibi kaza nedeninin belirlenmesine yardımcı olabilecek ilave uçuş bilgilerini sağlayabileceği değerlendirilen Argus 5000 CE ve Skymap IIIC GPS cihazlarının kaza mahallinden yok olması/çalınması,

* Pilot ve yolcuların kanlarında sebebi açıklanamayan yüksek oranlarda karbonmonoksit gazı bulunması ile adli tıp uygulamalarındaki bazı düzensizlikler ve pilotun sağlık durumu hakkında tespit edilen bazı yeni bilgiler,

* Transponderi açık olmayan veya alçaktan uçtuğu düşünülen bazı hava araçlarının kaza anı ve mahallindeki hareketliliklerinin varlığı ve yukarıda bahsedilen cihazların kaza mahallinden yok olması/çalınması.

Söz konusu hususlar ile önceki bölümde ifade edilen ve herhangi bir şekilde anlamlandırılmayan; arama-kurtarma faaliyetlerinde yaşanan bilgi kirliliği ile TİB tarafından üretilen tek bilimsel veri çerçevesinde belirlenen kaza yerine ilişkin koordinatlarda hiç arama yapılmamasına ilişkin ciddi ihmal ve eksiklikler birlikte düşünüldüğünde, söz konusu hususlar arasında illiyet bağı olabileceği gözetilerek mutlaka Cumhuriyet Savcılığınca DDK'nin sahip olmadığı yetki ve yöntemlerle mezkur muhtemel kaza nedenlerinin araştırılmasının gerektiği sonucuna varılmıştır.

İstanbul Adli Tıp Kurumu Başkanlığında kazazedelerin kanlarında karbonmonoksit (CO) ve siyanür taraması yapılmıştır.

03 Mart 2009 tarihinde yapılan bakım denetlemesi sonucunda düzenlenen Görev Sonu Raporunun sonradan değiştirilerek (9) nolu bulgunun eklendiği ve bu suretle ortaya çıkan farklı içerikli iki ayrı raporun dosyasında bulunduğu ve her iki raporun altındaki imzaların da birbirinden farklı olduğu anlaşılmıştır.

Tespit 12: TC-HEK tescil işaretli helikopter üzerinde Artex Aircraft Supplies Inc. Firması tarafından üretilen Artex

MF406P model ELT (Emergency Locator Transmitter-Acıl Yer Belirleme Vericisi) cihazının bulunduğu görülmüştür.

Söz konusu ELT'nin montajı, B1 lisans yetkisine sahip Teknisyen ..... tarafından yapılmış olup adı geçen teknisyenin söz konusu işlemi yapmasında herhangi bir yetki kısıtlamasının bulunmadığı anlaşılmıştır.

Artex ME406P model ELT cihazı, 121.5 MHz ve 406 MHz'lik iki farklı sinyal yayınlama özelliğine sahiptir. ELT cihazı aktif olduğu anda, cihazdan 121.5 MHz'lik analog sinyal yayınlanmakta ve bu sinyal batarya ömrü tamamlanuncaya kadar yayınlanmaya devam etmektedir.

Buna ilave olarak; cihazın aktif olmasını müteakip 24 saat süresince cihazdan 406 MHz üzerinden, her 50 saniyede bir 440 milisaniye süreli dijital sinyal Cospas-Sarsat uydularına gönderilmektedir. Cospassarsat uyduları, 406 MHz' lik sinyalin yerini, gece 2,5 saate, gündüz 1 saate kadar olan bir sürede, yaklaşık 1-5 km yarıçapında bir doğrulukla belirleyebilmektedir.

Tespit 13: Esas Havacılık personeli teknisyen ..... ELT antenini iki yönden hatalı monte ettiği tespit edilmiştir. Bunlardan ilki vidalama ve torklama işleminin hatalı yapılması, ikincisi ise en yakın antene uzaklığının en az 75 cm olacağı kuralına uyulmamış olmasıdır.

KSK raporunda bu hususa hiç değinilmemiş olması bu yönde bir tespitin yapılamadığını göstermektedir. Antenin kırılma nedeninin hatalı montaj olup olmadığı ODTÜ'de yapılacak inceleme sonucu ortaya çıkacaktır.

Tespit 14: ELT cihazının kaza anında aktif duruma geçip geçmediği ile ilgili olarak yurt içi ve yurt dışında yapılan incelemeler sonucunda;

1) Cobham-Avionics firması tarafından gönderilen raporda cihazın kaza anında aktif olduğunun belirtilmesi,

2) KSK personelinin kaza mahallinde portatif anten kullanılarak ELT cihazını S-70 modeli helikopterde bulunan VHF telsiz yardımıyla test ederek aktif olduğunu tespit etmesi,

3) ODTÜ Bilirkişi Heyet Raporunda cihazın kaza anında çalışır durumda olduğunun belirtilmesi nedenleriyle, ELT cihazının kaza anında aktif olduğu sonucuna ulaşılmıştır.

Ancak, Teknik Komisyonca, 5'inci Ana Bakım Merkezi Komutanlığı'nda 21.08.2010 tarihinde, aynı model ELT cihazının antensiz olarak yapılan testlerinde, ELT cihazının 121.5 MHz ve 406 MHz frekanslarında sadece 20 metre civarında bir uzaklığa sinyal yayınlayabildiği görülmüştür.

Sonuç olarak; ELT cihazından antensiz olarak yayınlanan sinyalin çok kısa mesafelere ulaşabilmesi nedeniyle, antenin kırılması neticesinde Cospas-Sarsat uyduları tarafından yer tespitinin yapılamadığı anlaşılmıştır.

Tespit 15: Denizcilik Müsteşarlığından DDK'ya gönderilen 03.11.2010 tarih ve 34453 sayılı yazıda Ulusal Beacon Veri Bankasında bulunan ELT kayıtları arasında TC HEK tescil işaretli helikopter ile ilgili herhangi bir veri kaydının olmadığı bildirilmiştir.

Aynı yazıda kazadan sonra 02.07.2010 tarihinde ODTÜ Mühendislik Fakültesi Dekanlığı tarafından yapılan testler dışında anılan Müsteşarlık aracılığı ile test yapılmadığı ve sistemlerinde bilgileri dışında test amaçlı veya cihazın yanlışlıkla çalıştırılması sonucu herhangi bir sinyal alınmadığı belirtilmiştir.

Ayrıca, Esas Havacılık A.Ş tarafından, Artex ME406P model P/N 453-6611 parça no ve S/N 188-01154 seri numaralı ELT cihazının ruhsatlandırılması için T.C. Telekomünikasyon Kurumu'na (BTİK/Bilgi Teknolojileri İletişim Kurumu) müracaat edilmediği tespit edilmiştir.

Ancak, TC-HEK tescil işaretli helikoptere 406 MHz ELT cihazının 23.01.2009 tarihinde monte edilmiş olması nedeniyle, sinyal gönderdiği takdirde helikopterin kaza sonrasında Cospas-Sarsat uyduları tarafından yerinin kimliksiz olarak tespit edilmesine mani bir durum bulunmadığı anlaşılmıştır.

Tespit 21: KSK Raporunda; mevzuatta öngörülmüş olmasına rağmen arama kurtarma faaliyetlerine ilişkin hiçbir bilgi bulunmamaktadır. Ancak, bu duruma diğer kaza incelemelerinin bazılarında da rastlanılmıştır.

Ayrıca, KSK tarafından enkaz bölgesinde ve enkaza ilişkin havadan yeterli ve istenilen teknik özelliklerde fotoğraf çekimi yapılamadığı, enkaz delil görüntüleri arasında yer alması gereken kabin içi durum fotoğraflanması ve incelemelerinin eksik yapıldığı ve kaza kırım raporunda yer almadığı ve KSK Raporunda görgü tanıklarının ifadelerine yer verilmediği görülmüştür.

Tespit 22: Kaza Soruşturma Kurulunca kaza yeri incelemesinde ve kaza kırım raporu hazırlanırken Adli Tıp Uzmanı katkısının alınmadığı, bu nedenle tıbbi ve patolojik bilgilerin kaza kırım raporunda yer almadığı, arama kurtarma faaliyetleri hakkında hava aracı içindeki kişilerin bulunduğu yerlere göre yaralanma durumu, koltuk ve emniyet kemerlerinin durumu ve yaralanmalara etkileri kısmına değinilmediği; sadece otopsi sonuçlarına göre değerlendirme yapıldığı anlaşılmaktadır.

Öte yandan, hava aracına Çağlayancerit-Erkilet kalkışında uçuş planı dışında son anda binen bir yolcu olduğu iddia edilmesine rağmen, merhum İsmail Güneş'e ait fotoğraf makinesinden elde edilen görüntüler incelendiğinde bu yolcunun, Sivas Çağlayancerit uçuşunda da mevcut olduğu görülmektedir.

Dolayısıyla, son uçuş bakımından helikoptere pilotun inisiyatifi dışında son anda binen bir yolcu bulunmamaktadır.

Helikopterin tırmanış durumunda olması sebebiyle mekanik bir probleminin bulunmadığı ve bu hususun KSK nezaretinde yurt dışında yaptırılan hava aracı sistem inceleme sonuçları ile de paralellik arz ettiği anlaşılmıştır.

Tespit 35: Yapılan dış muayene ve otopsi; pilotun çok yönlü travmaya maruz kaldığını göstermekte ve çok sayıda ölümcül nitelikte yaralanma bulguları içermektedir. Ayrıca otopsi sonuçları, pilotun kendisinde mevcut olay ile ilgisi olmayan kısmen tıkalı nitelikte aterosklerotik kalp damar hastalığı bulunduğunu belgelemektedir.

Otopsi sırasında gözle sol koroner arterde % 10-20 darlık belirtilmiş olmakla birlikte daha hassas ölçüm vermesi

beklenen histopatolojik incelemede koroner arter lümeninin % 60 tıkalı olduğu bildirilmiştir.

Ancak otopsi sırasında sol koroner arterdeki tıkaçıcı özellikten bahsedilmiş olup, sağ koroner arterin açık olduğu belirtilmiştir. Çukurova Üniversitesi Tıp Fakültesi Adli Tıp Anabilim Dalı

Histopatoloji laboratuvarının 08.04.2009 tarihli sonuç raporunda hangi koroner arterlerin incelendiği ve hangilerinin % 60 tıkalı olduğu ile ilgili bir kayıt bulunmamaktadır.

Öneri 10: Kaza mahallinde yakılarak kısmen yok edilen helikoptere ait bazı parça ve atıkların, 28.03.2009 günü bölgede bulunan ve daha sonra oraya ulaşan ve gece orada kalan tim tarafından yakılmış olabileceği anlaşılmıştır.

Ayrıca söz konusu parça atıkların KSK tarafından tek, tek fotoğraflandığı ve helikopterin hangi parçaları olduğunun belirlendiği görülmüştür.

Ancak, yakılan parçaların mahiyeti de dikkate alınarak enkazla ilgili delillerin bozulmasına yol açılıp açılmadığının Kahramanmaraş Cumhuriyet Başsavcılığı'na soruşturulması gerektiği düşünülmektedir.

Öneri 11: Kaza Soruşturma Kurulu tarafından belirlenen muhtemel kaza nedeni yanı sıra; Helikopter enkazından, helikopterin kaza öncesine ilişkin irtifa ve güzergâh gibi kaza nedeninin belirlenmesine yardımcı olabilecek ilave uçuş bilgileri sağlayabileceği değerlendirilen Argus 5000 CE ve Skymap IIC GPS cihazlarının kaza mahallinden yok olması/çalınması;

Pilot ve yolcuların kanlarında sebebi açıklanamayan yüksek oranlarda karbon monoksit bulunması ve adli tıp uygulamalarındaki bazı düzensizlikler; Transponderi açık olmayan veya alçaktan uçuğu düşünülen bazı hava araçlarının kaza anı ve mahallindeki hareketliliklerinin varlığı gibi bazı tespit ve bulguların da muhtemel kaza nedeni olarak değerlendirilmesi ve araştırılması gerekmektedir.

Söz konusu hususlar ile arama-kurtarma faaliyetlerinde yaşanan bilgi kirliliği ile TİB tarafından üretilen tek bilimsel

veri çerçevesinde üretilen kaza yerine ilişkin koordinatlarda hiç arama yapılmaması hususlarının, aralarında bir illiyet bağı olabileceği gözetilerek mutlaka Cumhuriyet Savcılığınca DDK'nın sahip olmadığı yetki ve yöntemlerle araştırılması önerilmektedir.

Tespit 39: KSK üyeleri, 29.03.2009 tarihinde helikopterin kokpit cihazlarını kontrol ettiklerini ve bu cihazlar arasında Argus 5000 CE markalı GPS cihazının bulunduğunu,

31.03.2009 tarihinde olay yerine ulaştıklarında ise bahse konu GPS'in kokpit panelinden sökülüp alınmış olduğunu gördüklerini ifade etmiştir.

Bu tarihten sonrada Argus 5000 CE cihazı bulunamamıştır KSK üyeleri diğer bir GPS olan Skymap IIC cihazını kaza mahallinde hiç görmediklerini, bununla birlikte yapmış oldukları arama çalışmalarında cihaza ulaşamadıklarını ifade etmiştir.

Ancak KSK tarafından 29.03.2009 tarihinde çekilen fotoğrafların DDK'da incelenmesi sırasında, söz konusu GPS'e ait karlar arasında ters yüz olmuş vaziyette bir görüntünün bulunduğu tespit edilmiştir. Sonuç olarak, helikopterin kaza öncesine ilişkin irtifa ve güzergâh gibi kaza nedeninin belirlenmesine yardımcı olabilecek ilave uçuş bilgileri sağlayabileceği değerlendirilen Argus 5000 CE ve Skymap IIC GPS cihazlarının kaza mahallinde muhafaza edilemediği ve KSK raporunda bu konuda hiçbir bilginin bulunmadığı tespit edilmiştir.

Öneri 12: Son uçuşlara ait bir takım (irtifa ve güzergâh gibi) uçuş bilgilerinin elde edilebileceği ve bu bilgilerin kazanın nasıl gerçekleştiğine dair değerlendirmelere katkısı olabilecek olan ve kaza mahallinde bulunamayan Argus 5000CE cihazı ile Skymap IIC cihazlarından;

Skymap IIC cihazının tersyüz olarak fotoğraflandığı 29.03.2009 tarihinden sonra, ARGUS 5000CE cihazının ise en son fotoğraflandığı 30.03.2009 tarihi öğle saatleri ile kaybolduğunun fotoğraflandığı 31.03.2009 günü öğle saatleri arasında yok olduğu/çalındığı anlaşılmıştır.

Cihan Haber Ajansından alınan görüntülere göre, 30.03.2009 günü öğle saatlerinden itibaren İsmail Güneşi arayan tüm ekiplerin kaza mahallinden ayrıldığı, bu bölgede saat 17:00'ye kadar çalışmalarını sürdüren ..... yer alan bazı personelin TC-HEK işaretli helikopter enkazı üzerinde çalışma yaptıkları görülmüştür.

Bu itibarla, 29.03.2009 tarihinden 31.03.2009 günü öğle saatlerine kadar kaza mahallinde bulunan başta ... olmak üzere tüm şüpheliler hakkında Cumhuriyet Savcılığınca soruşturma yapılması önerilmektedir.

Tespit 40: Helikopter kazasının olduğu günün sabahından itibaren kazanın olduğu bölge yakınlarında yoğun bir hava aracı hareketliliği olduğu, kaza anında da söz konusu hareketliliğin devam ettiği, ancak muhtemel kaza saatinden sonra iki saat kadar hava hareketliliği yaşanmadığı ve daha sonra yeniden bir hava hareketliliğinin görüldüğü tespit edilmiştir.

Sivil radarlardan izlenebilen görüntülerde ve helikoptere ait TCAD cihazından transponderi açık herhangi bir hava aracı ile doğrudan temas (çarpışma/tehlikeli temas) olmadığı anlaşılmıştır.

Ancak, helikopter kazasının gerçekleştiği mahalde; radar görüntü irtifasının daha altında uçan ve transponderini kapatan bazı hava araçlarının da bulunabileceği, sivil radarlardaki görüntülerden ve patlama sesi duyulduğuna ilişkin görgü tanığı beyanlarından anlaşılmıştır.

Bu itibarla, helikopterin çok yakınından geçen bir başka uçak nedeniyle savrulmuş veya düşmüş olabileceği iddiası araştırılmaya değer bulunmuştur.

Öneri 13: Radar görüntüleri izlenemeyen, ancak bölgede uçtukları yine sivil radar görüntülerinde zaman, zaman görünüp kaybolmalarından anlaşılan diğer uçakların güzergâh ve irtifalarının, uçaklarda bulunan kayıt cihazlarından elde edilecek veriler çerçevesinde Cumhuriyet Başsavcılığınca incelenmesi ve bu konudaki tüm tereddütlerin giderilmesi önerilmektedir.

Tespit 41: Adana Adli Tıp Grup Başkanlığı'nda ölenlere ait buzdolabında saklanan kan örneklerinin DDK'nın talebi üzerine, olaydan yaklaşık 14 ay sonra tekrar incelenmek üzere Adalet Bakanlığı Adli Tıp Kurumu Başkanlığı Kimya İhtisas Dairesi Toksikoloji Şubesi'ne gönderilmesi sureti ile tekrar çalışılan kan örnekleri ile ilgili 07.07.2010 tarihinde Cedia-GC/MS ve CO-Oximetre analiz ve inceleme yöntemleri kullanılarak yapılan çalışma sonunda düzenlenen raporda; Muhsin Yazıcıoğlu'nun kan örneğinde; %13.1 CoHb (karboksihemoglobin); Mustafa İsteektepe'nin kan örneğinde, %26.6 CoHb; Erhan Üstündağ'ın kan örneğinde %21.8 CoHb; Yüksel Yancı'nun kan örneğinde %8.5 CoHb; İsmail Güneş'in kan örneğinde %27 CoHb; Murat Çetinkaya'nun kan örneğinde %10.1 CoHb olduğu, 21.09.2010 günü yapılan siyanür incelemesinde; Mustafa Kaya İsteektepe hariç (kan örneği kalmadığından) diğer ölenlerin kanlarında siyanür tespit edilmediği anlaşılmıştır.

Tespit 42: Olay tarihinden bir yıldan fazla zaman geçtikten sonra yapılan toksikolojik incelemede karboksihemoglobin düzeyinin yüksek çıkması akıllara çeşitli soruları getirebileceğinden, hava kazaları incelemelerinde, uçuş sırasında veya çarpışmadan sonra yangın meydana gelip gelmediğini tanımlamak ve toksik gazların kaynaklarını saptamak önem kazanmaktadır.

Otopsi bulguları hava aracı içinde yangını desteklemektedir. Ölenlerin dış muayenelerinde yarık, is v.s bulunmamıştır. Yangın ortamında bulunan ölenlerin bronşlarında trakealarında izlenebilecek yanma ürünleri partikülleri izlenmemiştir. Teknik olarak akü çevresinde tespit edilen yarık alanlar dışında boğucu gaz oluşumunu destekleyecek belirti bulunmamıştır.

Bu durumda, Adli Tıp Kurumunca tespit edilen COHb kaynağına ilişkin helikopter enkazından kaynaklanan bir bulgu olmadığı anlaşılmaktadır. Öte yandan, Adli Tıp Kurumu tarafından COHb düzeyine ilişkin yapılan açıklamalar da yeterli ve tatmin edici bulunmamıştır.

Öneri 14:

(1) Otopsi uygulamalarının yetkin bir heyet tarafından yapılmış olmasına rağmen donanımı yetersiz bir hastane seçilmesi;

(2) 10.04.2009 tarihli ek raporlarda kazazedelerden ikisinin kanlarında CO (karbonmonoksit) bulunmadığı belirtilmesine rağmen diğerlerinde CO ile ilgili bir tespitinin yer almaması, sözlü olarak yapılan görüşmelerde raporlara CO'ye ilişkin ifadenin sehven yazıldığıının belirtilmesi;

(3) Çukurova Üniversitesi Tıp Fakültesi ABD Histopatoloji Laboratuvarı Sonuç Raporlarında kazazedelerin tamamı için "Koroner arter: Lümeni tam-tamaya yakın (%70-90 oranında) tıkalı özellikte, kısmen hyalinize ve kalsifiye aterosklerotik vasküler hastalığa özgü değişiklikler ve koroner arteritis" izlendiğinin belirtilmesi ancak Adli Tıp Kurumu Adana Adli Tıp Grup Başkanlığı'nın 27.04.2009 tarih ve Morg İhtisas Dairesi'nin 2009/1318/312 no'lu ek raporunda; tekrar yapılan histopatolojik incelemede mikroskopik olarak ileri aterosklerotik bulgular olmakla birlikte koroner arter lümenlerinin % 60 civarında tıkalı olduğunun görülmesi, ... raporda yer alan ifadesini koroner arterlerde ileri düzeyde aterosklerotik tutulum anlamında kullandığını belirttiğinin ifade edilmesi;

(4) DDK tarafından yaptırılan testlerde kazazedelerin kanlarında %8,5 ile %27 arasında değişen oranlarda CO tespit edilmesine rağmen bu konuda Adli Tıp Kurumunca verilen bilgiler ile literatür bilgilerinin örtüşmemesi nedenleriyle Adli Tıp Kurumunda parafin bloklar içinde saklanan kan ve doku örneklerinden yapılabilen bütün testlerin savcılık iddianamesinden önce bir üniversite laboratuvarında yenilenmesi gerektiği düşünülmektedir.

Tespit 45: İsmail Güneş ile yapılan görüşmelerden net bir yer tespiti yapılamamış olup kazarın oluş şekline ilişkin de hiçbir bilgi edinilemediği tespit edilmiştir. Sadece olay yerinin bir dağın başı olduğu, sis ve tipi olduğu, her yerin karla kaplı olduğu ve diğer yolcuların yaşayıp yaşamadığına ilişkin bilgiler edinilebilmiştir.

Tespit 46: İsmail Güneş tarafından 112 acil servisi ile yapılan ilk üç görüşmede; düşen helikopterde BBP Genel Başkanı Muhsin Yazıcıoğlu dâhil olmak üzere toplam 6 kişinin bulunduğu, kazanın meydana geldiği alanın sisle kaplı olduğu, kendisinin helikopterin içerisinde sıkışmış ve ayağının da kırık olduğu, nerede olduğunu bilmediği,

Yerköy'e gittikleri, diğer kişilerin durumlarının ağır olduğu ve herkesin komada olduğu, yanında şuuru açık olan kimsenin olmadığı, herkesin dağınık olduğu, diğerlerinden hiç ses alamadığı, herkesin ölmüş ya da ölmek üzere oldukları, patlama olup olmadığını hatırlamadığı ifade edilmiştir.

Erhan Üstündağ'ın kısa süre için yaşadığına ilişkin konuşmalar olmakla birlikte, 16:19:40 ve 17:15:41 yapılan beşinci ve altınca görüşmelerde diğerlerinin tümünün öldüğü İsmail Güneş tarafından ifade edilmiştir.

Tespit 47: Saat 16:22:25 de ..... telefonu ile BBP Kahramanmaraş İl Yönetiminden ..... tarafından yapılan görüşmede, İsmail Güneş'in Muhsin Yazıcıoğlu'nun öldüğünü ve sadece bir kişinin can çektiğini; saat 16:26:58 de İsmail Ballı (İhlâs Haber Ajansı Genel Müdür Yrd.) ve 16:31:35 de Fevzi Kahraman (İHA Genel Müdürü) ile yapılan görüşmelerde de kendisi dışındaki herkesin vefat ettiğini söylediği tespit edilmiştir.

Ayrıca 16:19:55 ve 16:21:16 saatlerinde İsmail Güneş tarafından aynı bilgilerin BBP Genel Merkez yöneticilerine de verildiği ve ..... aldığı bilgiyi Genel Sekreter ..... bizzat ulaştırdığı anlaşılmıştır.

Tespit 48: 112 Acil Servisi tarafından saat 17:23:33 de gerçekleştirilen yedinci ve son görüşmede ise İsmail Güneş'in sadece "Alo" sesi duyulmuş; yanındaki yaralılarından birisine "sıfır beş yüz kaç abi" diye sorduğu ve sonra 0-543'le başlayan numarayı yazdırmaya başladığı, ancak telefon kesildiği tespit edilmiştir. 0-543 ile başlayan bir tek Yüksel Yancı'ya ait telefon hattı bulunduğundan, sonradan enkazda da İsmail Güneşin hemen yanında bulunan Yüksel Yancı'nın baygın durumdayken bu saat itibarıyla kendisine geldiği ve yaşadığı değerlendirilmiştir.

Tespit 51: Emniyet Genel Müdürlüğü birimlerinin kendilerine verilen telefon numaralarını yer tespiti için TİB'e geç bildirdiği, Jandarma Genel Komutanlığı birimlerinin ise, kendilerine iletilen İsmail Güneş'e ve diğer yolculara ait telefon numaralarını yer tespiti için TİB'e bildirmediği tespit edilmiştir.

Söz konusu birimlerce sıralı hiyerarşik düzen içerisinde bildirim yapılana kadar TİB kendisine başka kaynaklardan gönderilen cep telefonlarından; kaza yerine ilişkin bilgileri makul bir sürede sağlamış ve TİB'de bulunan yetkili kurum temsilcilerine ilettiği görülmüştür.

Tespit 52: TİB'den saat 13:30'da alınan telefon görüşmelerine dayalı yer tespitine yarayacak bilgiler, Emniyet Genel Müdürlüğü İstihbarat Daire Başkanlığı'nca İl Emniyet Müdürlüğüne geç bildirilmiş; İl Emniyet Müdürlüğünce bu bilgiler İl Valisine ve Kriz merkezine bildirilmemiş ve enkazın bulunması yönünde kullanılmamıştır.

İl Jandarma Komutanlığınca da TİB Başkanlığından alınan telefon görüşmelerine dayalı yer tespitine yarayacak bilgiler, İl Valisine ve Kriz merkezine bildirilmemiştir.

Tespit 54: Türksat A.Ş.'nce ticari amaçla hizmete açık uydular üzerinden enkaz alanının fotoğraflanması için çalışmalar yapıldığı, ancak bu çalışma sırasında enkaz alanına ilişkin sağlıklı bir bilgi (telefon sinyallerinden tespit edilen 1 km eninde 30 km boyunda alanın bildirilmemesi gibi) alınmadığı için gelen çeşitli bilgilerin değerlendirilmesi sonucu uydudan çekim yapılacak alanın 4.000 km²'ye ulaştığı; ancak, bu alanın tamamına yönelik bir sipariş verilemediği anlaşılmıştır.

Uyduların bir kısmının hava şartları bir kısmının da ülkemiz üzerinden geçiş saatleri nedeniyle müsait olmadığı, müsait olan iki uyduya sipariş verildiği; ancak, sipariş verilen alanın enkaz bölgesini kapsamadığı görülmüştür.

Öte yandan, Genelkurmay Başkanlığı'nca askeri ve istihbarat amaçlı uydulara yönelik herhangi bir çalışma yapılmadığı anlaşılmıştır.

Tespit 58: Kazanın kamuoyunca duyulmasından itibaren; kaza yerine, kazazedelere ulaşıldığına ve yaralıların hastaneye kaldırıldığına ilişkin saat 16:40'da televizyonlarda yayınlanan haberlerle başlayan ve saat 17:28'de Kayseri Valisine atfen yayınlanan haberle en üst noktaya ulaşan arama-kurtarma faaliyetlerinin gecikmesine yol açabilecek nitelikte bir bilgi kirliliği ortamı oluştuğu, bazı kamu personeli ile BBP mensuplarının da olayın seyri, üzüntüsü ve çaresizliği içerisinde söz konusu yanlış ve yanıltıcı haber ve bilgilerin yayılmasına katkıda bulundukları görülmüştür.

Kazadan sonraki ilk saatlerde yaşanan kazazedelere ulaşıldığına ve yaralıların hastaneye kaldırıldığına ilişkin bilgi kirliliğinin resmi arama kurtarma ekiplerinin faaliyetlerinde bir gecikmeye yol açmadığı anlaşılmıştır.

İlk gün saat 16:40'dan-17:28'deki Kayseri Valisine atfen yayınlanan habere kadar televizyonlarda yayınlanan haberlerin kaynağının ekseriyetle BBP yetkililer olduğu ve bunların da kaynak olarak Jandarma İstihbaratını gösterdikleri tespit edilmiştir.

17:28'den sonraki haberlerin kaynağının ise Kahramanmaraş İl Emniyet Müdürlüğü İstihbarat Şubesi olduğu görülmüştür. Ancak, bilgi kirliliğinin kaynağı tam olarak tespit edilememiş olup tanık ifadelerinden ..... adlı kişinin bu sürece katkıda bulunmuş olabileceği değerlendirilmektedir.

Öneri 20: Kazanın kamuoyunca duyulmasından itibaren kaza yerine, kazazedelere ulaşıldığına ve yaralıların hastaneye kaldırıldığına ilişkin oluşan bilgi kirliliğinin mak-satlı olup olmadığının araştırılması amacıyla Cumhuriyet Başsavcılığınca soruşturma yapılması ve bu soruşturma kapsamında şüpheliler arasına ..... adlı kişinin de dâhil edilmesi gerekmektedir.

Tespit 59: Kahramanmaraş İl Emniyet Müdürlüğü İstihbarat Şubesinin, kendisine ulaşan gerçeğe aykırı bilgi ve duyuruları yeterli ölçüde araştırmadan ve teyit almadan diğer birimlere aktardığı ve bu suretle; üst makamların ve kamuoyunun yanıltılmasına neden olduğu tespit edilmiştir.

Öneri 22: Kahramanmaraş İl Emniyet Müdürlüğü kaynaklı “enkaza ulaşıldı, yaralılar hastaneye kaldırılıyor” şeklindeki gerçeğe aykırı bilginin Kayseri valiliğine ulaşması ve BBP’li yöneticilerce basına açıklanmasıyla ilgili esas sorumlu oldukları değerlendirilen Kahramanmaraş İstihbarat Şube Müdürü ..... ile Emniyet Amiri ..... ve diğer istihbarat görevlileri hakkında sorumluluklarının tespiti amacıyla (soruşturmanın selameti açısından gerekli idari tedbirler alınarak) Başbakanlık Müfettişlerince inceleme yapılması gerekmektedir.

Tespit 60: Kazanın duyulduğu ilk anlardan itibaren helikopterin düştüğü yere ilişkin (Yerköy-Kurucaova-Ilıca-Hacıbudak gibi) yanlış bilgi, duyum ve değerlendirmelerin olduğu, bu yanlış bilgilere itibar edilmesinin enkazın bulunmasını geciktirdiği, bu durumun oluşmasına TİB’den alınan tek doğru ve bilimsel verinin kriz merkezlerince değerlendirilmemesinin de etkisinin olduğu görülmüştür.

Öneri 23: DHMİ Esenboğa YHAKK Merkezi yöneticisi ....., helikopterin Yozgat Yerköy yakınlarında düştüğü yönündeki değerlendirmesi herhangi bir dayanaktan yoksun bulunduğundan sorumluluğunun tespiti amacıyla Başbakanlık Müfettişlerince inceleme yapılması gerekmektedir.

Tespit 61: Kurucaova’da amatör bir Telsizcinin internet üzerinde işaret koyduğu bir nokta enkaz burada diye saatlerce ve defalarca aranmıştır.

Öneri 24: Cumhuriyet Başsavcılığınca, Kurucaova’da sıradan bir Telsizcinin internet üzerinde işaret koyduğu bir noktanın enkaz burada diye saatlerce ve defalarca aranması ile ilgili olarak adları geçen kamu görevlilerinin birbirleriyle bağlantılarının ve olayın maksatlı olup olmadığının soruşturulması gerekmektedir.

Tespit 62: BBP’li 4 Mühendis, AKUT ve Veli Emek isimli vatandaşın aranması istediği bölgenin Ilıca bölgesi olduğu, bu bölgenin helikopterin üzerinden geçtiği bölgelerden birisi olduğu, ancak enkazın bulunduğu yere 30-40 km uzaklıkta olduğu, dolayısıyla söz konusu kişi ve kurumlarca aranması istenilen bölgenin de yanlış bölge olduğu tespit edilmiştir.

Tespit 63: Malatya Trac Demeğinden bir kişinin, 27.03.2009 günü çeşitli televizyon kanallarına canlı telefon bağlantıları ile gerçek dışı bilgiler verdiği, kamuoyunu yanılttığı, kazazede yakınları ve toplum üzerinde infiale yol açacak beyanlarda bulunduğu görülmüştür.

Öneri 25: Malatya Trac Demeğinden bir kişinin, 27.03.2009 günü çeşitli televizyon kanallarına canlı telefon bağlantıları ile gerçek dışı bilgiler verdiği, kamuoyunu yanılttığı, kazazede yakınları ve toplum üzerinde infiale yol açacak beyanlarda bulunduğu tespit edilmiş olup ilgili hakkında Kahramanmaraş Cumhuriyet Başsavcılığınca soruşturma yapılması gerekmektedir.

Tespit 64: Kaza enkazına ulaşıldığı günlerde Korucu Selim Işık adlı vatandaşa atfen; alçaktan uçan helikopteri gördükleri, düştükten sonra yanık kablo kokusu aldıkları, enkazın yeri ile ilgili bilgileri partililere ve Başbakanlık korumalarına ilettiklerini, uyarılar dikkate alınsaydı enkaza ilk gün ulaşılabilirdi gibi iddiaların gündeme getirildiği, bu iddiaların halen internet sitelerinde paylaşıldığı görülmüştür.

Yapılan araştırma sonucunda, Selim Işık ve arkadaşlarının korucu olmadıkları, ulaştıkları mevki itibariyle kablo kokusu duymalarının mümkün olmadığı, Başbakan'ın korumalarına telefonla ilettikleri ihbarın İlçe Emniyet Müdürlüğüne ve BBP yöneticilere iletilmediği, söz konusu ihbar ve uyarı ikinci gün resmi makamlara ulaştırıldığından ilk gün için ulaşılabilirdi değerlendirilmesinin yanlış olduğu, Selim Işık'ın enkazı görmediği halde ..... de görmüş gibi yanlış bilgi verdiği; ayrıca, Selim Işık'ın başka bir kişi gibi tanıtılıp ekrana çıkarıldığı anlaşılmıştır.

Tespit 67: 25.03.2009-27.03.2009 tarihleri arasındaki arama kurtarma çalışmaları birlikte değerlendirildiğinde; enkazın bulunduğu en muhtemel yer olan Karayakup tepesinin hiç aranmadığı; cep telefonu sinyallerinden tespit edilen 1 km eninde 15 km boyunda kestirme alana ilişkin kısmi alanların (cep telefonlarının çekmediği alçak irtifalar) bazı ekiplerce aranmış olduğu; amatör bir TRAC görevlisinin internet üzerinde muhtemel enkaz yeri diye işaretlediği bölgenin

Dünyadaki Türkleri ve Müslümanları Bir Araya Toplayacak Güç

dokuz kez aranmış olduğu; Ilıca, Hacıbudak, Kurucaova ile Sisne mezrasının güney bölgelerinde yüzlerce km² alanın gereksiz yere aranmış olduğu ve sonuçta enkazın "kendiliklerinden aramaya çıkan 17 köylü vatandaş" tarafından bulunduğu anlaşılmıştır.

Bu esnada, arama kurtarma çalışmalarını planlayan başta ..... olmak üzere bazı askeri personelin TİB verilerince belirlenen enkaz bölgesinin aranması konusunda gerekli dikkat ve titizliği göstermediği müşahade edilmiştir.

Tespit 68: AK faaliyetlerine ilişkin olarak hazırlanan ve Kahramanmaraş Valiliğince Kurulumuza ve konuyla ilgili diğer birimlere gönderilen raporlarda, ihmali ve gecikmeyi saklamak için değişiklikler ve ilaveler yapıldığı, ilk güne ilişkin olarak olayların saatlerinin genel olarak bir saat geri alındığı, raporlarda birçok tutarsızlıklar bulunduğu tespit edilmiştir.

Öneri 27: AK faaliyetlerine ilişkin olarak hazırlanan ve gönderilen raporlarda ve diğer belgelerde, ihmali ve gecikmeyi saklamak için değişiklikler ve ilaveler yapılması, ilk güne ilişkin olarak faaliyet saatlerinin genel olarak bir saat geri alınması ile ilgili sorumluların ve sorumlulukların tespiti amacıyla Başbakanlık Müfettişlerince inceleme yapılması önerilmektedir.

Kaynakça

Teşkilat - Selman Kayabaşı -sayfa 74/75

Hilmi Aydın, Hırka-ı Saadet Dairesi ve Mukaddes Emanetler, Kaynak Kitaplığı, 2004

Ertuğrul Özkök - Kutsal Emanetler Odası'nın sırları- Hürriyet Gazetesi

Fazilet Takvimi

<http://www.topkapimuzesi.com/>

Suad Ceylan zaman gaz. 8 Haziran 2004,

<http://www.sefkatdergisi.com/sayi-2/13-sancak-i-serif-serdar-yildirim.html>

Takvim- 19 Haziran 2012

www.haber7.com/guncel/haber/893010-turgut-ozalin-olumuyle-ilgili-glzemli-not

Teşkilat - Selman Kayabaşı -sayfa 74/75-

İngiliz Arşivi, Dışişleri Bakanlığı belgeleri: FO 371/215/L 2540.

Prof. Dr. Anıl Çeçen- Atatürk Ve Enver Paşa

<http://www.mavirlze.com/genel/sancak-nedir.html>

Mehmet Oruç-mehmet.oruc@tg.com.tr/14.5.2004

Hoca Saadeddin, Tâcu't- Tavârih, II, 602 vd.

Sicill-i Osmanî, II, 119.

Lütfî Paşa Tarihi, s. 284.

Hyadikatu'l- Cevami', I, 272.

İslam Ansiklopedisi, XIV, 272.

Şule Kılıçarslan - araştırmacı yazar:

Şapolyo, Enver Behnan 1957" Kuvayı Milliye Tarihi Gerilla" Ankara, s. 93-122

Cemal Kutay, Tarih Konuşuyor Aylık Tarih Mecmuası Muhtelif Sayılan

Hallî Nuri Yurdakul Arşivi

Gökhan Özdağ'ın haberi - 22.09.2013

Dünyadaki Türkleri ve Müslümanları Bir Araya Toplayacak Güç

Murat Bardakçı (Habertürk, 13.07.2009)

Yayın Tarihi: 07/05/14 - mbardakci@htgazete.com.tr

www.haberturk.com

Coşkun Aral- / Vİra Haber- 16.12.2009

Genel Kurmay ATASE Başkanlığı Arşivi: K.586, D.114, F.37; K.710, D.2, F.67; K.715, D.H-22, F.9-13.

Türkiye İnkılâp Tarihi Enstitüsü (TİTE) Arşivi: B. 132, G. 19543.

Atatürk Araştırma Merkezi, "Bolşeviklerle Temasa Dair (11 Nisan 1920)", Atatürk'ün Tamim, Telgraf ve Beyannameleri, (Ankara: Atatürk Araştırma Merkezi Yayınları, 2006), 309.

"Sovyet Rusya Dışişleri Komiserine Verilen Cevap (20 Haziran 1920)", Atatürk'ün Tamim, Telgraf ve Beyannameleri, (Ankara: Atatürk Araştırma Merkezi Yayınları, 2006), 358.

"Çiçerin'e Verilecek Cevaba ve Yolda Bulunan Bolşevik Kuruluyula Temas Kurulmasına Dair (21 Haziran 1920)", Atatürk'ün Tamim, Telgraf ve Beyannameleri, (Ankara: Atatürk Araştırma Merkezi Yayınları, 2006), 358.

"Bolşeviklerle Yapılacak Antlaşmanın Taslağı (16 Nisan 1920)", Atatürk'ün Tamim, Telgraf ve Beyannameleri, (Ankara: Atatürk Araştırma Merkezi Yayınları, 2006), s. 312.

Türkiye Büyük Millet Meclisi Zabıt Cerideleri, 6, 12-16.

Agabekov, Grigoriy Sergeyeviç, Enver Paşa Nasıl Öldürüldü?, Yayına Hazırlayanlar: Hasan Babacan-Servet Avcı, (İstanbul: Bengi Yayınları, 2011).

Arif Cemil Bey, Arif Cemil Bey'in Hatıraları, Hazırlayan: H. Erdem Oksa, (İstanbul: Emre Yayınları, 2005).

Arslan, Emir Şekip, Sürgünde Üç Ölüm, Çeviren: Aziz Akpınarlı, (İstanbul: Truva Yayınları, 2004).

Aslan, Yavuz, "Moskova Antlaşması'ndan Sonra Türk Sovyet İlişkilerinde Yaşanan Sorunlar ve Mustafa Kemal Paşa-M. Frunze Görüşmeleri", Atatürk Üniversitesi Atatürk İlkeleri ve İnkılâp Tarihi Enstitüsü Dergisi, 3:2, (2002), 21-57.

Atatürk, M. Kemal, Nutuk, C.2, (Ankara: Milli Eğitim Gençlik ve Spor Bakanlığı Yayınları, 1987).

Aydemir, Şevket Süreyya, Makedonya'dan Ortaasya'ya Enver Paşa, (İstanbul: Remzi Kitabevi, 1972).

Babacan, Hasan, "Enver Paşa", Türkler, C.13, (Ankara: Yeni Türkiye Yayınları, 2002), 263-271.

Bademci, Ali, Türkistan Milli İstiklal Hareketi ve Enver Paşa (1917-1934), C.1, (İstanbul: Kutluğ Yayınları, 1975).

Türkistan Milli İstiklal Hareketi: Korbaşılar ve Enver Paşa (1917-1934), C.2, (İstanbul: Ötügen Yayınları, 2008).

Çolak, Mustafa, Enver Paşa: Osmanlı-Alman İttifakı, (İstanbul: Yeditepe Yayınları, 2008).

- Çolak, Özlem, Lenin Döneminde Türk-Rus İlişkileri (1917-1923), (Süleyman Demirel Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Isparta, 2010).
- Erer, Tekin, Enver Paşa'nın Türkistan Kurtuluş Savaşı, (İstanbul: Mayataş Yayınları, 1971).
- Gökdemir, Ahmet Ender, Cenûb-i Garbî Kafkas Hükûmeti, (Ankara: Atatürk Araştırma Merkezi Yayınları, 1998).
- Gönlübol, Mehmet - Haluk Ülman vd., Olaylarla Türk Dış Politikası (1919-1995), (Ankara: Siyasal Kitabevi, Ankara 1996).
- Haylî, Baymirza, Basmacılar: Türkistan Milli Mücadele Tarihi (1917-1934), (Ankara: Türkiye Diyanet Vakfı Yayınları, Ankara 1997).
- Rusya ile Çin Arasında Türkistan, (İstanbul: Otağ Yayınları, 1975).
- İnan, An, Enver Paşa'nın Özel Mektupları, (Ankara: İmge Kitabevi Yayınları, Ankara, 1997).
- Kerenski, Aleksandr, Kerenski ve Rus İhtilali, Çeviren: Rasih Güran, (İstanbul: Ağaoğlu Yayınevi, 1967).
- Kolesnikov, Aleksandr, Atatürk Dönemi Türk-Rus İlişkileri, (Ankara: Atatürk Araştırma Merkezi Yayınları, 2010).
- Kutay, Cemal, Enver Paşa Lenin'e Karşı, (İstanbul: Ekicigil Tarih Yayınları, 1955).
- Tunçay, Mete, Türkiye'de Sol Akımlar (1908-1925), (Ankara: Ankara Üniversitesi Siyasal Bilimler Fakültesi Yayınları, Ankara, 1978).
- Molla Nafiz, Türkistan'da Enver Paşa'nın Umumi Muharebat Müdürü Molla Nâfiz'in Hâtıraları: Sanki Basmacı, Hazırlayan: Ali Bademci, (İstanbul: Ötüken Yayınları, İstanbul, 2010).
- Sonyel, Salahi, Türk Kurtuluş Savaşı ve Dış Politika, C.II, (Ankara: Türk Tarih Kurumu Yayınları, 2003).
- Tansel, Selahattin, Mondros'tan Mudanya'ya Kadar, C. III-IV, (Ankara: Milli Eğitim Bakanlığı Yayınları, 1991).
- Taşkıran, Cemalettin, Milli Mücadele'de Kazım Karabekir Paşa, (Ankara: Atatürk Araştırma Merkezi Yayınları, 2008).
- Ülkü, İrfan, KGB Arşivleri'nde Enver Paşa, (İstanbul: Kamer Yayınları, 1996).
- Yamauchi, Masayuki, Hoşnut Olmamış Adam Enver Paşa Türkiye'den Türkistan'a, (İstanbul: Bağlam Yayınları, 1995).
- Yaver Suphi Bey, Enver Paşa'nın Son Günleri, Hazırlayan: Mehmet Kuzu, (İstanbul: Çatı Yayınları, 2010).
- <http://www.ertugrul.jp/node>
- Derleyen ve düzenleyen: Naci Kaptan
- İngiliz Arşivi, Dışişleri Bakanlığı belgeleri: FO 371/215/L 2540.
- M. K. Atatürk: Söylev I ve II, Ankara 1963-4; T.E. Lawrence: Seven Piüars of Wisdom, Londra 1976 (yeni basım);

Dünyadaki Türkleri ve Müslümanları Bir Araya Toplayacak Güç

Lord Kinross: Atatürk: The Rebirth of a Nation, Londra 1981, s. 118 vd.; Uluğ İğdemir: Atatürk'ün Yaşamı, I, 1881-1918, Ankara 1980, s. 124 vd.; ayr. bkz. Faliş Rıfki Atay: Atatürk'ün Hatıratları, Ankara 1965.

Letters of Lawrence, op. cit, s. 256.

Bellelen, 205, Cilt: LIII - Sayı: 205 - Yıl: 1988 Aralık

www.pusulahaber.com.tr/gunes-siyah-giyimli-adamlar-mevzusuna-inanlyorum

MİT-Mossad -CIA-Gladio - Ali Kuzu / Bilge karınca yayınları- İstanbul

Berkay Sadi Türköl - Kod Adı kale - Kariyer yayınları/İstanbul

F.Şayan Uluşan Şahin: Türk-Japon İlişkileri (1876-1908)

Ömer Aymalı / Dünya Bülteni / Tarih Dosyası

<http://www.ertugrul.jp/>

www.dunyabulteni.net/haberler/241290/turk-japon-iliskilerinde-ertugrul-firkateyni

Teşkilat-ı Mahsusa'dan MİT'e Abdullah Çatlı Ve Susurluk Dosyası - Prof. Dr. Gültekin Ural, sayfa 34-37

Emin Pazarcı - Asalayı susturan adam -08/09/2013

Yazıcıoğlu ve Çatlı'nın gizli sırları-<http://www.malatyaaktuel.com/26.03.2010>

4

5

6

DÜNYADAKİ
TÜRKLERİ VE MÜSLÜMANLARI
BİR ARAYA TOPLAYACAK OLAN GÜÇ

SİYAH

(UKAB ARMAGEDON'UN KANLI MÜCADELESİ)

ALİ KÖZÜ

Fatih Sultan Mehmet, vefat etmeden önce son seferine hazırlanırken, Roma'dan bir mektup almış. Mektupta Hristiyan bir kardinal, 'Efendim, tümünün son zamanını kendi vatanımda geçirmen isterim. Beni, İstanbul'daki kiliseye almanızı mümkün mü?' diye ricada bulunmuş. Sultan Fatih, emirlerlenmiş, kardinale emir göndermiş: 'Görevimiz bitmemiş, tamam olmadan asla!'

Mektubu yazan Fatih'in çocukluk arkadaşı Sadık'tır. Sultan Mehmet, İstanbul'da iken Sadık'ı Hristiyan kimliğine büründürmüş, kiliseye yerleştirilmiş, Sadık yükselmiş, yükselmiş, kardinalliğe kadar ilerlermiş. Derler ki, Fatih'in emirlerlenmeseydi de, son seferinde Roma'yı fethedecekti; Sadık'ı Hristiyan dünyasına Papa yapacaktı!...

Rahmetli Turgut Özal, Özbekistan'a düzenlediği ziyarette, Nakşibendi şeyhinin huzuruna varır. Türkiye'den götürdüğü gizli bir nişanı ve bir köşke sahip olan yıldız'ın işlendiği sancağı şeyhin rahlesine bırakır.

O gün Turgut Özal'a siyah bir sancak gösterilmiş ve Asya'daki gizli teşkilatın...

DÜNYADAKİ
TÜRKLERİ VE MÜSLÜMANLARI
BİR ARAYA TOPLAYACAK OLAN GÜÇ

SİYAH SANCAK

(UKAB İLE ARMAGEDON'UN KANLI MÜCADELESİ)

ALİ KUZU

...Fatih Sultan Mehmet, vefat etmeden önce son seferine hazırlanırken, Roma'dan bir mektup almış. Mektupta Hristiyan bir kardinal, 'Efendim, ömrümün son zamanını kendi vatanımda geçirmek isterim. Beni, İstanbul'da bir kiliseye almanız mümkün mü?' diye ricada bulunmuş. Sultan Fatih çok sinirlenmiş, kardinale emir göndermiş: 'Görevimiz tamam olmadan asla!'

Mektubu yazan Fatih'in çocukluk arkadaşı Sadık'tır. Sultan Mehmet, İstanbul'u fethederken Sadık'ı Hristiyan kimliğine büründürmüş, kiliseye yerleştirmiş. Sadık yükselmiş, yükselmiş, kardinalliğe kadar ilerlermiş. Derler ki, Fatih zehirlenmeseydi de, son seferinde Roma'yı fethedecekti; Sadık'ı Hristiyan dünyasına Papa yapacaktı!...

...Rahmetli Turgut Özal, Özbekistan'a düzenlediği ziyarette, Nakşibendi şeyhinin huzuruna varır. Türkiye'den götürdüğü gizli bir nişanı ve bir köşesi eksik olan yıldız'ın işlendiği sancakı şeyhin rahlesine bırakır.

O gün Turgut Özal'a siyah bir sancak gösterilmiş ve Asya'daki gizli teşkilat hakkında bilgi verilmiş. Özal; Hindistan, Japonya, Afganistan, Pakistan, Rusya ve Çin'den gelen bazı kişilerle tanıştırılmış...

...Bugün biri Asya'nın içlerine, biri de Avrupa'nın güneyine gönderilen iki kişide, Siyah sancak vardır ve bu sancak, gizli bir teşkilatın nişanıdır. Bu hikâyenin bir ucu, Nizam-ı Âleme kadar uzanır. Diğer ucu nerededir kimse bilmiyor...